

Programmabegroting 2026

Meerjarenraming 2027-2029

Gemeente Dronten,

Definitieve besluitvorming
College:
Raad:

9 september 2025
6 november 2025

Inhoudsopgave

Aanbiedingsbrief	5
Algemeen.....	6
Onze aanpak	6
Hoofdpijnen van de begroting	8
Programma 0 Bestuur en ondersteuning	17
Pakket 0A Bestuur.....	17
Pakket 0B Burgerzaken	19
Pakket 0C Overhead	22
Pakket 0D Gemeentelijke belastingen	29
Pakket 0H Economische ontwikkeling.....	30
Pakket 0T Wonen en bouwen	30
Pakket 0Z Algemene uitkering, treasury en overige baten en lasten	30
Verbonden partijen programma 0.....	32
Wat gaat programma 0 kosten?	33
Overhead	34
Overzicht mutaties reserves	35
Overzicht Algemene Dekkingsmiddelen	36
Programma 1 Veiligheid	37
Pakket 1E Rampenbestrijding en crisisorganisatie.....	38
Pakket 1F Integraal veiligheidsbeleid en openbare orde.....	39
Verbonden partijen programma 1	44
Wat gaat programma 1 kosten?	44
Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat	45
Pakket 2G Verkeer en vervoer	46
Wat gaat programma 2 kosten?	49
Programma 3 Economie	50
Pakket 3H Economische ontwikkelingen	51
Pakket 3I Vrijtijdseconomie en gebiedspromotie	53
Verbonden partijen programma 3.....	54
Wat gaat programma 3 kosten?	54
Programma 4 Onderwijs.....	55
Pakket 4P Opgroeien en Opvoeden	56
Programma 5 Sport, cultuur en recreatie.....	63
Pakket 5J (Openlucht)recreatie	64
Pakket 5K Openbaar groen	67
Pakket 5L Kunst en cultuur.....	69
Pakket 5M2 Participatie - Bibliotheken	72
Pakket 5O Gezonde leefstijl	72
Verbonden partijen programma 5.....	75
Wat gaat programma 5 kosten?	75
Programma 6 Sociaal domein	76
Pakket 6L Leefbaarheid en veiligheid	77
Pakket 6M3 Arbeidsparticipatie en minima ondersteunende regelingen	78
Pakket 6M4 Inburgering, (arbeids)participatie en integratie van statushouders	82
Pakket 6M5 Multifunctionele gebouwen	83
Pakket 6N Zelfredzaamheid en eigen mogelijkheden.....	86
Pakket 6O Gezonde leefstijl	92
Pakket 6P Opgroeien en Opvoeden	92
Verbonden partijen programma 6.....	95
Wat gaat programma 6 kosten?	95
Programma 7 Volksgezondheid en milieu	96
Pakket 7O Gezonde leefstijl	96
Pakket 7Q Gemeentelijke basisvoorzieningen.....	99
Pakket 7R (Milieu)omgevingsveiligheid.....	102

Verbonden partijen programma 7	106
Wat gaat programma 7 kosten?	106
Programma 8 Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing	107
Pakket 8S Fysieke leefomgeving/ Omgevingswet.....	107
Pakket 8T Wonen en bouwen	109
Wat gaat programma 8 kosten?	112
Verplichte indicatoren	113
Paragrafen	119
Paragraaf lokale heffingen	119
Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing	125
Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen	135
Paragraaf financiering	140
Paragraaf bedrijfsvoering	143
Paragraaf verbonden partijen	145
Paragraaf grondbeleid.....	157
Paragraaf Wet open overheid (Woo)	163
Paragraaf subsidies	164
Paragraaf informatisering	165
Paragraaf raadsbudgetten	170
Overzicht van baten en lasten en de toelichting	173
Toelichting op het overzicht van baten en lasten	174
Overzicht van structurele reserves	177
Overzicht per taakveld	178
Financiële positie en de toelichting	181
Geprognosticeerde balans	181
EMU-saldo.....	182
Financiële positie/structureel evenwicht	183
Investeringsagenda	184
Bijlagen	188
Reserves en voorzieningen 2025-2029.....	188
Afkortingenlijst	192

Aanbiedingsbrief

Geachte leden van de raad,

Met genoegen bieden wij u hierbij de Programmabegroting 2026 aan. Deze begroting vormt een belangrijk ijkpunt in onze gezamenlijke inzet voor een toekomstbestendig Dronten. In de afgelopen jaren heeft dit college, samen met uw raad, gewerkt aan het gereed maken van onze gemeente voor de toekomst op het gebied van onder meer woningbouw en sociaal domein. De inzichten uit deze periode, in combinatie met de Perspectiefnota 2026, vormen het fundament onder deze begroting.

De begroting 2026 bouwt voort op een solide financiële basis. Met een sluitende begroting wordt ruimte gecreëerd om middelen doelgericht in te zetten voor resultaten die bijdragen aan het Dronten van vandaag én morgen. Effectgericht sturen blijft hierbij het uitgangspunt, zodat tijdig kan worden ingespeeld op wat nodig is. De veerkrachtige financiële positie van de afgelopen jaren vormt hiervoor een stevige basis. Tegelijkertijd moeten wij ons bewust blijven hoe externe ontwikkelingen effect hebben op de gemeente en haar inwoners zodat tijdig kan worden bijgestuurd om op de koers te behouden.

Dit college is ervan overtuigd dat met deze begroting er blijvend invulling wordt gegeven aan een toekomstbestendige groei van Dronten, waarin ruimtelijke ontwikkeling, maatschappelijke voorzieningen en sociaal weefsel elkaar versterken. Zo bouwen we samen aan een Dronten dat groeit mét en vóór de samenleving.

Wij rekenen op uw betrokkenheid en kritische blik bij de behandeling van deze begroting, en zien uit naar een constructieve dialoog over de toekomst van onze gemeente.

Het college van burgemeester en wethouders

Gemeente Dronten
9 september 2025

Algemeen

Onze aanpak

Een basis van beleid en regelgeving

De gemeenteraad stelt elk jaar de begroting vast. Daarin staat een uitwerking van de beleidsuitgangspunten en de middelen die nodig zijn voor de uitvoering hiervan. Na afloop van het begrotingsjaar wordt er in de jaarstukken door het college verantwoording afgelegd over het jaar.

Deze Programmabegroting 2026 is opgesteld in overeenstemming met de eisen van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) en de eisen zoals de Financiële verordening van de gemeente Dronten deze stelt.

De begroting bestaat uit de volgende delen:

1. Aanbiedingsbrief
2. Algemeen, bestaande uit:
 - Onze aanpak
 - Hoofdpijnen van de begroting
3. Beleidsbegroting, bestaande uit:
 - Programmaplan inclusief verplichte beleidsindicatoren (peildatum 26-08-2025)
 - Paragrafen
4. Financiële begroting, bestaande uit:
 - Overzicht van baten en lasten inclusief toelichting
 - Financiële positie inclusief toelichting

Programmaplan

In de Programmabegroting wordt gewerkt met een programmaplan. In het programmaplan wordt een samenvatting van het vastgestelde beleid gegeven. Hierin wordt benoemd wat met het beleid moet worden bereikt. In het kader van Effect Gericht Sturen wordt hier benoemd welke maatschappelijke effecten worden nagestreefd. Soms draagt iets aan zoveel effecten bij, dat de meest relevante zijn benoemd. De pakketten zijn voorzien van SMART beleidsdoelstellingen en een toelichting waarin wordt uitgelegd wat er wordt gedaan en waarom dit belangrijk is.

Per programma of pakker is er een *overzicht in beeld* toegevoegd om het inzicht in de relaties tussen de maatschappelijke effecten, factoren van invloed, de SMART doelstellingen en activiteiten te verhogen.

Hierbij zijn de bovenste twee lagen -maatschappelijke effecten en factoren van invloed- het theoretisch kader. De maatschappelijke effecten geven richting aan het beleid en vormen het 'waarom' achter alles wat de gemeente doet. De factoren van invloed schetsen de context waarbinnen deze effecten gerealiseerd moeten worden.

De onderste twee lagen -(SMART)doelen en activiteiten/focuspunten- zijn gericht op het nieuwe begrotingsjaar en spitsen zich toe op de specifieke uitvoering van dat jaar. Ook worden de wettelijke taken hierin onderscheiden van het eigen gemeentelijk beleid. De wettelijke taken worden weergegeven in de paarse blokken (ook gekenmerkt met het cijfer '0').

Deze gelaagde opbouw maakt het mogelijk om strategische ambities te verbinden aan concrete acties. Door deze structuur ontstaat inzicht in hoe beleidskeuzes bijdragen aan maatschappelijke effecten én wordt zichtbaar waar de accenten van het eigen beleid liggen. Zo fungeert het model niet alleen als toelichting bij de begroting, maar ook als gespreksinstrument voor evaluatie, bijsturing en transparante verantwoording.

Er wordt gewerkt met de programma- en pakkettenindeling. Enkele pakketten zijn onderverdeeld over twee programma's. Een inhoudelijke toelichting is dan weergegeven in het programma waar het overgrote deel van de taken uit het pakket is ondergebracht. In het andere programma is een verwijzing opgenomen.

In het programmaplan worden bijzonderheden nader toegelicht. Er wordt nadrukkelijk gekozen om alleen die zaken te vermelden die van belang zijn om de veranderingen van het beleid te kunnen volgen. Over de bestaande beleidslijnen wordt beperkt geschreven. Ook worden de beleidsindicatoren getoond. De beleidsindicatoren zijn op diverse onderdelen aangevuld met streefwaarden.

Het programmaplan toont met welke financiële middelen gerekend is om het beleid uit te voeren. Hierbij is aandacht voor zowel de lasten als baten. In de lasten is rekening gehouden met de impact van de investeringen. Een compleet beeld van de investeringen is opgenomen in de investeringsagenda. De investeringsagenda toont alle investeringen voor de periode van 2025 tot en met 2029. Wij tonen hier voor de volledigheid ook de investeringen van 2025, omdat de impact van deze investeringen in 2026 zijn opgenomen.

Paragrafen

In de paragrafen zijn de beleidslijnen vastgelegd met betrekking tot beheersmatige aspecten en de lokale heffingen. Doel van de paragrafen is dat onderwerpen met een groot financieel of maatschappelijk belang, die versnipperd in de begroting staan, te bundelen in een overzicht die meer inzicht geeft. De extra informatie kan daarnaast gebruikt worden voor de beoordeling van de financiële positie op de korte en langere termijn.

Door vaststelling van de paragrafen worden de beleidsuitgangspunten, die ten grondslag liggen aan de beheersmatige activiteiten, door u vastgesteld.

Getal notatie

In alle tabellen is de onderstaande notatie gehanteerd:

- Een positief saldo (overschot) is een plus;
- Een negatief saldo (tekort) is een min;
- Voordelen door lagere uitgaven of hogere inkomsten worden positief genoteerd;
- Nadelen door hogere uitgaven of lagere inkomsten worden negatief genoteerd.

Alle bedragen worden in duizendtallen weergegeven, tenzij anders is aangegeven.

Door deze weergave kan het voorkomen dat totalen een (minimale) afwijking laten zien.

Hoofdpijnen van de begroting

Inleiding

Het welbevinden van onze inwoners - nu en in de toekomst - staat centraal voor de gemeente Dronten. Daarvoor hanteren wij brede welvaart als leidend principe. Dit betekent dat financiële keuzes gericht zijn op het creëren van positieve maatschappelijke effecten. Op deze manier wordt Effect Gericht Sturen (EGS) in de praktijk gebracht.

In deze begroting is duidelijk zichtbaar gemaakt welke maatschappelijke effecten voor ons centraal staan en welke factoren daarop van invloed zijn. De tien maatschappelijke effecten zijn gebaseerd op de thema's van brede welvaart, huidige beleidskaders en de Toekomstvisie Dronten 2050. Ze zijn elk geformuleerd met onze inwoners als vertrekpunt.

De beleidsdoelen die hieruit voortkomen zijn SMART geformuleerd: Specifiek, Meetbaar, Acceptabel, Realistisch en Tijdsgebonden. Dit maakt de gemeentelijke ambitie concreter en bespreekbaar. Zo ontstaat ruimte voor het gesprek over wat echt belangrijk is. Welke maatschappelijke problemen zijn het meest urgent? Welke effecten willen we bereiken, en voor wie? De doelstellingen variëren in abstractieniveau: sommigen zijn meer gericht op uitvoering, anderen meer op effecten. Beide niveaus zijn waardevol, omdat ze het gesprek faciliteren over waarom dit doel centraal staat. Hierbij is leidend dat het doel direct of indirect bijdraagt aan één of meerdere maatschappelijke effecten.

Door op deze manier het gesprek te blijven voeren, groeien we verder in verbinding. Omdat we in Dronten samen bouwen aan een samenleving.

In de Perspectiefnota 2026 zijn vijf deelperspectieven gedeeld die het samen verder groeien en verbinden benadrukten. Deze deelperspectieven zijn:

1. Gestage groei, met vertrouwen in de toekomst
2. Een brug over het ravijn
3. Dronten groeit met en voor de samenleving
4. Dronten groeit niet alleen voor zichzelf
5. Bestuur en organisatie groeien mee

De hoofdlijnen van deze begroting worden ook volgens deze deelperspectieven behandeld, alvorens bij de financiële hoofdlijnen wordt stilgestaan.

1. Gestage groei, met vertrouwen in de toekomst

Dronten heeft een sterke traditie van groei vanuit eigen kracht. Hoewel de vooruitzichten positief zijn, zijn we ons bewust van de uitdagingen die gepaard gaan met de ambitieuze groeiopgave. De groei van Dronten is zowel in ruimtelijke als sociale zin een opgave. Het vraagt een integrale benadering en voldoende financiële slagkracht om alle ambities te kunnen verwezenlijken, waarbij externe factoren ook een grote rol zullen spelen. In 2026 zetten we concrete stappen om toekomstbestendig te groeien, waarbij het besef is dat enige wendbaarheid daarbij gewenst zal zijn.

Vanuit de bouwopgave werken we aan een gedoseerde en passende uitbreiding van de woningvoorraad naar ruim 21.000 woningen in 2029. Conform afspraak met het ministerie worden 300 modulaire woningen uiterlijk eind 2027 opgeleverd, waar mogelijk eerder. We geven daarmee uitvoering aan de woonagenda en voeren de regie op het gehele portfolio van woningbouwprojecten. Dit resulteert in de realisatie van een gevarieerd woningaanbod dat aansluit bij de woonwaarden van gemeente Dronten.

Deze groei vraagt ook om investeringen in maatschappelijke voorzieningen. Zo wordt gewerkt aan de realisatie van nieuwe kindcentra in Dronten en Swifterbant, uitbreiding van het scholencomplex in Dronten-West en de nieuwbouw van het Copernicus College, de Praktijkschool en het Ichthus College.

Daarnaast zetten we in op een duurzame en gezonde leefomgeving. Het Warmteprogramma, Circulair beleidskader en de herijking van de Transitievisie Nieuwe Warmte dragen eraan bij om zowel het aardgasverbruik als CO₂-uitstoot te reduceren.

Een groeiende gemeente vraagt bovendien om aandacht te houden voor een toegankelijke en veilige leefomgeving. Daarom wordt onder andere geïnvesteerd in uitbreiding van fietsenstallingen bij het station en wordt bij De Boeg de verkeerssituatie voor fietsers verbeterd.

Voor een duurzame lokale economie richten we ons op het versterken van het vestigingsklimaat, het MKB en benutten we lokale kracht. We richten ons op een toename van bedrijfsvestigingen en banen, en investeren in de ontwikkeling van werklocaties in alle drie de kernen. Ook wordt gewerkt aan het verbeteren van de winkelstructuur en het toeristisch en agrarisch profiel van Dronten, zodat economische groei hand in hand gaat met leefbaarheid.

2. Een brug over het ravijn

Met de Meicirculaire 2025 heeft het Rijk de financiële impact van de ravijnjaren voor de komende twee jaar verzacht en hiermee verschoven naar 2028-2029. Dit is ook zichtbaar in onze begroting van 2026, waarbij voor deze jaren nog een financiële uitdaging staat. Dit heeft de aanpak bij deze begroting niet veranderd. We zetten in op de robuuste, koersvaste aanpak, waarbij realisme, flexibiliteit en effectiviteit centraal staan. We kijken daarom met vertrouwen naar de toekomst en investeren juist in het verder professionaliseren en toekomstbestendig maken van de gemeentelijke organisatie. De ontwikkelingen in de Rijksfinancieringen hebben zeker onze aandacht, maar leiden ons niet af van onze koers. De gemeente is financieel gezond en investeert in het welbevinden van onze inwoners.

Om de ingezette koers vast te houden en de financiële gezondheid ook op langere termijn te waarborgen, heeft het college aan de organisatie opdracht gegeven een voorstel uit te werken dat inzichtelijk maakt waar extra structurele beheersbaarheid, uitvoerbaarheid en bestuurlijke sturing binnen de organisatie nodig is om te komen tot een sluitende begroting. De uitwerking van deze opdracht richt zich nadrukkelijk op het verschaffen van inzicht, handelingsopties en sturingsinformatie. Daarbij ligt de focus enerzijds op het realiseren van een sluitende begroting, anderzijds op het identificeren en creëren van mogelijkheden voor structurele ruimte binnen de begroting.

Onze blik vooruit is gericht op de gemeente van 60.000 inwoners die we willen worden, tegelijkertijd dragen we nu de verantwoordelijkheid voor het beheer van een samenleving van ruim 45.000 inwoners. De voortgang die wordt gemaakt met de vernieuwingen van onder andere schoolgebouwen, bijhorende sportaccommodaties, verouderde infrastructuur en andere maatschappelijke voorzieningen, sluiten we aan bij de veranderende behoeftes van onze inwoners. In 2026 zullen meerdere grotere investeringsopgaven worden geconcretiseerd en ter besluitvorming aan de raad worden voorgelegd.

Op termijn wordt vreemd vermogen aangetrokken om de investeringen mogelijk te blijven maken. Ook na het aantrekken van dit vreemd vermogen blijft onze financiële positie gezond. Om de financiële gezondheid verder te waarborgen, wordt ingezet op het versterken van de controlfunctie. De doorontwikkeling van de rechtmatigheid, doelmatigheid en interne beheersing zal het sturen op risicobeheersing verder verbeteren. Hiermee wordt het voeren van een langdurig begrotingsdiscipline ondersteund, wat Dronten richting 2050 helpt om de ambitieuze doelstelling van 60.000 inwoners succesvol te realiseren.

3. Dronten groeit met en voor de samenleving

Groei is pas waardevol als iedereen mee kan doen. In dit perspectief staat het sociale fundament centraal. In lijn met het door de raad vastgestelde sociaal beleidskader 'Mensen maken de samenleving' wordt nadrukkelijk de beweging naar de samenleving gemaakt en ingezet op het realiseren van bestaanszekerheid, kansengelijkheid en gezondheid. Participatie vormt hierin een sleutelbegrip: het gaat niet alleen om samenwerking met inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties, maar ook om een gemeentelijke organisatie die wendbaar is, faciliteert, en handelt vanuit het perspectief van onze inwoners. Want zonder een sterke sociale basis is kwantitatieve groei niet houdbaar.

De Sociaal Perspectiefstudie die in 2026 gereed moet zijn, biedt inzicht in de unieke gemeenschappen van Dronten en wat dit betekent voor het bouwen aan een samenleving. Deze kennis helpt om sociaal beleid en fysieke planvorming met elkaar te verbinden, met oog voor de sociale kwaliteit en toekomstige ontwikkeling van onze samenleving. Tegelijkertijd vormt de Omgevingsvisie die volop in ontwikkeling is in 2026 het strategisch kompas dat de verbinding tussen sociaal en fysiek borgt.

Vanuit het sociaal domein zetten we in op het versterken van de bestaanszekerheid via ondersteuning van minima, arbeidsparticipatie, inburgering en jeugdhulp. We verbeteren de functie van multifunctionele gebouwen als ontmoetingsplekken en versterken de sociale basis via gebiedsgericht werken. In 2026 wordt onder andere gewerkt aan de verdere professionalisering van de samenwerking met De Meerpaal en het versterken van de toegang tot onze maatschappelijke voorzieningen.

Investeren in gelijke kansen voor kinderen is essentieel voor een samenleving waarin inwoners bestaanszekerheid ervaren. In lijn met de landelijke Hervormingsagenda en de vernieuwde Jeugdwet werken wij aan een effectiever en duurzamer jeugdstelsel. We focussen ons op het versterken van de sociale en pedagogische basis, het opschalen van beschikkingsvrije ondersteuning en het vergroten van grip op de complexe jeugdhulp en specialistische zorg. Deze hervormingen brengen forse financiële opgaven met zich mee waarvoor momenteel onvoldoende structurele compensatie vanuit het Rijk beschikbaar is. Desondanks kiest Dronten ervoor om hierin te investeren, omdat het noodzakelijk is om kinderen gelijke kansen te blijven bieden door goede toegang tot onderwijs en zorg. Zo investeren we in het welzijn van onze jeugd, en daarmee in de toekomst van onze samenleving.

Ook wordt gewerkt aan een gezonde samenleving via een toegankelijke, beweegvriendelijke en gezonde leefomgeving die uitnodigt tot ontmoeting, ontwikkeling en ontspanning. We investeren in speelvoorzieningen en ontmoetingsplekken voor jongeren. Tegelijkertijd zetten we in op het versterken van het verenigingsleven en het verbeteren van sportaccommodaties. Buurtsportcoaches en het Centrum voor Verenigingsondersteuning (CVO) spelen hierin een verbindende rol. Daarnaast krijgt cultuur volop aandacht. We willen de culturele infrastructuur versterken en het cultuuraanbod uitbreiden. De Meerpaal en bibliotheken spelen hierin een cruciale rol. De kaders hiervoor zullen in de Cultuurnota worden vastgesteld.

Tegelijkertijd zetten we in op het bevorderen van kansengelijkheid. We versterken de inzet op voor- en vroegschoolse educatie (VVE), investeren in taalstimulering, ouderbetrokkenheid en het voorkomen van laaggeletterdheid. Ook wordt gewerkt aan de doorgaande lijn tussen peuteropvang en basisonderwijs, zodat kinderen met een risico op achterstanden tijdig passende ondersteuning krijgen.

Verder richten we ons erop dat inwoners zich gezond voelen. We hebben speciale aandacht voor mentale gezondheid en preventie. Het versterken van de samenwerking met partners zoals GGD Flevoland, scholen en welzijnsorganisaties is belangrijk voor gezondheidsbevordering, preventie (voorkomen van roken, vaperen en overmatig alcoholgebruik) en de doorontwikkeling van lokaal maatwerk.

Een stevig sociaal fundament is essentieel om de groei van onze gemeente op een verantwoorde manier vorm te geven. Ze vormen de basis waarop Dronten verder kan bouwen.

4. Dronten groeit niet alleen voor zichzelf

Dronten maakt deel uit van een groter geheel. Onze groeiopgave raakt regionale, provinciale, landelijke en zelfs globale opgaven. Het is daarom van belang dat we als gemeente en organisatie in verbinding staan met onze omgeving, actief de samenwerking zoeken met vitale partners en verantwoordelijkheid nemen vanuit onze positie in de regio.

We dragen bij aan nationale en regionale duurzaamheidsdoelen, onder andere via CO₂-reductie, circulaire economie en milieubeheer. In 2026 wordt gewerkt aan de herijking van het Warmteprogramma, de zonvisie en het circulaire beleidskader. Ook wordt de focus gelegd op afvalscheiding, energiebesparing en klimaatadaptatie.

De gemeente is bereid om een actieve rol te spelen in het aanpakken van bredere problemen en bij te dragen aan de gezamenlijke groei van Nederland, maar kan dit niet alleen.

Zo wordt de uitbreiding van de woningvoorraad in Dronten-Zuid aangepakt in samenwerking met Rijksoverheid, regionale stakeholders en private partners zodat zowel het lokale als nationale belang wordt gediend. Hierdoor kunnen wij er voor zorgen dat de financiële risico's die gepaard gaan met deze groeiopgave eerlijk(er) verdeeld zijn.

Voor het verbeteren van een gezonde leefomgeving voor mens, plant en dier kijken we breder dan wat lokaal nodig is. Het versterken van de biodiversiteit, een natuur inclusieve inrichting en beheer van de openbare ruimte en het behoud en versterking van ecologische structuren krijgt van ons de nodige aandacht. De lokale kansen die onze omgeving bieden worden daardoor benut.

Ook zorgt de strategische positionering, regionale samenwerking (met de verbonden partijen) voor een verdere ontwikkeling van de Drontense samenleving. Dronten groeit in verbondenheid – met oog voor de regio, de planeet en toekomstige generaties.

5. Bestuur en organisatie groeien me

De groei van Dronten, zowel van de gemeenschap als van de gemeente zelf, vereist van bestuur en organisatie om in gelijke mate mee te ontwikkelen. Groei begint met een visie en de bereidheid om nieuwe wegen in te slaan; het is een kans om te leren en ons aan te passen aan de opgaven van een gemeente die toewerkt naar 60.000 inwoners. We zetten in op strategisch inzicht en flexibiliteit van organisatie en gemeentebestuur, zodat de aandacht blijvend ligt op de kwalitatieve groei (wat voor een samenleving willen we zijn) in plaats van kwantitatieve groei, terwijl we oog houden op de uitdagingen van vandaag.

De vijf strategische lijnen voor de organisatie – Dronten 2050, Versterkte sturing, Regionale samenwerking, Professionalisering en Een sterke basis – worden verder uitgewerkt in het concernplan. Het concernplan is voor de organisatie een belangrijk sturingsinstrument om de ontwikkeling vorm te geven. De vijf strategische lijnen zijn terug te vinden in alle aspecten van deze begroting. Het opgevegericht kunnen werken, aandacht voor zowel groei als beheer en de zichtbare vertaling van brede welvaart in onze maatschappelijke effecten zijn daar voorbeelden van. Ook de investeringen in de passende bedrijfsvoering, die de digitale transformatie en het effectiever en efficiënter werken een verdere impuls zullen geven, zijn gericht om de kwalitatieve groei van onze gemeente te waarborgen. Daarmee houden we vast aan de ingezette lijn van een fundamentele herziening van de organisatie en werkwijze.

Financieel beeld

De uitgangspunten uit de Perspectiefnota en de besluiten die door de raad over de Perspectiefnota zijn genomen, zijn verwerkt in de voorliggende begroting. De begroting is daarmee een nadere uitwerking van de Perspectiefnota en op detailniveau geactualiseerd, inclusief de effecten van de Meicirculaire. Het huidige financiële beeld ziet er voor de Programmabegroting 2026 als volgt uit:

Primitieve begroting 2026-2029	2026	2027	2028	2029
Programma 0 Bestuur en ondersteuning	89.379	89.790	88.493	90.718
Programma 1 Veiligheid	-7.335	-6.852	-6.735	-6.733
Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat	-8.690	-8.416	-8.475	-8.517
Programma 3 Economie	733	1.103	1.089	1.102
Programma 4 Onderwijs	-6.241	-6.442	-7.082	-8.817
Programma 5 Sport, cultuur en recreatie	-11.619	-11.721	-12.242	-12.499
Programma 6 Sociaal domein	-56.653	-56.762	-54.056	-52.282
Programma 7 Volksgezondheid en milieu	-1.751	-1.826	-1.808	-1.808
Programma 8 Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing	-3.962	-3.527	-2.340	-2.789
Totaal effect primitieve Programmabegroting 2026	-6.139	-4.653	-3.155	-1.624
Structureel	109	-397	-1.783	-1.844
Incidenteel	-6.248	-4.255	-1.373	221
Totaal effect primitieve Programmabegroting 2026	-6.139	-4.653	-3.155	-1.624

Voor het begrotingsjaar 2026 is er een structureel evenwicht. Het totaal begrotingssaldo van 2026 toont dat voor ongeveer 6,1 miljoen gebruik gemaakt wordt van de algemene reserves. Het meerjarenperspectief toont in 2029 geen structureel evenwicht. Dit is met name het gevolg van de Meicirculaire, waarin de impact van de ravijnjaren door het Rijk doorschoven is naar 2028 en 2029. Deze onbalans kan niet los gezien worden van het tekort op de bekostiging van de jeugdhulp. Zonder het tekort op jeugdhulp was ook een structureel sluitende meerjarenbegroting bereikt. De discussie omtrent de financiering van de jeugdhulp loopt nog met het Rijk. Er is in deze begroting niet vooruitgelopen op mogelijke (financieel positieve) uitkomsten van deze discussie.

We schatten in dat voor de structurele financiering van de lasten voor de jeugdhulp minimaal 2 miljoen extra benodigd is vanuit het Rijk.

Het financieel perspectief (zie overzicht hieronder) toont de aanpassingen vanaf de 2^e Financiële tussenrapportage naar de Programmabegroting 2026. Aan de hand van het financieel perspectief worden de grootste financiële wijzigingen in deze Programmabegroting toegelicht. De verwachte wijzigingen uit de 2^e tussenrapportage zijn als reeds besloten meegenomen, waarbij eventuele amendementen daardoor niet zijn meegenomen.

Financieel perspectief 2026-2029 Programmabegroting 2026 (x € 1.000)	2026	2027	2028	2029
Stand na Financiële Tussenrapportage 1 2025 Structureel	-1.321	-1.089	-1.731	-769
Stand na Financiële Tussenrapportage 1 2025 Incidenteel	-1.870	-2.118	58	0
Begrotingssaldo Begroting 2026 na 1e Tussenrapportage	-3.191	-3.207	-1.673	-769
Verwachte wijzigingen Financiële Tussenrapportage 2 2025 structureel	1.033	834	109	-344
Verwachte wijzigingen Financiële Tussenrapportage 2 2025 incidenteel	-533	-640	-1.010	-157
Verwachte wijzigingen begrotingssaldo 2e Tussenrapportage	500	194	-901	-501
Stand na Financiële Tussenrapportage 2 2025 Structureel	-288	-255	-1.622	-1.113
Stand na Financiële Tussenrapportage 2 2025 Incidenteel	-2.403	-2.757	-952	-157
Begrotingssaldo Begroting 2026 na 2e Tussenrapportage	-2.691	-3.012	-2.574	-1.270
Totaal wijzigingen structureel saldo Programmabegroting 2026	397	-143	-161	-732
Totaal wijzigingen incidenteel saldo Programmabegroting 2026	-3.845	-1.498	-421	377
Totaal wijzigingen begrotingssaldo Programmabegroting 2026	-3.448	-1.640	-581	-354
Stand structureel na vaststelling Programmabegroting 2026	109	-397	-1.783	-1.845
Stand incidenteel na vaststelling Programmabegroting 2026	-6.248	-4.255	-1.373	221
Eindstand begrotingssaldo na vaststelling Programmabegroting 2026	-6.139	-4.653	-3.155	-1.624

Structurele wijzigingen

De volgende tabel toont de grootste wijzigingen in het structurele saldo van de Programmabegroting ten opzichte van de stand van de 2^e tussenrapportage. De wijzigingen worden onder de tabel toegelicht.

Structurele wijzigingen	2026	2027	2028	2029
1) Cultuur 2026	-550	-550	-550	-550
2) Programma Biodiversiteit 2025-2030	-215	-215	-215	-215
3) Investeringsagenda 2026	400	50	-125	-400
4) Gemeentelijke inkomsten	1.100	1.100	1.100	1.100
5) Overige structurele wijzigingen	-338	-528	-371	-667
Totaal	397	-143	-161	-732

Kunst en cultuur is de drager van een krachtige samenleving en om daar de mogelijkheden te verbreden en te vergroten, is in de begroting de benodigde financiële ruimte opgenomen (1). Om het herstel en versterking van de biodiversiteit kracht bij te zetten en daarmee de leefomgeving voor mens, plant en dier gezonder te maken, is het Programma Biodiversiteit 2025-2030 toegevoegd aan de begroting 2026 (2). De investeringsagenda van 2026 bevat een aantal nieuwe investeringen en bouwt daarmee verder voort op de investeringsagenda 2025. De rentelasten voor het aantrekken van het vreemd vermogen zijn daarbij tevens geactualiseerd (3).

Voor de afgelopen jaren is geconstateerd dat door het jaar heen de gemeentelijke inkomsten steeds positief zijn bijgesteld. Het scherper en realistischer begroten van de gemeentelijke inkomsten levert bij de primitieve begroting financiële ruimte op, waardoor de kansen om er maatschappelijke impact mee te maken wordt verbeterd. Door de gemeentelijke inkomsten realistischer te begroten, is de verwachting dat bijstellingen achteraf – ze zullen er altijd zijn – in veel mindere mate hoeven plaats te vinden (4).

De baten en lasten zijn geactualiseerd. Hierbij is rekening gehouden met historische ontwikkelingen en verwachte prijsstijgingen voor 2026. Vanuit het Rijk worden voor loon- en prijsstijgingen gelden ontvangen en de gemeente zelf indexeert haar belastingen en heffingen. In 2026 wordt rekening gehouden met een indexatie van 2,2%. Per saldo is er een kleine afname van het structureel saldo, maar is ervoor gezorgd dat het structureel saldo van 2026 positief blijft (5).

Incidentele wijzigingen

De volgende tabel toont de grootste wijzigingen in het incidentele saldo van de Programmabegroting ten opzichte van de stand van de 2^e tussenrapportage. De wijzigingen worden onder de tabel toegelicht.

Incidentele wijzigingen	2026	2027	2028	2029
1) Grondexploitaties 2026-2029	920	1.510	875	325
2) Specifieke regelingen	500	500	500	500
3) Stevige Lokale Teams - aanpak jeugdhulp	-1.500	-2.000	-1.000	0
4) Verbeteringen binnen het Sociaal domein	-700	-250	-250	-250
5) Waarborgen veiligheid inwoners (VRF)	-405	0	0	0
6) Verbeteringen duurzame lokale economie (SEB)	-300	0	0	0
7) Digitalisering en automatisering	-760	0	0	0
8) Verbeteren van de bedrijfsvoering	-600	-350	-200	0
9) Verbeteringen verkeer & vervoer	-320	0	0	0
10) Verbeteringen gezonde leefomgeving	-155	-155	-155	-155
11) Werken aan de Omgevingsvisie	-145	-275	-100	0
12) Overige incidentele wijzigingen	-380	-478	-91	-43
Totaal	-3.845	-1.498	-421	377

Het te verwachten resultaat van de grondexploitaties is verwerkt in de begroting (1). Samen met nog te verwachten specifieke regelingen wordt hiermee het incidenteel saldo verbeterd (2).

Met het realistisch begroten van de lasten voor de jeugdhulp is duidelijk gemaakt dat het anders moet om in de toekomst de lasten te kunnen blijven dragen. Met de aanpak van Stevige Lokale teams wordt gewerkt aan het verbeteren van de jeugdhulp. Het anders werken moet onder andere leiden tot het verstrekken van minder beschikkingen. De overgangperiode brengt een financieel resultaat met zich mee die in 2027 en 2028 is opgenomen (3). Naast de verbeteringen binnen de jeugdhulp worden diverse verbeteringen in gang gezet die aansluiten op het strategisch beleidskader Sociaal domein 'Mensen maken de samenleving' (4).

Met het waarborgen van de veiligheid van onze inwoners via de Veiligheidsregio Flevoland is rekening gehouden (5). Voor het verbeteren van de duurzame lokale economie in lijn met het Strategisch Beleidskader Economie worden diverse activiteiten ontplooid. Deze richten zich onder andere op het versterken van het vestigingsklimaat (6).

Binnen de gemeentelijke organisatie nemen de wensen en behoefte om verder te digitaliseren en automatiseren toe.

Deze digitale transformatie levert een belangrijke bijdrage aan het verder professionaliseren van de organisatie, waardoor effectiever en efficiënter gewerkt kan worden. Daarbij is de verwachting opgenomen dat hier een vermindering van structurele lasten mee gepaard zal gaan (7 en 8).

Bij verkeer en vervoer wordt ingezet op duurzaamheid (fietsparkeerplaatsen station) en het blijven voldoen aan de wettelijke eisen voor veiligheid (een verkeerinformatiesysteem) (9). Met het werken vanuit een ecologische visie wordt de gezonde leefomgeving verder verbeterd (10). Het verder vertalen van de Toekomstvisie naar de Omgevingsvisie is tevens financieel vertaald in deze begroting (11).

Recapitulatie

Bij de Programmabegroting wordt gebruik gemaakt van (bestemmings)reserves. De volgende recapitulatie toont in welke mate het begrotingssaldo gebruik heeft gemaakt van deze reserves. In de recapitulatie is voor 2026 gebruik gemaakt van het verwachte saldo van de 2^e Financiële tussenrapportage.

Lasten en Baten (x € 1.000)	Rekening 2024	Begroting 2025 (FT 2)	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Totale lasten exclusief reserves	-164.493	-169.094	-171.700	-165.305	-161.944	-161.052
Totale baten exclusief reserves	164.495	162.755	163.715	158.877	157.013	157.654
Saldo exclusief reserves	2	-6.339	-7.984	-6.428	-4.930	-3.399
Toevoegingen aan reserves	-11.767	-11.227	-945	-1.533	-901	-351
Onttrekkingen uit reserves	21.514	15.474	2.790	3.308	2.676	2.126
Het geraamde c.q. gerealiseerde resultaat	9.749	-2.093	-6.139	-4.653	-3.155	-1.624
Incidenteel begrotingsresultaat 2026 - 2029		-2.374	-6.248	-4.255	-1.373	221
Structureel begrotingsresultaat 2026-2029		281	109	-397	-1.783	-1.844

Vermogenspositie

In de geprognosticeerde balans is rekening gehouden met de veranderingen in het vermogen. Dit zijn met name de gevolgen van de investeringen in de vaste activa en het aantrekken van vreemd vermogen.

Prognose balans	Rekening 2024	Prognose 2025	Prognose 2026	Prognose 2027	Prognose 2028	Prognose 2029
Vaste activa	111.389	132.321	143.280	186.217	213.306	218.333
Viottende activa	109.052	81.035	59.686	34.609	33.527	34.740
Totaal	220.441	213.356	202.966	220.826	246.833	253.073
Eigen vermogen	110.920	108.827	102.688	98.035	94.880	93.256
Voorzieningen	42.867	42.499	43.009	44.141	44.135	44.264
Langlopende passiva	10.058	8.076	6.276	44.476	71.576	78.776
Viottende passiva	56.596	53.954	50.993	34.174	36.242	36.777
Totaal	220.441	213.356	202.966	220.826	246.833	253.073

De toename van het balanstotaal en de verschuiving naar meer vreemd vermogen maakt dat onze financiële positie verandert. Op dit moment vallen we binnen categorie A (minste risico). Deze positie meten we met een aantal financiële kengetallen. Onder andere de solvabiliteit neemt richting 2029 af van 51% in 2026 naar 37% in 2029. Ook de netto schuldquote verandert van -1% naar 50%.

Beide kengetallen zorgen ervoor dat we langzaam opschuiven in ons risicoprofiel naar categorie B (gemiddeld risico). Ten opzichte van vorig jaar is deze ontwikkeling nagenoeg niet veranderd. In de [Paragraaf weerstandsvermogen](#) wordt meer duiding gegeven over de risico's en ontwikkeling van de financiële kengetallen.

Programma 0 Bestuur en ondersteuning

Programma inleiding

Het maatschappelijk effect wat we nastreven is een lokale overheid te bieden die betrouwbaar en dienstbaar is. In een tijd waarin de gemeente Dronten zowel groeit als beheert binnen een steeds complexere samenleving, staan transparantie in besluitvorming en flexibiliteit centraal. Daarom werken we actief samen met onze inwoners, (regionale) partners en het Rijk.

Dit programma richt zich op de ontwikkeling van een betrouwbare en dienstbare lokale overheid en een lokale overheid die het vertrouwen van onze inwoners versterkt. Door effectief in te spelen op maatschappelijke veranderingen en technologische innovaties, wordt gebouwd aan een efficiënte organisatie. Eén die niet alleen de groeiambitie naar 60.000 inwoners in 2050 kan ondersteunen, maar ook blijvend inspeelt op de behoeften en verwachtingen van haar inwoners.

Pakket 0A Bestuur

Maatschappelijk effect

Inwoners ervaren een betrouwbare en dienstbare lokale overheid

Factoren van invloed

Transparante besluitvorming en verantwoording

Regionale bestuurlijke samenwerking

(SMART) Beleidsdoelen

- 1 In 2026 is de regionale samenwerking verbeterd ten opzichte van 2025.
- 2 Alle geagendeerde college- en raadsvoorstellen voldoen aan de gewenste kwaliteit die college en/of raad in staat stelt een weloverwogen besluit te nemen.
- 3 In 2026 zijn alle besluiten en beleidsdocumenten te vinden op de gemeentelijke website.

Activiteiten/Focuspunten

0. Verzorgen van dagelijks bestuur gemeente
1. Versterken en professionaliseren regionale samenwerking
- 2 en 3. Waarborgen van transparante en kwalitatief hoogwaardige besluitvorming

Inhoud

Het maatschappelijk effect dat via dit programma wordt nagestreefd is een lokale overheid te bieden die betrouwbaar en dienstbaar is. Dit pakket gaat over (het faciliteren van) de gemeentelijke bestuursorganen en regionale samenwerking.

In een tijd waarin de gemeente Dronten binnen een steeds complexere samenleving zowel moet groeien als beheren, staan transparantie in besluitvorming en flexibiliteit centraal. Daarom wordt ingezet op het actief samenwerken met onze inwoners, (regionale) partners en het Rijk.

Regionale samenwerking speelt hierin een sleutelrol. Het stelt de gemeente in staat maatschappelijke uitdagingen samen aan te pakken en de groeiopgave te realiseren. Door deelname aan strategische allianties wordt de positie van Dronten richting het Rijk en de regio versterkt. Dit vergroot de kans op het krijgen van middelen en invloed op regelgeving. Samenwerking is daarmee geen doel op zich, maar een middel om bij te dragen aan brede welvaart en het realiseren van gemeentelijke lange termijn doelen.

Door effectief in te spelen op maatschappelijke veranderingen en technologische innovaties, wordt gebouwd aan een efficiënte organisatie. Eén die niet alleen de groeiambitie naar 60.000 inwoners in 2050 kan ondersteunen, maar die ook responsief is zodat inwoners zich gezien, gehoord en begrepen voelen.

Beleidsuitgangspunten

Om gericht te kunnen investeren in regionale samenwerkingen is het nodig dat we ons eigen profiel/positie vaststellen: wat is de context waarin Dronten opereert en wat zijn de opgaven waar Dronten voor staat. In 2025 wordt er daarom gewerkt aan een strategie voor regionale samenwerking en Public Affairs, gericht op de versterking van de strategische positionering. De strategie draagt bij aan het bepalen in welke samenwerkingsverbanden de gemeenten de komende jaren moet investeren en op welke wijze de samenwerking met Rijk en Regio, die op lange termijn noodzakelijk is voor middelen, ruimtelijke ordening en mogelijke versoepeling van wet- en regelgeving, moet worden opgetuigd.

Wat willen we bereiken?

Verbeterde regionale samenwerking

1. In 2026 is de regionale samenwerking verbeterd ten opzichte van 2025.

Toelichting

Regionale samenwerking is geen doel op zich, maar een middel om onze gemeentelijke ambities te realiseren. Daarom meten we de voortgang niet met cijfers en tabellen, maar op basis van kwalitatieve inzichten. We laten zien waar de bestuurlijke en ambtelijke betrokkenheid is gegroeid, en hoe deze inzet bijdraagt aan de lange termijn doelen van Dronten. In 2026 gaan we hierover graag in gesprek met de raad. Samen kunnen we dan verkennen hoe we hier verder richting aan geven op een manier die past bij de gemeente Dronten. Op deze manier worden verbeteringen in de regionale samenwerking kwalitatief getoetst en verantwoord.

Waar leggen we de focus op in 2026?

In 2026 richten wij ons op het professionaliseren van regionale samenwerking door het beter te verankeren in de werkwijze van de organisatie. Daarnaast gaan we aan de slag met de handreiking Verbonden partijen (zie de [paragraaf Verbonden partijen](#) voor verdere toelichting).

Transparante en kwalitatief goede besluitvorming

- 2) Alle geagendeerde college- en raadsvoorstellen voldoen aan de gewenste kwaliteit die college en/of raad in staat stelt een weloverwogen besluit te nemen.
- 3) In 2026 zijn alle besluiten en beleidsdocumenten te vinden op de gemeentelijke website.

Toelichting

Transparante en kwalitatief sterke besluitvorming vormt de basis voor een betrouwbare en dienstbare gemeente. Om de voortgang hierin zichtbaar te maken, evalueren we samen met het college of de college- en raadsvoorstellen voldoen aan de beoogde kwaliteitsnormen.

In 2026 werken we toe naar een beoordelingssysteem met een schaalverdeling en bijbehorende criteria. Deze sluiten aan op de eisen die de raad stelt aan raadsvoorstellen, en maken het mogelijk om voorstellen systematisch te toetsen. Vanaf 2027 gebruiken we deze toetsingscriteria om gericht te sturen op het gewenste kwaliteitsniveau, welke in de programmabegroting 2027 nader wordt gespecificeerd.

Pakket OB Burgerzaken

Maatschappelijk effect

Inwoners ervaren een betrouwbare en dienstbare lokale overheid

Factoren van invloed

Kwaliteit basisregistratie personen

Teuredenheid met dienstverlening

Kwaliteit uitgifte van documenten

Vakinhoudelijke kennis medewerkers

(SMART) Beleidsdoelen

- 1 In 2026 is minimaal 86% van de inwoners die geholpen is door Burgerzaken tevreden.
- 2 In 2026 voorziet het KCC in minimaal 80% van de gevallen inwoners direct van een antwoord.
- 3 In 2026 kunnen inwoners voor het aanvragen van een reisdocument of rijbewijs in minimaal 75% van de gevallen binnen 5 werkdagen terecht voor een afspraak. Alle inwoners kunnen binnen 10 werkdagen terecht voor een afspraak.
- 4 In 2026 voldoet minimaal 94% van de adresgegevens in het BRP aan de kwaliteitsnormen.
- 5 In 2026 zijn er bij de verkiezingen maximaal 2 onverklaarbare verschillen in de tellingen en maximaal 4 correcties in de processen verbaal.

Activiteiten/Focuspunten

0. Verzorgen uitgifte paspoorten, id-kaarten en rijbewijzen

0. Beheren basisregistratie personen (BRP)

0. Ondersteunen en faciliteren van verkiezingen

1 en 2. Gerichte en efficiënte dienstverlening

3. Waarborgen van betrouwbaar en kwalitatief identiteitsmanagement

4. Verbeteren processen verhuizingsaanvragen

Inhoud

We streven er vanuit dit pakket naar dat inwoners een betrouwbare en dienstbare lokale overheid ervaren. Daarvoor is het belangrijk dat zij tijdig terecht kunnen voor het regelen van hun zaken en vakkundig worden geholpen. Drontenaren voelen zich gehoord, gezien en begrepen door zowel het KCC als Burgerzaken

Naast onze inwoners zijn ook andere gebruikers afhankelijk van onze persoonsgegevensbeheertaken. Door het beschikbaar stellen van zo betrouwbaar en actueel mogelijke persoonsinformatie (met inachtneming van de privacy) aan inwoners, gemeentelijke en landelijke gebruikers, wordt een belangrijke bijdrage geleverd aan de rechtszekerheid van onze inwoners. Ook het goed organiseren van de verkiezingen draagt bij aan lokaal vertrouwen in de overheid.

Beleidsuitgangspunten

We geven uitvoering aan het landelijk beleid ten aanzien van de basisregistratie personen, burgerlijke stand en identiteitsmanagement. Behalve de betrouwbaarheid van persoonsgegevens en fraudebestrijding, wordt er ook aandacht gevraagd voor de mens achter deze gegevens, waarbij soms maatwerk nodig is.

Wat willen we bereiken?

Inwoners ervaren excellente dienstverlening van Publiekszaken

- 1) In 2026 is minimaal 86% van de inwoners die geholpen is door Burgerzaken tevreden.
- 2) In 2026 voorziet het KCC in minimaal 80% van de gevallen inwoners direct van een antwoord.

Hoe meten we dit?

	2025	2026	2027
% Tevreden inwoners Burgerzaken op basis van Klant in Focus	85%	86%	87%
% Contactmomenten die het KCC zelf afhandelt	80%	80%	80%

Toelichting

De inwoners die met de gemeente bellen of een afspraak aan de balie hebben, willen we vakkundig kunnen helpen met hun vraag of gewenste product. Door duidelijk te communiceren en kundig ons werk te doen, vergroten we het vertrouwen in de lokale overheid.

Waar leggen we de focus op in 2026?

In 2026 houden we de kennis van het KCC op peil en experimenteren we met een tool die het opzoeken van vragen vereenvoudigd. Naast telefonisch contact zetten we ook in op contact via chat, app en contactformulier. We willen de tweede lijn zoveel mogelijk ontlasten en daarom de dienstverlening van het KCC op peil houden.

We blijven de inwoner waar mogelijk maatwerk bieden en helpen de inwoner deskundig.

Inwoners ervaren excellente dienstverlening van Publiekszaken

- 3) In 2026 kunnen inwoners voor het aanvragen van een reisdocument of rijbewijs in minimaal 75% van de gevallen binnen 5 werkdagen terecht voor een afspraak. Alle inwoners kunnen binnen 10 werkdagen terecht voor een afspraak.

Hoe meten we dit?

We monitoren aan de voorkant de bezettingsgraad van de balies en kunnen vroegtijdig een extra balie openzetten, zodat inwoners een afspraak kunnen plannen. Dit betekent dat we controleren of er de komende 5 werkdagen open plekken zijn in de afsprakenbalies.

Toelichting

Tot en met 2027 nemen het aantal reisdocumenten en rijbewijzen die we verstrekken toe, daarna volgt een afname.

Verwachte aantallen (bron: RDW en ministerie Binnenlandse Zaken)	2026	2027	2028
Paspoort	4.494	4.979	3.808
Identiteitskaart	3.534	3.634	2.036
Rijbewijs	4.420	4.763	4.762

Waar leggen we de focus op in 2026?

Burgerzaken heeft een poortwachtersfunctie bij identiteitsvaststelling en het verstrekken van identiteitsdocumenten. We moeten alert zijn op fraude met valse documenten en identiteitsfraude. Het Nederlands paspoort behoort sinds 2021 standaard tot de top 5 van betrouwbaarste paspoorten ter wereld. Dit betekent dat er hoge eisen worden gesteld aan identiteitsmanagement. In 2026 is onze ambitie om de extra vraag naar onze producten niet ten koste te laten gaan van de kwaliteit.

Onze medewerkers blijven getraind worden, zodat we aan de eisen van de centrale overheid kunnen voldoen en we ondermijning kunnen voorkomen. Inwoners die een reisproduct ontvangen, kunnen vertrouwen op de bescherming van hun identiteit en de kwaliteit die geleverd is.

Inwoners ervaren excellente dienstverlening van Publiekszaken

- 4) In 2026 voldoet minimaal 94% van de adresgegevens in het BRP aan de kwaliteitsnormen.

Hoe meten we dit?

Door te voldoen aan de kwaliteitsnormen uit de zelfevaluatie BRP over adreskwaliteit.

Zelfevaluatie BRP	2026	2027	2028
Resultaat inhoudelijke PL-controle adres	94%	96%	98%
Resultaat vragenlijst uitvoering bijhouden	93,2%	96%	98%

Toelichting

Het adresgegeven is het meest veranderende persoonsgegeven in de BRP. Registratie in de BRP met het juiste adres is van groot belang om volwaardig mee te kunnen doen in de maatschappij, aanspraak te kunnen maken op overheidsvoorzieningen en ervoor te zorgen dat de burger bekend is bij de overheid. Tegelijk is er ook het risico op fraude met publieke middelen.

Waar leggen we de focus op in 2026?

We hebben extra aandacht voor het verbeteren van de organisatie rond het aanvragen en verwerken van verhuizingen en het vergroten van de vakkennis van de medewerkers. Er worden periodieke kwaliteitscontroles uitgevoerd en op de resultaten hiervan wordt geacteerd. We werken nauw samen met de collega's van Toezicht & handhaving, de Basisadministratie Adressen en Gebouwen en Ruimtelijke ontwikkeling.

We willen als organisatie transparant, veilig en betrouwbaar gemeenteraadsverkiezingen organiseren

- 5) In 2026 zijn er bij de verkiezingen maximaal 2 onverklaarbare verschillen in de tellingen en maximaal 4 correcties in de processen-verbaal.

Hoe meten we dit?

We streven ernaar om het aantal onverklaarbare verschillen in de tellingen te verminderen en het aantal correcties in de processen-verbaal door het gemeentelijk stembureau terug te brengen. Kwalitatief wordt dit gemeten door op tijd zowel de actieve als passieve kiezers (kandidaten politieke partijen) toe te laten tot de verkiezingen en door de processen-verbaal met uitslagen na de stemopneming onverwijld openbaar te maken.

Controle processen-verbaal Na31 gemeentelijk stembureau						
Soort verkiezingen	PS23	AB23	TK23	EP24	TK25	GR26
Onverklaarde verschillen	3	5	3	2	2	2
Aangetroffen fouten	4	2	9	6	4	3

Toelichting

Naast opnieuw vervroegde Tweede Kamerverkiezingen in 2025 is Burgerzaken ook verantwoordelijk voor de organisatie van de gemeenteraadsverkiezingen.

In 2023 is de Wet nieuwe procedure vaststelling verkiezingsuitslagen in werking getreden. Het doel van deze wet is om de stemopneming transparanter en beter controleerbaar te maken en om tijdig fouten in het telproces te constateren en te corrigeren.

Waar leggen we de focus op in 2026?

Samen met de griffie worden de politieke partijen en kandidaten geïnformeerd en begeleidt om deel te kunnen nemen aan de gemeenteraadsverkiezingen.

Daarnaast worden stembureauleden en leden van het gemeentelijk stembureau opgeleid om hun taken goed uit te kunnen voeren, met extra focus op de kwaliteit van de stemopneming met behulp van de VOX-telmethode.

Pakket OC Overhead

Maatschappelijk effect

Inwoners ervaren een betrouwbare en dienstbare lokale overheid

Factoren van invloed

Passende bedrijfsvoering

Balans beheer en ontwikkeling

Verbinding met inwoners

Procesmanagement

Effectieve en efficiënte bedrijfsvoering

(SMART) Beleidsdoelen

- 1 In 2029 werkt de gemeente vanuit geprioriteerde opgaven.
- 2 In 2026 is de arbeidsmarktaanpak uitgebreid met recruitmentmarketing.
- 3 In 2026 is meer dan 60% van de bezoekers van onze website positief gesteld over de toegankelijkheid van onze teksten.
- 4 In 2026 wordt de participatieverordening (en uitdaagrecht) door de raad vastgesteld.
- 5 In 2026 zijn er minimaal 350 gebruikers van MijnDronten.nl.
- 6 In 2026 is minimaal 86% van onze gebruikers tevreden over onze website.
- 7 In 2026 is het Datalab Dronten gerealiseerd.
- 8 In 2026 wordt een nieuwe digitale werkruimte opgeleverd.
- 9 In 2026 wordt de digitalisering van processen verder verbeterd met passende proces ondersteunende applicaties (zaaksysteem vervanging).
- 10 Minimaal 95% van alle opdrachten worden in 2026 conform de regels van het inkoopbeleid verstrekt.
- 11 In 2026 zijn maximaal 7 dossiers onrechtmatig bevonden.

Activiteiten/Focuspunten

0. Ondersteunen primair proces (bedrijfsvoering)

0. Verzorgen van (intern) beleid (o.a. financieel, inkoop en informatiehuishouding)

1. Uitvoeren programma Opgavegericht werken

2. Versterken strategisch personeelsbeleid

3. Versterken interne- en externe communicatie

4. Versterken van participatie

5 en 6. Verbeteren digitale dienstverlening

7. Versterken datagedreven werken

8. Versterken en moderniseren informatiehuishouding

9. Waarborgen kwaliteit archief- en informatiebeheer

10 en 11. Verbeteren rechtmatigheidsscore

Inhoud

Het pakket Overhead is ondersteunend en adviserend aan de organisatie en het college van Dronten. In dit pakket vallen de activiteiten die zorgen voor de faciliteiten om te kunnen werken, systemen werkend (en bruikbaar) te houden en te adviseren in het primaire proces. Tot dit pakket behoren alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van medewerkers in het primaire proces (de andere pakketten).

Passende bedrijfsvoering zorgt ervoor dat het werk goed uitgevoerd kan worden, wat bijdraagt aan het effect dat inwoners een betrouwbare en dienstbare lokale overheid ervaren.

De bedrijfsvoering bestaat concreet uit:

- Financiën, toezicht en controle gericht op de eigen organisatie
- Personeel en organisatie
- De gemeentesecretaris
- Inkoop (incl. aanbesteding en contractmanagement)
- Juridische zaken
- Bestuurszaken en bestuursondersteuning
- Informatievoorziening en automatisering van PIOFACH-systemen
- Facilitaire zaken en huisvesting (incl. beveiliging)
- Documentaire informatievoorziening (DIV)
- Communicatie
- Managementondersteuning primair proces

Beleidsuitgangspunten

Met een passende bedrijfsvoering zorgen we ervoor dat we goed ons werk kunnen doen in de context van een groeiende gemeente. Passende bedrijfsvoering is gericht op het versterken van onze focus van buiten naar binnen (inwoners centraal stellen), verbeteren van de balans tussen beheer en ontwikkeling en het op orde hebben van processen (procesmanagement) en uitvoeringskracht (effectieve en efficiënte bedrijfsvoering).

Daarbij houden we rekening met landelijke en lokale wet- en regelgeving, zoals het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV), het inkoopbeleid en de financiële verordening.

In de paragrafen [bedrijfsvoering](#) en [informatisering en digitalisering](#) wordt een overkoepelend beeld gegeven van de beleidsmatige ontwikkelingen. In de paragraaf bedrijfsvoering wordt ook stilgestaan bij de financiële rechtmatigheid van de gemeente. In dit pakket worden verder enkel onderwerpen uitgelicht waar op dit moment extra aandacht naar uitgaat. De volgende onderwerpen worden opeenvolgend behandeld:

- Opgave Gericht Werken
- Arbeidsmarktaanpak
- Communicatie met onze inwoners
- Participatie
- Excellente dienstverlening
- Effect gericht werken
- Informatiseren en digitaliseren
- Rechtmatigheid

Wat willen we bereiken?

Opgavegericht werken

Om te zorgen dat de gemeente als één geheel opereert en in staat is om beter in te spelen op wat de samenleving echt nodig heeft:

- 1) In 2029 werkt de gemeente vanuit geprioriteerde opgaven.

Toelichting

Opgavegericht werken betekent dat de gemeente haar denkwijze en handelingswijze aanpast aan complexe maatschappelijke vraagstukken — denk aan woningnood, energietransitie of eenzaamheid.

In plaats van denken in taken en afdelingen, denken we in opgaven: urgente vraagstukken die we alleen samen met inwoners, partners en organisaties duurzaam kunnen aanpakken. Maatschappelijke opgaven houden zich niet aan beleidslijnen, domeinen of afdelingen. Ze vragen om flexibiliteit, samenwerking en een open houding.

Waar leggen we de focus op in 2026?

Het programma Opgavegericht Werken behelst een meerjarige, veranderkundige en complexe organisatieontwikkeling waarbij bovendien ook geïnvesteerd moet worden in de samenwerking met het gemeentebestuur en de samenleving. De focus in 2026 zal, aanhakend op de ingezette ontwikkelingen in 2025, liggen op het scheppen van de randvoorwaarden om tot betere sturing en inrichting van de organisatie te komen en nadrukkelijk samen met het bestuur en samenleving te leren, evalueren en communiceren.

Om de groeiopgave en andere belangrijke maatschappelijke vraagstukken te kunnen prioriteren, ligt de focus ook op een goede voorbereiding en aanpak rondom -en na de verkiezingen. We zetten onder andere in op een concrete aanpak ter voorbereiding van - en na de verkiezingen, portfoliomanagement, versterken van het opdrachtnemer-opdrachtgeverschap, een doorontwikkeling op programmatisch en projectmatig werken om aan te blijven sluiten bij de opgaven van nu en om goed te kunnen prioriteren.

De programmatische aanpak van minimaal drie jaar geeft richting en invulling aan onze ambitie om de gemeente te ontwikkelen naar het kunnen werken vanuit geprioriteerde opgaven. Binnen Opgavegericht Werken bepaalt gebiedsgericht werken wat nodig is om ons te ontwikkelen. Bij het leiden, sturen en realiseren zijn we erop gericht integraal en wendbaar te werken en leren. De organisatie en bemensing van het programma laten we flexibel meebewegen met andere thema's in de organisatieontwikkeling, zodat timing van besluiten en veranderingen meer logisch en samenhangend kunnen zijn.

Gebiedsgericht werken is opgenomen in [programma 6](#).

Arbeidsmarktaanpak

We hebben oog voor het menselijk kapitaal:

- 2) In 2026 is de arbeidsmarktaanpak uitgebreid met recruitmentmarketing.

Toelichting

Passende bedrijfsvoering binnen de context van een groeiende organisatie vraagt om een strategische kijk op de inzet van ons menselijk kapitaal (Strategisch Personeelsmanagement), waarmee we meer inzicht krijgen om onder andere de juiste medewerkers in huis te krijgen en te houden. In de Perspectiefnota 2026 is benoemd dat de arbeidsmarkt in ontwikkeling is en blijft, en in deze dynamiek staat het binden en boeien van medewerkers centraal. Met recruitmentmarketing willen we de juiste mensen uit de markt aan de organisatie binden.

Waar leggen we de focus op in 2026?

In de volle breedte is focus op instroom, doorstroom en uitstroom nodig voor de realisatie van de juiste dienstverlening, en daarmee ons beoogde effect; het zijn van een betrouwbare en dienstbare lokale overheid. Dat wil zeggen: focus op recruitmentmarketing, werving & selectie, het eerdergenoemde Strategisch Personeelsmanagement, het behoud van medewerkers en expliciete aandacht voor Leren & Ontwikkelen. De strategische kijk op de inzet van het menselijk kapitaal vraagt een veranderende rol van de vakspecialisten binnen bedrijfsvoering.

Concreet wordt hierbij in 2026 onder andere gekeken naar de inzet van onze HR-vakspecialisten en de ontwikkeling die daarin nodig is.

Daarnaast is specifiek aandacht nodig voor niet ervaren professionals. Het wordt steeds moeilijker om ervaren professionals te vinden en er zijn in de organisatie (in samenwerking met de regio) al meerdere traineeprogramma's ontwikkeld. Er is echter meer nodig om professionals zonder de juiste werkervaring een kans te geven op de moeilijk vervulbare vacatures en aan de organisatie te binden.

We zien een noodzaak om in de komende jaren binnen de ambtelijke organisatie in toenemende mate zelf mensen op te leiden, op mbo- en hbo-niveau. Daarnaast verwachten we een toename in het aantal in te zetten teamtrajecten. Logisch samenwerken aan opgaven vraagt verbinding met meerdere (tijdelijke) teams en focus op de samenwerking binnen die teams. In 2026 moet vanuit het Strategisch Leer- & Ontwikkelplan helder worden wat de ontwikkelingen vragen in inzet en budget.

Duurzame inzetbaarheid, en daarmee aandacht voor Veiligheid, Gezondheid & Welzijn (VGW) van medewerkers, is essentieel voor het behouden van mensen. Voor 2026 en daaropvolgende jaren wordt beleid ontwikkeld op het brede spectrum van veiligheid, gezondheid & welzijn, waaronder verzuim & preventie, arbobeleid en de realisatie van gezondheidsbevorderende maatregelen.

Het Arbobudget vraagt voor 2026 vooralsnog geen actualisatie. Aanvullend budget is mogelijk nodig, afhankelijk van beleidskeuzes die gemaakt worden over gezondheidsbevorderende maatregelen. Financiële gevolgen van het nog uit te werken beleid worden waar nodig meegenomen in de Perspectiefnota 2027.

Met betrekking tot de inzet van externen zien we dat de gemeente Dronten rond de 18-20% externe inhuur heeft. Dit percentage ligt onder het gemiddelde van de regio Zwolle en de provincie Flevoland. Tegelijkertijd zien we bij grotere gemeenten dat de flexibele schil licht stijgt, ook bij gemeenten met een groter aantal inwoners. Dit vraagt om een bewuste afweging over de juiste balans tussen vaste en externe medewerkers binnen onze groeiende gemeente. Externe inhuur wordt zorgvuldig beoordeeld met als doel om een strategische en weloverwogen inzet van externe inhuur te waarborgen. We hebben daarbij geen doelpercentage gesteld, maar blijven wel monitoren op het percentage inhuur afgezet tegen de regionale ontwikkeling, zodat we in lijn met of onder de regionale trend blijven.

Communicatie met onze inwoners

We communiceren in begrijpelijke taal met onze inwoners:

- 3) In 2026 is meer dan 60% van de bezoekers van onze website positief gestemd over de toegankelijkheid van onze teksten.

Toelichting

De gemeente communiceert vaak en veel met inwoners. Om met iedereen duidelijk te communiceren is het nodig om begrijpelijk en op B1-niveau te schrijven en te spreken. Wanneer de inwoners ons beter begrijpen, kunnen zij meer regie voeren over hun persoonlijke lopende zaken met de gemeente. Via onze website zal aan de bezoekers daarvan gevraagd worden om feedback te geven over de toegankelijkheid van onze website.

Waar leggen we de focus op in 2026?

In 2026 voeren we een doelgroepenanalyse uit om gericht te communiceren met onze inwoners. Hierover maken we duidelijke afspraken, wat wordt verwerkt in ons huisstijlhandboek, zodat iedereen binnen de gemeente op eenduidige wijze communiceert in woord, beeld en geschrift. Daarnaast gaan we het onlineteam verder professionaliseren in samenwerking met het KCC om het sentiment beter te duiden. Daarbij wordt rekening gehouden met de prioriteiten van ons bestuur en organisatie. In 2025 is hier een start mee gemaakt en daar gaan we in 2026 mee verder.

Effectieve interne communicatie is nodig voor samenwerking, betrokkenheid en het gezamenlijk realiseren van strategische (organisatie)doelen. Door te investeren in communicatiekanalen, zoals narrowcasting en ons intranet DoK, verbeteren we ook de informatievoorziening binnen de organisatie.

Dit komt ten goede aan de samenwerking tussen afdelingen en zorgt ervoor dat medewerkers beter en sneller geïnformeerd en gemotiveerd zijn, wat uiteindelijk de dienstverlening aan inwoners versterkt.

Gemeente Dronten en Stichting Dronten Marketing (SDM) hebben een afspraak om de naamsbekendheid en aantrekkelijkheid van Dronten als woon-, werk- en recreatiegemeente te versterken. Via evenementen, campagnes en samenwerking met lokale partners draagt de stichting bij aan een positief imago van Dronten, wat onder andere economische en sociale meerwaarde oplevert.

Participatie

Goed ingebedde, toegankelijke en effectieve participatie waarin iedereen – zowel de samenleving als de interne organisatie – op passende wijze en op het juiste moment kan meedenken, meedoen en meebeslissen:

- 4) In 2026 wordt de participatieverordening (en uitdaagrecht) door de raad vastgesteld.

Toelichting

De participatieverordening heeft betrekking op het participatiebeleid en de -strategie. Het opleveren van deze verordening levert een belangrijke bijdrage aan het verder professionaliseren van participatie binnen de gemeente Dronten.

Waar ligt de focus op?

Om het vertrouwen in de overheid te versterken wordt er open en helder gecommuniceerd over het participatieproces, maar ook over wat een ieder kan en mag verwachten.

We focussen ons erop dat het aantrekkelijker wordt om deel te nemen aan participatietrajecten, bijvoorbeeld door middel van een beloningssysteem. Het college vindt het belangrijk dat iedereen die de moeite wil nemen om mee te doen en zijn/haar kennis en kunde te delen om hiermee de producten/projecten nog beter en mooier te maken, zich welkom voelt en op een toegankelijke manier input kan leveren.

In 2026 zal de participatieverordening (en uitdaagrecht) worden opgesteld. Deze verordening heeft betrekking op het participatiebeleid en de strategie. Het schrijven van een verordening is voornamelijk een juridische procedure. Hiervoor is expertise nodig en daarbij wordt ook het huidige beleid onder de loep genomen worden.

Daarnaast is het belangrijk dat intern goed samen wordt gewerkt, waardoor een gedeeld begrip van doelen, rollen en verwachtingen ontstaat. Dit zorgt voor eenheid in communicatie naar buiten, betere afstemming tussen afdelingen en meer draagvlak voor de uitkomsten van participatie. Als de interne organisatie niet goed is aangesloten, kan dat leiden tot vertraging, onduidelijkheid of zelfs wantrouwen bij inwoners. Daarom is het belangrijk om ook intern tijdig te informeren, betrekken en af te stemmen – zodat participatie echt van binnen én van buiten gedragen wordt.

Excellente dienstverlening

Inwoners kunnen meer regie voeren over hun contact met de gemeente:

- 5) In 2026 zijn er minimaal 350 gebruikers van MijnDronten.nl.

Onze digitale processen zijn begrijpelijk en toegankelijk voor onze inwoners:

- 6) In 2026 is minimaal 86% van onze gebruikers tevreden over onze website.

Hoe meten we dit?

Digitale communicatie	2025	2026	2027	2028
Gebruikers MijnDronten.nl (aantal gezinnen)	290	350	420	450
Tevreden reacties Klant in Focus Webformulieren (%)	85%	86%	87%	87%

Toelichting

De gemeente heeft de ambitie om eenduidig met de inwoners te communiceren via een centraal portaal, zodat zij meer regie kunnen voeren over hun persoonlijk lopende zaken met de gemeente. Dat gebeurt via MijnDronten.nl, waarbij we ons inspannen voor een groei van het aantal gebruikers.

Het is belangrijk dat de gemeente voelt en weet wat onze inwoners ervaren wanneer zij in contact komen met de gemeente. Dat willen we inzichtelijk maken door gebruik te maken van dienstverleningsreizen waarbij we continu kritisch kijken naar de toegevoegde waarde van onze huidige digitale systemen.

Waar leggen we de focus op?

In 2026 onderzoeken we of onze huidige MijnDronten.nl genoeg mogelijkheden biedt om onze inwoners inzicht te geven in alle persoonlijk lopende zaken. Ons doel is om een persoonlijke internetpagina (PIP) te realiseren dat past bij de behoefte en wensen van onze inwoners.

We gaan ons daarnaast inzetten op interne en externe dienstverleningsreizen. We luisteren naar onze inwoners door middel van de feedback mogelijkheden op onze website, enquêtemogelijkheden en overige feedback input. Dit gebruiken we om onze digitale processen, waar mogelijk, te verbeteren.

BI, Data en AI

We willen effect gericht werken door middel van data en analyse:

- 7) In 2026 is het Datalab Dronten gerealiseerd.

Toelichting

Het Datalab Dronten kenmerkt de Drontense ambitie om datagedreven te gaan werken. Met de realisatie van het Datalab Dronten investeren we gericht en gedoseerd in kennis, vaardigheden en voorzieningen voor GEO, Data en BI. Dit kenmerkt de Drontense ambitie om het effectgericht werken en sturen meer op data en analyses te baseren. Het Datalab draagt bij aan deze ontwikkeling van datagedreven werken.

Waar leggen we de focus op?

We blijven gericht en gedoseerd investeren in kennis, vaardigheden en voorzieningen voor GEO, Data en BI. Dit is gericht op het vergroten en verbreden van lopende inspanningen door deze op te schalen. Daarvoor wordt tevens een Datalab Dronten gerealiseerd, wat onder meer zal bijdragen aan het benutten en inzetten van de Drontense Digital Twin ten behoeve van beleidsontwikkelingen.

In samenwerking met de vak afdelingen worden analyses, dashboards en dergelijke op maat en naar behoefte gemaakt, in een tempo dat aansluit op ons vermogen om meer data gedreven te kunnen werken. Zelf dataproducten en -diensten maken en onderhouden betekent bovendien minder meerkosten. Vak afdelingen hoeven deze niet tegen veel hogere kosten af te nemen bij marktpartijen en we vermijden bovendien dat we daaraan vastzitten (vendor lock-in).

De keuze voor zelf doen betekent dat we blijvend moeten investeren in gereedschap en datavoorzieningen (gecentraliseerde opslag en data verrijking).

We denken in 2026 de investeringen in BI, en de keuze om dit in huis te ontwikkelen, beter te kunnen onderbouwen met opbrengsten (onderbouwing smart doelstellingen, gebruiksscenario's, bijdrage aan beleid).

Zie de [Paragraaf informatisering](#) voor de toelichting op de richtinggevende doelen en beleidsuitgangspunten ten aanzien van het informatiemanagement en op de begroting voor 2026.

Digitale werkruimte

We willen de informatiehuishouding verbeteren:

- 8) In 2026 wordt een nieuwe digitale werkruimte opgeleverd.

Toelichting

Het verbeteren van de digitale werkruimte moet de digitale platformen en ICT-omgeving harmoniseren, waardoor deze op uniforme wijze te beheren zijn. Hierdoor zijn we beter in staat om aan te sluiten op de landelijke samenwerking 'common ground'.

Waar leggen we de focus op?

Informatiemanagement is gericht op een adequate inzet en onderhoud van de informatiehuishouding. We volgen daarvoor bestendig de i-leidraad en het IM-ontwikkelplan, die duidelijk maken hoe belangrijk onze informatiehuishouding is en hoe dit bijdraagt aan onze betrouwbaarheid en dienstvaardigheid naar inwoners. De technologische ontwikkelingen op het gebied van de informatiehuishouding en de toenemende afhankelijkheid van digitale processen hebben namelijk een grote impact op hoe wij onze diensten verlenen en onze interne processen organiseren.

We focussen ons in 2026 op een digitale strategie die gericht is op:

1. Data gedreven werken
2. Briljante inwonerservaring
3. Wendbare organisatie
4. Nieuwe digitale businessmodellen
5. Slimme, digitale processen

Door daarbij te werken aan de renovatie, vervanging en optimalisatie van onze informatiehuishouding en het opleveren van een nieuwe digitale werkruimte, kan een belangrijke bijdrage geleverd worden aan onze betrouwbaarheid en dienstvaardigheid naar inwoners.

Digitale werkruimte (2)

We willen de informatiehuishouding verbeteren:

- 9) In 2026 wordt de digitalisering van processen verder verbeterd met passende proces ondersteunende applicaties (zaaksysteem vervanging).

Toelichting

Een aandachtspunt dat meer gaat kosten betreft het archief- en informatiebeheer. Bij een goede informatiehuishouding hoort een digitaal archief- en informatiebeheer. Door de groei van onze organisatie, toenemende complexiteit in wetgeving en digitalisering in de maatschappij, veranderen de eisen voor archief- en informatiebeheer. Ons doel is om een transitie naar digitaal beheer te realiseren en de kwaliteit van het archief- en informatiebeheer te waarborgen en daarmee te voldoen aan de wettelijke vereisten.

De nieuwe Archiefwet – die op 20 februari 2025 is aangenomen door de Tweede Kamer en waarschijnlijk medio 2026 in werking treedt – bevat echter een kortere overbrengingstermijn, meer bepalingen rond openbaarheid en verruiming van inzageopties. Dit resulteert in structureel meer inspanningen op het gebied van archief- en informatiebeheer om de transitie naar digitaal beheer te realiseren en de kwaliteit van archief- en informatiebeheer te waarborgen.

Waar leggen we de focus op?

Om het bovenstaande zo efficiënt mogelijk te bereiken, werken we samen in de regio met Het Flevolands Archief (HFA). De bijdrage voor deze Gemeenschappelijke Regeling (GR) is bijgesteld, zodat HFA hier ook richting de toekomst een passende uitvoering aan kan blijven geven.

Rechtmatigheid

Wij willen gemeenschapsgelden op controleerbare en verantwoorde wijze besteden:

- 10) Minimaal 95% van alle opdrachten worden in 2026 conform de regels van het inkoopbeleid verstrekt.
- 11) In 2026 zijn maximaal 7 dossiers onrechtmatig bevonden.

Hoe meten we dit?

Opdrachten conform inkoopbeleid	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Rechtmatigheidsscore (% dossiers rechtmatig)	96,6%	95,5%	90,7%	>95%	>95%	>95%	>95%	>95%
Onrechtmatigheid (aantal onrechtmatige dossiers)	7	12	13	<8	<8	<8	<8	<8

Toelichting

Het aantal aanbestedingen (dossiers) is de afgelopen jaren fors toegenomen. Conform het inkoopbeleid werken we conform het gecoördineerd inkoopmodel. Vanuit de interne controle worden jaarlijks minimaal 300 dossiers getoetst op rechtmatigheid. Een hoge rechtmatigheidsscore geeft een goede indicatie dat gemeenschapsgelden op een gecontroleerde en verantwoorde wijze zijn besteed.

Waar leggen we de focus op?

De huidige rechtmatigheidsscore ligt niet op het gewenste niveau (resp. 90,7% in 2024). Het verbeteren van de rechtmatigheidsscore heeft daarom volop de aandacht. Om vooraf goed zicht te hebben op de verschillende aanbestedingen, wordt er jaarlijks gewerkt met een aanbestedingskalender. Om de onrechtmatigheden verder terug te dringen, blijven we de huidige werkwijze qua uitvoering van rechtmatigheidsanalyses (vier keer per jaar) handhaven.

Uitkomsten vanuit de rechtmatigheidsanalyses worden besproken binnen het management, waarbij mitigerende maatregelen zullen worden genomen om de rechtmatigheid verder te verbeteren.

Daarnaast zal in 2026 het inkoopbeleid van de gemeente Dronten vernieuwd worden. Het huidige inkoopbeleid loopt eind 2025 af.

Pakket 0D Gemeentelijke belastingen

Inhoud

Naast de Algemene Uitkering vanuit de Rijksoverheid zijn de belastinginkomsten de grootste inkomstenbron van elke gemeente. Het gaat in dit pakket om de vrij te besteden belastingen. De meest bekende soort belasting die door de gemeente wordt opgelegd is de Onroerend Zaakbelasting (OZB). Daarnaast kennen we (water)toeristen- en forensenbelasting. Toeristenbelasting wordt betaald als iemand verblijft in een gemeente waar diegene niet staat ingeschreven.

Bijvoorbeeld bij verblijf in een hotel, pension, caravan of bungalow. Een voorbeeld is ook dagverblijf op het water binnen de gemeente of op het grondgebied van de gemeente. De hoogte van de toeristenbelasting verschilt per gemeente. Gemeenten mogen zelf bepalen of zij toeristenbelasting heffen en hoe zij het tarief berekenen. Bijvoorbeeld een vast bedrag per verblijf of een percentage per overnachtingsprijs. Elke gemeente regelt de hoogte hiervan in een eigen verordening.

Pakket 0D draagt bij aan het maatschappelijke effect: Inwoners ervaren een betrouwbare en dienstbare lokale overheid.

Op basis van de huidige programmastructuur zijn de gemeentelijke belastingen onderdeel van de lokale heffingen. Inhoudelijk verwijzen wij u graag door naar de [Paragraaf lokale heffingen](#).

Pakket 0H Economische ontwikkeling

Inhoud

Op basis van de huidige programmastructuur zijn de verspreide percelen van pakket H onderdeel van programma 0. De overige taken uit pakket H staan in programma 3. Inhoudelijk verwijzen wij u daarom graag door naar [programma 3](#).

Pakket 0T Wonen en bouwen

Inhoud

Op basis van de huidige programmastructuur is het beheer van strategische gronden van pakket T onderdeel van programma 0. De overige taken uit pakket T staan in programma 8. Inhoudelijk verwijzen wij u daarom graag door naar [programma 8](#).

Pakket 0Z Algemene uitkering, treasury en overige baten en lasten

Maatschappelijk effect

Inwoners ervaren een betrouwbare en dienstbare lokale overheid

Factoren van invloed

Robuuste financiën

Structureel en reëel sluitende (meerjaren) begroting

Gezonde financiële positie (indicatoren)

Transparante en overzichtelijke P&C producten

(SMART) Beleidsdoelen

1 In het begrotingsjaar 2026 zijn geraamde structurele lasten en baten structureel en reëel in evenwicht.

2 In 2026 is de solvabiliteit groter dan 30%.

3 In 2026 is de netto schuldquote kleiner dan 130%.

4 In 2026 is de structurele exploitatieruimte positief.

5 In 2026 is de algemene reserve groter dan 10% van het begrotingssaldo op basis van de Programmabegroting.

Activiteiten/Focuspunten

1-5. Opleveren realistische en uitvoerbare begroting

Inhoud

De budgetten die inhoudelijk niet gekoppeld zijn aan een gemeentelijk takenpakket staan gebundeld in dit pakket. Het gaat hier voornamelijk om inkomsten, waaronder de algemene uitkering en integratie- en decentralisatie uitkeringen, maar ook bestemmingsreserves en rentes. Deze inkomsten maken het mogelijk om onze taken en verantwoordelijkheden, die elders in begroting worden toegelicht, uit te voeren. Inzicht in en beheersing van de gemeentelijke inkomsten draagt bij aan het zijn van een betrouwbare en dienstbare overheid.

Beleidsuitgangspunten

Gemeente Dronten handelt zelfstandig binnen de kaders van wet- en regelgeving, waarbij beslissingen op het juiste niveau worden genomen en bijdragen aan het behouden van de bestuurlijke autonomie. Daarbij worden financiële risico's tijdig gesignaleerd en adequaat beheerst, zodat de gemeente ook in de toekomst financieel gezond blijft.

Sinds 2017 heeft Dronten een convenant Horizontaal Toezicht (HT) met de Belastingdienst. Dit convenant is gebaseerd op transparantie en wederzijds vertrouwen. Het maakt het mogelijk om vooraf afspraken te maken over werkprocessen en fiscale vraagstukken, waardoor deze zo efficiënt en actueel mogelijk worden afgehandeld. Het convenant wordt telkens voor een periode van drie jaar afgesloten. Het huidige convenant loopt tot en met 31 december 2025. De intentie is om dit voort te zetten voor de periode 2026–2028.

Wat willen we bereiken?

De gemeente Dronten heeft een gezonde financiële positie en uitgangspunt

- 1) In het begrotingsjaar 2026 zijn geraamde structurele lasten en baten structureel en reëel in evenwicht.
- 2) In 2026 is de solvabiliteit groter dan 30%.
- 3) In 2026 is de netto schuldquote kleiner dan 130%.
- 4) In 2026 is de structurele exploitatieruimte positief.
- 5) In 2026 is de algemene reserve groter dan 10% van het begrotingssaldo op basis van de Programmabegroting.

Hoe meten we dit?

We meten op basis van kengetallen of de gemeente een gezonde financiële positie dan wel uitgangspunt heeft. De hierboven genoemde uitgangspunten laten gezamenlijk zien of sprake is van een financieel gezonde positie en uitgangspunt. De kengetallen zijn te vinden in de [Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing](#).

Toelichting

Gemeente Dronten is net als andere lokale overheden autonoom binnen de vastgestelde kaders door de Rijksoverheid. Om de autonomie te waarborgen, moet gemeente Dronten nu en in de toekomst voldoen aan de minimale gestelde eisen. Provincie Flevoland is toezichthouder op de gemeente en controleert of aan de eisen wordt voldaan. Dit doel draagt bij aan het behouden van autonomie van de gemeente. Om de autonomie van de gemeente niet uit handen te moeten geven aan Gedeputeerde Staten (GS) van provincie Flevoland, zijn onze gemeentelijke financiële normen ruim gesteld. Dit geeft voldoende ruimte voor bijsturing, mocht de positie zich tijdelijk onder deze norm bevinden.

Daarnaast is het van belang dat we als gemeente kunnen investeren om te kunnen groeien, maar ook zodat het voorzieningenniveau in stand gehouden kan worden. Het zijn veelal investeringsopgaven met een grote waarde. Te denken valt nu aan onder andere schoolgebouwen, sportvoorzieningen en de groei van gemeente Dronten, waaronder de opgave Dronten 2050.

Om te kunnen investeren, is het van belang dat goed met de middelen om wordt gegaan, waarbij we ons moeten beschermen tegen ongewenste financiële risico's, zoals renterisico's, kredietrisico's en liquiditeitsrisico's. Ook is het noodzakelijk om extern vermogen aan te trekken, waarbij we als gemeente duurzame toegang tot de financiële markten moeten hebben, zodat tegen de meest gunstige voorwaarden en condities kan worden geleend. Als voorwaarde is het van belang dat gemeente Dronten een financieel gezonde gemeente is en blijft.

Waar leggen we de focus op in 2026?

We leggen de focus op een nog realistischer uitvoerbaarheid van de begroting. Het opstellen en inschatten van realistische ramingen op het gebied van zowel lasten als baten is een continu proces. Onderdeel hiervan zijn de risico's die hierbij lopen die nog niet concreet genoeg zijn om een voorziening voor te vormen of de lasten voor te begroten. Deze risico's worden opgenomen in de [Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing](#).

In 2026 zal externe financiering aangetrokken moeten worden om aan de gestelde doelen ten aanzien van de investeringsopgaven te kunnen werken. We werken aan de benodigde uitgangspunten om een financiering tegen de meest gunstige condities en voorwaarden af te sluiten. Hierbij wordt niet alleen naar de huisbankier gekeken, maar ook naar diverse andere marktpartijen waar we als gemeente een financieringscontract mogen afsluiten.

Verbonden partijen programma 0

Verbonden partij	Type
Alliander N.V.	Vennootschappen/Coöperaties
Gemeenschappelijk Belastingkantoor Lococensus Tricijn (GBLT)	Gemeenschappelijke regelingen
Het Flevolands Archief (HFA)	Gemeenschappelijke regelingen
Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG)	Verenigingen
Vitens N.V.	Vennootschappen/Coöperaties

Wat gaat programma 0 kosten?

Bedragen x €1.000

Lasten en Baten	Realisatie 2024	Begroting na wijziging 2025	Primaire begroting 2026	Primaire begroting 2027	Primaire begroting 2028	Primaire begroting 2029
Lasten						
0A Bestuur	-3.213	-2.829	-2.957	-2.857	-2.917	-2.857
0B Burgerzaken	-3.052	-3.458	-3.360	-3.261	-3.003	-3.003
0C Overhead	-21.787	-22.601	-23.135	-21.548	-21.599	-21.313
0D Gemeentelijke belastingen	-686	-690	-581	-600	-620	-641
0H Economische ontwikkeling	-69	-30	-22	-22	-22	-22
0T Wonen en bouwen	-3.061	-727	-754	-821	-938	-1.035
0X Historische functionele indeling	0	0	0	0	0	0
0Z Algemene uitkering, treasury en overige baten en lasten	-2.920	-1.814	-2.198	-3.108	-2.449	-1.887
Totaal Lasten	-34.788	-32.149	-33.007	-32.217	-31.548	-30.758
Baten						
0A Bestuur	187	0	0	0	0	0
0B Burgerzaken	947	1.019	1.064	1.109	828	828
0C Overhead	570	154	113	113	113	113
0D Gemeentelijke belastingen	15.143	16.896	17.803	17.803	17.803	17.803
0H Economische ontwikkeling	449	161	191	191	191	191
0T Wonen en bouwen	145	137	159	159	207	212
0Z Algemene uitkering, treasury en overige baten en lasten	99.330	99.442	101.924	101.500	99.768	101.197
Totaal Baten	116.771	117.810	121.254	120.875	118.909	120.344
Saldo Lasten en Baten programma 0	81.983	85.661	88.257	88.668	87.371	89.596
Stortingen						
0Z Algemene uitkering, treasury en overige baten en lasten	1.236	1.310	0	0	0	0
Onttrekkingen						
0Z Algemene uitkering, treasury en overige baten en lasten	9.114	2.596	1.132	1.132	1.132	1.132
Saldo Reserves programma 0	7.878	1.286	1.132	1.132	1.132	1.132
Resultaat programma 0	89.861	86.947	89.379	89.790	88.493	90.718

Overhead

Tot dit taakveld behoren de kosten van overhead, dat wil zeggen alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van medewerkers in het primaire proces. Om de raad op eenvoudige wijze meer inzicht te geven in de totale kosten van de overhead voor de gehele organisatie en ook meer zeggenschap over die kosten te geven, wordt in het BBV voorgeschreven dat vanaf het programmaplan 2017 een apart overzicht moet worden opgenomen van de kosten van de overhead. In de programma's worden de kosten opgenomen die betrekking hebben op het primaire proces.

Om vast te stellen welke kosten verband houden met de sturing en ondersteuning van het primaire proces en zodoende gerekend kunnen worden tot de overhead, wordt een definitie van de overhead geïntroduceerd. De definitie voor overhead luidt: alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. In totaal bedraagt deze toerekening van overhead € 23,6 miljoen, waarvan € 13,1 miljoen bestaat uit de salariskosten van medewerkers binnen ondersteunende teams en € 10,5 miljoen uit materiële overhead.

In de tabel hierna is een uitsplitsing weergegeven naar de verschillende overhead onderdelen (salariskosten):

Overhead	2024*	2025**	2026
Salariskosten van medewerkers ondersteunende teams	10.400	13.000	13.100
Materiële overhead	11.400	9.000	10.500 (1)
Totale overhead	21.800	22.000	23.600
Begrotingssaldo	164.493	156.301	171.700
Overheadpercentage	13%	14%	14%

*Betreft realisatie

**Betreft begroting na wijziging

(1) na toe te rekenen activa aan taakvelden

Overheadpercentage

De kosten van overhead kunnen worden uitgedrukt in een percentage. Het BBV schrijft voor dat hiervoor een indicator moet worden opgenomen in de begroting. Deze indicator (zie ook onderdeel BBV-indicatoren) zet de totale overheadkosten af tegen het totaal van de lasten exclusief toevoegingen aan reserves (begrotingssaldo). Dit levert een percentage op van 14% voor 2026. In de BBV-definitie wordt elke leidinggevende voor 100% toegerekend aan de overhead.

Het overheadpercentage voor de kostendekkendheid van de tarieven van de bestemmingsheffingen en de doorbelasting naar de grondexploitaties is 69%. Voor de berekening van dit percentage worden de totale overheadkosten gerelateerd aan de totale salarislasten, exclusief de salarislasten van medewerkers binnen de ondersteunende teams.

Specificatie overhead	2026
Leidinggevend en managementondersteuning primair proces (hiërarchisch)	3.341
P&O/HRM	1.718
Facilitaire zaken en Huisvesting (incl. beveiliging)	844
Informatievoorziening en automatisering (ICT)	1.959
Financiën, Toezicht en Controle gericht op de eigen organisatie	1.911
Juridische zaken	855
Bestuurszaken en bestuursondersteuning	1.015
Interne en externe communicatie m.u.v. klantcommunicatie	866
Informatiebeheer (DIV)	533
Inkoop (incl. aanbesteding en contractmanagement)	411
Overig (o.a. detacheringen, bovenformatief, programma Dienstverlening, Wet banenafpraak)	227
Totaal salariskosten van ondersteunende medewerkers	13.679
Toerekening salariskosten overhead aan grondexploitatie	-618
Totaal salariskosten van ondersteunende medewerkers, na toerekening grondexploitatie	13.061

Overzicht mutaties reserves

Op dit taakveld worden alle toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves geboekt die verband houden met taakvelden (met uitzondering van taakveld 0.11) in de programma's 0 tot en met 8.

In de onderstaande tabel worden de mutaties reserves (taakveld 0.10) inzichtelijk gemaakt:

Bedragen x €1.000

Lasten en baten (x € 1.000)	Realisatie 2024	Primaire begroting 2025	Primaire begroting 2026	Primaire begroting 2027	Primaire begroting 2028	Primaire begroting 2029
Stortingen						
Mutaties reserves programma 0	1.236	0	0	0	0	0
Mutaties reserves programma 2	143	0	0	0	0	0
Mutaties reserves programma 3	2.003	0	30	95	75	83
Mutaties reserves programma 4	654	579	0	0	0	0
Mutaties reserves programma 5	4.235	10	10	10	10	10
Mutaties reserves programma 6	1.164	0	0	0	0	0
Mutaties reserves programma 8	2.332	15	905	1.428	816	258
Totaal stortingen	11.767	603	945	1.533	901	351
Onttrekkingen						
Mutaties reserves programma 0	9.114	1.297	1.132	1.132	1.132	1.132
Mutaties reserves programma 1	256	41	41	41	41	41
Mutaties reserves programma 2	57	49	49	49	49	49
Mutaties reserves programma 3	0	0	30	95	75	83
Mutaties reserves programma 4	55	6	6	6	6	6
Mutaties reserves programma 5	1.859	574	463	463	463	463
Mutaties reserves programma 6	2.202	0	155	110	110	110
Mutaties reserves programma 7	305	0	0	0	0	0
Mutaties reserves programma 8	7.666	0	915	1.413	801	243
Totaal onttrekkingen	21.514	1.967	2.790	3.308	2.676	2.126
Saldo mutaties reserves	9.747	1.364	1.845	1.775	1.775	1.775

Overzicht Algemene Dekkingsmiddelen

Overeenkomstig artikel 8 lid 5 BBV bevat het overzicht algemene dekkingsmiddelen de volgende componenten:

1. Lokale heffingen, besteding niet gebonden
2. Algemene uitkering
3. Dividend
4. Saldo financieringsfunctie (rente)
5. Overige algemene dekkingsmiddelen

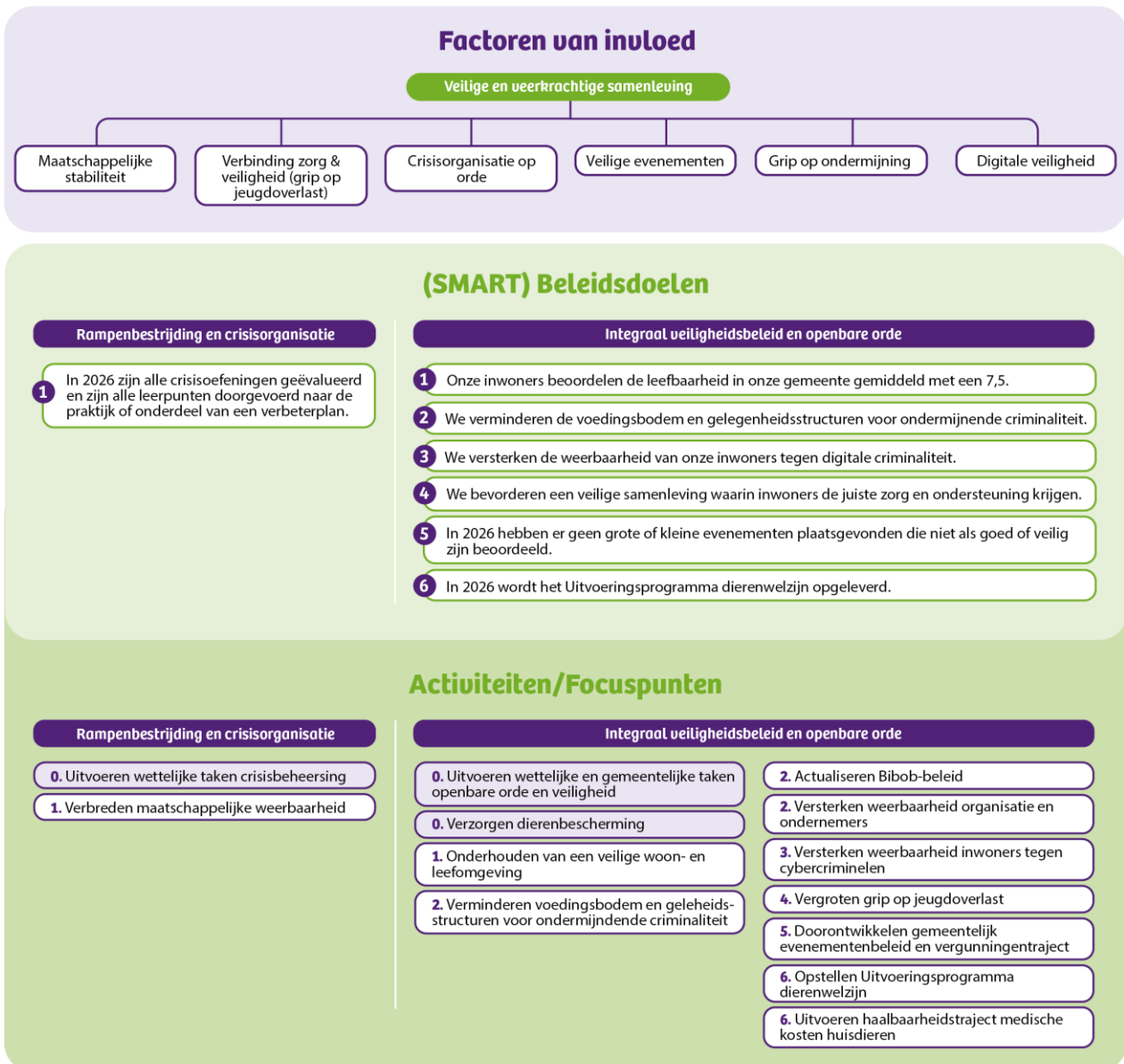
Voor wat de gemeentelijke heffingen betreft, dit zijn met name de onroerende zaakbelastingen, toeristenbelasting en forensenbelasting. Deze heffingen kennen, in tegenstelling tot heffingen als het rioolrecht en de afvalstoffenheffing, geen vooraf bepaald bestedingsdoel. De niet vrij aanwendbare heffingen worden, evenals de ontvangsten van de specifieke uitkeringen in de programma's, waar ze voor een deel de kosten dekken, onder de baten verantwoord. In de volgende tabel staan de middelen die vrij besteedbaar zijn.

Overzicht algemene dekkingsmiddelen (x € 1.000)	Realisatie 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten Algemene dekkingsmiddelen						
Lokale heffingen waarvan de besteding niet gebonden is	-15	0	-546	-564	-582	-602
Saldo van financieringsfunctie	-3.634	-732	-1.202	-2.096	-1.617	-1.055
Overige algemene dekkingsmiddelen	-239	-272	-280	-280	-280	-280
Subtotaal Algemene dekkingsmiddelen Lasten	-3.888	-1.004	-2.028	-2.940	-2.480	-1.937
Baten Algemene dekkingsmiddelen						
Algemene uitkeringen	89.280	88.889	95.193	94.963	93.211	94.797
Lokale heffingen waarvan de besteding niet gebonden is	17.713	17.354	20.496	20.496	20.496	20.496
Dividend	619	250	250	250	250	250
Saldo van financieringsfunctie	3.632	1.113	1.085	892	861	705
Overige algemene middelen	5.797	5.303	5.395	5.395	5.445	5.445
Subtotaal Algemene dekkingsmiddelen Baten	117.041	112.908	122.420	121.996	120.263	121.693
Saldo baten en lasten Algemene dekkingsmiddelen	113.153	111.904	120.392	119.056	117.783	119.756

Programma 1 Veiligheid

Maatschappelijk effect

- Inwoners leven in een toegankelijke en veilige leefomgeving
- Inwoners ervaren een betrouwbare en dienstbare lokale overheid

Programma inleiding

Het maatschappelijk effect wat we nastreven is dat onze inwoners wonen in een toegankelijke en veilige leefomgeving en een betrouwbare, dienstbare lokale overheid ervaren. Sociale cohesie speelt hierin een sleutelrol, omdat het wederzijds begrip, veiligheid en welzijn versterkt. Door proactief maatschappelijke ontwikkelingen te signaleren en hierop bij te sturen, bouwen we aan een toekomstbestendige gemeenschap.

Samenwerking met partners, zoals de Veiligheidsregio Flevoland (VRF), is daarbij essentieel om effectief en daadkrachtig te handelen.

Dit programma richt zich op het versterken van een gemeentelijke organisatie die snel en daadkrachtig inspeelt op veiligheidsuitdagingen en maatschappelijke veranderingen. Door aandacht te hebben voor het behoud van veiligheid, ruimtelijke samenhang en leefbaarheid, wordt een gemeenschap gecreëerd waar inwoners zich thuis voelen.

Pakket 1E Rampenbestrijding en crisisorganisatie

Inhoud

Om inwoners in een veilige leefomgeving te laten leven, is het belangrijk om goed voorbereid te zijn op eventuele rampen of crises. Crisisbeheersing is het geheel van maatregelen en voorzieningen, met inbegrip van de voorbereiding daarop, dat het gemeentebestuur of het bestuur van een Veiligheidsregio in een crisis ter handhaving van de openbare orde neemt. Het programma omvat alle activiteiten die hierop gericht zijn. De goede samenwerking met de Veiligheidsregio Flevoland en andere (veiligheids)partners vormt hierbij een belangrijk onderdeel.

Beleidsuitgangspunten

Het beleidsplan 2025-2028 van de Veiligheidsregio Flevoland (VRF) vormt een belangrijke kapstok voor ons lokale gemeentelijke beleid. Speerpunten in dit beleidsplan zijn een veilige leefomgeving, toekomstbestendige crisisbeheersing, toekomstbestendige brandweezorg en een wendbare organisatie. Hierbij wordt ook een beroep gedaan op het veiligheidsbewustzijn en zelfredzaamheid van de inwoner.

Wat willen we bereiken?

We zijn voorbereid op rampen en crises

- 1) In 2026 zijn alle crisisoefeningen geëvalueerd en zijn alle leerpunten doorgevoerd naar de praktijk of onderdeel van een verbeterplan.

Hoe meten we dit?

Dit wordt gemeten aan de hand van de kwalitatieve evaluaties na de verschillende crisisoefeningen.

Toelichting

Een crisis of ramp gebeurt vaak onverwachts. Daarom is het belangrijk om regelmatig te oefenen en te trainen, om zo voorbereid te zijn op verschillende scenario's. Dit gebeurt zowel per taakorganisatie als gemeentebreed. Na elke oefening volgt een evaluatie, zodat de 'lessons learned' meegenomen kunnen worden in planvorming, checklisten en processen.

Waar leggen we de focus op?

Door de toenemende complexiteit van mogelijke crises wordt het steeds duidelijker dat crisismanagement een brede maatschappelijke verantwoordelijkheid is en niet alleen berust bij een gemeente of veiligheidsregio. Dit vraagt ook van onszelf om de focus te verbreden van binnen naar buiten. Landelijk en regionaal zijn er al verschillende projecten opgestart rondom maatschappelijke weerbaarheid, die de komende jaren ook lokaal zullen moeten landen. Daarbij wordt de nieuwe opzet van de crisisorganisatie verder geïmplementeerd. Tot slot zal ook volgend jaar de toekomstbestendige brandweezorg vanuit de veiligheidsregio een belangrijk vraagstuk blijven. Het uitblijven van besluitvorming over Rijksfinanciering voor het Verplichtend Karakter legt mogelijk weer negatieve druk op gemeentelijke financiële bijdrage.

Pakket 1F Integraal veiligheidsbeleid en openbare orde

Inhoud

In dit pakket staat een veilige leefomgeving voor mens en dier centraal, waarbij wordt ingezet op preventie en handhaving van de openbare orde en veiligheid en dierenwelzijn. Daarbij is ook een betrouwbare en dienstbare lokale overheid van belang. Belangrijke thema's daarbij zijn digitale veiligheid, ondermijning, maatschappelijke onrust, zorg & veiligheid en evenementen.

Beleidsuitgangspunten

Het Integraal Veiligheidsbeleid 2024-2027 (IVB) vormt de beleidsmatige kapstok voor dit programma, waarin ook de samenwerking met de gemeenten Urk en Noordoostpolder, het Openbaar Ministerie, de politie en diverse andere veiligheidspartners centraal staat. Voor toezicht en handhaving wordt uitvoering gegeven aan het uitvoeringsprogramma VTH 2025.

Wat willen we bereiken?

Leefbaarheid in de gemeente

- 1) Onze inwoners beoordelen de leefbaarheid in onze gemeente gemiddeld met een 7,5.

Hoe meten we dit?

Gemiddeld rapportcijfer Landelijke Veiligheidsmonitor	2014	2019	2023	2026
Dronten	7,5	7,6	7,8	≥7,5
District Flevoland	x	7,5	7,5	≥7,5

De gemeente Dronten neemt elke vier jaar deel aan de Landelijke Veiligheidsmonitor. De veiligheidsmonitor is een bevolkingsonderzoek naar veiligheid, leefbaarheid en slachtofferschap van veelvoorkomende criminaliteit.

Toelichting

De kern van dit programma is het waarborgen van een veilige woon- en leefomgeving voor onze inwoners. Het gemiddelde rapportcijfers over de leefbaarheid geeft een beeld van het gevoel van veiligheid in onze gemeente. Het gemiddelde rapportcijfer in District Flevoland ligt al een aantal jaar rond de 7,5. Voor Dronten wordt gestreefd naar een handhaving van dit niveau van het veiligheidsgevoel en in 2027 zullen we weer deelnemen aan de Landelijke Veiligheidsmonitor. Daarbij plaatst het college wel één kanttekening: het veiligheidsgevoel gaat over de subjectieve veiligheid en is daardoor lastig te sturen. Een incident of ingrijpende gebeurtenis kan van grote invloed zijn op het gevoel van veiligheid. De objectieve en subjectieve veiligheid kunnen daardoor uiteenlopen.

Waar leggen we de focus op?

Vanuit de verschillende thema's van het IVB wordt gewerkt aan een veilige woon- en leefomgeving in Dronten. Daarbij is het belangrijk om de buitenwereld naar binnen te halen, door samen met inwoners en ondernemers de leefbaarheid in onze gemeente te versterken. Ook in 2026 blijft het college hier op inzetten, bijvoorbeeld door het uitrollen van nieuwe Keurmerk Veilig Ondernemen trajecten (KVO's) en Bondgenoten projecten.

Criminaliteit

2) We verminderen de voedingsbodem en gelegenheidsstructuren voor ondermijnende criminaliteit.

Hoe meten we dit?

	2023	2024
Aantal ontvangen meldingen ¹	10	23
Aantal opgelegde bestuursrechtelijke maatregelen	3	2

1: Het aantal meldingen/signalen ontvangen via Meld Misdaad Anoniem en Fixi

Toelichting

Ondermijning verstoort de sociale cohesie, ondermijnt het vertrouwen in de rechtstaat en brengt de veiligheid van inwoners in gevaar. Criminelen maken misbruik van (legale) bedrijven, diensten of locaties bij het uitvoeren van criminele activiteiten of het witwassen van geld, waardoor ondernemers grote economische schade kunnen oplopen.

Ondermijnende criminaliteit is een ingewikkeld vraagstuk en constant in ontwikkeling doordat zich nieuwe vormen voordoen, zoals de toenemende verwevenheid met digitale criminaliteit. De vermenging van de onder- en bovenwereld maakt het ingewikkeld om grip te krijgen op de omvang van ondermijning in onze gemeente, je kunt immers niet meten wat niet zichtbaar is.

Desondanks willen we beter inzicht in het effect van de aanpak van georganiseerde criminaliteit. Met het volgen van de ontwikkelingen van het aantal ontvangen meldingen en aantal opgelegde bestuursrechtelijke maatregelen, zetten we daarin een volgende stap. De cijfers kunnen twee kanten op worden uitgelegd.

Meer ontvangen meldingen zou een indicatie van een toename van ondermijnende criminaliteit kunnen betekenen, maar het kan ook betekenen dat de meldingsbereidheid van onze inwoners en ondernemers is verbeterd. Aanvullend zal daarom altijd een nadere toelichting volgen op deze indicatoren.

De gemeente heeft niet alleen een belangrijke rol in het bestrijden van ondermijnende criminaliteit, maar ook bij het versterken van de weerbaarheid van zowel onze inwoners en ondernemers als onze eigen organisatie. Dit gebeurt samen met een breed netwerk van (veiligheids)partners, waarbij de Flevolandse Norm 2.0 de basis vormt voor onze integrale aanpak om de voedingsbodem en gelegenheidsstructuren voor ondermijnende criminaliteit in Dronten te verminderen.

Waar leggen we de focus op?

In 2026 worden de mogelijkheden om meer informatiegestuurd te werken onderzocht, waardoor de integrale controles, bestuurlijk instrumentarium en andere maatregelen effectiever en efficiënter ingezet kunnen worden. Hiermee wordt ook het zicht op ondermijnende praktijken in onze gemeente vergroot, bijvoorbeeld in kwetsbare gebieden als het buitengebied en bedrijventerreinen. Daarnaast wordt ingezet op het versterken van de weerbaarheid van onze inwoners en ondernemers en de eigen organisatie door middel van trainingen en interventies, zoals de Week van het Buitengebied. Ook wordt het Bibob-beleid geactualiseerd.

Weerbaarheid

3) We versterken de weerbaarheid van onze inwoners tegen digitale criminaliteit.

Hoe meten we dit?

	2023	2024
Meldingen digitale criminaliteit ²	189	210

2: De politie registreert cijfers over digitale criminaliteit pas sinds 2023 als aparte categorie.

Toelichting

De onlinewereld is in alle opzichten verweven met de fysieke wereld en de digitale afhankelijkheden maken ons kwetsbaar voor cybercrime en gedigitaliseerde criminaliteit. Deze vormen van criminaliteit raken steeds meer mensen en inmiddels worden er net zoveel mensen slachtoffer van digitale criminaliteit als van traditionele misdrijven, waarbij de impact van onlinecriminaliteit op slachtoffers vaak wordt onderschat. Omdat veel mensen uit schaamte of onwetendheid geen aangifte doen, geven de huidige cijfers over digitale criminaliteit tegelijkertijd slechts beperkt inzicht in de werkelijke omvang van de problematiek. Dit maakt het des te urgenter om als gemeente in te zetten op het weerbaar maken van zowel inwoners en bedrijven, als de eigen gemeenteorganisatie tegen (de gevolgen van) cybercriminaliteit en mogelijke daaruit voortkomende maatschappelijke ontwrichting.

Waar leggen we de focus op?

Ook in 2026 ligt de focus op het versterken van de weerbaarheid van onze inwoners tegen cybercriminelen, met extra oog voor kwetsbare doelgroepen als jongeren, ouderen en ondernemers. We zien namelijk dat deze doelgroepen vaak slachtoffer worden van cybercriminelen. In 2026 wordt minimaal één interventie per doelgroep ingezet. Daarnaast wordt geïnvesteerd in de digitale weerbaarheid van de gemeentelijke organisatie, in nauwe samenwerking met de afdeling IM.

Veilige samenleving

4) We bevorderen een veilige samenleving waarin inwoners de juiste zorg en ondersteuning krijgen.

Hoe meten we dit?

	2021	2022	2023	2024
Aantal meldingen jongerenoverlast	323	355	279	370
Aantal meldingen overlast door personen met onbegrepen gedrag	159	216	462	406

Toelichting

De samenleving polariseert, migratie en armoede nemen toe waar anderzijds de capaciteit bij zorgpartners verminderd. Hierdoor neemt het aantal inwoners met multi-complexe problematiek op het snijvlak van zorg en veiligheid toe. Het college wil voorkomen dat deze mensen tussen wal en schip vallen en daardoor zorgen voor overlast in de wijk. Dit vraagt niet alleen om vroegtijdig signaleren en gerichte (preventieve) interventies, maar ook intensieve samenwerking met onze zorg- en veiligheidspartners. Hiermee wordt beoogd om het aantal overlastmeldingen te verminderen. Echter is deze aanpak geen quick-fix en kunnen effecten pas na een langere periode zichtbaar worden.

Waar leggen we de focus op?

Het blijkt dat een klein deel van de jongeren in onze gemeente zorgt voor serieuze overlast en dat de traditionele aanpak weinig effect heeft op deze zogeheten groep '2% jeugd'. In 2026 ligt de focus op het in kaart brengen van de 2% jeugd en het inzetten van passende interventies voor deze doelgroep.

De inzet van interventiespecialisten wordt gecontinueerd en er wordt gekeken naar de borging van deze werkwijze en expertise op langere termijn. Door middel van onder andere de persoonsgerichte aanpak (PGA) wordt ingezet op het versterken van de sociale cohesie en leefbaarheid in wijken door gerichte ondersteuning en individuele maatwerkoplossingen voor inwoners met multi-problematiek. Ook zullen de aanbevelingen vanuit de Fenomeenanalyse radicalisme en extremisme Flevoland verder worden opgepakt.

Grote en kleine evenementen verlopen veilig

5) In 2026 hebben er geen grote of kleine evenementen plaatsgevonden die niet als goed of veilig zijn beoordeeld.

Hoe meten we dit?

Dit meten we aan de hand van de kwalitatieve evaluaties die na alle vergunningsplichtige evenementen plaatsvinden.

Toelichting

Naast de internationaal bekende evenementen als de Pinksterconferentie, Defqon.1 en Lowlands, worden in de drie dorpen elk jaar gezellige grote en kleine evenementen georganiseerd. Een goed en veilig verloop van deze evenementen is daarbij onze eerste prioriteit. Met grote evenementen met tienduizenden bezoekers is het geheel uitbannen van incidenten niet realistisch. Samen met de hulpdiensten en evenementenorganisatoren wordt gestreefd naar het zo veel mogelijk minimaliseren van de risico's. Na elk vergunningsplichtig evenement vindt daarom tevens een kwalitatieve evaluatie plaats.

Waar leggen we de focus op?

Het is van belang om ook in de toekomst snel en flexibel in te kunnen spelen op de ontwikkelingen binnen het dynamische speelveld van de evenementensector. Eind 2025 wordt de herijking van de gemeentelijke beleidsregels afgerond en in de loop van 2026 zullen de aanpassingen (waar nodig) landen in het vergunningentraject.

Daarbij wordt aandacht besteed aan het verbeteren van dit traject door een aantal stappen te digitaliseren, om zo de regeldruk voor organisatoren te verminderen. Daarnaast is er aandacht voor betere monitoring van geluidsniveaus tijdens grote C-evenementen, om zo effectiever te kunnen handhaven.

Beleidsuitgangspunten dierenwelzijn

De uitgangspunten van dierenwelzijn zijn gebaseerd op een beleidsontwikkeling waarin de minimale invulling van de gemeentelijke zorgplicht ten aanzien van dierenwelzijn omgezet wordt in een proactieve focus op 6 hoofdthema's:

- Zorgplicht en opvang van dieren;
- Omgevingsbeleid en openbare ruimte (hittestress, hondenuitlaat paden, voorzieningen voor bevers etc.);
- Beleid voor zwerfdieren en exoten (preventie van dierenleed);
- Handhaving en meldstructuur;
- Educatie en bewustwording (voorlichting over dieren, verantwoord huisdierenbezit);
- Strategisch beleid (integrale afstemming door opstellen van gemeentelijke dierenwelzijnsnota).

Deze hoofdthema's worden concreet uitgewerkt in een Uitvoeringsprogramma Dierenwelzijn.

Wat willen we bereiken?

Dierenwelzijn

6) In 2026 wordt het Uitvoeringsprogramma dierenwelzijn opgeleverd.

Toelichting

Dierenwelzijn is belangrijk voor het welzijn van mens en dier en voor de leefbaarheid en veiligheid in de gemeente. Bovendien biedt het kansen voor de sociale cohesie en het gemeenschapsgevoel. De gemeente Dronten zet in op een samenleving waarin mens en natuur op een duurzame en respectvolle wijze samenleven, zowel in dorpskernen als in het buitengebied. Het vraagt om een integrale benadering waarbij bewustwording, samenwerking en een diervriendelijk ingerichte omgeving centraal staan.

Het genoemde Uitvoeringsprogramma wordt een document waarin concreet beschreven gaat worden hoe vanuit de hoofdthema's, abstracte visies en ambities in relatie tot de wetgeving beleidsdoelen gerealiseerd kunnen/gaan worden met een transparante houding naar de inwoners en stakeholders.

Waar leggen we de focus op?

In samenwerking met Aeres Hogeschool zal op basis van een keuzescenario vanuit het visiedocument Samenleven met dieren - Bouwstenen voor gemeenschappelijk dierenwelzijnsbeleid een Uitvoeringsprogramma dierenwelzijn voor 2026 worden opgesteld.

In dit Uitvoeringsprogramma zal, naast de huidige beleidsmatige elementen (de wettelijke taken), het accent komen te liggen op een meer wetenschappelijke benadering inzake dierenwelzijn op basis van het Vijf Domeinen Model.

Daarnaast is er momenteel een haalbaarheidsstudietraject om als gemeente compensatie te geven op medische kosten voor huisdieren (voornamelijk honden en katten) voor inwoners met een laag inkomen (bijstandsniveau). De verwachting is dat komend najaar meer duidelijkheid ontstaat of en op welke wijze deze compensatie is te formaliseren in het uitvoeringsbeleid Armoedebestrijding gerelateerd aan dierenwelzijn.

Verbonden partijen programma 1

Verbonden partij	Type
Veiligheidsregio Flevoland (VRF)	Gemeenschappelijke regelingen

Wat gaat programma 1 kosten?

Bedragen x €1.000

Lasten en Baten	Realisatie 2024	Begroting na wijziging 2025	Primaire begroting 2026	Primaire begroting 2027	Primaire begroting 2028	Primaire begroting 2029
Lasten						
1E Rampenbestrijding en crisisorganisatie	-3.665	-4.390	-4.245	-3.935	-3.933	-3.930
1F Integraal veiligheidsbeleid en openbare orde	-3.027	-3.409	-3.327	-3.155	-3.040	-3.040
Totaal Lasten	-6.692	-7.798	-7.573	-7.090	-6.973	-6.970
Baten						
1E Rampenbestrijding en crisisorganisatie	130	126	126	126	126	126
1F Integraal veiligheidsbeleid en openbare orde	803	192	70	70	70	70
Totaal Baten	933	318	196	196	196	196
Saldo Lasten en Baten programma 1	-5.759	-7.480	-7.376	-6.894	-6.776	-6.774
Onttrekkingen						
1Z Niet in pakketjes opgenomen	256	41	41	41	41	41
Resultaat programma 1	-5.503	-7.439	-7.335	-6.852	-6.735	-6.733

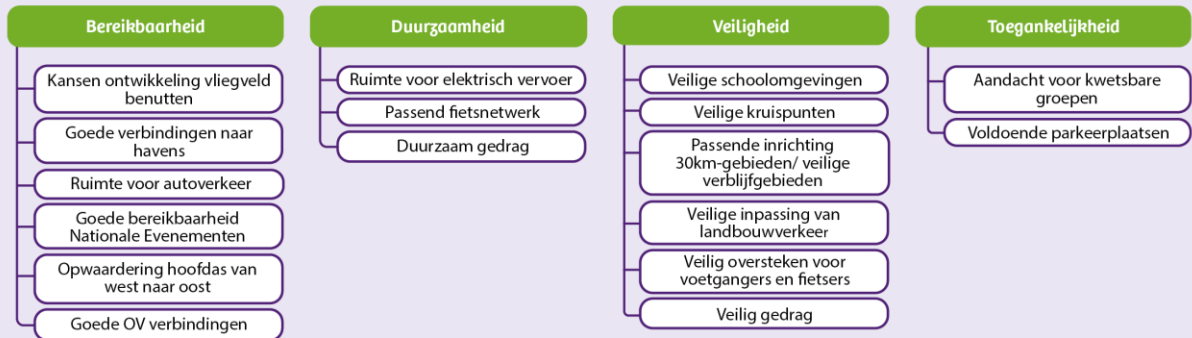
Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat

Maatschappelijk effect

Inwoners leven in een toegankelijke en veilige leefomgeving

Factoren van invloed

(SMART) Beleidsdoelen

- 1 In 2026 zijn er geen ernstige verkeersslachtoffers door toedoen van de gemeentelijke infrastructuur.
- 2 In 2026 wordt Dronten als fietsgemeente beoordeeld met minimaal een 7,4.
- 3 In 2026 zijn er minimaal 7 publieke laadpalen per 1000 inwoners.
- 4 In 2026 is minimaal 55% van de inwoners tevreden met de kwaliteit van het OV.
- 5 In 2026 is minimaal 60% van de inwoners tevreden met de afstand tot het OV.

Activiteiten/Focuspunten

0. Verzorgen van het verkeersbeleid	0. Uitvoeren gladheidsbestrijding	1. Aansluiten op Real Time Traffic Information (RTTI)
0. Onderhouden wegen, straten, pleinen en fietspaden	0. Uitvoeren straatreiniging	1. Uitvoeren wegenonderhoud de Boeg
0. Onderhouden civieltechnische kunstwerken	0. Verzorgen van het parkeerbeleid	2. Uitbreiden fietsenstapplaatsen station
0. Verzorgen en onderhouden verlichting wegen	0. Verzorgen en onderhouden infrastructuur en voorzieningen openbaar vervoer	2. Uitvoeren verkenning fietsroute Lelystad-Dronten-Kampen
		3. Uitbreiden openbare laadpalen
		4-5. Uitvoeren verkenning nieuwe buurtbusverbinding

Programma inleiding

Het maatschappelijke effect wat we nastreven is dat onze inwoners leven in een toegankelijke en veilige leefomgeving. Een goede infrastructuur is hiervoor cruciaal, vooral in het licht van de groei van Dronten. Dit betekent dat wordt ingezet op het waarborgen van een omgeving waarin inwoners zich vrij kunnen bewegen in een openbare ruimte die gezondheid en sociale cohesie bevordert.

Dit programma richt zich op het ontwikkelen van een toekomstbestendige mobiliteit die aansluit bij de groeiende behoeften van inwoners en bedrijven. Naarmate Dronten groeit, zal de druk op de bestaande infrastructuur toenemen. Een goed functionerende en duurzame infrastructuur is nodig om de mobiliteit, bereikbaarheid en verkeersveiligheid te waarborgen. Door te bouwen aan een veilige, toegankelijke en milieuvriendelijke infrastructuur, draagt dit programma bij aan de gezonde leefomgeving voor mens, plant en dier én draagt deze bij aan een goed vestigingsklimaat.

Pakket 2G Verkeer en vervoer

Inhoud

Het maatschappelijke effect wat we nastreven is dat onze inwoners leven in een toegankelijke en veilige leefomgeving. Een goede infrastructuur is hiervoor cruciaal, vooral in het licht van de groei van Dronten. Dit betekent dat wordt ingezet op het waarborgen van een omgeving waarin inwoners zich vrij kunnen bewegen in een openbare ruimte die gezondheid en sociale cohesie bevordert.

Dit programma richt zich op het ontwikkelen van een toekomstbestendige mobiliteit die aansluit bij de groeiende behoeften van inwoners en bedrijven. Naarmate Dronten groeit, zal de druk op de bestaande infrastructuur toenemen. Een goed functionerende en duurzame infrastructuur is nodig om de mobiliteit, bereikbaarheid en verkeersveiligheid te waarborgen. Door te bouwen aan een veilige, toegankelijke en milieuvriendelijke infrastructuur, draagt dit programma bij aan de gezonde leefomgeving voor mens, plant en dier én draagt deze bij aan een goed vestigingsklimaat.

Beleidsuitgangspunten

De beleidsuitgangspunten zijn vastgelegd in het vigerende Gemeentelijk Verkeer en Vervoerplan 2017-2027 (GVVP). Verkeersbeleid is nadrukkelijk geen doel op zich maar ondersteunend aan het bereiken van doelen op sociaal, economisch en ruimtelijk beleid. Het bevorderen van duurzame mobiliteit is een speerpunt. De gemeente wil vooral dat er meer gebruik wordt gemaakt van de fiets, elektrische auto en het Openbaar Vervoer (OV). Verder wordt er invulling gegeven aan een visie op mobiliteit in het kader van Dronten 2050. Dit zal door middel van een verkenning worden opgezet en medio 2026 worden uitgevoerd. De uitkomsten zullen daarbij ook worden meegenomen in het proces van de Omgevingsvisie.

Wat willen we bereiken?

De verkeersveiligheid in Dronten is op orde

- 1) In 2026 zijn er geen ernstige verkeersslachtoffers door toedoen van de gemeentelijke infrastructuur.

Hoe meten we dit?

	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Ongevallen met letsel	13	11	10	14	<14	<14
Aantal gewonden	14	13	12	14	<14	<14

Toelichting

De gemeente evalueert jaarlijks de ernstige ongevallen binnen de gemeente grenzen. Daar waar er sprake zou kunnen zijn van slachtoffers door toedoen van de gemeentelijke infrastructuur worden beheersmaatregelen getroffen, bijvoorbeeld door het verlagen van snelheid op buitenwegen en de aanleg van snelheidsremmende maatregelen op drukke kruispunten. Het omlaag brengen van ongevallen hebben wij als gemeente niet altijd controle op. Vaak treden ongevallen op door menselijk falen (bijvoorbeeld hardrijden, alcohol, afleiding door telefoongebruik et cetera). Daar waar we invloed kunnen hebben, passen we dit aan. Door ernstige ongevallen te evalueren, krijgen we inzicht in de toedracht en kunnen we bijsturen waar nodig.

In bovenstaande tabel is het letselongevallen beeld te zien van de afgelopen jaren (2019 – 2024). Landelijk is er een licht stijgende trendlijn waarneembaar. Onze trendlijn is vanaf 2019 dalend en vanaf 2020 blijft het redelijk stabiel. Elk letselongeval is er één te veel. Daarom streven we naar een verdere daling van het aantal letselongevallen/gewonden.

Waar leggen we de focus op?

Real Time Traffic Information (RTTI)

De gemeente heeft de verantwoordelijkheid om te voldoen aan de Europese wetgeving voor Real Time Traffic Information (RTTI) en een veilige en duurzame leefomgeving te waarborgen. Deze wetgeving vereist dat actuele en betrouwbare verkeersgegevens beschikbaar worden gesteld. Dit is belangrijk voor verkeersveiligheid, doorstroming en milieubelasting. Het niet naleven van deze verplichtingen kan leiden tot juridische en financiële risico's en verminderde verkeersveiligheid.

De wetgeving is aangescherpt en vereist nu strengere eisen aan verkeersdata. Dit betekent dat de gemeente haar systemen moet upgraden om aan de wetgeving te voldoen. Dit sluit aan bij het gemeentelijk beleid op het gebied van mobiliteit, duurzaamheid en veiligheid.

Investeren in real-time data biedt kansen voor innovatie en verbetert de samenwerking met verkeerscentrales. Door nu hierop in te zetten, wordt voldaan aan wetgeving, kan de verkeersveiligheid worden verbeterd en de duurzaamheidsdoelstellingen van de gemeente worden ondersteund. Tevens sluit dit aan bij de plannen met betrekking tot informatiseren en digitalisering en het datagedreven werken zoals eerder vermeld onder [pakket 0C](#) en het gestelde onder [Paragraaf informatisering](#).

Wegenonderhoud De Boeg met fietsstroken en snelheidsremmende maatregelen

In 2026 vindt er wegenonderhoud plaats aan De Boeg. Om de fietser een duidelijke positie te geven op de rijbaan worden er fietsstroken aangebracht. Daarnaast wordt het wegprofiel versmald en komen er snelheidsremmende maatregelen om de toegestane snelheid van 30 km/u meer af te dwingen. Het aanbrengen van de fietsstroken is op De Boeg ook benoemd als opgave in uitvoeringsprogramma van het Gemeentelijk Verkeer- en Vervoersplan (GVVP).

Er is een passend fietsnetwerk

2) In 2026 wordt Dronten als fietsgemeente beoordeeld met minimaal een 7,4.

Hoe meten we dit?

De Fietsersbond voert om de twee jaar een onderzoek uit naar de beste fietsgemeente van Nederland. De beoordeling betreft een gemiddelde van verschillende thema's.

	2022	2024	2026
Dronten	7,1	7,2	7,4

Toelichting

In 2022 scoorden we nog een 7,1. De fietsers in Dronten geven in 2024 een 7+ als cijfer. Deze score is goed voor een gedeelte tweede plaats binnen Flevoland. We scoren vooral goed op het gebied van veiligheid, fietsbeleving en infrastructuur. Een veilige fietsomgeving voor alle fietsers, inclusief scootmobielen en kinderen en voor recreatief fietsen.

Naast de hieronder genoemde focuspunten zetten we als gemeente ook structureel in op verkeerseducatie voor jong en oud (praktisch verkeersexamen, verkeersquiz, e-bike cursus senioren et cetera).

Waar leggen we de focus op?

Uitbreiding fietsenstalplaatsen station

Er is al jaren een tekort aan fietsenstalplaatsen bij het station. Vanwege dit tekort is de uitbreiding noodzakelijk. Een adequate stalling draagt hieraan bij. Uit onderzoek is gebleken dat de bestaande 3 fietsparkeerlocaties kunnen worden uitgebreid met 228 fietsparkeerplaatsen (van 1.168 naar 1.396) en het aantal fietskluizen met 40 stuks (van 64 naar 104).

Behalve de uitbreiding van fietsenstalplaatsen bij het station wordt het OV-fiets aanbod uitgebreid van 8 naar 16 OV-fietsen in samenwerking met NS.

Hoogwaardige fietsroute Lelystad – Dronten – Kampen

In 2025 is er gestart met een provinciale verkenning van een hoogwaardige fietsroute tussen Lelystad – Dronten – Kampen. De verkenning moet leiden tot een (technisch) haalbaar tracé met een schetsontwerp en kostenraming.

Er is duurzame mobiliteit met ruimte voor elektrisch vervoer

3) In 2026 zijn er minimaal 7 publieke laadpalen per 1000 inwoners.

Hoe meten we dit?

	2023	2024	2025	2026
Aantal (semi)publieke laadpalen per 1.000 inwoners	5,3	6,2	5,9	7

Toelichting

Het aantal inwoners dat een elektrische auto heeft, neemt toe in de gemeente. Ter vergelijking: in 2019 reden er 3 elektrische auto's per 1.000 inwoners rond. In 2024 is dit gestegen naar 25 elektrische auto's per 1.000 inwoners. Dit blijkt ook uit de stijgende lijn in plaatsing van openbare laadpalen. In 2019 was dit aantal nog 1,8 laadpalen per 1.000 inwoners. In 2024 ligt dit op 6,2 laadpalen per 1.000 inwoners.

Waar leggen we de focus op?

Uitbreiding van het aantal openbare laadpalen

Dit is vraagafhankelijk, op verzoek van een bewoner die geen mogelijkheid heeft om op eigen terrein te kunnen laden. Gezien de stijgende lijn die de afgelopen jaren is geweest, verwachten we dat deze groei zal doorzetten.

Er zijn goede OV-verbindingen

4) In 2026 is minimaal 55% van de inwoners tevreden met de kwaliteit van het OV.

5) In 2026 is minimaal 60% van de inwoners tevreden met de afstand tot het OV.

Hoe meten we dit?

Dit meten we met behulp van een enquête. In 2024 is de eerste inwonerspeiling 'ervaren brede welvaart Flevoland' gehouden onder inwoners van de provincie. Volgens deze peiling is ruim 53% van de inwoners tevreden of heel tevreden over de afstand tot het OV en ruim 57% tevreden of heel tevreden met de kwaliteit van het OV.

Toelichting

Monitoring openbaar vervoer

Door de groei van Dronten, wensen vanuit de samenleving, busvervoerder EBS of provincie Flevoland (concessiehouder), kan het wenselijk zijn om situaties uit te breiden of haltes te verplaatsen. Dit vraagt in bepaalde situaties tot aanpassingen in de openbare ruimte, waarbij resultaatgericht kan worden gehandeld als de situatie daarom vraagt.

Waar leggen we de focus op?

Buurtbus Dronten – Elburg/ 't Harde

In 2025 vindt er een verkenning plaats naar een nieuwe buurtbusverbinding tussen Dronten – Elburg/'t Harde. Afhankelijk van de uitkomst kan er een uitrol ontstaan in 2026 om deze verbinding te gaan realiseren samen met de gemeente Elburg.

Wat gaat programma 2 kosten?

Bedragen x €1.000

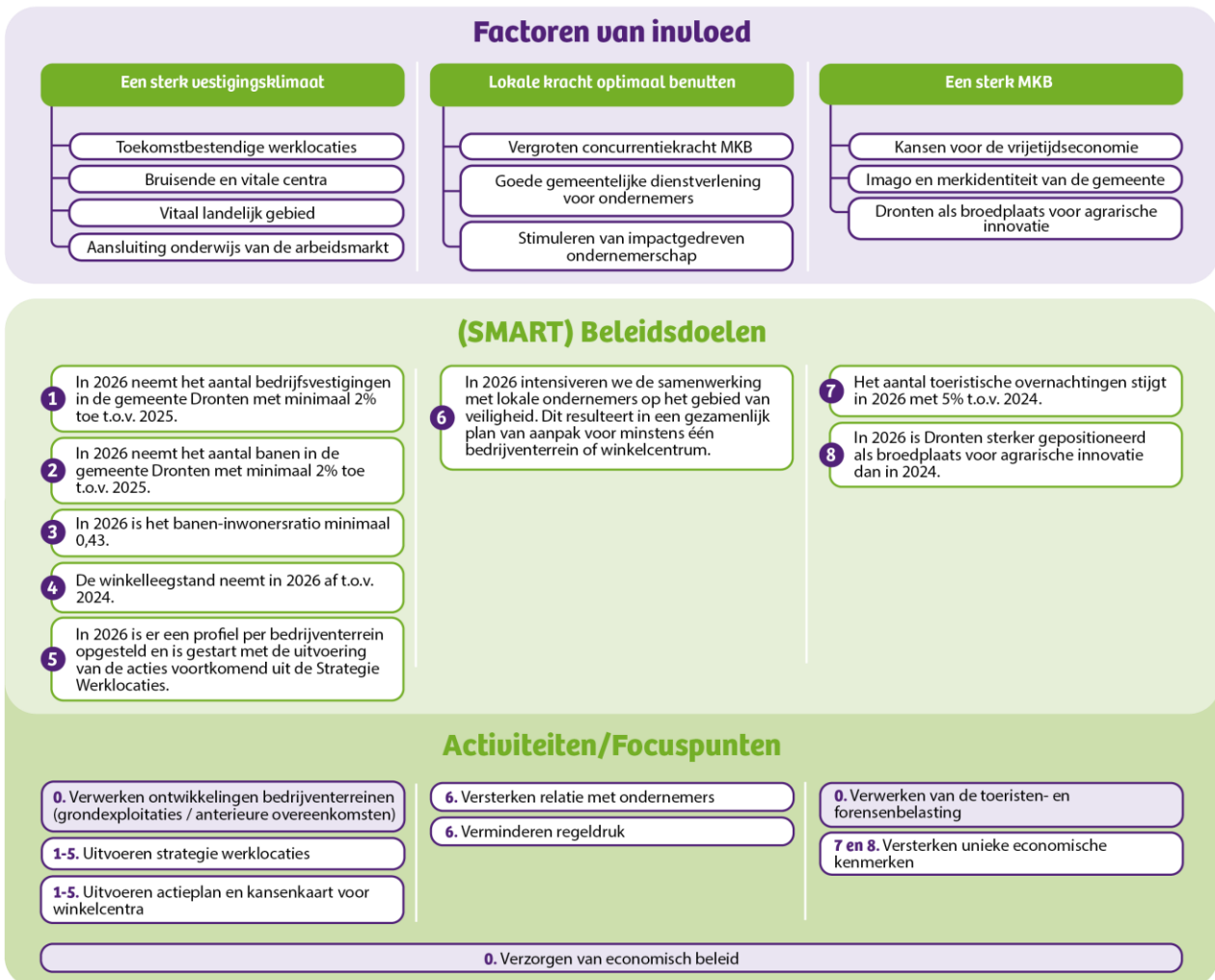
Lasten en Baten	Realisatie 2024	Begroting na wijziging 2025	Primaire begroting 2026	Primaire begroting 2027	Primaire begroting 2028	Primaire begroting 2029
Lasten						
2G Verkeer en vervoer	-8.026	-8.878	-9.327	-8.782	-8.841	-8.884
Baten						
2G Verkeer en vervoer	445	454	588	318	318	318
Saldo Lasten en Baten programma 2	-7.581	-8.424	-8.739	-8.464	-8.523	-8.566
Stortingen						
2Z Niet in pakketjes opgenomen	143	0	0	0	0	0
Onttrekkingen						
2Z Niet in pakketjes opgenomen	57	192	49	49	49	49
Saldo Reserves programma 2	-86	192	49	49	49	49
Resultaat programma 2	-7.667	-8.232	-8.690	-8.416	-8.475	-8.517

Programma 3 Economie

Maatschappelijk effect

Inwoners profiteren van een duurzame lokale economie

Programma inleiding

Het maatschappelijke effect wat we nastreven is dat onze inwoners profiteren van een duurzame lokale economie. De gemeente Dronten positioneert zich daarin als een aantrekkelijke plek om te wonen, werken en recreëren met een herkenbaar en sterk imago. Samenwerking met ondernemers, onderwijs, kennisinstellingen en regionale partners staat hierbij voor de gemeente centraal.

Dit programma richt zich op het waarborgen van een duurzame, innoverende en concurrerende economie door het vestigingsklimaat voor (lokale) ondernemers en het imago van de gemeente te versterken. Naarmate Dronten groeit, veranderen de economische behoeften en uitdagingen. Daarbij draait het om het behouden van de balans in die groei zodat Dronten een aantrekkelijke plek blijft om te wonen, werken en bezoeken.

Pakket 3H Economische ontwikkelingen

Inhoud

We streven er vanuit dit pakket naar dat onze inwoners profiteren van een duurzame lokale economie. Gemeente Dronten heeft de ambitie om te groeien naar 60.000 inwoners in 2050. Een duurzame, innoverende en concurrerende economie is essentieel voor deze groei en draagt direct bij aan de brede welvaart van onze inwoners.

We positioneren Dronten als een dynamische en innovatieve economische gemeente, een aantrekkelijke plek om te wonen, werken en recreëren, met een herkenbaar en sterk imago. Samenwerking met ondernemers, onderwijs, kennisinstellingen en regionale partners staat daarbij centraal.

Beleidsuitgangspunten

De basis van ons economisch beleid is het Strategisch Beleidskader Economie 2025-2035, dat zich richt op drie pijlers. Eind 2025 is dit kader uitgewerkt in bijbehorende uitvoeringsprogramma's. In 2026 wordt uitvoering gegeven aan de programma's door gericht in te zetten op een aantal prioriteiten. De voortgang en de maatschappelijke effecten van ons beleid zullen we actief monitoren aan de hand van diverse sociaaleconomische indicatoren, zoals de ontwikkeling van werkgelegenheid, het aantal bedrijfsvestigingen en de vitaliteit van onze centra.

Deze gerichte aanpak is noodzakelijk om tijdig in te spelen op de veranderende economische behoeften en uitdagingen die gepaard gaan met de groei van Dronten, en om een robuuste en toekomstbestendige economie te realiseren die de welvaart en het welzijn van de inwoners vergroot.

Wat willen we bereiken?

Een sterk vestigingsklimaat

- 1) In 2026 neemt het aantal bedrijfsvestigingen in de gemeente Dronten met minimaal 2% toe t.o.v. 2025.
- 2) In 2026 neemt het aantal banen in de gemeente Dronten met minimaal 2% toe t.o.v. 2025.
- 3) In 2026 is het banen-inwonersratio minimaal 0,43.
- 4) De winkelleegstand neemt in 2026 af t.o.v. 2024.
- 5) In 2026 is er een profiel per bedrijventerrein opgesteld en is gestart met de uitvoering van de acties voortkomend uit de Strategie Werklocaties.

Hoe meten we dit?

	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
1. Aantal bedrijfsvestigingen	4.135	4.535	4.840	5.150	5.420	5.528	5.782
1. Groei/krimp aantal bedrijfsvestigingen in %	+4,6%	+5,1%	+6,7%	+6,4%	+5,2%	+2%	+4,6%
2. Aantal banen	17.280	17.505	17.775	18.450	18.710	19.084	19.465
2. Groei/krimp aantal banen in %	-1,3%	+1,3%	+1,6%	+3,8%	+1,4%	+2%	+2%
3. Banen-inwonersratio*	0,44	0,44	0,43	0,45	0,45	0,43	0,43
4. Leegstand winkelcentra	-	6%	8%	7%	7%	6%	6%
5. Beschikbare bedrijfsgronden in m ² **	-	-	-	-	39.349	34.682	17.468

* (aantal banen gedeeld door aantal inwoners) is een kernindicator voor de vitaliteit van de lokale economie en de beschikbaarheid van werk voor onze inwoners.

** Beschikbaar via gemeente, niet via externe partijen.

Waar leggen we de focus op?

Om de ambitieuze groei van Dronten naar 60.000 inwoners in 2050 te realiseren en een sterk vestigingsklimaat te waarborgen, zetten we in op een integrale aanpak. Cruciaal hierin is de ontwikkeling van toekomstbestendige werklocaties die ruimte bieden aan meer hoogwaardige en kennisintensieve bedrijvigheid.

De in 2025 ontwikkelde Strategie Werklocaties geeft een helder inzicht in het toekomstige aanbod van uitgiftebare bedrijventerreinen in alle drie de kernen: Biddinghuizen, Dronten en Swifterbant.

Dit omvat niet alleen de ontwikkeling van nieuwe terreinen, zoals de realisatie van fases 3 en 4 van de Poort van Dronten, maar ook de optimalisatie van bestaande gebieden. Met een geactualiseerd uitgiftebeleid stellen we hogere eisen aan nieuwe bedrijven, zodat zij optimaal passen bij de economische toekomstvisie van Dronten, zoals vastgelegd in het Strategisch Beleidskader Economie 2025-2035.

Hierbij wordt gestuurd op bedrijven met lokale binding, die werkgelegenheid creëren voor Drontenaren en bijdragen aan een duurzame en circulaire economie, met een focus op sectoren zoals agrofood, techniek en maakindustrie. We zorgen daarnaast voor optimale bereikbaarheid van al onze bedrijventerreinen, onder meer door de regulering van vrachtwagenparkeren te optimaliseren. Actief trekken we kennisintensieve bedrijven aan en faciliteren we lokale bedrijven die vanwege de groeiopgave moeten verplaatsen.

Parallel hieraan ligt onze focus op het behouden en stimuleren van bruisende en vitale dorpscentra. Door de verdere uitvoering van de Retailstrategie, inclusief kansenskaarten en actieplannen voor de winkelcentra, versterken we hun functie als ontmoetingsplek. Hierbij is specifieke aandacht voor vergroening en het organiseren van evenementen om de levendigheid te verhogen en het voorzieningenniveau te verbeteren.

Lokale kracht optimaal benutten

- 6) In 2026 intensiveren we de samenwerking met lokale ondernemers op het gebied van veiligheid. Dit resulteert in een gezamenlijk plan van aanpak voor minstens één bedrijventerrein of winkelcentrum.

Hoe meten we dit?

De ondernemerstevredenheid meten we via een periodieke peiling. Deze peiling gebruikt een beproefde methodiek en omvat vier cruciale aspecten van het ondernemersklimaat: tevredenheid over gemeentelijke dienstverlening, imago, communicatie/beleid en beleving van gemeentelijke lasten. De resultaten sturen de continue optimalisatie van onze ondernemersondersteuning.

	2015/2016	2018/2019	2020/2021	2023/2024	2025/2026	2035
Ondernemerstevredenheid	6,1	6,9	6,7	5,7	6,7	8

Toelichting

De gemeente faciliteert en stimuleert het Midden- en Kleinbedrijf (MKB). Daarvoor positioneert de gemeente zichzelf als een partner voor ondernemers. We ondersteunen lokale MKB-ondernemers door minder regels en meer ondersteuning te bieden, zodat bedrijven kunnen groeien en innoveren. We zetten ons in voor een significante verbetering van onze dienstverlening en een actieve vermindering van de regeldruk, met als doel dat ondernemers de gemeente als MKB-vriendelijk beschouwen en optimaal kunnen floreren.

Waar leggen we de focus op?

In 2026 richten we ons erop de samenwerking met en tussen ondernemers te versterken. We intensiveren de rol van platforms zoals het Economisch Platform Dronten (EPD) en voeren structureel overleg met ondernemersverenigingen. Een concrete stap hierin is de (verdere) implementatie van het Keurmerk Veilig Ondernemen op minimaal één bedrijventerrein en één winkelcentrum, wat bijdraagt aan een veilige en aantrekkelijke werkomgeving.

Tegelijkertijd pakken we de regeldruk actief aan. Via een specifiek actieprogramma, waarbij we de klantreizen van ondernemers in kaart brengen, zullen we onnodige administratieve lasten en bureaucratische processen identificeren en verminderen.

Een sterk MKB

- 7) Het aantal toeristische overnachtingen stijgt in 2026 met 5% t.o.v. 2024.
- 8) In 2026 is Dronten sterker gepositioneerd als broedplaats voor agrarische innovatie dan in 2024.

Hoe meten we dit?

	2022	2023	2024	2025	2026
Inkomende (water)toeristenbelasting (x €1.000)*	1.423	1.995	1.995	1.995	2.094

*De inkomende toeristenbelasting is een rekenmiddel om te laten zien in welke mate het aantal toeristische overnachtingen stijgt. Hierbij wordt rekening gehouden met de indexatie.

Toelichting

In 2026 zetten we in op benutten van lokale kracht. De sterke positionering van Dronten als broedplaats voor agrarische innovatie speelt hierin een belangrijke rol. We faciliteren sterke clustervorming en innovatie binnen de agrofood, gericht op het toekomstbestendig maken van deze sector.

Tegelijkertijd zetten we in op een gebalanceerde groei van het toerisme, waarbij economie, samenleving en leefomgeving in harmonie zijn. Dit draagt bij aan de lokale economie en de leefbaarheid van Dronten. Tot slot versterken we het imago en de merkidentiteit van Dronten, door gerichte acties met Dronten Marketing, om zo de kracht van Dronten verder uit te dragen en zowel inwoners als bezoekers aan te trekken.

Waar leggen we de focus op?

In 2026 richt de gemeente Dronten zich binnen de pijler "Inzetten op lokale kracht" op concrete acties om de unieke economische kenmerken van de gemeente verder te versterken.

Allereerst zetten we vol in op het Actieprogramma Innovatie Agrofood, dat in 2025 van start is gegaan. Dit programma wordt in 2026 verder uitgevoerd in nauwe samenwerking met cruciale partners: vertegenwoordigers uit het onderwijs, de agrarische sector zelf, medeoverheden en de gemeente. Het doel is om Dronten steviger te positioneren als dé broedplaats voor vernieuwing in de landbouw, door kennisdeling, onderzoek en de toepassing van innovatieve technieken te stimuleren.

Daarnaast wordt in 2026 ingezet op het vergroten van de aantrekkelijkheid van het toerisme. Dit omvat initiatieven gericht op het beter benutten van de recreatieve potentie van Dronten, door het ontwikkelen en promoten van toeristische trekpleisters en evenementen die bezoekers naar de gemeente trekken en stimuleren langer te verblijven.

Pakket 3I Vrijtijdseconomie en gebiedspromotie

Inhoud

Op basis van de huidige programmastructuur is vrijetijdseconomie en gebiedspromotie onderdeel van pakket 3I. Inhoudelijk verwijzen wij u graag door naar [pakket 3H](#) voor de toelichting hierop.

Verbonden partijen programma 3

Verbonden partij	Type
Technofonds Flevoland	Vennootschappen/Coöperaties
Coöperatie Gastvrije Randmeren	Vennootschappen/Coöperaties

Wat gaat programma 3 kosten?

Bedragen x €1.000

Lasten en Baten	Realisatie 2024	Begroting na wijziging 2025	Primaire begroting 2026	Primaire begroting 2027	Primaire begroting 2028	Primaire begroting 2029
Lasten						
3H Economische ontwikkeling	-1.541	-2.285	-2.815	-2.509	-2.504	-2.498
3I Vrijetijdseconomie en gebiedspromotie	-66	-95	-5	-5	-5	-5
Totaal Lasten	-1.607	-2.380	-2.820	-2.514	-2.509	-2.503
Baten						
3H Economische ontwikkeling	2.654	1.966	859	924	904	912
3I Vrijetijdseconomie en gebiedspromotie	2.609	2.636	2.694	2.694	2.694	2.694
Totaal Baten	5.263	4.602	3.553	3.618	3.598	3.606
Saldo Lasten en Baten programma 3	3.656	2.222	733	1.103	1.089	1.102
Stortingen						
3Z Niet in pakketjes opgenomen	2.003	1.374	30	95	75	83
Onttrekkingen						
3Z Niet in pakketjes opgenomen	0	1.531	30	95	75	83
Saldo Reserves programma 3	-2.003	157	0	0	0	0
Resultaat programma 3	1.653	2.379	733	1.103	1.089	1.102

Programma 4 Onderwijs

Maatschappelijk effect

Inwoners hebben gelijke kansen

Factoren van invloed

Aansluiting van gemeentelijk handelen op de behoeften van de samenleving

- Drempels in de samenleving
- Ervaringsdeskundigheid
- Ongelijk investeren in inwonersgroepen

Toegang tot onderwijs en zorg

- Kwalitatief goed passend onderwijs aan alle kinderen
- Sterke pedagogische basis (zie gezond samenleven)
- Passende zorg en preventieve jeugdhulp
- Voldoende (laagdrempelige) voorzieningen

Kinderen/jongeren worden tijdig en goed geholpen bij hulp/zorgvragen

- Passende jeugdhulp
- Duur van geleverde zorg
- Veilige thuissituatie

(SMART) Beleidsdoelen

- In 2026 is het bereik van het aantal kinderen met een VVE indicatie gestegen ten opzichte van 2025.
- In 2026 is het aantal VVE doelgroepkinderen dat mee kan komen in groep 3 zonder extra ondersteuning gestegen ten opzichte van 2025.
- In 2026 is het aantal kinderen dat extra ondersteuning ontvangt voor een taal- en onderwijsachterstand toegenomen ten opzichte van 2025.
- In 2026 ligt het absoluut verzuim per 1.000 leerlingen onder de 0,4%.
- In 2026 is maximaal 7% van de Drontenaren laaggeletterd.
- In 2026 worden de basisvaardigheden van alle (doelgroepen) laaggeletterde Drontenaren middels een passende aanpak versterkt.
- In 2026 worden de primair en voortgezet onderwijs gebouwen conform het IHP vernieuwd.

Activiteiten/Focuspunten

0. Organiseren voor- en vroegschoolse educatie (VVE)

0. Toezicht handhaving en kinderopvang

0. Jeugdgezondheidszorg

0. Verzorgen huisvesting primair en voortgezet onderwijs (IHP)

0. Verzorgen van sociaal beleid

0. Verzorgen leerlingenvervoer

1 en 2. Verbreden VVE activiteiten

3. Uitvoeren project Leesoffensief

3. Uitvoeren project Kansrijke start

4. Voorkomen en aanpakken schooluitval

5 en 6. Uitvoeren aanpak laaggeletterdheid

Programma inleiding

Het maatschappelijke effect wat we nastreven is dat inwoners gelijke kansen hebben. De gemeente Dronten draagt bij aan toegankelijk onderwijs en een sterke, verbonden gemeenschap door belemmeringen rondom inclusie en toegankelijkheid te verminderen.

Dit programma richt zich op een goed en breed onderwijsaanbod en het zorgen voor gelijke kansen in het onderwijs voor alle leerlingen. Onze samenleving kent veel verschillende drempels die de kans op een goed leven beïnvloeden. Omdat onderwijs het fundament vormt van een sterke samenleving is het essentieel voor het realiseren van de groeiambitie. Met de groei van Dronten neemt de vraag naar onderwijs toe. Het is belangrijk dat we de kwaliteit en toegankelijkheid van onderwijs waarborgen, zodat alle leerlingen, ongeacht hun achtergrond, de kans krijgen om zich optimaal te ontwikkelen. Zo bouwen we aan een hechte gemeenschap waarin inwoners zich verbonden voelen.

Pakket 4P Opgroeien en Opvoeden

Inhoud

We streven er vanuit dit pakket naar dat inwoners, met name kinderen en jongeren, gelijke kansen hebben. We willen bereiken dat alle kinderen de kans krijgen zich te ontwikkelen tot vitale volwassenen die zoveel mogelijk bijdragen en deelnemen aan onze samenleving. Dit doen we samen met onderwijs en voorschoolse voorzieningen, maatschappelijke partners en jeugdhulpaanbieders. We bieden (laagdrempelige) voorzieningen die kinderen ondersteunen in het veilig opgroeien en ouders tijdelijk helpen bij de opvoeding.

Beleidsuitgangspunten

Wij streven naar een gemeenschap waarin iedereen naar eigen kunnen mee kan doen en zich gesteund voelt. Daarom investeren we om inwoners in kwetsbare situaties gelijke kansen te bieden. Dit doen we gedurende hun hele leven en op cruciale momenten. We zorgen ervoor dat kinderen en jongeren in een veilige en goede omgeving opgroeien, hun schooltijd plezierig doorlopen en toegang hebben tot sport en cultuur. Voor jeugdigen die dit niet vanzelfsprekend hebben, bieden we extra ondersteuning.

Daarnaast creëren we een sterke pedagogische basis door ouders en opvoeders te ondersteunen met kennis en begeleiding. We investeren in voorschoolse educatie, verzorgen het leerlingenvervoer en werken nauw samen met kinderopvang en onderwijs om een sterke pedagogische basis te realiseren.

Gemeente Dronten heeft op grond van de Wet op het primair onderwijs een verplichting tot het aanbieden van voldoende voorzieningen met voorschoolse educatie (in aantal en spreiding) voor kinderen met een risico op een onderwijsachterstand.

Het is de bedoeling dat alle kinderen in de gemeente Dronten op hun zesde levensjaar een startniveau (qua taal) hebben bereikt dat aansluit bij het aanvangsniveau van groep 3 van de basisschool en/of met een beperkte ondersteuning mee kunnen in groep 3.

Wat betreft onderwijshuisvesting: in 2023 is het Integraal HuisvestingsPlan onderwijs (2023-2047) vastgesteld. Hierin zijn voor de komende 15 jaar de noodzakelijke vervangings- en/of renovatie investeringen opgenomen om de gewenste maatschappelijk effecten te kunnen faciliteren. Ten aanzien van onderwijshuisvesting (scholen en gymlokalen) betreft het naast de maatschappelijke effecten ook vooral een wettelijke verantwoordelijkheid om goede schoolgebouwen blijvend te faciliteren.

Wat willen we bereiken?

We willen dat kinderen in groep 3 taalvaardig zijn

- 1) In 2026 is het bereik van het aantal kinderen met een VVE indicatie gestegen ten opzichte van 2025.
- 2) In 2026 is het aantal VVE doelgroepkinderen dat mee kan komen in groep 3 zonder extra ondersteuning gestegen ten opzichte van 2025.

Hoe meten we dit?

	2024	2025	2026	2028
1. % Bereik van kinderen met een VVE-indicatie	75%	80%	85%	90%
2. % VVE-doelgroep kinderen die mee kunnen komen in groep 3 zonder of met beperkte ondersteuning	Nb	Nulmeting	Pm	90%

Toelichting

Niet alle kinderen kunnen een goede start op de basisschool maken in groep 3. Het gaat hierbij met name om peuters en kleuters (VVE-doelgroep) in de leeftijd van 2,5 jaar tot 6 jaar die een risico lopen op onderwijsachterstanden vanwege minder gunstige sociale, culturele en/of economische omstandigheden. In de vroege kinderjaren wordt het fundament gelegd voor de verdere ontwikkeling van het kind. Het is dus belangrijk om taalproblemen en/of leerachterstanden te voorkomen of te verminderen. Met aandacht of extra steun in de rug kan voorkomen worden dat kinderen en jongeren niet mee kunnen komen in het onderwijs en hierdoor mogelijk thuis komen te zitten of uitvallen in het onderwijs. Daarom richten we ons erop dat meer kinderen voorschoolse en vroegschoolse educatie krijgen en dat de kwaliteit van het aanbod sterker wordt.

Waar leggen we de focus op?

Organiseren van voor- en vroegschoolse educatie (VVE)

Voor het voorschoolse aanbod is in de wet vastgelegd dat gemeenten verantwoordelijk zijn voor voldoende voorzieningen met aanbod voorschoolse educatie (VE-aanbod) in spreiding en aantal. Daarnaast hebben gemeenten op basis van bestuurlijke afspraken met de VNG een inspanningsverplichting om zoveel mogelijk peuters gebruik te laten maken van peuteropvang, voordat zij starten binnen het primair onderwijs en in samenspraak met het onderwijs de doorgaande lijn vorm te geven voor deze kinderen met een VVE-indicatie in het onderwijs tot groep 3.

Met een subsidie voor peuteropvang en voorschoolse educatie worden de kosten voor ouders beperkt en wordt ernaar gestreefd om zoveel mogelijk doelgroep peuters met VE te bereiken. We continueren en versterken de VVE-interventie.

Verbreden VVE-activiteiten

Naast peuteropvang en VVE zetten we het resterende budget voor het onderwijsachterstandenbeleid in voor aanvullende activiteiten gericht op de VVE-doelgroep. Door de gerichte inzet van extra activiteiten op taalstimulering, spelbegeleiding en ouderbetrokkenheid - zoals intermediair ouderbetrokkenheid, peuteropvang plus in Swifterbant en VE-thuisbegeleiding - wordt kansengelijkheid bevordert en achterstanden vroegtijdig aangepakt.

Toezicht handhaving en kinderopvang

Het college van B en W is op grond van de Wet kinderopvang verantwoordelijk voor het toezicht en de handhaving van de kinderopvang in de gemeente Dronten. In de Wet Kinderopvang is vastgelegd dat het college voor de uitvoering van het toezicht verplicht is om de GGD aan te wijzen als toezichthouder. Voor de periode 2026-2027 staan er een aantal wijzigingen in de wet- en regelgeving voor toezicht en handhaving op de planning, die mogelijk gevolgen kunnen hebben voor het benodigde financiële budget voor de uitvoering van het toezicht.

Gemeentelijke aanpak Gezinsaanpak Geletterdheid

De gezinsaanpak is een onderdeel van de algemene aanpak van laaggeletterdheid. Ouders die moeite hebben met basisvaardigheden geven dat vaak van generatie op generatie door. Hierdoor ontstaat een cyclus van laaggeletterdheid. Een activiteit die we hiervoor inzetten, is de training 'herkennen en doorverwijzen' aan te bieden aan (zorg)professionals. Daarnaast gaan we onderzoeken wat de meerwaarde van het opstellen van een verandertheorie kan zijn in het kader van de uitrol van de Gemeentelijke Gezinsaanpak Geletterdheid binnen de gemeente.

Meer kinderen met (risico op) taal- en onderwijsachterstanden (buiten de VVE leeftijd om) ontvangen tijdig passende ondersteuning

- 3) In 2026 is het aantal kinderen dat extra ondersteuning ontvangt voor een taal- en onderwijsachterstand toegenomen ten opzichte van 2025.

Hoe meten we dit?

	2024	2025	2026	2027 / 2028
Aantal kinderen en jongeren met een taal- onderwijsachterstand die extra ondersteuning hebben ontvangen.	Nb	Nulmeting	Pm	15%

Toelichting

Het onderwijsachterstandenbeleid heeft als doel om de kinderen te signaleren die een risico op onderwijsachterstanden in de Nederlandse taal hebben en deze achterstanden te voorkomen of te verminderen. De nadruk bij het Onderwijsachterstandenbeleid ligt op Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE), maar ook als kinderen en jongeren op een eerdere of latere leeftijd het risico lopen op taal-onderwijsachterstand, is het wenselijk dat er ondersteuningsmogelijkheden zijn. Van de basisschoolleerlingen in 2024 uit Dronten valt 15 procent binnen deze doelgroep. Op dit moment krijgen niet al deze jongeren de ondersteuning die zij nodig hebben.

Waar leggen we de focus op?

We ontwikkelen meer ondersteuningsmogelijkheden voor kinderen en jongeren die op eerdere of latere leeftijd het risico op taalachterstanden oplopen. Dit vraagt om een verbreding van VVE-activiteiten binnen het Onderwijsachterstandenbeleid.

Jeugdgezondheidszorg

Vanuit het perspectief van passende zorg oftewel zorg die aansluit bij de behoeften van het kind en gezin is jeugdgezondheidszorg een belangrijk element. In het kader van de Wet publieke gezondheid is de gemeente verantwoordelijk voor de jeugdgezondheidszorg. Het basistakenpakket jeugdgezondheidszorg bestaat uit een uniform deel en maatwerkdeel. We continueren JGZ en blijven inzetten op een maatwerkdeel dat aansluit op de zorgbehoefte en gezondheidssituatie van de kinderen en jeugd in Dronten. We gaan de huidige splitsing tussen JGZ 0-4 jaar en 4-18 jaar nader analyseren met het oog op de doorgaande lijn.

Kansrijke Start

De eerste 1000 dagen van een kind zijn van fundamenteel belang voor een goed begin vanuit biologisch, medisch en maatschappelijk perspectief. Vanuit de specifieke uitkering die verbonden is aan het landelijk actieprogramma Kansrijke Start worden NU Niet Zwanger en de lokale coalitie Kansrijke Start Dronten (onder andere tolkentelefoon, toeleiding prenatale huisbezoeken en gezamenlijke scholing) ingezet. Het is van belang om te verkennen wat de effecten van deze (preventieve) activiteiten zijn, hoe deze activiteiten eventueel geborgd kunnen worden en hoe we de lokale coalitie kunnen versterken.

Leesoffensief

In Dronten starten we een leesoffensief om de leescultuur te versterken en de leesvaardigheid van kinderen te bevorderen. We gaan in 2025 verkennen hoe het 'leesoffensief' eruit moet komen te zien. Het leesoffensief moet bijdragen aan een doorgaande leeslijn in het leesonderwijs, waarbij de gelijke onderwijskansen voor kinderen verder worden bevorderd. Hiervoor is het nodig dat structurele samenwerking tussen kinderopvang, onderwijs, bibliotheek en gemeente de komende jaren verder wordt versterkt (niet-vrijblijvende afspraken LEA).

We willen goed passend onderwijs voor alle kinderen en daarmee minder thuiszitters

4) In 2026 ligt het absoluut verzuim per 1.000 leerlingen onder de 0,4%.

Hoe meten we dit?

Thuiszitters	2023	2024	2025	2026
Absoluut verzuim	0,39%	Nb	Nb	<0,39%
Relatief verzuim	2,3%	Nb	Nb	2,1%
Geoorloofd verzuim (ziekte)	Nb	Nb	Nulmeting	Ntb
Thuiszitters i.v.m. onvoldoende aanbod passend onderwijs of tijdelijke voorziening	Nb	Nb	Nulmeting	Ntb
Voortijdige schoolverlaters	2,4%	Nb	Nb	Ntb

Toelichting

Er zijn in Dronten kinderen en jongeren die langdurig geen onderwijs volgen. Deze groep, de zogenoemde 'thuiszitters', is divers, omdat er verschillende oorzaken ten grondslag kunnen liggen aan het thuiszitten. Denk aan psychische en fysieke gezondheidsproblemen, gedragsproblemen of een tekort aan voldoende ondersteunende voorzieningen. Thuiszitten heeft ingrijpende gevolgen voor kinderen en jongeren: voor hun persoonlijke ontwikkeling, hun welzijn, hun kansen op de arbeidsmarkt en hun sociale participatie.

In Dronten liggen de verzuimpercentages onder het landelijk gemiddelde. Toch groeit ook hier de groep leerlingen die langdurig geen onderwijs volgt, zeker als de groep zieke (geoorloofd afwezige) leerlingen wordt meegerekend. De registratie van deze groep is onvolledig, waardoor het werkelijke aantal mogelijk hoger ligt.

Om het probleem effectief te kunnen aanpakken, is het van belang om deze diverse groep goed in beeld te krijgen en de oorzaken en gevolgen van thuiszitten goed te begrijpen.

Alle kinderen in de gemeente Dronten hebben recht op onderwijs. Om hen gelijke ontwikkelkansen te geven, is het belangrijk te onderzoeken hoe thuiszitten voorkomen kan worden en hoe bovengenoemde groepen leerlingen zo snel mogelijk een vorm van onderwijs krijgen die bij hun situatie past. Vanuit verschillende organisaties en invalshoeken wordt hier al aan gewerkt, maar het is zaak om hiervoor een meer integrale benadering te kiezen.

Waar leggen we de focus op?

In 2026 zetten gemeente en scholen gezamenlijk in op het verbeteren van de ondersteuning voor thuiszitters. De belangrijkste speerpunten zijn:

- Beter zicht op thuiszitters: gemeente en scholen werken samen om alle thuiszitters beter in beeld te krijgen.
Dit helpt om sneller passende ondersteuning te bieden. Vroegsignalering van verzuim via onder andere de MAZL-methodiek blijkt hierbij een belangrijk middel.
- Structureel casusoverleg: gemeente, scholen, samenwerkingsverbanden en GGD/MDF organiseren een structureel overleg om de situatie van thuiszitters gezamenlijk te bespreken en aan te pakken.
- Dekkend aanbod van onderwijs en zorg: gemeente, scholen en samenwerkingsverbanden Passend Onderwijs zorgen voor een sluitend netwerk van onderwijs- en zorgvoorzieningen voor thuiszitters.
- Onderwijs-zorgtrajecten op maat: gemeente en scholen maken heldere afspraken over de organisatie en financiering van onderwijs-zorgtrajecten op casusniveau.
- Warme overdracht bij overstapmomenten: overgangen zoals van de kinderopvang naar het primair onderwijs en van het primair naar het voortgezet onderwijs zijn risicomomenten voor schooluitval. Daarom investeren kinderopvangorganisaties, basisscholen (PO) en middelbare scholen (VO) in een warme overdracht van leerlingen.

We willen dat er voldoende (laagdrempelige) voorzieningen zijn en aandacht is voor het verminderen van laaggeletterdheid

- 5) In 2026 is maximaal 7% van de Drontenaren laaggeletterd.
- 6) In 2026 worden de basisvaardigheden van alle (doelgroepen) laaggeletterde Drontenaren middels een passende aanpak versterkt.

Hoe meten we dit?

	2023	2024	2025	2026
5. Aantal laaggeletterden in %	7%	7%	7%	≤7%
6. Aantal deelnemers informeel en formeel taalaanbod	290	230	Ntb	Ntb

Het aantal laaggeletterden in de gemeente Dronten laat de grootte van de groep zien die problemen met deelname aan de samenleving ondervindt.

We willen niet alleen investeren in het versterken van basisvaardigheden, maar ook weten of onze inspanningen daadwerkelijk effect hebben. Dit doen we door te kijken naar deelnemersaantallen van het informele taalaanbod, het aantal deelnemers en geslaagden van formeel taalonderwijs, en het aantal doorverwijzingen naar taalaanbod.

Toelichting

In Nederland hebben ongeveer drie miljoen volwassenen moeite met lezen, schrijven, rekenen en/of digitale vaardigheden, wat hun deelname aan de samenleving belemmert. In Dronten is 7% van de inwoners laaggeletterd, wat neerkomt op ruim 3.000 mensen. Door ons te richten op taalbasisvaardigheden en het verminderen van onderwijsachterstanden, richten we ons erop dat kinderen opgroeien tot geletterde volwassenen. Tegelijkertijd zal laaggeletterdheid nooit helemaal verdwijnen. Daarom werkt de gemeente samen met partners aan het versterken van basisvaardigheden, met flexibel en laagdrempelig aanbod dat aansluit bij de doelgroep. Daarbij is extra aandacht voor gezinnen, omdat een aanzienlijk deel van de laaggeletterden in Dronten bestaat uit werkende ouders en migrantengezinnen. Een gezinsgerichte aanpak wordt daarom gekoppeld aan bestaande inzet op Voor- en Vroegschoolse Educatie. Laaggeletterdheid kan zich van generatie op generatie voortzetten en heeft invloed op werk, financiën en ouderbetrokkenheid bij onderwijs.

Naast dat de aanpak zich richt op gezinnen, gaan we ook onderzoeken hoe we aan taal in combinatie met werk kunnen bijdragen. Dit vraagt om samenwerking tussen onderwijs, werkgevers, hulpverlening, vrijwilligers en de gemeente.

Waar leggen we de focus op?

In 2026 richt de gemeente Dronten zich op het versterken van de basisvaardigheden van laaggeletterde inwoners via een gezinsgerichte aanpak en gaan we onderzoeken hoe we aan de slag kunnen met taalvaardigheid en werk. Uit lokale cijfers blijkt dat binnen de groep laaggeletterden relatief veel werkende ouders en migrantengezinnen vallen. Om intergenerationele overdracht van taalachterstanden te doorbreken, zetten we in op ondersteuning binnen het gezin. Deze gezinsaanpak sluit aan op de bestaande inzet op Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE): Kansen voor kinderen en jongeren in opvang en onderwijs.

Door te onderzoeken hoe we met taalontwikkeling op de werkvloer aan de slag kunnen gaan, kunnen we ook de werkende laaggeletterden beter bereiken en hun zelfstandigheid versterken. Laaggeletterdheid raakt meerdere levensdomeinen en vraagt daarom om een integrale benadering. We investeren in een flexibel en laagdrempelig educatief aanbod dat aansluit bij de leefwereld van de doelgroep, met een belangrijke rol voor non-formele educatie. Hiervoor zetten wij onze WEB-subsidie in. Deze verstrekken wij onder andere aan Huis voor Taal en TaalSamen.

Professionals, vrijwilligers en betrokken organisaties worden vanuit deze subsidie ook ondersteund in het herkennen van signalen van laaggeletterdheid en het bieden van passende doorverwijzingen.

Goed onderhouden schoolgebouwen bieden de mogelijkheid voor goed kwalitatief en passend onderwijs

- 7) In 2026 worden de primair en voortgezet onderwijs gebouwen conform het IHP vernieuwd.

Toelichting

In het Integraal Huisvestingsplan (IHP) is vastgesteld dat een aantal primair en voortgezet onderwijsgebouwen in de komende jaren zullen worden vervangen. De actualisatie van deze investeringsopgave is vertaald in de investeringsagenda 2026. Een aantal bestaande gebouwen zijn dusdanig verouderd, dat om in de toekomst ook goed en kwalitatief onderwijs mogelijk te houden, het volgen van deze planning de prioriteit heeft.

Waar leggen we de focus op in 2026?

Er staan diverse ontwikkelingen op de investeringsagenda. Deze worden hieronder aan de hand van het te realiseren gebouw toegelicht.

Kindcentrum Dronten

Het nieuwe kindcentrum in Dronten vervangt straks vijf oude basisscholen, twee gymlokalen en voorziet straks ook in kinderopvang in hetzelfde gebouw. In 2026 werken we de plannen om te komen tot een voorlopig ontwerp uit.

Kindcentrum Swifterbant

Het nieuwe kindcentrum in Swifterbant vervangt straks drie oude basisscholen, twee gymlokalen en voorziet straks ook in kinderopvang in hetzelfde gebouw. In 2026 werken we voor het totale gebied waar het kindcentrum en de gymlokalen een plek krijgen de stedenbouwkundige plannen verder uit om ter besluitvorming aan de gemeenteraad voor te leggen.

Uitbreiding scholencomplex Dronten-West

Bij De Dukdalf staan al enige jaren vier tijdelijke units als klaslokalen. Het is noodzakelijk permanente huisvesting te realiseren. Het gaat hierbij om de realisatie van vijf klaslokalen. In 2026 wordt een start gemaakt met de voorbereiding voor de uitbreiding van De Dukdalf. De besluitvorming voor deze ontwikkeling zal voorafgaand door de gemeenteraad plaatvinden.

Nieuwbouw Praktijkschool (Almere College)

In 2025 is gestart met de realisatie van de nieuwe Praktijkschool in de spoorzone, in combinatie met gemengd wonen (appartementen OFW). In 2026 wordt de Praktijkschool opgeleverd en in gebruik genomen.

Nieuwbouw Copernicus College (Almere College)

In 2025 is besloten het nieuwe Copernicus College bij de spoorzone te realiseren. In 2026 worden deze plannen, in samenwerking met het schoolbestuur, verder uitgewerkt en geconcretiseerd.

Nieuwbouw Ichthus College (Landstede)

In 2025 is een besluit genomen op welke locatie in het centrum van Dronten de nieuwbouw van het Ichthus College toekomstig gaat plaatsvinden. Hier wordt in 2026 meer handen en voeten aan gegeven door met het schoolbestuur toe te werken naar een concrete planning voor de realisatie.

Wat gaat programma 4 kosten?

Bedragen x €1.000

Lasten en Baten	Realisatie 2024	Begroting na wijziging 2025	Primaire begroting 2026	Primaire begroting 2027	Primaire begroting 2028	Primaire begroting 2029
Lasten						
4P Opgroeien en opvoeden	-7.197	-9.462	-8.837	-8.049	-8.689	-10.424
Baten						
4P Opgroeien en opvoeden	2.049	2.518	2.590	1.601	1.601	1.601
Saldo Lasten en Baten programma 4	-5.148	-6.944	-6.247	-6.447	-7.088	-8.822
Stortingen						
4Z Niet in pakketjes opgenomen	654	4.983	0	0	0	0
Onttrekkingen						
4Z Niet in pakketjes opgenomen	55	5.063	6	6	6	6
Saldo Reserves programma 4	-599	81	6	6	6	6
Resultaat programma 4	-5.747	-6.864	-6.241	-6.442	-7.082	-8.817

Programma 5 Sport, cultuur en recreatie

Maatschappelijk effect

Inwoners voelen zich gezond

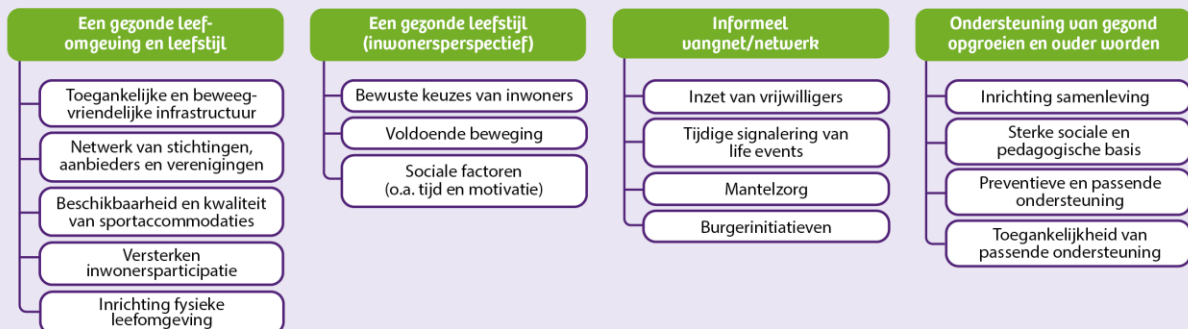

Inwoners voeren de regie over het eigen leven

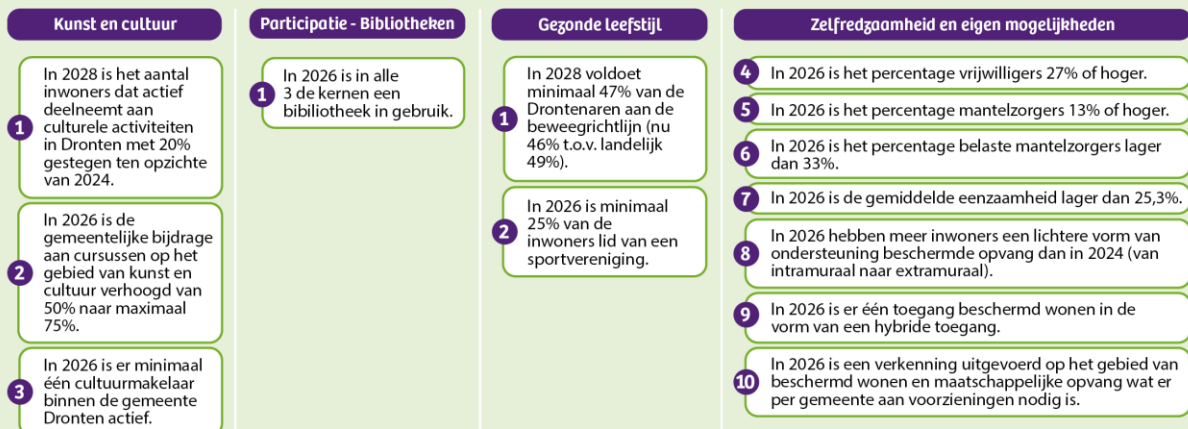

Inwoners zijn verbonden met elkaar en hun omgeving

Factoren van invloed

(SMART) Beleidsdoelen

Activiteiten/Focuspunten

Programma inleiding

Het maatschappelijke effect wat we nastreven is dat onze inwoners zich gezond voelen, de regie voeren over het eigenlijk leven en verbonden zijn met elkaar. Een gezonde, actieve en betrokken gemeenschap is hiervoor essentieel.

Dit programma richt zich op het in stand houden en bevorderen van een gezonde en aantrekkelijke leefomgeving en het stimuleren van actieve participatie van inwoners. De groeiambitie, evenals de gevolgen van digitalisering en individualisering, heeft invloed op het behouden en versterken van een gezonde, actieve en betrokken gemeenschap. De gemeente speelt daarom in op veranderende behoeften en trends op het gebied van sport, cultuur en recreatie. Op deze manier draagt de gemeente bij aan een leefbare en aantrekkelijke leefomgeving waar inwoners zich zowel fysiek als sociaal kunnen ontwikkelen en verbinden.

Pakket 5J (Openlucht)recreatie

Maatschappelijk effect

- Inwoners leven in een gezonde leefomgeving voor mens, plant en dier
- Inwoners zijn verbonden met elkaar en hun omgeving

Factoren van invloed

Openbare ruimte die mensen verbindt

Toegankelijke en beweegvriendelijke leefomgeving

(SMART) Beleidsdoelen

- 1 In 2026 is 65% van de inwoners tevreden of heel tevreden met speelvoorzieningen voor kinderen tot 12 jaar.
- 2 In 2026 heeft 80% van de kinderen van 0-11 jaar een speel- en/of sportvoorziening binnen een bij hun leeftijd aansluitende afstand vanaf de woning; kinderen van 0-5 jaar binnen een straal van 150 meter en kinderen van 6-11 jaar binnen een straal van 400 meter.
- 3 In 2026 heeft 65% van de jongeren van 12-18 jaar binnen een straal van 500 meter van de woning een voorziening die hen helpt elkaar te ontmoeten.
- 4 In 2026 waardeert 60% van de gebruikers de stranden met een 'goed'.

Activiteiten/Focuspunten

0. Aanleggen en onderhouden speel- en recreatievoorzieningen

0. Onderhouden dorpsbossen, stranden en voorlanden

Inhoud

We streven er vanuit dit pakket naar dat inwoners zich gezond voelen, regie voeren over het eigen leven en leven in een gezonde leefomgeving voor mens, plant en dier. De focus ligt daarbij vooral op het faciliteren van bewegen, ontmoeting en vermaak in de openbare buitenruimte. Hiervoor beheren we onder andere bossen, natuurgebieden, stranden, speelplaatsen en schoolpleinen. Met dit pakket werken we ook aan de doelen van [pakket 5O Gezonde leefstijl](#).

Beleidsuitgangspunten

Het Speelruimtebeleid van de gemeente heeft als doel om mensen te stimuleren samen naar buiten te gaan. Dit wordt gerealiseerd door ruimte te bieden voor spelen, sporten en ontmoeten. Speelplekken worden daarom zo ingericht dat ze veilig en zelfstandig bereikbaar zijn voor kinderen, aantrekkelijk voor jongeren en ontspannend voor volwassenen. Er komt daarbij meer aandacht voor een natuurlijke en informele inrichting van de speelruimte. Inwoners worden actief betrokken bij het ontwerp en de inrichting van deze plekken.

In de Beleidsvisie stranden is opgenomen dat elk strand een eigen profiel krijgt op basis van leefstijlgroepen, zodat ze beter aansluiten bij de wensen van verschillende doelgroepen. De gemeente investeert eenmalig in basisvoorzieningen voor een aantal stranden zoals toiletten en groen, terwijl ondernemers verantwoordelijk worden voor het dagelijks beheer. Door samenwerking en participatie wil de gemeente zo een gevarieerd, aantrekkelijk en toekomstbestendig recreatiegebied realiseren.

Wat willen we bereiken?

Een toegankelijke en beweegvriendelijke leefomgeving

- 1) In 2026 is 65% van de inwoners tevreden of heel tevreden met speelvoorzieningen voor kinderen tot 12 jaar.
- 2) In 2026 heeft 80% van de kinderen van 0-11 jaar een speel- en/of sportvoorziening binnen een bij hun leeftijd aansluitende afstand vanaf de woning; kinderen van 0-5 jaar binnen een straal van 150 meter en kinderen van 6-11 jaar binnen een straal van 400 meter.

Hoe meten we dit?

Ad 1. Dit meten we middels een enquête. In 2024 is de eerste inwonerspeiling 'ervaren brede welvaart Flevoland' gehouden onder inwoners van de provincie. Volgens deze peiling was 60% van de inwoners van de gemeente Dronten tevreden of heel tevreden met de kwaliteit van speelvoorzieningen voor kinderen tot 12 jaar.

	2024	2026
% (heel) tevreden inwoners met speelvoorzieningen voor kinderen tot 12 jaar	60	65

Ad 2. Dit meten we middels een ruimtelijke analyse. De 0-meting hiervoor wordt in 2025 uitgevoerd.

Toelichting

De gemeente speelt een belangrijke rol in het faciliteren van bewegen, ontmoeten en vermaken in de openbare ruimte. We zorgen daarom voor aantrekkelijke en toegankelijke speelvoorzieningen voor kinderen. Dit is essentieel voor het verbeteren van de fysieke en mentale gezondheid van de inwoners.

Niet-bewegende kinderen zijn een belangrijke doelgroep voor de gemeente, omdat genoeg bewegen op jonge leeftijd een belangrijke voorspeller is voor een gezonde leefstijl op latere leeftijd. We zorgen voor aantrekkelijke en toegankelijke voorzieningen voor kinderen. Naast de positieve impact op de gezondheid van kinderen spelen deze voorzieningen ook een belangrijke rol als ontmoetingsplek in de buurt.

Waar leggen we de focus op in 2026?

We houden de voorzieningen schoon, heel, veilig en aantrekkelijk. We zorgen voor voldoende voorzieningen voor kinderen bij nieuwbouwprojecten die hen helpen te bewegen en elkaar te ontmoeten.

Verbindende inrichting openbare ruimte

3) In 2026 heeft 65% van de jongeren van 12-18 jaar binnen een straal van 500 meter van de woning een voorziening die hen helpt elkaar te ontmoeten.

Hoe meten we dit?

Dit meten we met behulp van een ruimtelijke analyse. De nulmeting wordt in 2025 uitgevoerd.

	2025	2026
% Jongeren die binnen 500m een voorziening hebben om elkaar te ontmoeten	60	65

Toelichting

Jongeren hebben behoefte elkaar te ontmoeten. Sociale interactie is belangrijk voor hun ontwikkeling, voor het leren van sociale vaardigheden en het ontwikkelen van vriendschappen. Dit helpt hen zich sociaal-emotioneel gezond te ontwikkelen en draagt bij aan hun welzijn in het algemeen.

De gemeente speelt een belangrijke rol in het faciliteren van ontmoeting in de buitenruimte. Jongeren geven aan dat er onvoldoende locaties beschikbaar zijn waar zij langer kunnen verblijven. Het gevolg daarvan is dat ze gebruik maken van locaties waar andere inwoners overlast van hen ervaren. We zorgen daarom voor voldoende en aantrekkelijke locaties waar ze elkaar kunnen ontmoeten.

In 2025 had 60% van de jongeren van 12-18 jaar binnen een straal van 500 meter van de woning een voorziening die hen helpt elkaar te ontmoeten.

Waar leggen we de focus op in 2026?

We houden de voorzieningen schoon, heel, veilig en aantrekkelijk. We zorgen voor voldoende voorzieningen voor jongeren die hen helpen elkaar te ontmoeten. Om blijvend aan te sluiten bij de wensen van de doelgroep betrekken we hen hier frequent bij.

Gevarieerde, aantrekkelijke en toekomstbestendige stranden

4) In 2026 waardeert 60% van de gebruikers de stranden met een 'goed'.

Hoe meten we dit?

Dit meten we middels een enquête. Deze enquête is bereikbaar via QR-codes op de stranden. Op warme dagen wordt via sociale media om respons gevraagd. In 2025 wordt de tevredenheidsmeting voor het eerst uitgevoerd. Op basis van de resultaten over 2025 zal het ambitieniveau zo nodig worden bijgesteld.

Toelichting

De stranden zijn voor onze inwoners en bezoekers van waarde voor ontspanning, beweging en ontmoeting. Ze dragen daarmee bij aan het verbeteren van de fysieke en mentale gezondheid. De mate waarin ze daaraan bijdragen, hangt onder andere af van hoe ze aansluiten bij de wensen van de bezoekers.

Waar leggen we de focus op in 2026?

We houden de stranden schoon, heel, veilig en aantrekkelijk.

Pakket 5K Openbaar groen

Maatschappelijk effect

- Inwoners leven in een gezonde leefomgeving voor mens, plant en dier
- Inwoners leven in een toegankelijke en veilige omgeving

Factoren van invloed

(SMART) Beleidsdoelen

- In 2026 is de 3-30-300 regel vertaald naar ambities op buurtniveau.
- In 2026 waarderen inwoners groen en natuur in de omgeving met een 7,8.
- In 2030 wordt in 90% van onze projecten en processen natuurinclusief gewerkt.
- In 2030 is 60% van de ecologische structuur op grondgebied van gemeente Dronten functioneel voor de soortgroepen kleine zoogdieren en broedvogels.
- In 2030 wordt 35% van de groene openbare ruimte ingericht en beheerd vanuit de (neven)functie 'biodiversiteit'.

Activiteiten/Focuspunten

0. Aanleggen en onderhouden van groen en water	1. Bepaling realistisch ambitieniveau per buurt	2. Uitvoering communicatie- en participatiestrategie
0. Verzorgen van natuurbescherming	2. Faciliteren inwonersinitiatieven	3-5. Uitvoeren Programma Biodiversiteit 2025-2030

Inhoud

We streven er vanuit dit pakket naar dat inwoners leven in een gezonde leefomgeving voor mens, plant en dier en zich fysiek en mentaal gezond voelen. De focus ligt daarbij vooral op de inrichting en het beheer en onderhoud van het openbaar groen – bomen, beplantingen, gazons, bermen en watergangen. Ook het versterken van biodiversiteit en het stimuleren en faciliteren van inwonersparticipatie in de openbare ruimte (Samen Actief) maken onderdeel uit van dit pakket.

Beleidsuitgangspunten

In het Groenbeleidsplan 2017 is het beleid voor openbaar groen, dorpsbossen en bomen opgenomen. We streven naar divers, toegankelijk en duurzaam groen dat bijdraagt aan de gezondheid van onze inwoners, biodiversiteit en de identiteit van de kernen. Inwoners worden actief betrokken bij inrichting en beheer en er zijn richtlijnen opgenomen voor onderhoud, uitbreiding en participatie.

Het Programma Biodiversiteit 2025-2030 zet in op herstel en versterking van biodiversiteit voor een gezonde leefomgeving voor mens, plant en dier. Door mens en natuur met elkaar te verbinden, natuurinclusief te werken, ecologische structuren te versterken en groene ruimtes gevarieerd in te richten en te beheren, willen we lokale natuurwaarden beschermen en versterken. Hiermee werken we aan veerkrachtige ecosystemen die essentieel zijn voor een gezonde leefomgeving.

Wat willen we bereiken?

Toegankelijk en divers groen in de kernen

- 1) In 2026 is de 3-30-300 regel vertaald naar ambities op buurniveau.

Hoe meten we dit?

Dit meten we middels een ruimtelijke analyse. In 2025 vindt de 0-meting plaats. Op basis hiervan wordt het ambitieniveau bepaald.

Toelichting

De '3-30-300-regel' wordt internationaal in toenemende mate gebruikt om steden en dorpen groener, gezonder en leefbaarder te maken. De vuistregel bevordert gezondere stedelijke omgevingen door ervoor te zorgen dat elke inwoner minstens drie bomen vanuit zijn huis kan zien, in een buurt woont met 30% boomkroonbedekking en binnen 300 meter toegang heeft tot openbaar toegankelijke groene ruimte van minimaal 5000 m². De regel geeft ons inzicht in de kwaliteit van de groene buitenruimte in relatie tot de thema's gezondheid en leefbaarheid en helpt ons buurten groener, gezonder en leefbaarder te maken. In onze gemeente scoorden we in 2025 als volgt:

- Er waren vanuit 98% van de woningen drie bomen te zien.
- De gemiddelde boomkroonbedekking bedroeg 14%.
- 98% van de inwoners had binnen 300 meter toegang tot openbaar toegankelijke groene ruimte van minimaal 5000 m².

Voor het onderdeel boomkroonbedekking zal een vertaalslag naar een realistisch ambitieniveau op buurniveau worden gemaakt.

Waar leggen we de focus op in 2026?

We vertalen de '3-30-300-regel' naar de lokale praktijk. Aan de hand van een 0-meting bepalen we per buurt een realistisch ambitieniveau.

Inwoners zijn tevreden over het groen en de natuur

- 2) In 2026 waarderen inwoners groen en natuur in de omgeving met een 7,8.

Hoe meten we dit?

	2024	2026
Waardering inwoners van groen en natuur in de omgeving (cijfer)	7,7	7,8

Dit meten we met behulp van een enquête. In 2024 is de eerste inwonerspeiling 'ervaren brede welvaart Flevoland' gehouden onder inwoners van de provincie.

Toelichting

De waardering van groen en natuur in de omgeving geeft inzicht in de tevredenheid van inwoners over de kwaliteit van groen en natuur. Er wordt rekening gehouden met de behoeften van inwoners, de toegankelijkheid en diversiteit van het groen en de betaalbaarheid en kwaliteit van het onderhoud.

Waar leggen we de focus op in 2026?

We leggen de focus op het schoon, heel en veilig houden van de groene openbare ruimte. We voeren de communicatie- en participatiestrategie uit en faciliteren inwonersinitiatieven die de betrokkenheid op groen in de directe leefomgeving bevorderen.

Veerkrachtige ecosystemen en een hoge biodiversiteit

- 3) In 2030 wordt in 90% van onze projecten en processen natuurinclusief gewerkt.
- 4) In 2030 is 60% van de ecologische structuur op grondgebied van gemeente Dronten functioneel voor de soortgroepen kleine zoogdieren en broedvogels.
- 5) In 2030 wordt 35% van de groene openbare ruimte ingericht en beheerd vanuit de (neven)functie 'biodiversiteit'.

Hoe meten we dit?

Ad. 3. De voortgang meten we jaarlijks met behulp van een projecten- en processenlijst.

Ad. 4. We analyseren de opbouw en kwaliteit van de ecologische structuur voor indicatorsoorten van de soortgroepen kleine zoogdieren en broedvogels.

Ad. 5. Dit meten we jaarlijks met behulp van een analyse van de groene openbare ruimte.

Voor de programmalijn 'Natuur dichtbij mensen brengen' (programma Biodiversiteit 2025-2030) wordt een passende set indicatoren uitgewerkt en voorgelegd aan uw raad in het eerste kwartaal van 2026 (uitwerking motie 'Monitoren en evalueren Programma Biodiversiteit' van 3 juli 2025).

Toelichting

Voor veerkrachtige ecosystemen en een hoge biodiversiteit zijn de volgende vier factoren van belang: 1) natuur dichtbij mensen brengen, 2) natuurinclusief werken is de norm, 3) vitale ecologische structuur en 4) de groene ruimte is gevarieerd. In het programma Biodiversiteit 2025-2030 zijn deze factoren benoemd als programmalijnen.

Waar leggen we de focus op in 2026?

In 2026 voeren we het Programma Biodiversiteit 2025-2030 uit. We zetten in op natuureducatie op basisscholen, vergroening van tuinen en de oprichting van een netwerk van Groene Doeners. Natuurinclusief werken wordt verder geïntegreerd in processen en projecten, ondersteund met praktische instrumenten zoals een toolbox. We versterken de ecologische structuur door knelpunten aan te pakken en het ecologisch beheerde areaal in het buitengebied uit te breiden. Daarnaast verbeteren we het leefgebied van indicatorsoorten en wilde bestuivers en versterken we de natuurwaarden langs de randmeren.

Pakket 5L Kunst en cultuur

Inhoud

Kunst en cultuur is de drager van een krachtige samenleving. Kunst en cultuur draagt bij aan het subjectief welzijn van inwoners; dat inwoners tevreden zijn met hun leven. Het vergroot daarnaast de kansengelijkheid van onze inwoners, zorgt voor een sterke sociale verbinding met elkaar en hun omgeving en versterkt de culturele en ruimtelijke kwaliteit van Dronten.

We richten ons binnen dit pakket op drie pijlers: erfgoed, kunst in de openbare ruimte en landschapskunst, amateurkunst en cultuureducatie. Door middel van cultuureducatie op scholen en toegankelijk cultureel aanbod in buurten, wijken en de dorpskernen krijgen inwoners – jong en oud – de kans om zich creatief te ontwikkelen, elkaar te ontmoeten en zich verbonden te voelen met hun leefomgeving.

Beleidsuitgangspunten

Het kunst- en cultuurbeleid van Dronten is gericht op het toegankelijk en dichtbij brengen van cultuur voor alle inwoners. Cultuur draagt zo bij aan:

- Inwoners zijn tevreden met hun leven – door zingeving, creativiteit en plezier.
- Inwoners hebben gelijke kansen – via cultuureducatie in het onderwijs en brede toegankelijkheid.
- Inwoners leven in een toegankelijke en veilige leefomgeving – door kunst in de openbare ruimte die uitnodigt tot ontmoeting en herkenning.
- Inwoners zijn verbonden met elkaar en hun omgeving – door culturele activiteiten die de sociale cohesie versterken.

We zetten in op een gemeente waar cultuur dichtbij is, waarin iedereen kan meedoen en zich gezien voelt. We investeren in drie pijlers: erfgoed, kunst in de openbare ruimte en cultuureducatie/amateurkunst.

Daarbij zien we cultuur niet als luxe, maar als een essentiële bouwsteen voor brede welvaart waarbij creativiteit, identiteit en ontmoeting centraal staan. Cultuur draagt bij aan het welzijn van inwoners, sociale cohesie en gelijke kansen en is daarom stevig verankerd in het sociaal domein. We stimuleren samenwerking tussen onderwijs, culturele organisaties en welzijnspartijen en ondersteunen initiatieven in buurten, wijken en dorpskernen. De inzet van een onafhankelijke cultuurmakelaar en het uitbreiden van cultuuraanbod in de wijken en kernen maken onderdeel uit van onze aanpak. Dronten kiest voor cultuur als kracht om te verbinden, te ontwikkelen en mee te doen.

Wat willen we bereiken?

Cultuur dichtbij en voor iedereen

- 1) In 2028 is het aantal inwoners dat actief deelneemt aan culturele activiteiten in Dronten met 20% gestegen ten opzichte van 2024.

Toelichting

We zorgen voor een toegankelijk, laagdrempelig en zichtbaar cultureel aanbod, waarbij alle inwoners – ongeacht leeftijd, achtergrond of woonplek – kunnen meedoen, beleven en bijdragen. Cultuur moet aanwezig en herkenbaar zijn in de wijken en dorpskernen, aansluiten bij de belevingswereld van inwoners en ruimte bieden voor ontmoeting, plezier en verbondenheid. Hiermee bevorderen we de zichtbaarheid van cultuur in het dagelijks leven van onze inwoners en bouwen we aan een gemeente waarin iedereen zich welkom voelt om deel te nemen aan culturele activiteiten.

Waar leggen we de focus op in 2026?

Er wordt een hogere storting gedaan in de 'bestemmingsreserve aankoop kunst in de openbare ruimte'. Met deze extra middelen kunnen vaker kunstwerken in de openbare ruimte worden geplaatst. Dit zorgt voor een inspirerende en aantrekkelijke leefomgeving en bevordert het gemeenschapsgevoel.

Het cultuuraanbod in buurten en dorpskernen wordt uitgebreid. We zetten in op het verbreden van het culturele aanbod in Swifterbant en Biddinghuizen, zodat ook daar meer inwoners cultuur kunnen ervaren en eraan kunnen deelnemen. Ook hiermee wordt de nabijheid en toegankelijkheid van cultuur vergroot.

De cultuurmakelaar fungeert als verbinder tussen lokale culturele verenigingen en welzijnspartijen, helpt gezamenlijke projecten in buurten of zorgcentra tot stand te brengen en ondersteunt culturele verenigingen en clubs bij de organisatie van hun activiteiten.

Om de continuïteit van het culturele aanbod te waarborgen, wordt het activiteitenbudget structureel verankerd. Dit voorkomt dat waardevolle initiatieven wegvallen en biedt ruimte aan nieuwe ideeën van inwoners en organisaties. Zo blijft cultuur zichtbaar en bereikbaar in het dagelijks leven van alle inwoners, in alle delen van de gemeente. Tot slot wordt in 2026 een onderzoek uitgevoerd naar de mogelijkheden voor het realiseren van een expositieruimte in de gemeente. Hiermee verkennen we hoe we lokale kunstenaars en culturele initiatieven een podium kunnen bieden en de zichtbaarheid van beeldende kunst in Dronten kunnen vergroten.

We willen investeren in creativiteit en ontwikkeling

- 2) In 2026 is de gemeentelijke bijdrage aan cursussen op het gebied van kunst en cultuur verhoogd van 50% naar maximaal 75%.

Toelichting

We zetten stevig in op cultuureducatie en talentontwikkeling, zodat kinderen en jongeren al op jonge leeftijd in aanraking komen met kunst en cultuur. Creatieve vaardigheden, expressie en brede persoonlijke ontwikkeling staan centraal, binnen én buiten het onderwijs.

Waar leggen we de focus op in 2026?

In 2026 wordt de gemeentelijke bijdrage aan cursussen op het gebied van kunst en cultuur verhoogd van 50% naar maximaal 75%. Deze stap wordt gezet in nauwe afstemming met De Meerpaal, zodat het aanbod goed blijft aansluiten bij de behoefte van inwoners. Door deze investering verlagen we financiële drempels en vergroten we de toegankelijkheid van cultuureducatie voor kinderen en jongeren. Met een verwacht hoger bereik draagt dit bij aan hun creatieve ontwikkeling en aan de versterking van een levendig cultureel klimaat in de gemeente.

Cultuur als motor voor maatschappelijke kracht

- 3) In 2026 is er minimaal één cultuurmakelaar binnen de gemeente Dronten actief.

Toelichting

We benutten kunst en cultuur bewust als middel om maatschappelijke doelen te versterken zoals sociale cohesie, kansengelijkheid, welzijn en leefbaarheid. We zetten in op de ontwikkeling van een sterke culturele infrastructuur, waarin culturele en maatschappelijke organisaties samenwerken. De cultuurmakelaar speelt hierin een verbindende rol. We stimuleren duurzame culturele projecten die Dronten verbinden en verrijken, en cultuur inzetten als middel voor maatschappelijke versterking en identiteit. Zo bouwen we aan een inclusieve en veerkrachtige samenleving, gedragen door culturele dynamiek.

Waar leggen we de focus op in 2026?

In 2026 wordt een onafhankelijke cultuurmakelaar aangesteld die een verbindende rol vervult tussen lokale culturele verenigingen, welzijnspartijen en andere maatschappelijke organisaties. De cultuurmakelaar stimuleert samenwerking en ondersteunt bij het opzetten en uitvoeren van culturele projecten in wijken en zorgcentra. Na een jaar zal de inzet van de cultuurmakelaar worden geëvalueerd om inzicht te krijgen in de opbrengsten en het functioneren, en om waar nodig bij te sturen.

Daarnaast wordt het activiteitenbudget structureel verankerd in het beleid. Hiermee waarborgen we continuïteit in het culturele aanbod en bieden we ruimte voor duurzame initiatieven met maatschappelijke impact. De structurele inzet van dit budget voorkomt afhankelijkheid van incidentele middelen en stelt culturele en maatschappelijke partners in staat om langdurig en effectief bij te dragen aan een inclusieve, veerkrachtige samenleving.

Pakket 5M2 Participatie - Bibliotheken

Inhoud

FlevoMeer Bibliotheek heeft een belangrijke rol in het sociaal domein. De bibliotheek biedt betrouwbare toegang tot informatie, leesbevordering, bestrijding van laaggeletterdheid, mediawijsheid, participatie en leesplezier. FlevoMeer werkt aan een geïnspireerd, geïnformeerd, betrokken en vaardig Dronten.

Wat willen we bereiken?

Bibliotheken

- 1) In 2026 is in alle drie de kernen een bibliotheek in gebruik.

Waar leggen we de focus op in 2026?

Voor de inwoners van Dronten organiseert FlevoMeer activiteiten die aansluiten bij de maatschappelijke opgaven van de gemeente:

1. Kennis en informatie ter beschikking stellen
2. Ontwikkeling en educatie bieden
3. Lezen bevorderen en het laten kennismaken met literatuur
4. Ontmoeting en debat organiseren
5. Kennis laten maken met kunst en cultuur
6. Een plek voor inspiratie en ontwikkeling, zowel fysiek als digitaal

Deze activiteiten dragen bij aan het persoonlijk welzijn van de inwoners, een leven lang ontwikkelen, een geletterde samenleving, participatie in de informatiesamenleving en gelijke kansen.

Pakket 5O Gezonde leefstijl

Inhoud

We streven ernaar dat inwoners zich gezond voelen, regie voeren over het eigen leven en leven in een gezonde leefomgeving voor mens, plant en dier. Bewegen draagt bij aan een gezonde leefstijl en een positieve gezondheid. De focus ligt op het aanbod van sport- en beweegmogelijkheden in Dronten (sportaccommodaties, sportverenigingen, fysieke leefomgeving en ongeorganiseerd beweegaanbod). De gemeente Dronten streeft naar een gezonde sport-, beweeg- en leefomgeving, met aandacht voor de diverse leefstijlinterventies. Vanuit dit pakket wordt hieraan bijgedragen door sport fysiek mogelijk te maken (accommodaties) en deelname te stimuleren. Binnen de begroting richten we ons in andere pakketten op verschillende factoren die van invloed zijn op deze maatschappelijke effecten. Zo is [pakket 7O](#) gericht op het voorkomen van roken, vaperen en alcoholgebruik. Vanuit de fysieke leefomgeving is in [pakket 5J](#) de focus gericht op de kwaliteit en nabijheid van speel- en sportvoorzieningen.

Beleidsuitgangspunten

Beweeggedrag speelt een cruciale rol in het realiseren van een gezonde leefstijl. Sport en bewegen werkt motiverend door het plezier, de competitie en de sociale contacten die het biedt. Ook verkleint het de kans op chronische aandoeningen en vermindert letselrisico's bij vallen. Daarnaast draagt sport en bewegen bij aan sociale inclusie en onderlinge verbondenheid. Daarom zet Dronten diverse projecten in om inwoners kennis te laten maken met beweegactiviteiten, ondersteunt lokale beweegaanbieders en stimuleert meer beweging in de openbare ruimte. Dit alles vanuit de gedachte van het strategisch beleidskader 'Mensen maken de samenleving' en het versterken van de sociale basis.

Dit doen we door te investeren in voldoende en geschikte sport- en beweegaccommodaties (om het aantal actieve inwoners te vergroten), menskracht (inzet buurtsportcoaches) en activiteiten (die bijdragen aan leefstijlverandering).

Wat willen we bereiken?

Inwoners bewegen voldoende

- 1) In 2028 voldoet minimaal 47% van de Drontenaren aan de beweegrichtlijn (nu 46% t.o.v. landelijk 49%).
- 2) In 2026 is minimaal 25% van de inwoners lid van een sportvereniging.

Hoe meten we dit?

	2020	2022	2024	2028
Aantal inwoners (van 18+) dat voldoet aan de beweegrichtlijnen	50%	44%	46%	47%

	2022	2023	2024	2026
Aantal inwoners dat lid is van minimaal één sportvereniging	25,9%	25,3%	25,1%	25%

Toelichting

De gemeente speelt een cruciale rol in het faciliteren en coördineren van beweegactiviteiten, wat essentieel is voor het vergroten van het aantal Drontenaren dat de beweegrichtlijnen haalt en de algehele gezondheid van de gemeenschap wordt bevorderd.

Om dit te bereiken heeft de gemeente een belangrijke rol in het faciliteren van sport. Daarvoor zijn voldoende en kwalitatief goede sportaccommodaties nodig. De huidige situatie is dat een groot deel van de sportaccommodaties zijn verouderd.

Onderstaande vervangingsopgaven maken onderdeel uit van het Integraal HuisvestingsPlan onderwijs (2023 - 2047) en het Strategisch Vastgoedplan.

Tegelijkertijd richt de gemeente zich er ook op om gericht sport te stimuleren voor specifieke doelgroepen.

Waar leggen we de focus op?

We leggen in 2026 de focus op een sterk sportaccommodatiebeleid vanuit het oogpunt van gezondheidsbevordering en wettelijke verantwoordelijkheid. Daarnaast ligt de focus op het stimuleren van sport en bewegen.

Sportaccommodaties

In 2026 richten we ons op de vervangingsopgave van sportaccommodaties. Dit is onderdeel van het Integraal HuisvestingsPlan onderwijs (2023-2047) en het Strategisch Vastgoedplan (SVP). Het gaat om het Kindcentrum Dronten, Sporthal 't Dok en Kindcentrum Swifterbant en de zwembaden in Swifterbant en Biddinghuizen.

Voor zowel de realisatie van het Kindcentrum Dronten als Swifterbant geldt dat er een vervangingsopgave is voor twee gymlokalen. In beide gevallen worden de gymlokalen bij de verdere uitwerking van de kindcentra meegenomen in de totale investeringsopgaven van deze gebouwen. Dit is verder toegelicht in [pakket 4P Opgroeien en opvoeden](#).

Voor de vervanging van Sporthal 't Dok is in maart 2025 voorbereidingskrediet beschikbaar gesteld om te komen tot een voorlopig ontwerp en kostenraming, om in een later stadium terug te komen bij de gemeenteraad voor het uitvoeringskrediet voor de realisatie van de nieuwe Sporthal 't Dok.

Voor de renovatie van zwembad Swifterbant is in december 2024 uitvoeringskrediet beschikbaar gesteld. De werkelijke renovatie start in september 2025, waarbij er in april 2026 wordt opgeleverd. Voor het zwembad in Biddinghuizen is in februari 2025 besloten te komen tot een voorlopig ontwerp en kostenraming om uiterlijk Q4-2025 terug te komen bij de gemeenteraad voor het uitvoeringskrediet voor de realisatie van de renovatie.

Stimuleren sport en bewegen

Buurtsportcoaches

Deze activiteit continueren we gezien de grootte van de inzet en de impact. Een buurtsportcoach legt de verbinding tussen wijk, school en sportaanbieder om zoveel mogelijk laagdrempelige beweegactiviteiten te organiseren. Hierbij zijn zij zelf organisator, verbinder of de aanjager om later te verzelfstandigen (om zo te werken aan de sociale basis).

Centrum voor Verenigingsondersteuning (CVO)

Sterke verenigingen liggen aan de basis van het doel om meer volwassenen en kinderen lid te laten zijn van verenigingen. Het CVO gaat een proactieve rol spelen als het gaat om het ondersteunen van verenigingen en helpt te voorkomen dat veel verenigingen 'het wiel opnieuw uit moeten vinden', met als beoogd effect dat Drontenaren lid blijven van een sportvereniging.

Onderzoek naar sport en beweeggedrag inwoners gemeente Dronten

Voor de ontwikkeling en uitvoer van het beleid op het gebied van sport en bewegen baseren we ons vaak op landelijke trends en ontwikkelingen. Lokaal datagedreven onderzoek biedt inzicht in kansen en knelpunten, met als resultaat dat we interventies doelgericht kunnen inzetten of bijstellen.

Match - beweegabonnement

Niet-bewegende kinderen zijn een belangrijke doelgroep voor de gemeente, omdat genoeg bewegen op jonge leeftijd een belangrijke voorspeller is voor een gezonde leefstijl op latere leeftijd. Een belangrijke oorzaak waarom kinderen onvoldoende bewegen is dat zij onvoldoende weten wat de mogelijkheden zijn om te kunnen sporten in de gemeente Dronten. Het project Match is erop gericht om niet-bewegende kinderen en jongeren uit te nodigen om kennis te maken met het brede scala aan beweegaanbieders. Dit draagt eraan bij dat meer inwoners de beweegrichtlijn halen en aan een stabilisering in het aantal Drontenaren met een sportlidmaatschap.

Verbonden partijen programma 5

Verbonden partij	Type
Coöperatie Gastvrije Randmeren U.A.	Vennootschappen/Coöperaties

Wat gaat programma 5 kosten?

Bedragen x €1.000

Lasten en Baten	Realisatie 2024	Begroting na wijziging 2025	Primaire begroting 2026	Primaire begroting 2027	Primaire begroting 2028	Primaire begroting 2029
Lasten						
5J (Openlucht)recreatie	-1.181	-928	-828	-839	-839	-838
5K Openbaar groen	-4.512	-4.866	-5.186	-5.229	-5.181	-5.169
5L Kunst en cultuur	-392	-750	-1.320	-1.270	-1.269	-1.269
5M1 Participatie - De Meerpaal	-5.922	0	0	0	0	0
5M2 Participatie- Bibliotheek	-2.130	-2.167	-2.167	-2.167	-2.167	-2.167
5M5 Multifunctionele gebouwen	-1.129	-12	0	0	0	0
5O Gezonde leefstijl	-4.143	-4.080	-4.205	-4.092	-4.662	-4.891
Totaal Lasten	-19.410	-12.803	-13.706	-13.597	-14.118	-14.334
Baten						
5J (Openlucht)recreatie	157	25	75	75	75	75
5K Openbaar groen	160	67	61	61	61	21
5M2 Participatie- Bibliotheek	84	84	84	84	84	84
5O Gezonde leefstijl	1.541	1.511	1.415	1.203	1.203	1.203
Totaal Baten	1.943	1.687	1.635	1.423	1.423	1.383
Saldo Lasten en Baten programma 5	-17.467	-11.116	-12.071	-12.174	-12.694	-12.951
Stortingen						
5Z Niet in pakketjes opgenomen	4.235	1.355	10	10	10	10
Onttrekkingen						
5Z Niet in pakketjes opgenomen	1.859	1.981	463	463	463	463
Saldo Reserves programma 5	-2.376	626	453	453	453	453
Resultaat programma 5	-19.844	-10.490	-11.619	-11.721	-12.242	-12.499

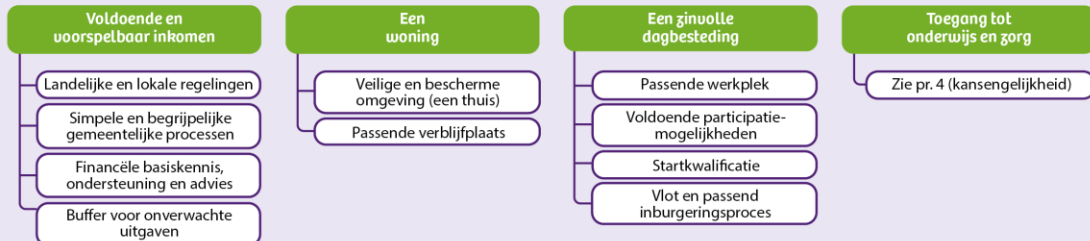
Programma 6 Sociaal domein

Maatschappelijk effect

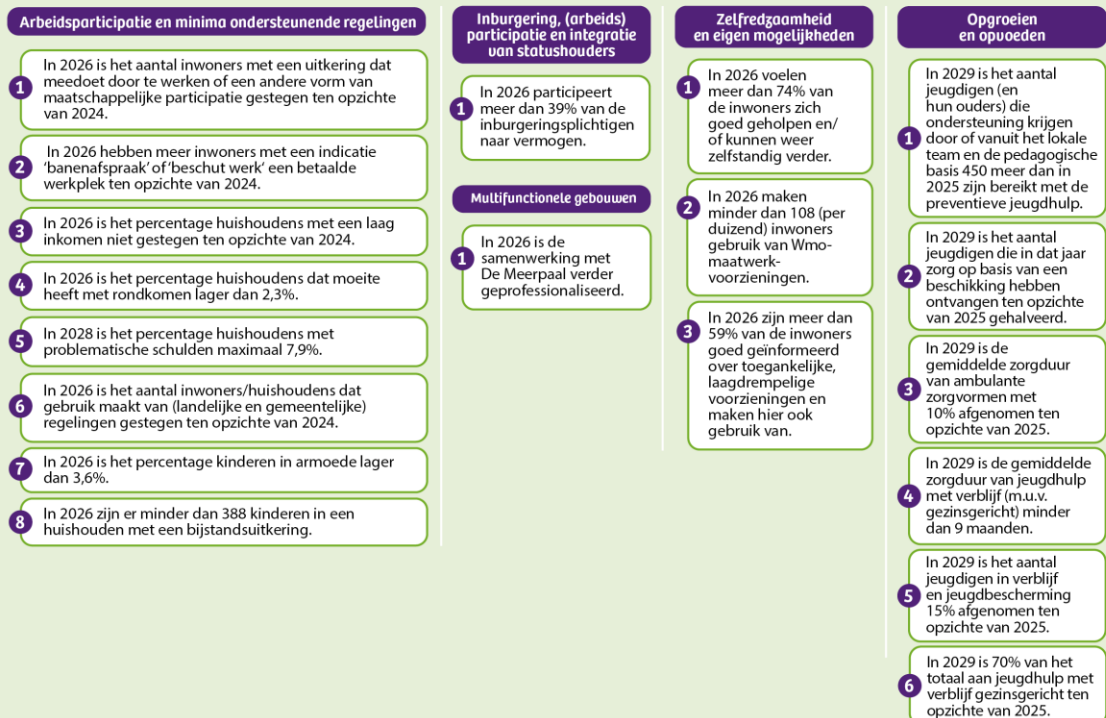

Inwoners ervaren bestaanszekerheid

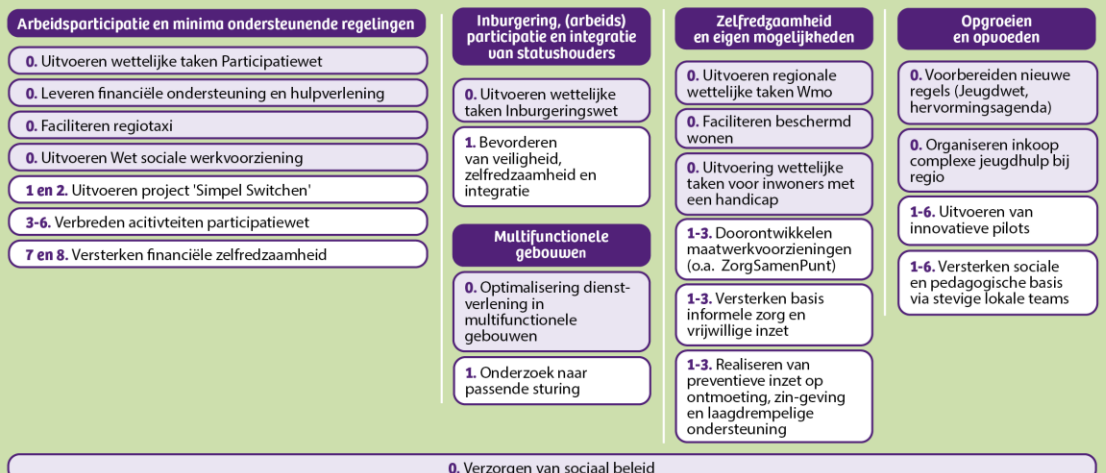
Factoren van invloed

(SMART) Beleidsdoelen

Activiteiten/Focuspunten

Programma inleiding

Het maatschappelijke effect wat we nastreven is dat inwoners bestaanszekerheid ervaren. Dit programma richt zich op het waarborgen van bestaanszekerheid. In combinatie met de groeiopgave waar de gemeente voor staat, is het daarom van belang om in te spelen op maatschappelijke veranderingen. Sociale cohesie staat hierin centraal. De focus ligt daarom op het versterken van een inclusieve en veerkrachtige gemeenschap, waarbij continu wordt ingespeeld op de veranderende behoeften van de inwoners, bijvoorbeeld als gevolg van een bevolkingssamenstelling die altijd in ontwikkeling is.

In september 2024 heeft de gemeenteraad het Strategisch Beleidskader Sociaal Domein 'Mensen maken de samenleving' vastgesteld. In dit kader staat het versterken van eigen kracht centraal. We kiezen er bewust voor om meer in te zetten op de bestaande voorzieningen in de samenleving dicht bij de inwoner. Dit betekent dat we netwerken, lokale initiatieven en ondersteunende organisaties activeren en beter aansturen. Zo zorgen we ervoor dat mensen zelf problemen kunnen opmerken en oplossen. Doordat de samenleving meer zelf doet, hoeft de gemeente minder maatwerk te leveren. Op deze manier maken we een duidelijke beweging naar voren. De gemeente zal zich steeds meer op het stimuleren van eigen verantwoordelijkheid en zelfredzaamheid richten. Hierdoor verschuift de rol van de gemeente van 'zorgen voor' naar 'zorgen dat'. Deze beweging vraagt ook om een sterke lokale infrastructuur. Daarom investeren we in de verdere ontwikkeling van lokale teams en samenwerkingspartners die ondersteuning bieden dicht bij de leefwereld van inwoners. We zetten in op maatschappelijke participatie als volwaardige bijdrage aan de samenleving, naast of in plaats van betaald werk. Door ondersteuning beter op elkaar aan te laten sluiten en toegankelijker te maken, sluiten we aan bij wat mensen nodig hebben om mee te doen op een manier die bij hen past. Zo versterken we niet alleen de eigen kracht van inwoners, maar ook de sociale samenhang en economische veerkracht van onze gemeenschap.

Onze huidige samenleving kent op dit moment nog veel drempels - zoals fysieke, communicatieve, informatieve, financiële en sociale belemmeringen - die Dronten ervan weerhoudt om echt een samenleving voor iedereen te zijn. Deze drempels hebben een wisselwerking op elkaar waarbij het van belang is dat het verlagen van de ene drempel, de ander niet verhoogt. Om dit proces te stroomlijnen, wordt er in 2026 een Lokale Inclusie Agenda (LIA) opgesteld. In deze organisatiebrede beleidsagenda wordt de huidige situatie in beeld gebracht én worden vervolgstappen geformuleerd die actief bijdragen aan het vergroten van inclusie/toegankelijkheid. Door ons bewust te zijn van eigen oordelen, ervaringskennis te benutten en te luisteren naar signalen uit de samenleving, dragen wij - als sociaal domein - ons steentje bij aan het creëren van een inclusieve én toegankelijke samenleving.

Pakket 6L Leefbaarheid en veiligheid

Op basis van de huidige programmastructuur is wijk- en buurtbeheer onderdeel van pakket L van programma 6. Wijk- en buurtbeheer is verantwoord onder pakket M3 van programma 6. Inhoudelijk verwijzen wij u hiervoor daarom graag door naar [pakket M3](#).

Pakket 6M3 Arbeidsparticipatie en minima ondersteunende regelingen

Inhoud

Iedereen heeft recht op bestaanszekerheid: een bestaan met voldoende en voorspelbaar inkomen, een woning, toegang tot onderwijs en zorg, een zinvolle daginvulling en een spaarpotje voor onverwachte uitgaven. Dit is nodig om mee te kunnen doen in de samenleving. Voor veel inwoners is dit niet vanzelfsprekend. Met ons beleid zetten we in op het versterken van participatie én het bieden van ondersteunende voorzieningen waar nodig.

Beleidsuitgangspunten

Onze ambitie is dat iedereen actief deelneemt aan de samenleving, via betaald werk, vrijwilligerswerk of andere vormen van maatschappelijke inzet. Meedoen versterkt verbondenheid, vergroot eigenwaarde en voorkomt sociale uitsluiting. Het helpt inwoners om zelfstandiger te worden en meer grip te krijgen op hun leven. Daarom bieden we kansen op passende werkplekken en ondersteuning aan wie (tijdelijk) niet financieel zelfredzaam is. Zo kunnen ook zij volwaardig meedoen en werken aan herstel van hun zelfredzaamheid. Maatschappelijke participatie, zoals mantelzorg of vrijwilligerswerk, zien we daarbij als volwaardige bijdrage. Op deze manier bouwen we aan een inclusieve samenleving waarin iedereen naar eigen mogelijkheden kan meedoen.

Wat willen we bereiken?

Inwoners doen mee door te werken of via een andere vorm van participatie

- 1) In 2026 is het aantal inwoners met een uitkering dat meedoet door te werken of een andere vorm van maatschappelijke participatie gestegen ten opzichte van 2024.
- 2) In 2026 hebben meer inwoners met een indicatie 'banenafpraak' of 'beschut werk' een betaalde werkplek ten opzichte van 2024.

Hoe meten we dit?

Via onderstaande indicatoren worden bovenstaande doelen gemeten. De 0-meting hiervoor volgt na de bestandsanalyse en draagt bij aan een duidelijk beeld van de doelgroep.

- Het aantal inwoners dat in een re-integratie of participatie traject zit, stijgt.
- Het aantal inwoners dat werkt met een indicatie 'banenafpraak' of indicatie 'beschut werk' stijgt.
- Het percentage inwoners dat betaald werk, vrijwilligerswerk, of een andere participatieve activiteit uitvoert, stijgt.

Toelichting

Wanneer inwoners niet meedoen, vergroot dat de kans op eenzaamheid, armoede en sociale uitsluiting. In Dronten is de sociale positie relatief sterk: minder inwoners hebben een bijstandsuitkering en de arbeidsparticipatie ligt boven het landelijk gemiddelde. Toch blijft beperkte participatie een risico, want het ondermijnt saamhorigheid, benut talenten onvoldoende en zet druk op voorzieningen. Ook ontstaan er knelpunten op de arbeidsmarkt, zeker in sectoren met personeelstekorten. Minder participatie vergroot ongelijkheid en maakt de samenleving kwetsbaarder. Daarom zetten we actief in op het betrekken van inwoners, zodat zij én de samenleving als geheel sterker worden. Zo versterken we de sociale verbondenheid én de economische veerkracht van Dronten.

Om onze dienstverlening aan inwoners in de bijstand verder te versterken, laat de gemeente een bestandsanalyse uitvoeren door een sociaal ontwikkelbedrijf. Deze analyse, de 0-meting, biedt een actueel beeld van de samenstelling van de bijstandspopulatie.

Door deze inzichten kunnen we de doelgroep segmenteren en gericht beleid voeren. We brengen niet alleen de ondersteuningsbehoeften in kaart, maar ook de kansen en mogelijkheden voor ontwikkeling, participatie en duurzame uitstroom naar werk. Dit stelt ons in staat om maatwerktrajecten te ontwikkelen die aansluiten bij de leefwereld van onze inwoners.

Waar leggen we de focus op?

In 2026 zetten we sterk in op de doorontwikkeling van sociaal ontwikkelbedrijf Impact. Waar het voorheen vooral ging om tijdelijke werkplekken, verschuift de aandacht nu naar duurzame participatie, ontwikkeling en groei. Impact werkt steeds nauwer samen met werkgevers en biedt meer maatwerk voor mensen die wat extra hulp nodig hebben om mee te doen. Ook maatschappelijke inzet, zoals vrijwilligerswerk of mantelzorg, zien we als waardevolle vormen van participatie. De Kluswinkel is daarvan een goed voorbeeld: inwoners doen hier werkervaring op, ontwikkelen vaardigheden en worden begeleid richting betaald werk. Het past precies bij de koers die we met Impact varen.

Daarnaast starten we in 2026 de pilot 'Simpel Switchen', samen met Impact en dagbestedingsaanbieders. Daarmee willen we het voor inwoners makkelijker maken om te bewegen tussen verschillende vormen van werk en ondersteuning, zonder gedoe of financiële onzekerheid. Ook bereiden we ons voor op landelijke veranderingen, zoals de Participatiewet in Balans en de nieuwe wet 'Van school naar duurzaam werk', die meer ruimte geven voor maatwerk en begeleiding van jongeren.

Regionaal werken we mee aan de ontwikkeling van een Werkcentrum voor Flevoland, met mogelijk een eigen locatie in Dronten. Dit sluit aan bij onze inzet op Stevige Lokale Teams: door ondersteuning rond werk en ontwikkeling dichterbij en beter georganiseerd aan te bieden, creëren we één herkenbaar en toegankelijk aanspreekpunt voor inwoners. Zo versterken we de samenhang tussen regionale expertise en lokale nabijheid.

Inwoners hebben een stabiel en voorspelbaar (basis)inkomen

- 3) In 2026 is het aantal huishoudens met een laag inkomen niet gestegen ten opzichte van 2024.
- 4) In 2026 is het percentage huishoudens dat moeite heeft met rondkomen lager dan 2,3%.
- 5) In 2028 is het percentage huishoudens met problematische schulden maximaal 7,9%.
- 6) In 2026 is het aantal inwoners/huishoudens dat gebruik maakt van (landelijke en gemeentelijke) regelingen gestegen ten opzichte van 2024.

Hoe meten we dit?

Inwoners hebben een stabiel en voorspelbaar (basis)inkomen	2023	2024	2025	2026	2027	2028
3. Aantal huishoudens met een laag inkomen*	Nb	Nb	Nb	<3%	<3%	<3%
4. Aantal huishoudens dat moeite heeft met rondkomen	2,3%	Nb	<2,3%	<2,3%	<2,3%	<2,3%
5. Aantal inwoners/huishoudens met geregistreerde problematische schulden	7,7%	7,9%	≤7,9%	≤7,9%	≤7,9%	≤7,9%

*3% in 2022 op basis van cijfers van het CBS

6. Inwoners hebben een stabiel en voorspelbaar (basis)inkomen	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Lopende uitkeringen (#huishoudens)	2,9%	2,7%	2,7%	2,7%	2,7%	2,7%
Individuele inkomenstoeslag (#huishoudens)	2%	1,8%	>1,8%	>1,8%	>1,8%	>1,8%
Studietoelage (#inwoners)	0,08%	0,09%	>0,09%	>0,09%	>0,09%	>0,09%
Toegankelijkheidsbijdrage (#inwoners)	3,2%	3,1%	>3,1%	>3,1%	>3,1%	>3,1%
Witgoedregeling per nov '23 (#huishoudens)	0,02%	0,7%	>0,7%	>0,7%*	-	-
Gebruik van de VoorzieningenWijzer	-	1,9%	>1,9%	>1,9%	>1,9%	>1,9%

*Indien witgoedregeling wordt verlengd

Toelichting

Niet iedereen kan altijd financieel zelfstandig zijn. Daarom zorgen we voor vangnetten die inwoners helpen om financieel stabiel te blijven, én stappen te zetten naar zelfstandigheid.

Vanuit het vastgestelde maatschappelijk effect dat inwoners bestaanszekerheid en gelijke kansen ervaren en meedoen naar vermogen heeft de gemeente oog voor:

- Het bevorderen van financiële bestaanszekerheid voor alle inwoners, door het waarborgen van een stabiel en voorspelbaar inkomen.
- Het voorkomen van problematische schulden.
- Versterken van de toegang tot ondersteunende voorzieningen, onder andere door de inzet van Stevige Lokale Teams, die dichtbij de inwoner werken en snel passende ondersteuning kunnen bieden.

Waar leggen we de focus op?

We blijven inzetten op het versterken van bestaanszekerheid en het voorkomen en terugdringen van armoede en schulden. Dit doen we door uitvoering te geven aan wettelijke taken, toegankelijke ondersteuning te bieden en intensief samen te werken met maatschappelijke partners die dichtbij inwoners opereren. De focus ligt daarbij op preventie, financiële zelfredzaamheid en maatwerk.

Uitvoering wettelijke taken Participatiewet

We voeren inkomensvoorzieningen en aanvullende regelingen uit zoals bijstandsuitkeringen, bijzondere bijstand, studietoelage en de individuele inkomenstoeslag.

Financiële ondersteuning en hulpverlening

Samen met MDF en ZLF bieden we ondersteuning via schuldhulpverlening, budgetbeheer, financiële spreekuren en sociaal raadslieden. Hulpmiddelen, zoals Plinkr en Werkloont, helpen inwoners bij het verkrijgen van financieel inzicht en coaching. Vroeg signalering en huisbezoeken blijven belangrijke instrumenten om problemen in een vroeg stadium te signaleren. Hierbij speelt de inzet van Stevige Lokale Teams een steeds grotere rol, omdat zij dichtbij inwoners signalen kunnen oppakken en snel kunnen schakelen naar passende hulp.

Toegankelijke voorzieningen en ondersteuning bij lage inkomens

Via de Pas van Dronten bieden we meerdere regelingen aan, zoals de toegankelijkheidsbijdrage en de strippenkaart voor de Speelgoedbank. Ook in 2026 blijft de collectieve zorgverzekering voor minima beschikbaar. Daarnaast kunnen inwoners met een laag inkomen gebruik maken van de mogelijkheid tot kwijtschelding van gemeentelijke belastingen.

Voorlichting, communicatie en preventie

Met campagnes zoals Zet de eerste stap, voorlichtingsbijeenkomsten en instrumenten, zoals De VoorzieningenWijzer en Geldfit, vergroten we het bereik en de bekendheid van regelingen.

Aandacht voor kwetsbare groepen

We ondersteunen doelgroepen die buiten reguliere regelingen vallen, zoals alleenverdieners en gedupeerden van de kinderopvangtoeslagaffaire. Ook blijven de menstruatie-uitgiftepunten beschikbaar. Het aanbieden van trainingen in stress-sensitief werken dragen bij aan een benadering vanuit vertrouwen en menselijkheid.

Lokale samenwerking en innovatieve aanpak

Binnen de coalitie en het netwerkoverleg armoede en schulden wordt er met partners gezamenlijk gewerkt aan preventie en ondersteuning. Daarbij spelen professionals die dichtbij inwoners werken een belangrijke rol als verbindende schakel tussen het gemeentelijk vangnet en het bredere netwerk van maatschappelijke ondersteuning. Projecten zoals Het Beste Idee van Dronten en het actieonderzoek onder werkende armen leveren input voor beleidsontwikkeling en interventies die beter aansluiten bij de leefwereld van inwoners.

Nieuwe ontwikkelpunten in 2026

Daarnaast zal het uitvoeringsplan van de schuldhulpverlening worden geactualiseerd. Op basis van een evaluatie van het huidige plan en met de Routekaart Financiële Zorgen van de VNG als belangrijk hulpmiddel kunnen hier mogelijke verbeteringen worden doorgevoerd.

Inwoners hebben een stabiel en voorspelbaar (basis)inkomen

- 7) In 2026 is het percentage kinderen in armoede lager dan 3,6%.
- 8) In 2026 zijn er minder dan 388 kinderen in een huishouden met een bijstandsuitkering.

Hoe meten we dit?

Kinderen moeten kunnen opgroeien zonder financiële problemen en met dezelfde financiële kansen. Financiële problemen belemmeren het welzijn van kinderen. Voor het meten van deze doelstellingen worden de volgende indicatoren gevolgd:

Minder kinderen groeien op in armoede	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Aantal kinderen in armoede (CBS)	3,6%	3,6%	<3,6%	<3,6%	<3,6%	<3,6%
Aantal kinderen in een huishouden met een bijstandsuitkering	384	388	380	380	380	380
Aantal kinderen dat gebruik maakt van de toegankelijkheidsbijdrage	398	415	>400	>400	>400	>400
Aantal scholen met financiële educatie in lesprogramma (# cashflow voorstellingen)	10	11	>11	>11	>11	>11

Waar leggen we de focus op?

Naast de genoemde onderdelen bij het doel 'Inwoners hebben een stabiel en voorspelbaar (basis)inkomen', onderzoeken we samen met scholen in het primair en voortgezet onderwijs de mogelijkheden om financiële educatie in het lesprogramma te integreren, zodat kinderen leren beter met geld om te gaan. Denk aan lessen op school en gastlessen, waarbij er ook aandacht is voor vertrouwen, zelfkennis en talentontwikkeling. Een stabiel inkomen voor ouders is essentieel, maar ook preventie en educatie maken het verschil voor kinderen.

Pakket 6M4 Inburgering, (arbeids)participatie en integratie van statushouders

Inhoud

Als gemeente Dronten dragen wij de verantwoordelijkheid voor de integratie van inburgeringsplichtigen die zich in onze gemeente hebben gevestigd. We willen dat alle inwoners bestaanszekerheid, kansengelijkheid ervaren en meedoen naar vermogen. Daarbij nemen we als gemeente Dronten onze verantwoordelijkheid in de opvang van ontheemden uit Oekraïne.

Wat willen we bereiken?

Inwoners doen mee door te werken of via een andere vorm van participatie

- 1) In 2026 participeert meer dan 39% van de inburgeringsplichtigen naar vermogen.

Hoe meten we dit?

Minder kinderen groeien op in armoede	2024	2026	2028
% inburgeringsplichtigen dat participeert naar vermogen	39%	>39%	70%

In 2026 wordt het gebruik en de nulmeting van aanvullende indicatoren onderzocht.

Toelichting

Om zorg te dragen dat de inburgeringsplichtigen binnen de gemeente Dronten een goede start krijgen, is het van belang om de bredere beleidsambities te behalen, zoals het bieden van bestaanszekerheid en het ervaren van gelijke kansen. Het uitvoeren van de wettelijke taken blijven we uitvoeren en onderstrepen het doel dat inburgeringsplichtigen zo snel als mogelijk participeren naar vermogen.

Bij aanvang wordt er een persoonlijk Plan Inburgering en Participatie opgesteld, waarin doelen en mogelijkheden worden vormgegeven. Dit kan betekenen dat de mogelijkheden worden verkend voor de inburgeringsplichtigen om te gaan werken of op een andere manier mee te doen in de Drontense samenleving.

Waar leggen we de focus op?

De gemeente Dronten ondersteunt inburgeringsplichtigen bij het behalen van hun inburgeringsdoelen en bij participatie naar vermogen. Dit gebeurt via wettelijke trajecten zoals de brede intake, het persoonlijk Plan Inburgering en Participatie (PIP), de drie leerroutes (zelfredzaamheid, B1 en onderwijs), de Module Arbeidsmarkt en Participatie, voortgangsgesprekken, maatschappelijke begeleiding, financiële ontzorging en het participatieverklaringstraject.

Daarnaast worden niet-wettelijke initiatieven voortgezet, waaronder zwemlessen, voorlichtingsbijeenkomsten over gezondheid, preventieve gezondheidsonderzoeken voor kinderen (via GGD), de Tour de Dronten en de inzet van een klankbordgroep van ervaringsdeskundigen. Deze activiteiten bevorderen veiligheid, zelfredzaamheid en integratie.

Daarnaast richten we ons op verbetering van de brede intake en het PIP, versterking van leerroutes en arbeidsmarkttoeleiding, professionalisering van voortgangsmonitoring, verdieping van de maatschappelijke en financiële begeleiding. Succesvolle aanvullende activiteiten worden geëvalueerd en waar nodig opgeschaald.

Pakket 6M5 Multifunctionele gebouwen

Inhoud

We willen dat inwoners zich verbonden voelen met elkaar en hun omgeving. Daarvoor spelen multifunctionele voorzieningen een belangrijke rol. Binnen de gemeente Dronten worden De Meerpaal Dronten, De Binding Biddinghuizen en De Kombuis Swifterbant daarvoor ingezet.

Beleidsuitgangspunten

Met de multifunctionele accommodaties in de drie kernen beogen we ontmoeting binnen multifunctionele voorzieningen te bewerkstelligen. Binnen de gemeente Dronten geldt als uitgangspunt dat ontmoeting plaatsvindt op centrale, herkenbare locaties die meerdere maatschappelijke functies vervullen. Locaties zoals dorpshuizen en wijkcentra bedienen diverse doelgroepen en vormen zo een stevig, lokaal netwerk van voorzieningen. Door ontmoeting integraal te organiseren met andere maatschappelijke activiteiten wordt samenwerking tussen verschillende partijen versterkt en worden voorzieningen beter benut en duurzaam geborgd.

Waar leggen we de focus op?

MFC De Binding Biddinghuizen

In Biddinghuizen is Meerpaal De Binding het ontmoetingscentrum voor sport, cultuur en horeca. De Binding is eigendom van de Stichting MFG2, die verantwoordelijk is voor het beheer en onderhoud.

Het gebouw bevat een horecagedeelte, diverse vergader- en ontmoetingszalen en een sportzaal. Per september 2024 heeft De Meerpaal de exploitatie van De Binding, namens Stichting MFG2, op zich genomen.

De gemeente ondersteunt stichting MFG2 en De Meerpaal in het optimaliseren van de dienstverlening. Hiervoor wordt een social businesscase opgesteld.

MFC De Kombuis Swifterbant

In Swifterbant is MFC De Kombuis het ontmoetingscentrum voor sport, cultuur en horeca. MFC De Kombuis is eigendom van OFW. Als gemeente huren we MFC De Kombuis van OFW tot 2028 om het gebouw vanaf dan over te nemen. Namens de gemeente heeft De Meerpaal de exploitatie van De Kombuis op zich genomen.

In 2026 zorgen we ervoor dat het dienstverleningsconcept verder wordt geoptimaliseerd.

MFC De Meerpaal Dronten

In Dronten is MFC De Meerpaal het ontmoetingscentrum voor sport, cultuur en horeca. MFC De Meerpaal is eigendom van welzijnsorganisatie De Meerpaal. Vanuit de gemeente is er een nadrukkelijke financiële relatie op het gebied van jaarlijks onderhoud en lopende kapitaallasten uit het verleden. Er staat groot onderhoud aan te komen, waarover gesprekken met De Meerpaal plaatsvinden.

In 2026 werken we toe naar een nóg breder gebruik van multifunctionele accommodaties en komen we tot overeenstemming over de eigendomssituatie, het groot onderhoud aan het gebouw en de verdeling van de financiële lasten.

Beleidsuitgangspunten de Meerpaal

Samen met De Meerpaal wordt gewerkt aan de volgende maatschappelijke effecten:

1. Inwoners ervaren hun gezondheid en veerkracht als voldoende.
2. Inwoners voelen zich verbonden met elkaar en hun omgeving.
3. Inwoners ervaren bestaanszekerheid, gelijke kansen en doen mee naar vermogen.
4. Inwoners voeren zelf de regie (kunnen hulpbronnen aanwenden indien nodig).

De Meerpaal is een vaste en veelzijdige partner van de gemeente Dronten in de uitvoering van het sociaal beleid. Vanuit haar aanwezigheid in Dronten, Swifterbant en Biddinghuizen levert De Meerpaal een herkenbare bijdrage aan de maatschappelijke opgaven en effecten die de gemeenteraad heeft vastgesteld.

De Meerpaal verbindt haar inzet aan deze opgaven vanuit drie samenhangende rollen: als cultuurhuis, als sociale basisvoorziening en als maatschappelijke partner. Vanuit deze rollen voert zij een breed scala aan taken uit op het gebied van welzijnswerk, jongerenwerk, sport en cultuur. De lasten van de Meerpaal zijn gealloceerd aan de relevante pakketten waar deze taken plaatsvinden.

De Meerpaal is een veelzijdige en lokaal gewortelde organisatie die op meerdere leefgebieden bijdraagt aan de brede welvaart van inwoners. Via sport, cultuur, welzijn en ontmoeting stimuleert zij actief burgerschap, gezondheid en sociale samenhang in dorpen en wijken. De organisatie is zichtbaar aanwezig en werkt vanuit nabijheid, toegankelijkheid en samenwerking. Met buurtsportcoaches, jongerenwerkers en sociaal werkers levert De Meerpaal een bijdrage aan het versterken van fysieke en mentale gezondheid, het ondersteunen van gezinnen en jeugd en het vergroten van ontwikkelkansen. In wijklocaties en MFC's organiseert zij activiteiten die ontmoeting, zingeving, verbinding en informele ondersteuning bevorderen. Eenzaamheid wordt tegengegaan via laagdrempelige groepsactiviteiten, individuele ondersteuning en vrijwilligersinitiatieven. Door inzet op het versterken van sociale netwerken, het ondersteunen van vrijwilligers en het verbinden van inwoners met voorzieningen, levert De Meerpaal een structurele bijdrage aan een samenhangende en leefbare gemeenschap.

Wat willen we bereiken?

Een professionele samenwerking met De Meerpaal draagt bij aan het verbeteren van de effectiviteit en efficiëntie van de beleidsdoelen binnen het sociaal domein

- 1) In 2026 is de samenwerking met De Meerpaal verder geprofessionaliseerd.

Toelichting

Een meer samenhangende en effectieve inrichting van welzijn is nodig om beter te sturen op maatschappelijke impact, om middelen doelmatiger in te zetten en om inwoners beter te ondersteunen. Binnen die herinrichting is De Meerpaal onmisbaar vanwege haar centrale positie, omvang en brede taakstelling. Door met De Meerpaal het goede voorbeeld te ontwikkelen — denk aan duidelijke opdrachten, concrete doelen en stevige samenwerking — kan ook de samenwerking met andere welzijnspartners naar een hoger niveau worden getild.

Om inzichtelijk te maken hoe de inzet van De Meerpaal bijdraagt aan gemeentelijke doelen, werkt De Meerpaal met een drielaags KPI-model. Dit model maakt maatschappelijke waarde van de inzet zichtbaar op drie niveaus:

1. Activiteiten-KPI's: de concrete inzet in aantallen, zoals het aantal georganiseerde activiteiten, betrokken inwoners of samenwerkingen.
2. Effecten-KPI's: opbrengsten voor inwoners, zoals meer zelfredzaamheid, ervaren gezondheid of verbondenheid.
3. Impact-KPI's: bredere maatschappelijke uitkomsten op het niveau van Dronten zoals vermindering van eenzaamheid of toename van participatie.

Door deze gelaagde manier van meten, sturen we doelgericht op zowel uitvoering als betekenisvolle maatschappelijke impact.

Deze metingen staan centraal in de beleidsevaluatie tussen De Meerpaal en de gemeente Dronten.

Waar leggen we de focus op in 2026?

Het verder professionaliseren van de samenwerking met De Meerpaal krijgt een invulling door te werken naar een model waarin:

- Meer samenhang ontstaat tussen beleidsdoelen en uitvoering, rechtstreeks verbonden aan de vier maatschappelijke effecten van de raad.
- Gebiedsgericht werken wordt versterkt, met nabijheid voorop.
- Monitoring en effectmeting worden verbeterd via eenduidige indicatoren en bestaande KPI-systematiek.
- Middelen doelmatiger worden ingezet, met minder overlap en meer coördinatie.
- Vrijwilligers, ervaringsdeskundigen en buurtinitiatieven duurzaam worden ondersteund en verbonden.

De uitkomsten van dit onderzoek vormen de basis voor bestuurlijke en organisatorische keuzes rond de aansturing van het welzijnsveld in Dronten.

In 2026 zetten we daarnaast een volgende stap in de manier waarop we als gemeente sturing geven aan welzijn. Dit in navolging van het onderzoek wat BMC heeft uitgevoerd in 2022/2023. In 2026 richt Dronten zich op een doelgerichte, samenhangende en meetbare aanpak van welzijn, waarin de gemeente regie voert, De Meerpaal verbindt en welzijnspartners gezamenlijk werken aan maatschappelijke opgaven – mét en vóór inwoners.

Onderzoek naar passende sturing

In 2026 zetten we de eerste en belangrijke stap in het versterken van de gemeentelijke regie op het welzijnsdomein. Op basis van het eerder uitgevoerde verdiepende onderzoek geven we richting aan een sturingsmodel dat meer samenhang en duidelijkheid biedt in de aansturing van het veld.

We brengen in kaart hoe de gemeente effectief en doelgericht regie kan voeren op het geheel van welzijnsvoorzieningen en welke vormen van samenwerking, organisatie en bekostiging het beste aansluiten bij onze beleidsdoelen. Daarbij streven we naar een meer eenduidige, lerende en uitvoeringsgerichte aanpak.

De Meerpaal, als grootste welzijnspartner van de gemeente, krijgt hierin een centrale rol. Zij werkt vanuit de samenleving en vervult een brede opdracht op het gebied van welzijnswerk, jongerenwerk, sport en cultuur. In het onderzoek benutten we haar expertise en bestaande samenwerkingsstructuren, evenals de inbreng van andere betrokken organisaties.

Pakket 6N Zelfredzaamheid en eigen mogelijkheden

Inhoud

De Wmo 2015 beoogt bij te dragen aan het realiseren van een inclusieve samenleving en het bevorderen van zelfredzaamheid en participatie van mensen met een beperking of een chronisch psychisch of psychosociaal probleem. Met ons beleid door het, waar nodig, bieden van passende ondersteuning kunnen mensen zo lang mogelijk in hun eigen leefomgeving blijven wonen en kunnen zij blijven meedoen in de maatschappij.

Beleidsuitgangspunten Wmo lokaal

Vanuit de Wmo staan we voor de uitdaging om ondersteuning en hulp op een toekomstbestendige manier vorm te geven. Dit betekent dat we inzetten op het vergroten van zelfredzaamheid en het beter benutten van sociale netwerken, zodat inwoners minder afhankelijk zijn van maatwerkvoorzieningen. Door meer gebruik te maken van voorliggende en algemene voorzieningen, willen we vroegtijdig inspelen op hulpvragen. Dit vraagt om een andere balans: een samenleving waarin inwoners gestimuleerd worden om verantwoordelijkheid te nemen, terwijl passende ondersteuning beschikbaar blijft voor wie dat nodig heeft. Deze hernieuwde focus op zelfredzaamheid betekent niet dat er geen ondersteuning meer komt voor wie dat nodig heeft. Integendeel, de gemeente blijft passende hulp bieden, waar en wanneer dat nodig is. Door deze verschuiving van 'zorgen voor' naar 'zorgen dat' komen we een duidelijke stap vooruit in het realiseren van een veerkrachtige en toekomstgerichte samenleving.

Wat willen we bereiken?

Inwoners kunnen zo zelfstandig mogelijk functioneren in een passende woonomgeving

- 1) In 2026 voelen meer dan 74% van de inwoners zich goed geholpen en/of kunnen weer zelfstandig verder.
- 2) In 2026 maken minder dan 108 (per duizend) inwoners gebruik van Wmo-maatwerkvoorzieningen.
- 3) In 2026 zijn meer dan 59% van de inwoners goed geïnformeerd over toegankelijke, laagdrempelige voorzieningen en maken hier ook gebruik van.

Hoe meten we dit?

Allereerst willen we weten hoe goed onze inwoners zich geholpen voelen en hoe ze de kwaliteit ervaren van de Wmo-oplossingen. Hiervoor maken we gebruik van het vernieuwde cliëntervaringsonderzoek. Hiermee hopen we een hogere respons te verkrijgen, waardoor we beter kunnen inspelen op de uitkomsten hiervan. Daarnaast willen we de komende jaren een verdere kwaliteitsverbetering van het gemeentelijk beleid bewerkstelligen. Dit doen we door in te zetten op een sterke basis van onze maatwerkvoorzieningen en gelijktijdig het ontwikkelen van een breed scala aan voorliggende voorzieningen.

	2023	2024	2025	2026	2027	2028
1. Meer inwoners voelen zich goed geholpen en/of kunnen weer zelfstandig verder*	74%	74%	>74%	>74%	>74%	>74%
2. Afname gebruik Wmo-maatwerkvoorzieningen door te investeren in preventie en lichte zorg en ondersteuning in samenwerking met (zorg)professionals en maatschappelijke organisaties**	103	108	<108	<108	<108	<108
3. Inwoners zijn goed geïnformeerd over toegankelijke, laagdrempelige voorzieningen en maken hier ook gebruik van*	59%	56%	>59%	>59%	>59%	>59%

*Percentages vanuit de cliëntervaringsonderzoeken 2023 en 2024 gehaald, de percentages voor 2025 zijn in 2026 beschikbaar.

**Cijfers geraadpleegd op [waarsstaatjemeente.nl](https://www.waarsstaatjemeente.nl)

Toelichting

Door in te zetten op zelfredzaamheid, het versterken van sociale netwerken en het ontwikkelen van toegankelijke, voorliggende voorzieningen, bouwen we aan een efficiënte, financieel duurzame en veerkrachtige samenleving.

Dit draagt bij aan een sterke sociale samenhang en een toekomstbestendige gemeentelijke dienstverlening. Mensen voelen zich gesteund, betrokken en in staat om bij te dragen aan hun omgeving. Zo bevorderen we niet alleen het welzijn van individuen, maar ook de algehele maatschappelijke ontwikkeling. Daarom kiezen we bewust voor het versterken van eigen kracht en sociale cohesie: het omzien naar elkaar.

De gemeente zorgt dat inwoners mee kunnen blijven doen in de Drontense samenleving en voldoende kunnen participeren naar vermogen vanuit eigen kracht of met behulp van het sociale netwerk. We willen ook bereiken dat inwoners zich bewust zijn van de eigen verantwoordelijkheden en hiernaar handelen. Zo kunnen zij zelf de regie voeren en de noodzakelijke hulpbronnen aanwenden indien nodig.

Waar leggen we de focus op?

Ontwikkeling van Stevige Lokale Teams

In 2026 gaan we aan de slag om de toegang tot ondersteuning anders te organiseren. Met het ontwikkelen van Stevige Lokale Teams willen we hulp en ondersteuning zo laagdrempelig en zo dicht mogelijk bij de inwoner organiseren. Stevige Lokale Teams bieden integrale hulp en ondersteuning aan inwoners, dichtbij in hun eigen omgeving. Ze bundelen expertise om breed naar problemen te kijken, zelf hulp te bieden en zo de eigen kracht en het sociale netwerk te versterken.

Doorontwikkelen van maatwerkvoorzieningen

We richten ons op het verder inzetten op het doorontwikkelen van onze maatwerkvoorzieningen, zodat iedere inwoner ondersteuning op maat kan ontvangen.

Actieve voorlichting en bewustwording

We zetten ons in op het doorontwikkelen van voorliggende voorzieningen op het gebied van vervoer en andere maatwerkvoorzieningen. Hiermee zetten we in op het vergroten van de zelfredzaamheid en vitaliteit van onze inwoners. Dit doen we door inwoners te stimuleren om zelf de regie te nemen bij het oplossen van problemen. Investerings in deze voorzieningen versterken niet alleen de zelfstandigheid van onze inwoners, maar dragen ook bij aan een sterkere maatschappelijke samenhang. Bovendien willen we extra aandacht besteden aan het actief voorlichten van inwoners over onze werkwijze. We zetten daarbij in op het voorveld en de eigen kracht van inwoners, zodat zij inzicht krijgen in de mogelijkheden om zelf verantwoordelijkheid te nemen en actief bij te dragen aan een toekomstbestendig zorgsysteem.

Beleidsuitgangspunten mantelzorg en vrijwilligerswerk

De gemeente Dronten kent een sterke traditie van informele inzet. Mantelzorgers en vrijwilligers zorgen dagelijks voor ondersteuning, verbondenheid en leefbaarheid in onze gemeenschap. Zij vormen een onzichtbare, maar cruciale laag onder het formele zorg- en welzijnssysteem. Juist in een tijd waarin meer mensen langer thuis wonen en de druk op formele voorzieningen toeneemt, is deze inzet van onschatbare waarde.

De cijfers van mantelzorg en vrijwilligers bevestigen wat we in de praktijk al langer signaleren: de informele inzet is groot, maar kwetsbaar. Mantelzorgers zijn vaak moeilijk vindbaar, zeker jongeren en werkenden die hun zorgtaken combineren met studie of werk. Vrijwilligerswerk verandert: mensen willen zich graag inzetten, maar vaak op flexibele en kortdurende basis. Structurele, langdurige inzet wordt lastiger te organiseren. Tegelijk neemt de maatschappelijke druk toe: de zorgvraag stijgt, voorzieningen verschromelen en de samenleving doet steeds vaker een beroep op de bereidheid van inwoners om voor elkaar te zorgen.

Als mantelzorg en vrijwilligerswerk wegvallen of sterk afnemen, zijn de gevolgen verstrekend. Mensen met een hulpvraag verliezen niet alleen praktische ondersteuning, maar ook sociaal contact en veiligheid. Zonder mantelzorger neemt de kans op overbelasting, ziekenhuisopname of professionele hulpverlening toe. Als vrijwilligers in Dronten wegvallen, komt de sociale samenhang en uitvoering van welzijnsvoorzieningen onder druk te staan. Dit leidt tot minder ontmoeting, meer eenzaamheid en verminderde participatie.

Daarnaast schuift de druk door naar het formele systeem. Wanneer informele inzet zoals mantelzorg of vrijwilligerswerk wegvalt, komt er extra druk te liggen op het sociale netwerk van inwoners. Hulpvragen komen dan vaker terecht bij vrijwilligerspunten, buurtnetwerken en welzijnsorganisaties. Als ondersteuning daar niet toereikend is of ontbreekt, verschuift de vraag naar zwaardere voorzieningen zoals de Wmo en wijkverpleging. Dit leidt tot langere wachttijden, hogere kosten en minder ruimte voor maatwerk. Tegelijk raken de mantelzorgers en vrijwilligers die nog actief zijn zwaarder belast, met een groter risico op uitval. Zo ontstaat een vicieuze cirkel die de sociale infrastructuur in onze gemeente onder druk zet.

Zonder de stille krachten van mantelzorgers en vrijwilligers wordt de samenleving zakelijker, individualistischer en minder warm. Daarom investeert de gemeente actief in het versterken, vernieuwen en waarderen van mantelzorg en vrijwilligerswerk. Niet alleen vanuit betrokkenheid, maar ook uit noodzaak.

Wat willen we bereiken?

We willen het informeel vangnet/netwerk versterken

- 4) In 2026 is het percentage vrijwilligers 27% of hoger.
- 5) In 2026 is het percentage mantelzorgers 13% of hoger.
- 6) In 2026 is het percentage belaste mantelzorgers lager dan 33%.

Hoe meten we dit?

Mantelzorg en vrijwilligerswerk	2022	2024	2025	2026	2027	2028	2029
4. Vrijwilligers (%)	29%	26%	≥27%	≥27%	≥27%	≥27%	≥27%
5. Mantelzorgers (%)	13%	13%	≥13%	≥13%	15%	15%	16%
6. Belaste mantelzorgers (%)	31%	33%	<33%	<33%	<33%	<33%	<33%

Waar leggen we de focus op?

In 2026 zet de gemeente Dronten stevig in op het versterken van de basis van informele zorg en vrijwillige inzet. We doen dat niet met losse maatregelen, maar via een samenhangende aanpak die zowel mantelzorgers als vrijwilligers beter ondersteunt, zichtbaar maakt en duurzaam faciliteert.

Het ZorgSamenPunt zal daarin een belangrijke schakel zijn tussen samenleving en zorg. Met het ZorgSamenPunt wordt concreet invulling gegeven aan de beweging richting een samenlevingsgericht sociaal domein. De inzet draagt bij aan preventie, versterking van de sociale basis en vroegsignalering van hulpvragen. Inwoners worden ondersteund om regie te houden over hun leven, met passende hulp dichtbij huis. Daarmee sluit het ZorgSamenPunt naadloos aan op de strategische lijn van het beleidskader: licht waar het kan, zwaar waar het moet – en altijd dichtbij.

Het ZorgSamenPunt is een fysieke en digitale vindplaats voor informatie, ontmoeting, ondersteuning en samenwerking in de wijk. Inwoners kunnen er terecht voor hulpvragen, mantelzorgondersteuning, contact met buurtinitiatieven of lichte begeleiding. Ook professionals en vrijwilligers vinden elkaar daar voor afstemming, samenwerking en doorverwijzing. Het ZorgSamenPunt draagt zo bij aan een samenleving waarin inwoners laagdrempelig toegang hebben tot ondersteuning en waar formele en informele netwerken elkaar versterken.

Voor mantelzorgers betekent dit dat we investeren in toegankelijke ondersteuning. We richten ons daarbij op het verlichten van hun belasting, onder meer door het stimuleren van lichte respijtzorg in samenwerking met vrijwilligers, het bieden van praktische hulp en het versterken van de waardering. Tegelijk zorgen we dat mantelzorgers eerder en beter in beeld komen. Vooral op de kwetsbare doelgroep: jonge mantelzorgers en mantelzorgers met een migratieachtergrond. Dat doen we via signalering bij huisartsen, scholen, wijkteams en andere partners die in contact staan met inwoners.

Voor vrijwilligers willen we de drempel verlagen om mee te doen. We richten ons op nieuwe doelgroepen zoals jongeren, werkenden en nieuwe inwoners en spelen in op de behoefte aan flexibel vrijwilligerswerk. Tegelijk versterken we de infrastructuur eromheen: we zorgen voor goede ondersteuning van vrijwilligersorganisaties, investeren in digitale matching tussen vraag en aanbod en bevorderen samenwerking tussen maatschappelijke initiatieven.

Tot slot blijven we nauwgezet volgen wat de ontwikkelingen zijn. Via monitoring, gegevens uit onder meer de Gezondheidsmonitor en signalen uit het veld door middel van accounthoudersgesprekken en werkateliers houden we de vinger aan de pols. Zo zorgen we dat ons beleid aansluit op de realiteit van vandaag én die van morgen. Met deze aanpak bouwen we aan een gemeente waar informele inzet vanzelfsprekend blijft – niet alleen voor wie het geeft, maar ook voor wie het nodig heeft.

Beleidsuitgangspunten eenzaamheid

Preventieve inzet op ontmoeting, zingeving en laagdrempelige ondersteuning draagt bij aan het versterken van sociale netwerken en mentale veerkracht. Dit leidt tot het tegengaan van eenzaamheid. Ons beleid in 'Mensen maken de Samenleving' is erop gericht om eenzaamheid te verminderen. Gezien de maatschappelijke urgentie is eenzaamheid hier in het bijzonder uitgelicht.

Wat willen we bereiken?

We willen het informeel vangnet/netwerk versterken en daarmee de eenzaamheid verminderen

7) In 2026 is de gemiddelde eenzaamheid lager dan 25,3%.

Hoe meten we dit?

Type eenzaamheid	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Matig eenzaam 18-64 (%)	38%	37%	36%	36%	35%	35%
Matig eenzaam 65+ (%)	37%	37%	36%	36%	35%	34%
Sterk eenzaam 18-64 (%)	8%	7,5%	7,5%	7%	7%	6,5%
Sterk eenzaam 65+ (%)	10%	9,5%	9,5%	9%	9%	8,5%
Emotioneel eenzaam 18-64 (%)	25%	25%	24%	23%	23%	22%
Emotioneel eenzaam 65+ (%)	24%	24%	23%	22%	22%	21%
Sociaal eenzaam 18-64 (%)	29%	29%	28%	27%	26%	26%
Sociaal eenzaam 65 (%)	31%	31%	30%	29%	28%	27%
Gemiddelde eenzaamheid (%)	25,3%	25%	24,3%	23,6%	23,1%	22,5%

Toelichting

Eenzaamheid is een maatschappelijk vraagstuk dat ontstaat door een combinatie van persoonlijke en structurele factoren. Het tast mentale en fysieke gezondheid aan, ondermijnt zelfredzaamheid en beperkt de participatie van inwoners.

Langdurige eenzaamheid vergroot het risico op depressie, angststoornissen en cognitieve achteruitgang. Ook lichamelijke klachten – zoals verhoogde bloeddruk, verminderde weerstand en hart- en vaatziekten – komen vaker voor bij mensen die zich sterk eenzaam voelen. Daarnaast neemt de zelfredzaamheid af.

Als mensen zich langdurig eenzaam voelen, trekken ze zich vaker terug uit vrijwilligerswerk, buurtinitiatieven en sportverenigingen. Daardoor verzwakt zowel hun eigen netwerk als de sociale samenhang in buurten en dorpen. Dit sociaal isolement maakt mensen uiteindelijk kwetsbaarder en vergroot de kans dat zij een beroep moeten doen op zorg- en hulpvoorzieningen.

In de gemeente Dronten tonen de cijfers aan dat eenzaamheid niet beperkt is tot ouderen, maar leeftijd breed voorkomt. Toch is de problematiek bij 65-plussers vaak structureler van aard en heeft dit grotere impact op gezondheid, welzijn en zelfredzaamheid.

Waar leggen we de focus op?

De gemeente Dronten erkent de urgentie; het huidige niveau van eenzaamheid is onwenselijk en vraagt om samenhangende actie. Eenzaamheid is beïnvloedbaar. Onderzoek laat zien dat preventieve inzet op ontmoeting, zingeving en laagdrempelige ondersteuning kan bijdragen aan het versterken van sociale netwerken en mentale veerkracht.

Niet alleen door projecten, maar door het structureel inbedden van signalering, ontmoeting en activering in het sociaal domein – met speciale aandacht voor ouderen én andere risicogroepen - krijgt eenzaamheid de noodzakelijke aandacht.

Beleidsuitgangspunten Wmo regionaal

Het regionale zorglandschap Wmo Flevoland richt zich op de zorg en ondersteuning van inwoners met een kwetsbaarheid en/of een ondersteuningsvraag door psychische problemen, verslaving, een lichte verstandelijke beperking en/of problemen door huiselijk geweld of kindermishandeling. Deze mensen helpen we om zo veel mogelijk naar een normale leefsituatie te komen. Daarbij blijven ze zo veel mogelijk in hun eigen woonomgeving. Hun behoeften en mogelijkheden staan centraal.

Eigen regie, inzet op kansen en het aansluiten bij wat iemand wil en kan zijn namelijk belangrijke voorwaarden voor herstel.

In de regio Flevoland ligt er bij alle gemeenten een uitdaging om passende voorzieningen te creëren op het gebied van beschermd wonen, maatschappelijke opvang en vrouwenopvang.

We willen inzicht verkrijgen in (verwacht) ontbrekend aanbod, waarbij rekening wordt gehouden met huidig ontbrekend aanbod en toekomstgerichte behoefte (vergrijzing, populatiegroei). Dit wordt gekoppeld aan het OOA-plan (op-, om-, en afbouwplan van regionale voorzieningen).

Doorverwijzing naar het beschermd wonen of de maatschappelijke opvang is alleen nog aan de orde als thuis wonen niet (meer) verantwoord of veilig is. Opvang of 24-uurszorg duurt in dat geval zo lang als nodig, maar zo kort als mogelijk. We zorgen voor continuïteit in de begeleiding en voor flexibiliteit in op- en afschalen.

Wat willen we bereiken?

Inwoners wonen in een veilige en beschermde omgeving

8) In 2026 hebben meer inwoners een lichtere vorm van ondersteuning beschermd opvang dan in 2024 (van intramuraal naar extramuraal).

9) In 2026 is er één toegang beschermd wonen in de vorm van een hybride toegang.

10) In 2026 is een verkenning uitgevoerd op het gebied van beschermd wonen en maatschappelijke opvang wat er per gemeente aan voorzieningen nodig is.

Hoe meten we dit?

- Meer inwoners hebben een lichtere vorm van ondersteuning beschermde opvang (van intramuraal naar extramuraal).

Voor bovenstaande indicator vindt in 2026 de nulmeting plaats. Op basis hiervan wordt het ambitieniveau bepaald.

Toelichting

Door in te zetten op het ontwikkelen van tussenvoorzieningen creëren we een brug tussen intramurale woonvoorzieningen en wonen in de thuissituatie. Met deze tussenvoorzieningen kunnen we sneller schakelen tussen de verschillende vormen van zorg en zo beter inspelen op de persoonlijke behoeften van iedere cliënt. Ook voorkomen we hiermee de huidige stagnatie in het uitstromen vanuit intramurale voorzieningen naar lichtere vormen van ondersteuning. Tegelijkertijd blijft de focus altijd gericht op het realiseren van woonvormen die geschikt zijn voor de meest kwetsbare mensen, zodat zij de juiste en veilige woonomgeving vinden. In Flevoland zijn de gemeenten actief bezig om in iedere gemeente passende voorzieningen te creëren die naadloos aansluiten op de lokale behoeften. Deze samenwerking zorgt ervoor dat er binnen de regio een consistent en toekomstgericht zorgaanbod ontstaat, waarmee we de continuïteit en kwaliteit van de ondersteuning voor iedere inwoner waarborgen. Hierdoor kunnen we proactief inspelen op veranderende zorgvragen en zorgen voor een veilige, passende en flexibele ondersteuning voor iedereen.

Op dit moment is onvoldoende in beeld wat nodig is om de juiste opvang te kunnen bieden (vraag versus aanbod). Er is behoefte aan een overzicht 'soort opvang per gemeente per type voorziening' gebaseerd op de vraag/behoefte. Deze cijfers verwachten we in de toekomst vanuit de regio, zodat we als gemeente goed kunnen inspelen op de vraag en behoefte van de inwoner(s).

Daarnaast wordt er ingezet op het eerder en beter zicht krijgen op chronische en acute situaties van huiselijk geweld en kindermishandeling. We zetten in op het duurzaam oplossen hiervan, het doorbreken van de geweldsspiraal en de zorg voor slachtoffers. \We zetten in op meer passende hulpverlening voor inwoners met verward of onbegrepen gedrag en psychische kwetsbaarheid.

Naast de directe ondersteuning zetten we ook in op het versterken van het draagvlak en de draagkracht in buurten en wijken. We willen meer beschikbaarheid voor voldoende woningen voor inwoners die vallen onder de doelgroep zorglandschap.

Waar leggen we de focus op?

Onze regionale focus ligt op het in kaart brengen van de vraag naar beschermde opvang per gemeente in Flevoland en op een succesvolle decentralisatie van beschermd wonen. Dit vergt voldoende investeringen in passende woonvoorzieningen in elke gemeente in onze regio. Dit wordt gerealiseerd door een nauwe samenwerking tussen gemeenten en zorgaanbieders.

Financieel houdt deze aanpak rekening met de gefaseerde middelenverschuiving van de Rijksoverheid, zoals vastgelegd in het uitvoeringsprogramma Zorglandschap Wmo en het bijbehorende op-, om- en afbouwplan (OOA-plan). Daarnaast werken we vanaf 2026 met een hybride toegang, waarin intensieve zorg in woonvoorzieningen wordt gecombineerd met ambulante begeleiding in de thuissituatie, met als doel deze flexibiliteit uiterlijk 1 januari 2026 volledig te ontwikkelen. We willen in 2026 in beeld brengen wat de stand van zaken is met betrekking tot de 24-uursvoorzieningen en onderzoeken we de specifieke behoeften aan maatschappelijke opvang, vrouwenopvang en daklozenopvang per gemeente. Het regionale convenant wordt herzien om meldingen te verlagen en om OGGZ en verslavingszorg nog beter te integreren.

Verder zetten we twee pilots voor de Flevolandse Avond- en Nachtdienst (FAN) op als onderdeel van deze aanpak.

We werken met maatschappelijke partners aan een uitvoeringsprogramma waarin onder andere de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling gecombineerd wordt opgepakt met de opgaven uit de Hervormingsagenda en het Toekomstscenario. Vanuit de opgaven van het Regioplan Integraal Zorg Akkoord werken we aan betere samenwerking tussen sociaal domein en eerste- en tweedelijnszorg voor onder andere inwoners met een psychische kwetsbaarheid.

In 2026 zetten we het project 'Samen Sterker in De Wijk' voort. Op basis van de ervaringen gaan we deze laagdrempelige en tijdige vorm van ondersteuning voortzetten in de wijk. Inwoners ontvangen lichte vormen van ondersteuning aanvullend op de eigen mogelijkheden en samenleving. Zonder deze inzet zullen de problemen verergeren, zorgkosten stijgen en gaat waardevolle kennis en ervaring verloren. Daarom zetten we in op monitoring, het versterken van de samenwerking en training. Tevens gaan we kijken hoe Samen Sterker In de Wijk geïntegreerd kan worden in de Lokale Teams Ontwikkeling.

Pakket 6O Gezonde leefstijl

Inhoud

Op basis van de huidige programmastructuur is de Algemene voorziening Jeugd onderdeel van pakket O in programma 6. De overige taken uit pakket O staan in programma 5. Inhoudelijk verwijzen wij u daarom graag door naar [programma 5](#).

Pakket 6P Opgroeien en Opvoeden

Inhoud

De gemeente Dronten werkt vanuit de overtuiging dat ieder kind recht heeft op een veilige, gezonde en kansrijke omgeving om in op te groeien. Onze inzet binnen het sociaal domein is erop gericht om inwoners – jong en oud – te ondersteunen in het versterken van hun eigen veerkracht. Dit betekent dat we hen helpen om beter om te gaan met fysieke, emotionele en sociale uitdagingen. We geloven in een samenleving waarin inwoners meedoen, ondersteund door hun sociale netwerk en waar nodig met professionele hulp. De rol van de overheid is faciliterend, gericht op preventie en het voorkomen van zwaardere hulp. Voor jeugdigen betekent dit dat zij zoveel mogelijk thuis opgroeien in een stabiele en veilige omgeving, met ondersteuning die licht en laagdrempelig is als dat kan, en specialistisch en intensief als dat moet. We streven naar kansengelijkheid, bestaanszekerheid en het versterken van netwerken rondom kinderen en gezinnen.

Beleidsuitgangspunten

De huidige inzet van jeugdhulp op basis van de huidige jeugdwet leidt onvoldoende tot versterking van eigen kracht. Landelijk, en ook in Dronten, neemt de afhankelijkheid toe en preventieve inzet leidt voorsnog niet aantoonbaar tot minder instroom in zwaardere hulp. De wet- en regelgeving van de vernieuwde Jeugdwet en de landelijke Hervormingsagenda vormen de basis van de noodzakelijke aanpassingen van de jeugdhulp om de kosten te beheersen en de hulp anders/efficiënter te organiseren.

In het verlengde van de Jeugdwet en de Hervormingsagenda staan de beleidsdoelen uit het strategisch beleid centraal (*Geïndiceerde jeugdhulp is vooral beschikbaar voor kinderen met een complexe zorgbehoefte; Kinderen en jongeren groeien zoveel mogelijk thuis op; Stijging van het aantal inwoners dat gebruik maakt van preventieve en lichte vormen van ondersteuning in relatie tot het % geïndiceerde voorzieningen*). Om deze doelen te behalen, heeft de aanpak van jeugdhulp in Dronten aanpassingen nodig. Het feit dat vanuit het Rijk structureel onvoldoende compensatie is om de jeugdhulp te hervormen, remt ons niet in het doorvoeren van deze aanpassingen.

Wat willen we bereiken?

We willen de jeugdhulp effectiever en duurzamer te maken

- 1) In 2029 is het aantal jeugdigen (en hun ouders) die ondersteuning krijgen door of vanuit het lokale team en de pedagogische basis 450 meer dan in 2025 zijn bereikt met de preventieve jeugdhulp.
- 2) In 2029 is het aantal jeugdigen die in dat jaar zorg op basis van een beschikking hebben ontvangen ten opzichte van 2025 gehalveerd.
- 3) In 2029 is de gemiddelde zorgduur van ambulante zorgvormen met 10% afgenomen ten opzichte van 2025.
- 4) In 2029 is de gemiddelde zorgduur van jeugdhulp met verblijf (m.u.v. gezinsgericht) minder dan 9 maanden.
- 5) In 2029 is het aantal jeugdigen in verblijf en jeugdbescherming 15% afgenomen ten opzichte van 2025.
- 6) In 2029 is 70% van het totaal aan jeugdhulp met verblijf gezinsgericht ten opzichte van 2025.

Hoe meten we dit?

- Ad 1. Unieke jeugdigen in preventieve jeugdhulp.
- Ad 1. Aantal jeugdigen die binnen 2 jaar alsnog doorstroomt naar jeugdhulp.
- Ad 2. Unieke jeugdigen per jaar waarop is gedeclareerd.
- Ad 3. Gemiddelde beschikkingsperiode per jaar voor specialistische en hoog specialistische jGGZ, behandeling groep, logeren.
- Ad 4. Gemiddelde zorgduur van feitelijk verblijf (start en einde zorg) jeugdhulp met verblijf.
- Ad 5. Aantal jeugdigen in verblijf en jeugdbescherming per jaar.
- Ad 6. Aantal beschikkingen verblijf uitgesplitst naar verblijfsvorm.

In 2025 vindt de 0-meting plaats voor bovenstaande indicatoren. Op basis hiervan wordt het ambitieniveau bepaald.

Toelichting

De opgestelde SMART-doelen zijn voor de langere termijn opgesteld, zijn hierdoor richtinggevend en zullen het resultaat zijn afhankelijk van de nog door te voeren aanpassingen. Om de jeugdhulp effectiever en duurzamer te maken, wordt daarom ingezet op een andere organisatie van ondersteuning. De focus ligt op het bieden van meer vrij toegankelijke ondersteuning, ontlasting van het systeem en meer ruimte voor professionals om doelgericht te werken aan passende hulp.

Hiervoor zijn de volgende uitgangspunten geformuleerd:

- Slimmer organiseren: inzet op collectieve ondersteuning via Stevige Lokale Teams en pedagogische basis (geen beschikking nodig).
- Beschikkingsvrije ondersteuning opschalen: experimenten en pilots worden structureel ingezet.
- Regionale inkoop: alle beschikte jeugdhulp met complexe problematiek wordt regionaal ingekocht.
- Meer ruimte voor professionals: minder administratie, meer regie op kwaliteit en toegankelijkheid.
- Doelgericht sturen: op afname van doorlooptijd, uithuisplaatsing en inzet zwaardere hulp.

Waar leggen we de focus op?

In 2026 ligt de focus op het versterken van de sociale en pedagogische basis via Stevige Lokale Teams. Deze teams moeten gezinnen vroegtijdig kunnen ondersteunen zonder dat daar direct een beschikking voor nodig is. Door deze verschuiving van individuele naar collectieve hulp, wil de gemeente problematiek eerder signaleren, zwaardere zorg voorkomen en de eigen kracht van gezinnen versterken.

Daarnaast worden stappen gezet in het voorbereiden van de uitvoering vernieuwde Jeugdwet en de uit te voeren taken uit de Hervormingsagenda, waarin duidelijk wordt afgebakend welke vormen van complexe jeugdzorg nog onder de beschikking vallen. Dit schept helderheid en helpt om hulp beter te organiseren. Ook wordt de regionale inkoop van specialistische zorg voorbereid. Dronten heeft, ondanks onze beperkte invloed, de wil en koers ingezet om samen met partners in te zetten op betere beschikbaarheid en beheersbaarheid van complexe hulp.

Innovatie speelt een belangrijke rol, met pilots gericht op groepsaanbod, inzet van AI, ondersteuning bij complexe scheidingen en het experiment 'Schijf van drie/Windvanger'. Deze vernieuwingen beogen meer effectiviteit en passende ondersteuning buiten de formele jeugdhulp om.

Dronten streeft ernaar om vanaf 1 januari 2027 de sociale en pedagogische basis zodanig te hebben versterkt dat de ondersteuning toegankelijker/flexibeler is en beter afgestemd op de behoeften van gezinnen.

De voorbereidingen hiervoor zullen in 2026 plaatsvinden. In 2026 voeren we ook het regionale strategische inkoopplan uit en passen we de Verordening sociaal domein aan.

Dit levert een belangrijke bijdrage aan het halveren van het aantal beschikkingen, het verkorten van de gemiddelde zorgduur met 10% en het verder terugdringen van het aantal jeugdigen in verblijf of jeugdbescherming.

Deze doelen zijn realistisch door de inzet op vroege, laagdrempelige hulp en lokale alternatieven voor verblijf, zoals tijdelijke wooneenheden of preventief verblijf met ouders. De regionale ondersteuning via programma's als RET, TAS en TOM draagt hieraan bij. Zo ontstaat een effectiever jeugdstelsel dat gericht is op eigen regie, kortdurende hulp en het voorkomen van ingrijpende maatregelen.

Verbonden partijen programma 6

Verbonden partij	Type
Centrumregeling Sociaal Domein Flevoland	Gemeenschappelijke regelingen
IMpact	Gemeenschappelijke regelingen
Regionale Sociale Recherche	Gemeenschappelijke regelingen

Wat gaat programma 6 kosten?

Bedragen x €1.000

Lasten en Baten	Realisatie 2024	Begroting na wijziging 2025	Primaire begroting 2026	Primaire begroting 2027	Primaire begroting 2028	Primaire begroting 2029
Lasten						
6L Leefbaarheid en veiligheid	-44	-65	-65	-65	-65	-65
6M3 Arbeidsparticipatie en minima ondersteunende regelingen	-19.587	-21.531	-21.055	-20.908	-20.836	-20.798
6M4 Inburgering, (arbeids)participatie en integratie van statushouders	-3.974	-3.917	-4.004	-924	-576	-576
6M5 Multifunctionele gebouwen	0	-5.694	-5.590	-5.555	-5.550	-5.617
6N Zelfredzaamheid en eigen mogelijkheden	-16.841	-16.637	-15.942	-15.352	-15.492	-15.492
6O Gezonde leefstijl	-127	-502	-484	-569	-569	-569
6P Opgroeien en opvoeden	-20.087	-23.225	-25.562	-25.928	-24.043	-22.248
Totaal Lasten	-60.660	-71.571	-72.702	-69.300	-67.131	-65.365
Baten						
6M3 Arbeidsparticipatie en minima ondersteunende regelingen	12.808	11.651	11.651	11.651	11.651	11.651
6M4 Inburgering, (arbeids)participatie en integratie van statushouders	4.930	3.692	3.608	358	358	358
6N Zelfredzaamheid en eigen mogelijkheden	1.686	904	618	402	402	402
6P Opgroeien en opvoeden	568	17	17	17	555	562
Totaal Baten	19.993	16.264	15.894	12.428	12.965	12.973
Saldo Lasten en Baten programma 6	-40.667	-55.307	-56.807	-56.872	-54.165	-52.392
Stortingen						
6Z Niet in pakketjes opgenomen	1.164	0	0	0	0	0
Onttrekkingen						
6Z Niet in pakketjes opgenomen	2.202	1.758	155	110	110	110
Saldo Reserves programma 6	1.038	1.758	155	110	110	110
Resultaat programma 6	-39.629	-53.548	-56.653	-56.762	-54.056	-52.282

Programma 7 Volksgezondheid en milieu

Programma inleiding

Het maatschappelijke effect wat we nastreven is dat inwoners leven in een gezonde leefomgeving voor mens, plant en dier, zich gezond voelen, leven in een toegankelijke en veilige leefomgeving en een dienstbare en betrouwbare lokale overheid ervaren.

Dit programma richt zich op het bevorderen van een duurzame toekomst en het waarborgen van een gezonde, veilige en toegankelijke gemeenschap. Door de groei te combineren met zorg voor duurzaamheid, gezondheid en ecologische balans, bouwen we aan een gemeenschap die voldoet aan de behoeften van huidige en toekomstige generaties.

Pakket 70 Gezonde leefstijl

Maatschappelijk effect

Inwoners voelen zich gezond

Factoren van invloed

Een gezonde leefomgeving en leefstijl

- Toegankelijke en beweegvriendelijke infrastructuur
- Netwerk van stichtingen, aanbieders en verenigingen
- Beschikbaarheid en kwaliteit van sportaccommodaties
- Versterken inwonersparticipatie
- Inrichting fysieke leefomgeving

Een gezonde leefstijl (inwonersperspectief)

- Bewuste gezonde keuzes van inwoners
- Voldoende beweging
- Sociale factoren (o.a. tijd en motivatie)

(SMART) Beleidsdoelen

- 1 Het percentage jongeren (13-16) dat lichte tot matige psychische klachten ervaart, daalt van 29% in 2023 naar 27% in 2026.
- 2 Het percentage gezonde volwassenen in de gemeente Dronten dat de eigen gezondheid als goed ervaart, stijgt van 74% in 2024 naar 75% in 2028.
- 3 Het percentage ouderen in de gemeente Dronten dat de eigen gezondheid als goed ervaart, stijgt van 71% in 2024 naar 73% in 2028.
- 4 Het percentage ouderen in de gemeente Dronten dat bezorgd is om te vallen, neemt af van 27% in 2024 naar 24% in 2028.

Activiteiten/Focuspunten

- 0. Uitvoeren wettelijke taken Publieke gezondheidswet (WpG)
- 0. Verzorgen van (jeugd)gezondheidszorg (o.a. via GGD)

- 1-4. Verzorgen van gezondheidsbevordering en preventie

Inhoud

Vanuit dit pakket streven we ernaar dat onze inwoners zich gezond voelen, zoveel mogelijk regie voeren over het eigen leven en leven in een gezonde leefomgeving voor mens, plant en dier. Een gezonde leefstijl blijft van groot belang om de druk op de zorg te verlichten en mensen in staat te stellen zo lang mogelijk zelfredzaam en vitaal te blijven. Om dit te bewerkstelligen, zetten we zoveel mogelijk in op gezondheidsbevordering, preventie, maar ook door aandacht te hebben voor een gezonde leefomgeving.

Beleidsuitgangspunten

We bouwen voort op de regionale samenwerking binnen 'Een gezonde toekomst in Flevoland (2024–2026)', samen met de andere Flevolandse gemeenten en de GGD. Dit plan legt de nadruk op onder meer: van ziekte naar gezondheid, fysieke en sociale leefomgeving, gezond ouder worden, opvoeden en opgroeien, infectieziektebestrijding en lokaal maatwerk.

Deze inzet draagt direct bij aan het strategisch beleidskader 'Mensen maken de samenleving' van de gemeente Dronten, onder het resultaat 'Meer gezonde inwoners'. Door gezondheid structureel te bevorderen, leggen we een sterke basis voor een veerkrachtige, betrokken en toekomstbestendige samenleving. Ook zorgen we ervoor dat we voorbereid zijn op acute zaken (bijvoorbeeld infectieziekten) om te voorkomen dat de collectieve gezondheid in het geding komt.

Wat willen we bereiken?

Meer gezonde inwoners

- 1) Het percentage jongeren (13-16) dat lichte tot matige psychische klachten ervaart, daalt van 29% in 2023 naar 27% in 2026.
- 2) Het percentage gezonde volwassenen in de gemeente Dronten dat de eigen gezondheid als goed ervaart, stijgt van 74% in 2024 naar 75% in 2028.
- 3) Het percentage ouderen in de gemeente Dronten dat de eigen gezondheid als goed ervaart, stijgt van 71% in 2024 naar 73% in 2028.
- 4) Het percentage ouderen in de gemeente Dronten dat bezorgd is om te vallen, neemt af van 27% in 2024 naar 24% in 2028.

Hoe meten we dit?

Gezondheidsmonitor Jeugd GGD Flevoland 2026 (verwachting resultaten in 2027 beschikbaar)	2021	2023	2026
1. % Jongeren (13-16) dat lichte tot matige psychische klachten ervaart	30%	29%	27%

Gezondheidsmonitor Volwassenen & Ouderen GGD Flevoland 2028 (verwachting resultaten in 2029 beschikbaar)*	2020	2022	2024	2028
2. % Gezonde volwassenen dat de eigen gezondheid als goed ervaart	85%	75%	74%	75%
3. % Ouderen dat de eigen gezondheid als goed ervaart	72%	66%	71%	73%
4. % Ouderen dat bezorgd is om te vallen	-	-	27%	24%

*Mogelijk komt er een extra Gezondheidsmonitor in 2026 (mogelijke verwachting resultaten in 2027 beschikbaar)

Toelichting

De ervaren gezondheid is een waardevolle indicator om te zien hoe het ervoor staat met de gezondheid van onze inwoners. We zien dat de ervaren gezondheid langzaam weer stijgt richting het niveau van voor Corona. Echter zijn er verschillende ontwikkelingen die een bedreiging vormen voor de gezondheid. Bijvoorbeeld mentale gezondheid onder jongeren en jongvolwassenen, vergrijzing en nieuwe risico's als gevolg van klimaatverandering. Dit vraagt om extra inzet op bepaalde thema's en om goede samenwerking met partners. Ook zijn er vanuit de doelen van dit pakket de nodige dwarsverbanden met de inrichting van de openbare ruimte.

Waar leggen we de focus op?

Versterken van gezonde leefstijl en mentaal welbevinden

In 2026 leggen we extra nadruk op het versterken van mentale gezondheid en veerkracht, vooral onder jongeren en jongvolwassenen. We zetten in op zowel gezondheidsbevordering als preventie. We doen dit in samenwerking met de GGD, scholen en welzijnsorganisaties (komt terug onder [programma 50 Gezonde leefstijl](#)).

Versterken van preventie bij ouderen (65+)

Gezien de vergrijzing intensiveren we onze inzet voor gezond ouder worden. Dit doen we door preventieve programma's gericht op valpreventie en de inzet van de Gezondheidsmakelaar, gericht op gezondheidsbevordering en preventie.

Stimuleren van een gezonde leefomgeving

We blijven werken aan een fysieke omgeving die uitnodigt tot gezond gedrag. Samen met collega's van fysieke leefomgeving werken we aan een leefomgeving die bijdraagt aan ontmoeting en stimuleert om naar buiten te gaan.

Voorkomen van gezondheidsrisico's door klimaat en milieu

Klimaatverandering brengt nieuwe gezondheidsrisico's met zich mee. In samenwerking met GGD Flevoland en landelijke partners actualiseren we het lokale hitteplan, informeren we inwoners over zonveilig gedrag en verkennen we de gevolgen van luchtkwaliteit op kwetsbare groepen.

Lokaal maatwerk en samenwerking

Samen met partners zoals GGD Flevoland, KWF Nederland, welzijnsorganisaties en kennisinstellingen zorgen we voor integrale aanpakken. Lokale projecten zoals Rookvrije Generatie worden doorontwikkeld en waar nodig uitgebreid, waaronder met de campagne 'Nee Tegen Vapen'.

Versterking GGD Flevoland

Om de ambities op het gebied van publieke gezondheid waar te maken, is een robuuste en toekomstbestendige GGD Flevoland essentieel. In 2026 gaat daarom de inwonersbijdrage aan GGD Flevoland omhoog. Deze extra investering is nodig om gericht te kunnen versterken op het gebied van algemene gezondheidszorg, infectieziektebestrijding, jeugdgezondheidszorg (JGZ) en de bestuurlijke ondersteuning. Hiermee zorgen we ervoor dat de GGD adequaat kan inspelen op bestaande en nieuwe gezondheidsuitdagingen.

Pakket 7Q Gemeentelijke basisvoorzieningen

Maatschappelijk effect

- Inwoners leven in een toegankelijke en veilige leefomgeving
- Inwoners ervaren een betrouwbare en dienstbare lokale overheid

Factoren van invloed

Kwaliteit
rioolstelsel

Kwaliteit en
dienstverlening
afvalverwerking

Circulaire
economie

Respectvolle
omgang met overledenen

(SMART) Beleidsdoelen

- 1 In de periode 2026-2030 wordt de hoeveelheid fijn huishoudelijk restafval verlaagd naar maximaal 100 kg.
- 2 Het afvalscheidingspercentage wordt in de periode 2026-2030 verhoogd naar 75%.
- 3 De dienstverlening van de Milieustraat wordt gewaardeerd met minimaal een 8.

Activiteiten/Focuspunten

0. Uitvoeren gemeentelijk rioleringsplan (GRP)

0. Ophalen en verwerken huishoudelijk afval

0. Uitvoeren Wet op de Lijkbezorging (Wlb)

1 en 2. Actualiseren grondstoffenbeleidsplan

1 en 2. Stimuleren verminderen hoeveelheid restafval

1 en 2. Uitfasen 2G netwerk

3. Handhaven niveau excellente dienstverlening

Inhoud

We streven er vanuit dit pakket naar dat inwoners leven in een veilige en toegankelijke leefomgeving en in een gezonde leefomgeving voor mens, plant en dier. Hiervoor is van belang dat er zorg is voor de riolering, de vuilophaal, - verwerking en -afvoer en de exploitatie van de begraafplaats. Het gaat om wettelijke taken die door een gemeente uitgevoerd moeten worden (basisvoorzieningen). De zorg voor riolering gaat om het aanleggen, in stand houden en onderhouden van het rioleringsstelsel waarmee de opvang en afvoer van het huishoudelijk en bedrijfsvuilwater en hemelwater wordt geregeld. De exploitatie van de begraafplaats gaat erover dat er een algemene begraafplaats is en dat deze wordt onderhouden.

De gemeentelijke basisvoorziening voor het ophalen en verwerken van huishoudelijk afval, inclusief de milieustraat, is erop gericht om afval op een veilige, milieuvriendelijke, toegankelijke en kostenefficiënte manier in te zamelen en te verwerken conform milieuwetgeving en nationale en internationale doelen. Dit draagt bij aan een duurzame leefomgeving en ondersteunt inwoners in verantwoord afvalgedrag. Ook gaat het in dit pakket over de begraafplaats.

Beleidsuitgangspunten

Voor een duurzame samenleving is een fundamentele verschuiving nodig van een lineaire naar een circulaire economie. Dit betekent minder afval produceren, grondstof langer in de keten houden en producten hergebruiken en recyclen met een zo hoog mogelijke kwaliteit. We blijven excelleren in dienstverlening voor bezoekers op onze milieustraat.

Wat willen we bereiken?

We verbeteren de circulaire economie

- 1) In de periode 2026-2030 wordt de hoeveelheid fijn huishoudelijk restafval verlaagd naar maximaal 100 kg.
- 2) Het afvalscheidingspercentage wordt in de periode 2026-2030 verhoogd naar 75%.

Hoe meten we dit?

	2024	2026-2030	2050
1. Hoeveelheid fijn huishoudelijk restafval*	131 kg	100 kg	0 kg
2. Afvalscheidingspercentage**	70%	75%	100%

*De hoeveelheid fijn huishoudelijk restafval ten opzichte van het aantal inwoners op peildatum 1 januari

**De hoeveelheid fijn huishoudelijk restafval ten opzichte van de totale hoeveelheid huishoudelijk afval

Toelichting

Het nationale uitvoeringsprogramma Van Afval Naar Grondstof – Huishoudelijk Afval (VANG-HHA) heeft de ambitie om in 2025 75% afvalscheiding en 100 kg restafval per inwoner te realiseren. Dit doel was vrij ambitieus en is door de meeste gemeenten niet gehaald, maar er zijn wel forse stappen gezet voor het verbeteren van huishoudelijke afvalscheiding. In het Rijksbrede programma Nederland Circulair schetst het programma hoe onze economie kan veranderen naar een duurzame, volledig circulaire economie. Hiervoor geldt een Rijksdoelstelling van 100% circulair in 2050. In 2025 loopt het Grondstoffenbeleidsplan 2021-2025 af. In dit GBP zijn doelstellingen geformuleerd, waaronder die over restafval. Hierbij was de doelstelling van de gemeente Dronten ambitieuzer dan de VANG-HHA-doelstelling van 100 kg en is voor de gemeente Dronten bepaald op 73 kg restafval per inwoner. Deze doelstelling is niet gehaald, maar de gemeente Dronten scoort wel goed in benchmarken met buurgemeenten en landelijke resultaten op het gebied van afvaldoelstellingen, schone reststromen en kostenbeheersing. In het nieuwe grondstoffenbeleidsplan zal er invulling worden gegeven aan deze of hernieuwde doelstellingen. Tot die tijd hanteren wij de ambitie van de VANG-HHA.

Het belang van afvalscheiding en afvalpreventie wordt verder benadrukt door het feit dat in de komende jaren de kosten voor het verwerken van huishoudelijk afval zullen stijgen. Dit is het gevolg van de CO₂-heffing op het fossiele deel van restafval en emissiehandel van CO₂ voor afvalverbrandingsinstallaties. Hoewel de precieze impact nog niet bekend is, zullen de kosten substantieel toenemen.

Tegelijkertijd vraagt het in stand houden van het huidige niveau van afvalinzameling, vooral in het licht van de groeiambitie, om de nodige investeringen.

Waar leggen we de focus op?

In 2026 ontwikkelen we een nieuw grondstoffenbeleidsplan. Het accent blijft liggen op het stimuleren van het verminderen van de hoeveelheid restafval door middel van communicatie, coaching en ondersteuning van inwoners bij het scheiden van afval naar herbruikbare grondstoffen en het voorkomen van daadwerkelijk afval.

Het mobiele netwerk 2G wordt de komende jaren uitgefaseerd. Dit heeft mogelijk grote (financiële) gevolgen voor de zakelijke markt. Deze vorm van datacommunicatie wordt ook toegepast op onze ondergrondse containers en zal vervangen moeten worden. Het uitfasen zou plaatsvinden in 2025, maar is uitgesteld naar eind 2026. De financiële impact van het uitfasen is nog niet geheel te overzien.

Als gevolg van groeiambitie van de gemeente Dronten met 2.500 woningen in de periode 2026 tot en met 2029 zal navenant het areaal mee moeten groeien. De kosten worden in principe in de exploitatiekosten gedekt van de afvalstoffenheffing. De investering van extra inzamelvoertuigen loopt vooruit op de toekomstige inkomsten.

Bij deze verwachte groeiopgave dienen we in 2026 twee inzamelvoertuigen en één transportvoertuig aan te schaffen om de afvalinzameling in 2026/2027 te kunnen blijven continueren. Dit vraagt ook om uitbreiding van personeel (milieustraat en inzameling). Op deze voertuigen zit een levertijd van ruim twaalf maanden, waardoor het nodig is hierop tijdig te anticiperen. Daarnaast moet er geïnvesteerd worden in minicontainers voor 2.500 woningen. De kapitaallasten van voertuigen, personeel en minicontainers worden verdisconteerd in de afvalstoffenheffing.

Inwoners ervaren excellente dienstverlening van de Milieustraat

- 3) De dienstverlening van de Milieustraat wordt gewaardeerd met minimaal een 8.

Hoe meten we dit?

	2024	2026-2030
Excellente dienstverlening milieustraat	8,5	≥8

Middels een enquête wordt de mate van klanttevredenheid op de milieustraat van bezoekers gemeten

Toelichting

In het collegeprogramma 2022-2026 is de ambitie uitgesproken om inwoners en ondernemers excellente dienstverlening te bieden. Hiermee bedoelt het college dat inwoners en ondernemers zich gezien, gehoord en begrepen voelen. Ons streven is om altijd minimaal een 8 te scoren.

Waar leggen we de focus op?

In 2026 handhaven wij het niveau van excellente dienstverlening voor bezoekers van de milieustraat.

Pakket 7R (Milieu)omgevingsveiligheid

Maatschappelijk effect

- Inwoners leven in een toegankelijke en veilige leefomgeving
- Inwoners leven in een gezonde leefomgeving voor mens, plant en dier

Factoren van invloed

Circulaire economie

Verbruik en opwekking van duurzame energie

Samenwerking ketenpartners

(SMART) Beleidsdoelen

- 1 In 2026 behaalt de gemeente Dronten een 'adequate' score op de IBT beoordeling.
- 2 De CO₂-uitstoot in Dronten daalt jaarlijks met 7,5 kton.
- 3 Het jaarlijks aardgasverbruik bij woningen en andere gebouwen daalt met gemiddeld minimaal 0,5 mln m³.

Activiteiten/Focuspunten

0. Uitvoeren gemeentelijke taken ter bescherming milieu	2. Herijken beleidsvisie zon
1. Versterken uitvoeringskracht en kwaliteit van VTH-taken	2 en 3. Herijken Warmteprogramma
2. Verzorgen van circulaire beleidskader	2 en 3. Uitvoeren Nationaal Isolatieprogramma

Inhoud

We streven ernaar dat inwoners, planten en dieren leven in een toegankelijke, veilige en gezonde leefomgeving en een duurzame lokale economie ervaren. Dat doen we met dit pakket via verschillende sporen. Enerzijds door uitvoering te geven aan onze wettelijke VTH-verantwoordelijkheden en samen te werken met ketenpartners zoals de Omgevingsdienst Flevoland, Gooi en Vechtstreek (OFGV). Anderzijds door invulling te geven aan onze duurzaamheidsambities die voortkomen uit (inter)nationale afspraken, waaronder het Klimaatakkoord van Parijs.

Vanuit onze rol als gemeente zetten we in op kwalitatieve uitvoering van toezicht en handhaving en op een ambitieuze vermindering van CO₂-uitstoot en aardgasverbruik. Zo dragen we op meerdere manieren bij aan een veilige, gezonde en toekomstbestendige leefomgeving.

Beleidsuitgangspunten

VTH-werkzaamheden en de OFGV

De VTH-werkzaamheden voor de gemeentelijke thuishaken zijn vastgelegd in de Uitvoerings- en Handhavingsstrategie 2024–2027. Voor de VTH-taken die de Omgevingsdienst Flevoland, Gooi en Vechtstreek (OFGV) uitvoert, geldt een afzonderlijke strategische uitwerking, namelijk de Regionale Uitvoerings- en Handhavingsstrategie 2024-2027. Beide strategieën beschrijven op welke wijze invulling wordt gegeven aan de VTH-verantwoordelijkheden en hoe de samenwerking met ketenpartners, zoals de OFGV, is georganiseerd. Daarnaast stellen zowel de gemeente als de OFGV jaarlijks uitvoeringsprogramma's en jaarverslagen op. Hierin wordt beschreven welke activiteiten dat jaar worden uitgevoerd en vindt een terugblik plaats op de resultaten van het voorgaande jaar.

De kwaliteit van de uitvoering van de VTH-taken wordt jaarlijks beoordeeld door de provincie Flevoland in het kader van het Interbestuurlijk Toezicht (IBT). Zowel de gemeente als de OFGV worden hierin afzonderlijk geëvalueerd, waarbij de uitkomsten gezamenlijk resulteren in één integrale beoordeling.

Duurzaamheid

De nationale doelstelling voor het reduceren van CO₂-uitstoot is leidend. Dit betekent dat Dronten jaarlijks 7,5 kton moet reduceren (3,6% per jaar).

Wat willen we bereiken?

VTH kan een veilige en gezonde leefomgeving waarborgen

- 1) In 2026 behaalt de gemeente Dronten een 'adequate' score op de IBT beoordeling.

Hoe meten we dit?

	2021	2022	2023	2024
Beoordeling Interbestuurlijk Toezicht	Redelijk adequaat	Adequaat	Adequaat	Redelijk adequaat*

*2024 geldt als overgangsjaar van de Wabo naar de Omgevingswet en kent daarom geen formele beoordeling.

Toelichting

De jaarlijkse IBT-beoordeling door de provincie Flevoland vormt een belangrijke graadmeter voor de kwaliteit van de uitvoering van de VTH-taken door gemeente Dronten en de OFGV. Deze beoordeling wordt uitgedrukt in drie niveaus:

- Adequaat (groen)
- Redelijk adequaat (oranje)
- Niet adequaat (rood)

In 2026 streven we naar een beoordeling van 'adequaat'. Dit is in lijn met de wettelijke kwaliteitsvereisten en draagt bij aan het waarborgen van een veilige en gezonde leefomgeving.

De kwaliteit van de uitvoering van de VTH-taken wordt jaarlijks beoordeeld zowel de gemeente als de OFGV worden hierin afzonderlijk geëvalueerd, waarbij de uitkomsten gezamenlijk resulteren in één integrale beoordeling. Het doel om de kwalificatie 'adequaat' te behalen is realistisch. De oorzaken van eerdere knelpunten zijn bekend en grotendeels beheersbaar. De focus ligt dan ook op het aanpakken van onderliggende oorzaken, zoals procesinrichting en samenwerking, in plaats van enkel te sturen op de eindscore van het IBT. Dit zorgt voor een structurele en duurzame kwaliteitsverbetering.

Waar leggen we de focus op?

Om een 'adequate' beoordeling te behalen, geven we uitvoering aan de aanbevelingen uit de meest recente IBT-beoordeling. De provincie Flevoland heeft de gemeente Dronten geadviseerd om specifiek in te zetten op:

- Het verbeteren van de onderbouwing en transparantie met betrekking tot de beschikbare en benodigde middelen (zowel financieel als personeelsmatig).
- Het aantoonbaar voldoen aan het geldende kwaliteitscriteria.
- Het verder versterken van risicogericht werken en prioritering in de uitvoering.

De gemeente heeft reeds een goed beeld van de benodigde middelen en capaciteit voor de uitvoering van VTH-taken. In 2026 ligt de nadruk op het beter onderbouwen en vastleggen van deze inzichten in formele documenten, zoals het uitvoeringsprogramma VTH en het jaarverslag VTH. Hierdoor wordt expliciet zichtbaar hoe de beschikbare middelen zich verhouden tot de opgaven. Daarnaast wordt ingezet op het verder borgen van de kwaliteitscriteria in samenwerking met de OFGV en andere gemeenten binnen de provincie Flevoland.

Met de gerichte inspanningen versterken we onze uitvoeringskracht en leveren we een concrete bijdrage aan het maatschappelijk effect een gezonde, veilige en toekomstbestendige leefomgeving, waarin inwoners, planten en dieren optimaal kunnen floreren.

We verbeteren de circulaire economie en de opwekking en het gebruik van duurzame energie

2) De CO₂-uitstoot in Dronten daalt jaarlijks met 7,5kton.

Hoe meten we dit?

	2019	2020	2021	2022
Co ₂ -uitstoot	264	246	249	207

Toelichting

De CO₂-uitstoot in Dronten is momenteel 207 kton (exclusief uitstoot autowegen). Bovenstaande cijfers zijn afkomstig uit de Klimaatmonitor en zijn momenteel beschikbaar tot en met 2022. Om onze bijdrage te halen van de landelijke doelstellingen zal Dronten een gemiddelde jaarlijkse vermindering moeten halen van 7,5 kton (jaarlijks 3,6% van 207 kton).

De gemeente Dronten verwacht in 2030 de grootste CO₂-reductie van alle Nederlandse gemeenten te realiseren, met een prognose van 214,5% reductie ten opzichte van 2021. Dit is gebaseerd op een routekaart van Berenschot.

Belangrijk daarbij is om woningen en andere gebouwen te verduurzamen. Door woningen en andere gebouwen te isoleren, zal er minder warmte verloren gaan, waardoor de warmtevraag lager wordt om het comfortabel te maken en te houden. Hierdoor is er minder aardgas nodig om te verwarmen, wat bijdraagt aan vermindering van CO₂. Daarnaast wordt er toegewerkt naar oplossingen voor woningen en gebouwen waar geen gas nodig is om te verwarmen en is er duurzame energie nodig om dit te realiseren.

Daarnaast is de huidige economie een lineaire economie. Bij een lineaire economie zijn materialen eindig, de materialen worden na gebruik weggegooid en/of verbrand. Hierdoor moeten er steeds opnieuw nieuwe grondstoffen gewonnen en verwerkt worden, wat een hoge CO₂-uitstoot met zich meebrengt. Een circulaire economie vermindert CO₂-uitstoot door hergebruik van materialen, minder productie van nieuwe spullen en het voorkomen van afval en verspilling. Het toewerken naar een circulaire economie helpt de gemeente om CO₂-uitstoot te verminderen.

Waar leggen we de focus op?

Om de doelstelling te realiseren, is de 'Transitievisie Nieuwe Warmte' in 2021 vastgesteld. Afgesproken is deze elke vijf jaar te herijken. Deze herijking (nu onder de naam Warmteprogramma) moet eind 2026 afgerond zijn. In 2025 maken we een start met het opstellen van dit Warmteprogramma en in 2026 wordt deze afgerond. Het Warmteprogramma is een plan van aanpak waarmee de gemeente Dronten de overstap, stapsgewijs, regelt van aardgas naar duurzame warmtebronnen. Dit draagt bij aan het realiseren van de CO-vermindering.

Vanuit het Rijk zijn er middelen, in het kader van het Nationaal Isolatieprogramma, beschikbaar gesteld voor de gemeente Dronten. Hiermee ondersteunen we bewoners om hun woningen te isoleren en te voorzien van duurzame energie.

Er wordt dit jaar, 2025, gestart met het 'Circulaire beleidskader'. In 2026 zal dit nieuwe beleidsdocument worden afgerond. Landelijk is namelijk afgesproken een volledig circulaire economie te krijgen in 2050. In 2026 wordt, volgens afspraak, onze beleidsvisie zon herijkt. De beleidsvisie zon beschrijft hoe, waar en onder welke voorwaarden zonne-energie wordt ontwikkeld.

We verbeteren de opwekking en het gebruik van duurzame energie

3) Het jaarlijks aardgasverbruik bij woningen en andere gebouwen daalt met gemiddeld minimaal 0,5 mln m³.

Hoe meten we dit?

Aardgasverbruik	2019	2020	2021	2022	2023
Bedrijven en instellingen*	13,9	12	12,7	11,4	14,2
Woningen*	22,1	22,4	22,3	19,8	16,2

*Getallen x 1.000.000

Toelichting

De prognose van het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) verwacht dat het aardgasverbruik in 2030 tussen de 25% en 40% lager zal liggen dan in 2020.

De totale hoeveelheid aardgasverbruik woningen is in Dronten 16,2 mln m³. Bovenstaande cijfers zijn definitieve cijfers en afkomstig uit de Klimaatmonitor. Momenteel zijn deze cijfers beschikbaar tot en met 2023. Om de woningen aardgasvrij te maken in 2050 betekent dit voor Dronten een gemiddelde verlaging van ruim 0,5 mln m³ per jaar.

Belangrijk om deze doelstelling te behalen, is om woningen en andere gebouwen te verduurzamen. Door woningen en andere gebouwen te isoleren, zal er minder warmte verloren gaan, waardoor de warmtevraag lager wordt om het comfortabel te maken en te houden. Hierdoor is er minder aardgas nodig om te verwarmen. Daarnaast wordt er toegewerkt naar oplossingen voor woningen en gebouwen waar geen gas nodig is om te verwarmen en is er duurzame energie nodig om dit te realiseren.

Waar leggen we de focus op?

Om de doelstelling te realiseren is de 'Transitievisie Nieuwe Warmte' in 2021 vastgesteld. Afgesproken is deze elke vijf jaar te herijken.

Deze herijking (nu onder de naam Warmteprogramma) moet eind 2026 afgerond zijn. In 2025 maken we een start met het opstellen van dit Warmteprogramma en in 2026 wordt deze afgerond. Het Warmteprogramma is een plan van aanpak waarmee de gemeente Dronten de overstap, stapsgewijs, regelt van aardgas naar duurzame warmtebronnen. Dit draagt bij aan het realiseren van een aardgasvrij Dronten in 2050.

Vanuit het Rijk zijn er middelen, in het kader van het Nationaal Isolatieprogramma, beschikbaar gesteld voor de gemeente Dronten. Hiermee ondersteunen wij bewoners om hun woningen te isoleren en te voorzien van duurzame energie.

Verbonden partijen programma 7

Verbonden partij	Type
Huisvuilcentrale Alkmaar (HVC)	Vennootschappen/Coöperaties
Omgevingsdienst Flevoland en Gooi- en Vechtstreek (OFGV)	Gemeenschappelijke regelingen
GGD Flevoland	Gemeenschappelijke regelingen

Wat gaat programma 7 kosten?

Bedragen x €1.000

Lasten en Baten	Realisatie 2024	Begroting na wijziging 2025	Primaire begroting 2026	Primaire begroting 2027	Primaire begroting 2028	Primaire begroting 2029
Lasten						
7O Gezonde leefstijl	-1.330	-2.531	-2.660	-2.615	-2.615	-2.615
7Q Gemeentelijke basisvoorzieningen	-9.573	-9.809	-10.124	-10.247	-10.425	-10.207
7R (Milieu)omgevingsveiligheid	-1.632	-1.574	-1.681	-1.732	-1.732	-1.732
Totaal Lasten	-12.535	-13.914	-14.465	-14.593	-14.771	-14.553
Baten						
7O Gezonde leefstijl	105	120	44	0	0	0
7Q Gemeentelijke basisvoorzieningen	11.805	12.292	12.607	12.704	12.900	12.681
7R (Milieu)omgevingsveiligheid	164	49	64	64	64	64
Totaal Baten	12.074	12.460	12.714	12.767	12.964	12.745
Saldo Lasten en Baten programma 7	-461	-1.454	-1.751	-1.826	-1.808	-1.808
Onttrekkingen						
7Z Niet in pakketjes opgenomen	305	0	0	0	0	0
Saldo Reserves programma 7	305	0	0	0	0	0
Resultaat programma 7	-156	-1.454	-1.751	-1.826	-1.808	-1.808

Programma 8 Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing

Het maatschappelijke effect wat we nastreven is dat onze inwoners leven in een veilige en toegankelijke leefomgeving, verbonden zijn met hun leefomgeving, bestaanszekerheid ervaren, leven in een gezonde leefomgeving voor mens, plant en dier en een betrouwbare en dienstbare overheid ervaren.

Dit programma richt zich op het verbeteren en ontwikkelen van de fysieke leefomgeving. Om te voldoen aan de groeiambitie, staat de gemeente voor de opgave om 9.000 woningen te bouwen. Hierbij wordt gestreefd naar duurzame en inclusieve groei, zodat de voordelen van deze groei alle inwoners ten goede komen en bijdragen aan een betere kwaliteit van leven. De Omgevingswet biedt hiervoor een belangrijk kader. Door de groei te benaderen in samenhang met sociale thema's zorgen we ervoor dat onze gemeenschap niet alleen groter, maar ook sterker en veerkrachtiger wordt.

Pakket 8S Fysieke leefomgeving/ Omgevingswet

Maatschappelijk effect

 Inwoners ervaren een betrouwbare en dienstbare lokale overheid

Factoren van invloed

Toekomstvisie 2050

Omgevingsvisie (Stralos)

Gemeentelijk beleid & strategie

(SMART) Beleidsdoelen

1 In 2027 is de Omgevingsvisie door de gemeenteraad vastgesteld.

2 In 2032 is het uitgangspuntendocument van het Omgevingsplan voor de gemeenteraad vastgesteld.

Activiteiten/Focuspunten

1. Verzorgen van de Omgevingsvisie

2. Opstellen uitgangspuntendocument (Omgevingsplan)

Inhoud

We streven ernaar dat inwoners een betrouwbare en dienstbare lokale overheid ervaren. De Omgevingswet, die op 1 januari 2024 in werking is getreden, is hierbij belangrijk. Het verplicht elke gemeente om een Omgevingsvisie op te stellen. Deze visie vormt het strategische kader voor de ontwikkeling en inrichting van de fysieke leefomgeving.

Naast de Omgevingsvisie stelt de gemeente ook een Omgevingsplan op, waarin de regels en voorwaarden worden vastgelegd die nodig zijn om de ambities uit de visie concreet te maken. Samen zorgen de Omgevingsvisie en het Omgevingsplan voor ruimtelijke samenhang, kwaliteit en veiligheid in de leefomgeving van Dronten.

Beleidsuitgangspunten

De gemeente Dronten staat voor een omvangrijke groeiopgave. Om deze op een duurzame en inclusieve manier te realiseren, werken we op basis van de Toekomstvisie Dronten 2050 aan een integrale Omgevingsvisie. Deze visie vormt het strategisch kader voor de ontwikkeling vanuit het principe 'fysiek volgt sociaal'. Brede welvaart en inwonersparticipatie vormen hierbij de kern van ons handelen.

In het Omgevingsplan worden de strategische uitgangspunten vertaald naar concrete, juridische regels. Zo ontstaat een samenhangend stelsel waarin beleid, uitvoering en regelgeving elkaar versterken.

Wat willen we bereiken?

Een richtinggevend kader voor de ontwikkeling van Dronten

- 1) In 2027 is de Omgevingsvisie door de gemeenteraad vastgesteld.
- 2) In 2032 is het uitgangspuntendocument van het Omgevingsplan voor de gemeenteraad vastgesteld.

Toelichting

De Omgevingsvisie is het vervolg op de door het Dronter Toekomstberaad opgestelde Toekomstvisie Dronten 2050. Ook andere (strategische) beleidskaders vanuit verschillende beleidsdomeinen vormen input voor deze visie. De Omgevingsvisie bevat de ambities en doelen voor de lange termijn en schetst een integraal beeld van de gevolgen van beleid op de brede welvaart van de Drontense samenleving in het hier en nu, later en elders. Daarmee is het een belangrijk instrument om maatschappelijke opgaven in samenhang te benaderen. De kracht van de Omgevingsvisie zit niet alleen in het document zelf, maar vooral in de manier waarop het richting geeft aan keuzes, samenwerking en uitvoering.

De Omgevingswet verplicht gemeenten om uiterlijk 1 januari 2032 te beschikken over een gebiedsdekkend Omgevingsplan. Dit betekent dat alle geldende bestemmingsplannen en andere ruimtelijke en fysieke regelingen worden samengebracht in één geïntegreerd Omgevingsplan. Om dit tijdig en zorgvuldig te realiseren, wordt een uitgangspuntendocument vastgesteld. Dit document bevat de uitgangspunten met betrekking tot de vorm, inhoud en structuur van het Omgevingsplan en dient als leidraad voor de verdere uitwerking en opbouw van het Omgevingsplan.

Waar leggen we de focus op?

In 2026 ligt de focus zowel op het vaststellen van het uitgangspuntendocument voor het Omgevingsplan als het verder ontwikkelen van de Omgevingsvisie. Tegelijkertijd richten we ons op het versterken van benodigde kennis, competenties en capaciteit om te werken met de uitgangspunten van de Omgevingswet.

Pakket 8T Wonen en bouwen

Maatschappelijk effect

- Inwoners leven in een toegankelijke en veilige leefomgeving
- Inwoners ervaren bestaanszekerheid
- Inwoners leven in een gezonde leefomgeving voor mens, plant en dier
- Inwoners zijn verbonden met elkaar en hun omgeving

Factoren van invloed

Groen en ruimtelijk

Gedoseerde groei

Diversiteit: gemengde
samenleving

Gevarieerd en onderscheidend

Dorpsleven

Duurzaamheid

Compleet: van wieg tot graf

(SMART) Beleidsdoelen

- 1 In 2029 is onze woningvoorraad gegroeid naar 21.152 woningen.

Activiteiten/Focuspunten

0. Verwerken ontwikkelingen woningvoorraad
(grondexploitaties / antieure overeenkomsten)

0. Verzorgen van toezicht en handhaving op de (woning)bouw

0. Beheren van de Basisadministratie Gebouwen (BAG)

0. Verwerken van omgevingsvergunningen

0. Verzorgen van het woonbeleid

1. Uitvoeren woningbouwprojecten

1. Uitvoeren veerkrachtonderzoek

1. Onderzoek woonwagendplaatsen

Inhoud

We streven er vanuit dit pakket naar dat inwoners bestaanszekerheid ervaren, leven in een gezonde leefomgeving voor mens, plant en dier, zich verbonden voelen met elkaar en hun omgeving en leven in een veilige en toegankelijke leefomgeving. Dit pakket is gericht op activiteiten in het kader van ruimtelijke ontwikkeling/ordening, volkshuisvesting, verduurzaming van de woningvoorraad, warmte transitie en bouwgrondexploitaties. Zo zorgen we ervoor dat inwoners worden voorzien in hun bestaanszekerheid door het hebben van een woning en dat Dronten een aantrekkelijke woongemeente is.

Beleidsuitgangspunten

In 2023 is de visie 'Richting aan groei' vastgesteld. Hierin heeft het gemeentebestuur de ambitie uitgesproken om in de komende decennia een belangrijke bijdrage te willen blijven leveren in het oplossen van het tekort aan woningen in Dronten én Nederland. Gemeentebestuur, inwoners en ondernemers zijn het erover eens dat in 2050 de dan 60.000 inwoners van Dronten, Swifterbant en Biddinghuizen wonen in een hechte, zorgzame gemeenschap, waar groen en ruimte ervaren worden. Deze ambitie hebben we vastgelegd in onze Toekomstvisie Dronten 2050.

De groeiambitie is vertaald in het Woonperspectief en daar zijn de volgende woonwaarden bepaald die bijdragen aan 'een sterke dorpse samenleving die ruimte biedt aan de woonbehoefte van elk individu in de samenleving':

1. Groen en ruimtelijk
2. Dorps leven: voor mensen die elkaar kennen en naar elkaar willen omzien
3. Diversiteit: gemengde samenleving
4. Compleet: van de wieg tot het graf
5. Duurzaam: de aarde in balans
6. Gedoseerde groei met oog voor kleinschaligheid
7. Gevarieerder en onderscheidend wonen

Deze woonwaarden zijn de basis voor het woonbeleid.

In het Strategisch kader Woonperspectief zijn op basis van de woonwaarden drie strategieën vastgesteld:

- a. Behoud van het dorpse karakter door gedoseerde groei met kleinschalige groene buurten waarin mensen elkaar ontmoeten.
- b. Gemengde bevolkingsopbouw door wijken met een gevarieerd woningaanbod naar prijs, type en uitstraling, zowel in de koop- als huursector.
- c. Zorgen dat starters en ouderen die in gemeente Dronten willen blijven wonen dat kunnen doen door een passend aanbod van woningen, woonomgeving en voorzieningen.

Vervolgens zijn tien uitgangspunten voor de woonagenda voor de komende jaren bepaald. Van hieruit stellen we jaarlijks een woonagenda op. Hierin staan de activiteiten die nodig zijn om deze doelen te bereiken.

Wat willen we bereiken?

Een gedoseerde en passende groei van de woningvoorraad

- 1) In 2029 is onze woningvoorraad gegroeid naar 21.152 woningen.

Hoe meten we dit?

Aantal woningen									
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Dronten	12.489	12.668	12.876	12.975	13.247	13.561	14.118	14.457	14.702
Biddinghuizen	2.946	2.995	3.038	3.056	3.059	3.088	3.154	3.310	3.320
Swifterbant	2.602	2.606	2.642	2.644	2.649	2.797	2.919	3.023	3.130
Totaal	18.037	18.269	18.556	18.675	18.955	19.446	20.191	20.790	21.152

Aantal woningen opgeleverd / Aantal woningen op te leveren (peildatum mei 2025)									
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Dronten	212	219	185	79	272	314	557	339	245
Biddinghuizen	66	44	42	17	3	29	66	156	10
Swifterbant	2	10	36	1	5	148	122	104	107
Totaal	280	273	263	97	280	491	745	599	362

Toelichting

Op dit moment is er zowel lokaal als landelijk een groot tekort aan woningen. Het is belangrijk om de druk op de woningmarkt te verminderen en ons te richten op de ontwikkeling van de Drontense samenleving op langere termijn (2050). Het gestelde doel is in lijn met de afspraken die zijn gemaakt in de woondeal ZUND (subregio: Zeewolde, Urk, Noordoostpolder en Dronten).

De groei van het aantal woningen moet niet alleen kwantitatief, maar ook kwalitatief aansluiten bij de behoeften van nu en de toekomst. Het Woonperspectief vormt hierin de leidraad. We streven naar een samenleving die zowel gemengd als veerkrachtig is.

Waar leggen we de focus op?

Uitvoeren woonagenda

We geven uitvoering aan de woonagenda en voeren de regie op het gehele portfolio van woningbouwprojecten, waaronder de ontwikkeling van de uitleglocatie Dronten-Zuid en de sleutelprojecten in Biddinghuizen en Swifterbant, het Hanzekwartier, Swifterbant Zuid en De Graafschap in Biddinghuizen. In 2026 wordt een nieuwe jaarlijkse uitvoeringsagenda wonen voor de jaren 2026-2029 opgesteld.

Opstellen investeringsagenda

Het vaststellen door de gemeenteraad van de koersdocumenten voor de sleutelprojecten Biddinghuizen (juli 2025) en Swifterbant (Q4 2025) wordt in 2026 vertaald in een investeringsagenda voor beide dorpen. Zo nodig wordt hiervoor, naast voorbereidingskredieten bij het vaststellen van de koersdocumenten, een incidenteel investeringskrediet gevraagd in 2026. Vanaf 2027 zijn de investeringen die voortkomen uit de deelopgaven van de sleutelprojecten, regulier verwerkt in de begroting.

Woonwagendossiers

Zoals genoemd in het Woonperspectief Dronten 2050 en de Uitvoeringsagenda Wonen 2025-2028 werken we ook in 2026 verder aan het woonwagendossier.

Woonwagendossiers dragen bij aan een gemengde bevolkingsopbouw en woonwagens zorgen voor een variatie van het woningaanbod in Dronten. In lijn met de uitvoeringsagenda en uw amendement werken naar een geactualiseerde wachtlijst en een plan van aanpak over de uitbreiding van het aantal woonwagendossiers.

Veerkrachtonderzoek

In 2025 is een veerkrachtonderzoek uitgevoerd en opgeleverd om inzicht te krijgen in kwetsbare wijken. Samenredzaamheid is namelijk belangrijk voor een veerkrachtige samenleving. Hierbij is het van belang dat er een goede balans is tussen 'vragers' en 'dragende'. Een goede verhouding bevordert de sociale cohesie. We streven naar een gemengde bevolking naar leeftijd, inkomen en sociale positie waar mogelijkheden zijn voor contact en saamhorigheid. In sommige buurten staat de veerkracht onder druk door een toenemende concentratie van kwetsbare inwoners. De uitkomsten van het onderzoek worden in 2026 gebruikt bij beleidsontwikkeling.

Wat gaat programma 8 kosten?

Bedragen x €1.000

Lasten en Baten	Realisatie 2024	Begroting na wijziging 2025	Primaire begroting 2026	Primaire begroting 2027	Primaire begroting 2028	Primaire begroting 2029
Lasten						
8S Fysieke leefomgeving/implementatie Omgevingswet	-4.056	-2.685	-2.081	-2.210	-1.967	-1.867
8T Wonen en bouwen	-9.522	-7.453	-7.182	-6.952	-5.396	-5.395
Totaal Lasten	-13.578	-10.138	-9.263	-9.162	-7.364	-7.262
Baten						
8S Fysieke leefomgeving/implementatie Omgevingswet	242	0	373	373	373	373
8T Wonen en bouwen	4.783	6.640	4.918	5.278	4.666	4.115
Totaal Baten	5.025	6.640	5.291	5.651	5.039	4.488
Saldo Lasten en Baten programma 8	-8.553	-3.498	-3.972	-3.512	-2.325	-2.774
Stortingen						
8Z Niet in pakketjes opgenomen	2.332	2.206	905	1.428	816	258
Onttrekkingen						
8Z Niet in pakketjes opgenomen	7.666	2.311	915	1.413	801	243
Saldo Reserves programma 8	5.334	105	10	-15	-15	-15
Resultaat programma 8	-3.219	-3.393	-3.962	-3.527	-2.340	-2.789

Verplichte indicatoren

Gemeenten nemen een basisset BBV beleidsindicatoren op in de begroting en het jaarverslag voor inzicht en heldere beeldvorming over de beleidsresultaten van de gemeente, en vergelijking van gemeenten onderling.

Via het verplichte dashboard van Waarstaatjegemeente.nl zijn nog meer gegevens beschikbaar.

Hieronder worden de beleidsindicatoren per programma weergegeven met peildatum 26-08-2025. De groen gemarkeerde indicatoren zijn tevens terug te vinden in de programmaverantwoording. Deze indicatoren kunnen in de programmaverantwoording soms op een andere manier worden gepresenteerd, afhankelijk van de verhaallijn, waarbij kleine afwijkingen mogelijk zijn door verschillen in het rapportagemoment.

Programma 0

Indicator	Eenheid	Realisatie 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Gemeenten 25.000-50.000 inwoners	Bron
Apparaatskosten	Kosten per 1.000 inwoners	1.113	1.256	1.323	NB	Eigen begroting
Omschrijving	<i>Apparaatskosten (ofwel organisatiekosten) zijn de noodzakelijke financiële middelen voor het inzetten van personeel (salarissen), organisatie-, huisvestings-, materieel-, automatiseringskosten e.d. voor de uitvoering van de organisatorische taken. Apparaatskosten zijn dus alle personele en materiële kosten die verbonden zijn aan het functioneren van de organisatie, exclusief griffie en bestuur.</i>					
Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	9,9	11,1	11,0	NB	Eigen gegevens
Omschrijving	<i>Het gaat hier om het werkelijk aantal fte dat werkzaam is, dus niet om de toegestane formatieve omvang uit het formatieplan. Let op: ook boventallige medewerkers moeten hier meegeteld worden.</i>					
Externe inhuur	Kosten als % van de loonkosten formatie	20%	3%	3%	NB	Eigen begroting
Omschrijving	<i>Onder externe inhuur wordt verstaan: het uitvoeren van werkzaamheden in opdracht van een bij de organisatie in dienst zijnde opdrachtgever, door een private organisatie met winstoogmerk, door middel van het tegen betaling inzetten van personele capaciteit en deskundigheid, zonder dat daar een arbeidsovereenkomst of aanstelling tussen de organisatie en de daarbij ingezette personen aan ten grondslag ligt.</i>					
Formatie	Fte per 1.000 inwoners	11,0	11,1	10,9	NB	Eigen gegevens
Omschrijving	<i>Het gaat hier om de toegestane formatie in fte van het ambtelijk apparaat van uw organisatie voor het begrotingsjaar op peildatum 1 januari. Uitgangspunt is het vastgestelde formatieplan, dus niet de werkelijke bezetting. Het gaat om formatieplaatsen, ongeacht of die worden ingevuld door iemand met een vaste aanstelling, een tijdelijke aanstelling of nog openstaan in de vorm van een vacature. Fte is het equivalent van een 36-urige werkweek.</i>					
Formatie - Overhead	Overhead kosten als % van de totale lasten	13%	14%	14%	NB	Eigen begroting
Omschrijving	<i>Overhead: alle salariskosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces als percentage van de totale lasten.</i>					

Programma 1

Indicator	2021	2022	2023	2024	2025	Gemeenten 25.000 - 50.000 inwoners	Bron
Diefstal uit woning per 1.000 inwoners	0,8	1,5	1	1	NB	1,1*	CBS-Diefstallen
Omschrijving	Het aantal diefstallen uit woningen, per 1.000 inwoners.						
Geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners	3,6	4,1	3,9	3,8	NB	3,1*	CBS-Criminaliteit
Omschrijving	Het aantal geweldsmisdrijven, per 1.000 inwoners. Voorbeelden van geweldsmisdrijven zijn seksuele misdrijven, levensdelicten zoals moord en doodslag en dood en lichamelijk letsel door schuld (bedreiging, mishandeling, etc.).						
Vernielingen en beschadigingen in de openbare ruimte per 1.000 inwoners	4,9	4,5	4,9	5,0	NB	4,1*	CBS-Criminaliteit
Omschrijving	Hieronder vallen brandstichting, alle vormen van vernieling en misdrijven tegen de openbare orde en het openbaar gezag. Voorbeelden van misdrijven tegen de openbare orde en tegen het openbaar gezag zijn opruiing, huis-, computer- en lokaalvredebreuk, deelneming aan een criminele of terroristische organisatie, openlijke geweldpleging, godslastering, discriminatie en het doen van een valse aangifte. Omdat het delict mensenhandel vaak onder dezelfde feitcode geregistreerd wordt als het delict mensensmokkel worden deze twee delicten samengeteld en weergegeven bij de gewelds- en seksuele misdrijven.						
Verwijzingen Halt per 1.000 jongeren	9	11	8	7	NB	9*	Stichting Halt
Omschrijving	Het aantal verwijzingen Halt per 1.000 inwoners van 12 tot 18 jaar. Jongeren van 12 tot 18 jaar die een licht strafbaar vergrijp plegen, worden door de politie of leerplichtambtenaren naar Bureau Halt verwezen voor een passende Halt-straf. Zij krijgen leeropdrachten en er volgen gesprekken met de jongere en de ouders. Op deze manier kunnen jongeren rechtzetten wat zij fout hebben gedaan, zonder dat zij in aanraking komen met het Openbaar Ministerie.						
Winkeldiefstal per 1.000 inwoners	1,1	2	2,3	2,8	NB	1,3*	CBS-Diefstallen
Omschrijving	Het aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners.						
*Gebaseerd op 2024							

Programma 3

Indicator	2021	2022	2023	2024	2025	Gemeenten 25.000 - 50.000 inwoners	Bron
Funcziemenging; de verhouding tussen banen en woningen	50,1	50,2	50,9	NB	NB	50,6*	CBS BAG / LISA - bewerking ABF Research
Omschrijving	De Funcziemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen.						
Vestigingen (van bedrijven) per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-65 jaar	165,7	173,8	181,4	NB	NB	174,2*	LISA
Omschrijving	Het aantal vestigingen van bedrijven, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-65 jaar.						
*Gebaseerd op 2023							

Programma 4

Indicator	2021	2022	2023	2024	2025	Gemeenten 25.000 - 50.000 inwoners	Bron
Absoluut verzuim per 1.000 leerlingen	0,9	1,7	3,9	7,1	NB	5,6	DUO/Ingrado
Omschrijving	"Het aantal leer- of kwalificatieplichtige jongeren dat absoluut verzuimer is (geweest) gedurende het schooljaar: de jongere is niet ingeschreven bij een onderwijsinstelling en beschikt niet over een vrijstelling. De periodeaanduiding '2021' staat voor schooljaar '2020/2021'."						
Relatief verzuim per 1.000 leerlingen	25	23	23	28	NB	25	DUO/Ingrado
Omschrijving	Het relatieve aantal leer- of kwalificatieplichtige jongeren zonder vrijstelling dat langer dan 4 opeenvolgende weken niet ingeschreven was op school. De periodeaanduiding '2021' staat voor schooljaar '2020/2021'.						
Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	2,4	2,5	2,4	3,0**	NB	2**	DUO/Ingrado
Omschrijving	Vsv'ers zijn jongeren van 12 tot 23 jaar die zonder startkwalificatie het onderwijs verlaten. Een startkwalificatie is een havo of vwo diploma of minimaal een mbo-2 diploma. Het vsv-percentage staat voor het aantal vsv'ers als percentage van het aantal onderwijsdeelnemers die aan het begin van het schooljaar ingeschreven staan. De periodeaanduiding '2024' staat voor schooljaar '2023/2024'."						
*Gebaseerd op 2024							
**Voorlopige cijfers 2024							

Programma 5

Indicator	2021	2022	2023	2024	2025	Gemeenten 25.000 - 50.000 inwoners	Bron
% Niet-sporters	NB	53,5	NB	44,9	NB	44,7*	Gezondheidsmonitor volwassenen (en ouderen), GGD'en, CBS en RIVM
Omschrijving	Het percentage niet-wekelijks sporters t.o.v. bevolking van 19 jaar en ouder. Bevolking van 19 jaar en ouder dat niet minstens één keer per week aan sport doet. Deze indicator wordt eens in de vier jaar gemeten.						
*Gebaseerd op 2024							

Programma 6

Indicator	2021	2022	2023	2024	2025	Gemeenten 25.000 - 50.000 inwoners	Bron
% Jongeren met delict voor rechter	1	1	1	NB	NB	1*	CBS - Jeugd
Omschrijving	Het percentage jongeren (12-21 jaar) dat met een delict voor de rechter is verschenen.						
% Jongeren met jeugdbescherming	1,5	1,5	1,5	1,6**	NB	1,0**	CBS - Jeugd
Omschrijving	Jeugdbescherming is een maatregel die de rechter dwingend oplegt. Dat gebeurt als een gezonde en veilige ontwikkeling van een kind of jeugdige wordt bedreigd en vrijwillige hulp niet of niet voldoende helpt. Een kind of jongere wordt dan 'onder toezicht gesteld' of 'onder voogdij geplaatst'.						
% Jongeren met jeugdhulp	12,6	11,6	12,1	12,5**	NB	13,9**	CBS - Jeugd
Omschrijving	Hulp en zorg zoals deze bedoeld en beschreven is in de Jeugdwet (2014), en in natura door de zorgaanbieder is geleverd. PGB gefinancierde hulp en zorg valt hier dus buiten. Het betreft hulp en zorg aan jongeren en hun ouders bij psychische, psychosociale en of gedragsproblemen, een verstandelijke beperking van de jongere, of opvoedingsproblemen van de ouders. Zorg in Natura wordt direct vergoed aan de zorgverlener zonder tussenkomst van de zorggebruiker. In het kader van de jeugdzorg betekent dit dat de hulp rechtstreeks door de gemeente wordt vergoed. Persoonsgebonden budget (PGB) is een geldbedrag waarmee de zorggebruiker zelf zorg, begeleiding, hulp, hulpmiddelen of voorzieningen in kan kopen. Deze wordt verstrekt via de Sociale verzekeringsbank (SVB) maar is ook afkomstig van de gemeente.						
% Jongeren met jeugdreclassering	0,2	0,1	0,2	0,3**	NB	0,3**	CBS - Jeugd
Omschrijving	Jeugdreclassering is een combinatie van begeleiding en controle voor jongeren vanaf 12 jaar, die voor hun 18e verjaardag met de politie of leerplichtambtenaar in aanraking zijn geweest en een proces-verbaal hebben gekregen. Indien de persoonlijkheid van de dader of de omstandigheden waaronder de overtreding of het misdrijf is begaan daartoe aanleiding geven, bijvoorbeeld bij jongvolwassenen met een verstandelijke beperking, kan het jeugdstrafrecht eveneens worden toegepast op jongvolwassenen in de leeftijd 18 tot en met 22 jaar. De jongere krijgt op maat gesneden begeleiding van een jeugdreclasseringswerker om te voorkomen dat hij of zij opnieuw de fout ingaat. Jeugdreclassering kan worden opgelegd door de kinderrechter of de officier van Justitie. Jeugdreclassering kan ook op initiatief van de Raad voor de Kinderbescherming in het vrijwillige kader worden opgestart.						
% Kinderen in uitkeringsgezin	4	4	4	NB	NB	4*	CBS - Beleidsinformatie Jeugd
Omschrijving	Percentage kinderen tot 18 jaar die in een gezin leven dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen. Bijstandshuishouden is een huishouden waarvan minimaal één lid een bijstandsuitkering ontvangt. Onder bijstand wordt hier uitkeringen aan huishoudens op grond van de Wet werk en bijstand (WWB, tot 2015) en de Participatiewet (vanaf 2015) en het Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004 (Bbz) verstaan.						
% Netto arbeidsparticipatie	73,0	74,1	74,6	74,7	NB	73,5***	Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel
Omschrijving	Het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de (potentiële) beroepsbevolking.						
% Werkloze jongeren	1	1	1	NB	NB	1*	CBS - Jeugd
Omschrijving	Personen van 16 t/m 22 jaar die als werkzoekende staan ingeschreven bij het UWV WERKbedrijf en tegelijkertijd geen baan hebben als werknemer volgens de Polisadministratie. Tot en met 2015 zijn de cijfers van deze indicator afkomstig van het Verwey-Jonker Instituut - Kinderen in Tel. De cijfers vanaf 2016 zijn afkomstig van het CBS.						
Aantal banen per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 - 64 jaar	647,5	652,5	669,9	NB	NB	738,4*	LISA
Omschrijving	Onder een baan wordt een vervulde positie verstaan. Dit betreffen zowel fulltimers, parttimers als uitzendkrachten. De indicator betreft het aantal banen per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 tot en met 64 jaar.						
*Gebaseerd op 2023							
**Voorlopige cijfers 2024							
***Gebaseerd op 2024							

Indicator	2021	2022	2023	2024	2025	Gemeenten 25.000 - 50.000 inwoners	Bron
Aantal cliënten met een maatwerkarrangement Wmo per 10.000 inwoners	550	550	570	590	NB	711**	CBS - Monitor Sociaal Domein WMO
Omschrijving	Aantal per 10.000 inwoners in de betreffende bevolkingsgroep. Een maatwerkarrangement is een vorm van specialistische ondersteuning binnen het kader van de Wmo. Voor de Wmo-gegevens geldt dat het referentiegemiddelde gebaseerd is op 327 deelnemende gemeenten.						
Lopende re-integratievoorzieningen per 10.000 inwoners	182,1	154,1	151,2	134,6	NB	207,1**	CBS - Participatiewet
Omschrijving	Het aantal re-integratievoorzieningen, per 10.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.						
Personen met een bijstandsuitkering	277,9	227,5	211,7	204,4	NB	232,1**	CBS - Participatiewet
Omschrijving	Het aantal personen met een uitkering op grond van de Wet werk en bijstand (WWB, t/m 2014) en de Participatiewet (vanaf 2015). De uitkeringen (leefgeld) aan personen in een instelling, de elders verzorgden, zijn niet inbegrepen. Ook de uitkeringen aan dak- en thuislozen zijn niet inbegrepen.						
*Gebaseerd op 2023							
**Gebaseerd op 2024							

Programma 7

Indicator	2021	2022	2023	2024	2025	Gemeenten 25.000 - 50.000 inwoners	Bron
Hernieuwbare elektriciteit in %	134,9	299,5	NB	NB	NB	49,3*	Klimaatmonitor-Rijkswaterstaat
Omschrijving	Hernieuwbare elektriciteit.						
Omvang fijn huishoudelijk restafval in kg per inwoner	136	130	127	131	NB	118**	CBS - Statistiek Huishoudelijk afval
Omschrijving	Niet gescheiden ingezameld huishoudelijk afval.						
*Gebaseerd op 2022							
**Gebaseerd op 2023							

Programma 8

Indicator	2021	2022	2023	2024	2025	Gemeenten 25.000 - 50.000 inwoners	Bron
% Demografische druk	70,6	70,4	69,9	70,1	70,7	80,1	CBS - Bevolkingsstatistiek
Omschrijving	Het aantal personen van 0 tot 20 jaar én 65 jaar of ouder per honderd personen van 20 tot 65 jaar.						
Nieuw gebouwde woningen per 1.000 woningen	15,5	13,8	9,2	11,2	NB	8,4*	BAG - bewerking ABF Research
Omschrijving	Nieuw gebouwde woningen, exclusief overige toevoegingen, zoals transformaties.						
Woonlasten éénpersoonshuishouden in €	793	850	893	943	1.012	957	COELO, Groningen
Omschrijving	Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een eenpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten.						
Woonlasten meerpersoonshuishouden in €	793	920	964	1000	1.110	1.046	COELO, Groningen
Omschrijving	Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een meerpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten.						
WOZ-waarde woningen x € 1.000	260	284	337	353**	371***	396***	CBS - Statistiek Waarde Onroerende Zaken
Omschrijving	De gemiddelde WOZ-waarde van woningen. De cijfers die worden getoond door waarstaatjegemeente.nl worden gevoed door diverse bronnen. De cijfers worden vaak eerst als voorlopig aangehouden en kunnen hierdoor nog aangepast worden voor ze definitief worden. Afhankelijk van de peildatum dat de cijfers in het P&C document worden opgenomen, kunnen deze afwijken in de diverse documenten.						
*Gebaseerd op 2024							
**Voorlopige cijfers 2024							
***Voorlopige cijfers 2025							

Paragrafen

Hierna worden diverse onderwerpen uitgewerkt in de zogenoemde paragrafen. Aanvullend op de informatie in de programmabegroting is dit gedetailleerde informatie over een aantal specifieke onderwerpen met beheersmatige aspecten, zoals bijvoorbeeld de lokale heffingen de investeringen in wegen, riolering etc.

De onderwerpen in de paragrafen bieden een belangrijk inzicht in de financiële positie van de gemeente conform de vastgestelde beleidsuitgangspunten van deze beheersmatige activiteiten.

Paragraaf lokale heffingen

Algemeen

Met lokale heffingen dragen inwoners en ondernemers in Dronten bij aan het welzijn, de leefbaarheid en voorzieningen in onze gemeente. Ook in 2026 ontvangen we een belangrijk deel van onze inkomsten uit lokale heffingen.

Er kan bij lokale heffingen onderscheid worden gemaakt tussen:

- Algemene heffingen zoals Onroerendezaakbelasting (OZB), Precariobelasting, Toeristenbelasting, Reclamebelasting en Parkeerbelasting.
- Bestemmingsheffingen zoals rioolheffing, afvalstoffenheffing, marktgelden, begraafplaatsrechten en leges omgevingsvergunningen.

De opbrengsten van algemene heffingen zijn vrij besteedbaar. Voor bestemmingsheffingen geldt dat de vast te stellen tarieven niet mogen leiden tot geraamde opbrengsten die hoger zijn dan de geraamde kosten (maximaal kostendekkende tarieven).

Beleid

Het beleid ten aanzien van de lokale heffingen en het overzicht op hoofdlijnen van diverse heffingen wordt onderstaand toegelicht. Het beleid over de lokale lasten is opgenomen in:

- Diverse belastingverordeningen.
- De nota kwijtscheldingsbeleid.

Kwijtscheldingsbeleid

Indien een belastingplichtige niet of over te weinig financiële middelen beschikt om de belastingaanslag te voldoen, kan onder bepaalde voorwaarden aan deze belastingplichtige kwijtschelding worden verleend. Kwijtschelding is uitsluitend van toepassing op de riool- en afvalstoffenheffing. Door de aanscherping van het Rijksbeleid op het gebied van kwijtschelding voelen de zogenaamde minima het steeds meer in hun portemonnee.

Gerealiseerde inkomsten

Lokale heffingen genereren de volgende inkomsten in 2026:

Opbrengsten lokale heffingen (x € 1.000)	Realisatie 2024	Begroting na wijziging 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Baten						
Onroerende zaakbelasting	14.917.702	16.707.383	17.609.948	17.609.948	17.609.948	17.609.948
Afvalstoffenheffing	6.083.227	6.992.395	7.235.194	7.329.670	7.424.146	7.424.146
Rioolrechten	3.517.169	3.716.492	3.838.192	3.878.130	3.878.130	3.840.630
Burgerzaken	510.780	548.951	593.865	631.423	503.266	503.266
Omgevingsvergunningen	290.511	798.692	973.692	973.692	973.692	973.692
Kabels en leidingen	298.026	364.633	339.633	339.633	339.633	339.633
(Water)toeristenbelasting	2.244.187	2.258.144	2.307.824	2.307.824	2.307.824	2.307.824
Forensenbelasting	365.286	377.052	385.348	385.348	385.348	385.348
Marktgelden	1.450	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
Grafrechten	483.268	401.195	460.021	460.021	460.021	460.021
Openbare orde en veiligheid	71.080	70.000	70.000	70.000	70.000	70.000
Parkeerbelasting en leges	23.164	33.511	33.511	33.511	33.511	33.511
Reclamebelasting	171.102	180.311	184.278	184.278	184.278	184.278
Totaal lokale heffingen	28.976.951	32.449.759	34.032.506	34.204.478	34.170.797	34.133.297

Belastingbeleid en hoofdlijnen diverse heffingen

Het beleid ten aanzien van de lokale heffingen en het overzicht op hoofdlijnen van diverse heffingen wordt onderstaand toegelicht.

Burgerzaken

De leges en opbrengsten komen voort uit onder andere paspoorten, ID-kaarten en rijbewijzen. Er is hierin een trend te zien van het aantal aanvragen door de jaren heen. Dit heeft met de geldigheid van de documenten te maken. Vanaf 2024 is de zogenaamde paspoortdip ten einde. De komende jaren zullen door de cyclus van geldigheid weer meer reisdocumenten worden aangevraagd en verwerkt, met een piek in 2027. Daarna nemen de legesopbrengsten weer af om tenslotte te stabiliseren.

Onroerendezaakbelasting (OZB)

De OZB wordt berekend over de WOZ-waarde van een onroerende zaak. Deze waarde wordt vastgesteld conform de regels van de wet Waardering Onroerende Zaken (WOZ). De uitvoering van de wet WOZ is overgedragen aan GBLT.

De hoogte van de OZB wordt berekend door de vastgestelde WOZ-waarde te vermenigvuldigen met een percentage (tarief). De percentages worden door de gemeenteraad elk jaar opnieuw vastgesteld. Voor het berekenen van de belasting in enig jaar geldt de WOZ-waarde per 1 januari van het voorafgaande jaar. Zo is de WOZ-waarde per 1 januari 2025 bepalend voor de opbrengst van de OZB over 2026.

Bij de Programmabegroting 2026 is gebruik gemaakt van het door de raad vastgestelde OZB-tarief van 2025 voor woningen en niet-woningen. Dit (voorlopige) tarief 2026 is bijgesteld met 2,2% stijging voor loon- en prijscompensatie, zoals opgenomen in de Nota Leges en Lokale heffingen 2025.

Het definitieve tarief 2026 zal middels de verordening in december 2025 worden vastgesteld, waarbij gestuurd wordt op een gelimiteerde stijging in de opbrengst en niet in de stijging van de tarieven. Om dit te bereiken wordt rekening gehouden met de te verwachten waardeinstijging of -daling van de WOZ-waarden. Wanneer de waarden bijvoorbeeld stijgen met 1%, zal het tarief met 1,2% worden verhoogd om een stijging van de opbrengst met 2,2% te bewerkstelligen.

Op basis van deze gegevens worden de tarieven (voorlopig) als volgt:

Omschrijving	Percentage 2025*	Verhogingen	Percentage 2026
Onroerendezaakbelasting (OZB) eigenaar woningen	0,1199%	2,2%	0,1225%
Onroerendezaakbelasting (OZB) eigenaar niet-woningen	0,2921%	2,2%	0,2985%
Onroerendezaakbelasting (OZB) gebruiker niet-woningen	0,2022%	2,2%	0,2066%

*Op basis van vastgestelde verordening

Afvalstoffenheffing

Voor de berekening van de afvalstoffenheffing streven we naar maximale kostendeckendheid. Door inzet van de egalisatievoorziening Afvalstoffenheffing kan de jaarlijkse exploitatie van de afvalstoffen worden genivelleerd en wordt een grillig beeld in schommelingen van de jaarlijkse afvalstoffenheffing voorkomen. Het tarief 2026 wordt bijgesteld met 2,2% stijging voor loon- en prijscompensatie, zoals opgenomen in de Nota Leges en Lokale heffingen 2025 en volgens bestendige gedragslijn.

Het tarief van de afvalstoffenheffing komt daarmee in 2026 op € 327,03 voor eenpersoonshuishoudens en € 408,78 voor meerpersoonshuishoudens. Op basis van marktontwikkelingen kan het nodig zijn het tarief van de afvalstoffenheffing te verhogen of te verlagen. Bij het aanbieden van de verordening wordt een voorstel gedaan voor een passende tariefstelling om te kunnen voldoen aan onze maatschappelijke opgave.

In de onderstaande tabel wordt de kostendeckendheid van de afvalstoffenheffing inzichtelijk gemaakt:

Berekening kostendeckendheid Afvalstoffenheffing	Percentage 2026	€	€
Kosten taakveld (incl. omslagrente)		6.123	
Inkomsten taakveld (excl. heffingen)	-/-	734	
Netto kosten taakveld			5.389
Overhead (incl. omslagrente)	69%	1.271	
BTW	21%	575	
Totaal toe te rekenen kosten			1.846
Totale kosten			7.235
Opbrengst heffingen			7.235
Dekkingspercentage			100%

Rioolheffing

Voor de berekening van de rioolheffing gaan we uit van 100% kostendeckendheid. Het berekenen van de benodigde rioolheffing komt neer op het vinden van balans tussen inkomsten en uitgaven waarbij een dempende rol wordt gespeeld door de methode van vermogensbeheer. Hiervoor maken we gebruik van een egalisatievoorziening door derden beklemd en een (spaar)voorziening voor toekomstige kosten, waarbij de gespaarde middelen ingezet worden voor vervanging en risicoafdekking riolering. Beiden zijn gebaseerd op het gemeentelijk rioleringsplan (GRP). De rioolheffing is ook vastgesteld in het GRP.

Het tarief 2026 is bijgesteld met 2,2% stijging voor loon- en prijscompensatie, zoals opgenomen in de Nota Leges en Lokale heffingen 2025. Het tarief van de rioolheffing komt daarmee in 2026 op € 183,96 en is daarmee 100% kostendeckend. Dit tarief kan nog wijzigen op basis van een lopend onderzoek. Wanneer dit het geval is, zal de wijziging worden meegenomen in de verordening 2026.

In de onderstaande tabel wordt de kostendekkendheid van de rioolheffing inzichtelijk gemaakt:

Berekening kostendekkendheid Rioolheffing	Percentage 2026	€	€
Kosten taakveld (incl. omslagrente)		3.294	
Inkomsten taakveld (excl. heffingen)	-/-	0	
Netto kosten taakveld			3.294
Overhead (incl. omslagrente)	69%	185	
BTW	21%	359	
Dotatie aan voorziening			
Totaal toe te rekenen kosten			544
Totale kosten			3.838
Opbrengst heffingen			3.838
Dekkingspercentage			100%

(Water)toeristenbelasting

(Water)toeristenbelasting is een belasting voor mensen die niet in onze gemeente wonen, maar wel gebruik maken van de gemeentelijke voorzieningen en faciliteiten in onze gemeente.

Het tarief voor de (water)toeristenbelasting wordt per 1 januari 2026 trendmatig met 2,2% verhoogd en komt hiermee uit op een bedrag van € 1,68.

Forensenbelasting

Forensenbelasting dient betaald te worden wanneer iemand een gemeubileerde woning meer dan 90 dagen voor zichzelf beschikbaar heeft. Forensenbelasting wordt geheven over de waarde van de woning.

Voor 2026 is het tarief trendmatig verhoogd met 2,2%. Afhankelijk van de economische waarde van het object bedraagt de in 2026 te betalen belasting tussen € 159 en € 827.

Marktgelden

Om een plaats op de weekmarkt in te nemen, is een marktvergunning nodig. Hiervoor worden legeskosten in rekening gebracht. Naast deze leges worden marktgelden betaald en deze worden opgelegd door het GBLT.

In deze Programmabegroting 2026 is voor deze heffing rekening gehouden met een stijging van de tarieven van 2,2%.

In de eerder opgenomen tabel met gerealiseerde inkomsten is dit verschil niet te zien, omdat het een afronding betreft die kleiner is dan € 1.000.

Grafrechten

Uitgaande van een stabilisatie van de opbrengsten bij gelijkblijvende mate van kostendekkendheid is voor de begraafrechten uitgegaan van de trendmatige tariefstijging van 2,2%. Voor 2026 betekent dit het volgende voor de meest voorkomende tarieven:

- Begraafrecht wordt € 1.119
- Begraafplaatsrecht wordt € 1.847
- Grafrecht voor 20 jaar wordt € 1.218
- Gedenktekenrecht wordt € 460
- Recht aanleg grafkelder € 1.350

Reclamebelasting

Reclamebelasting wordt geïnd bij reclame-uitingen die vanaf de openbare weg zichtbaar zijn op het bedrijfspand dat wordt gebruikt. Deze belasting geldt alleen voor gebruikers van winkels, kantoren etc. in een afgebakend gebied in het centrum van Dronten.

De opbrengsten hiervan worden vervolgens ingezet voor gezamenlijke marketing en activiteiten om bezoekers naar het centrum te trekken via Stichting DOES.

Precariobelasting

Vanaf 1 januari 2022 kan geen precariobelasting op nutsleidingen meer worden geheven. Tot 1 januari 2022 gold een overgangsregeling voor de inkomstenderving. In 2017 is hiervoor een bestemmingsreserve ingesteld met een jaarlijkse dotatie van € 100.000 tot 2022. In de Programmabegroting 2021 was de jaarlijkse onttrekking van 2022-2024 begroot om gelijkmatig naar 0 te komen. De laatste onttrekking voor 2025 is in deze de begroting van 2025 verwerkt.

Leges en overige tarieven

In de Legesverordening 2026 worden diverse tariefaanpassingen doorgevoerd. Deze aanpassingen zijn het resultaat van een actualisatie van de kostendekkendheid van verschillende activiteiten, waarbij tevens een vergelijking is gemaakt met de legesverordeningen van omliggende gemeenten.

Uit de evaluatie is gebleken dat bepaalde tarieven niet in voldoende mate aansluiten bij de werkelijke kosten die de gemeente maakt. Een duidelijk voorbeeld hiervan is het tarief voor het wijzigen van het omgevingsplan. Deze werkzaamheden vragen een aanzienlijke inzet van tijd en capaciteit. Om de kostendekkendheid beter te laten aansluiten op de daadwerkelijke inspanningen en kosten, is een aanpassing van dit tarief noodzakelijk.

Ook op het gebied van bouwaanvragen wordt een wijziging doorgevoerd in de systematiek van het bepalen van de bouwkosten. Tot en met 2025 werd hiervoor gebruikgemaakt van het Bouwkostenkompas. Met ingang van 2026 wordt overgestapt op de ROEB-lijst. Deze lijst is openbaar, algemeen toegankelijk en biedt aanvragers meer rechtszekerheid en voorspelbaarheid.

Daarnaast wordt de tariefstructuur voor omgevingsplanactiviteiten met betrekking tot bouwen gewijzigd. Waar eerder een staffel werd gehanteerd, wordt nu een vast percentage van de bouwsom toegepast. Deze wijziging zorgt voor een eenvoudiger systematiek en sluit beter aan bij de daadwerkelijke kosten die de gemeente maakt bij de behandeling van dergelijke aanvragen.

Ten slotte worden de overige tarieven binnen de legesverordening voor 2026 geïndexeerd op basis van de reguliere jaarlijkse aanpassing.

Lokale lastendruk

De gemeentelijke woonlasten bestaan uit OZB, afvalstoffenheffing en rioolheffing. Deze woonlasten komen jaarlijks terug in diverse ranglijstjes van onder andere het COELO en de consumentenbond.

In het coalitieakkoord 2022-2026 geldt het uitgangspunt 'we willen voorkomen dat mensen in de schulden komen', waardoor we het principe van extra lastenverzwaring als gevolg van belastingverhoging willen minimaliseren. Voor de afvalstoffen- en rioolheffing geldt daarnaast dat ze zoveel mogelijk 100% kostendekkend zijn, zodat kostenstijgingen ook worden verwerkt in het tarief. De opbrengsten uit OZB zijn algemeen te gebruiken.

Uitgaande van een woning met een economische waarde van € 370.000 (gemiddelde woning in Dronten op waardepeildatum 01-01-2024 volgens prognose van het GBLT) is de lastendruk voor een huishouden als volgt:

Lastendruk per huishouden zonder of met eigen woning	2022	2023	2024	2025	2026*
Afvalstoffenheffing eenpersoonshuishouden	279,18	282,65	300,46	319,99	327,03
Rioolheffing	139,22	159,00	169,02	180,00	183,96
Totaal lastendruk zonder eigen woning eenpersoonshuishouden	418,40	441,65	469,48	499,99	510,99
Afvalstoffenheffing	348,97	353,31	375,57	399,98	408,78
Rioolheffing	139,22	159,00	169,02	180,00	183,96
Totaal lastendruk zonder eigen woning meerpersoonshuishouden	488,19	512,31	544,59	579,98	592,74
Afvalstoffenheffing eenpersoonshuishouden	279,18	282,65	300,46	319,99	327,03
Rioolheffing	139,22	159,00	169,02	180,00	183,96
Onroerendezaakbelasting - Eigenaar woning	372,61	389,91	419,01	443,77	453,54
Totaal lastendruk met eigen woning eenpersoonshuishouden	791,01	831,56	888,49	943,76	964,53
Afvalstoffenheffing meerpersoonshuishouden	348,97	353,31	375,57	399,98	408,78
Rioolheffing	139,22	159,00	169,02	180,00	183,96
Onroerendezaakbelasting - Eigenaar woning	372,61	374,87	419,01	443,77	453,54
Totaal lastendruk met eigen woning meerpersoonshuishouden	860,80	887,18	963,60	1.023,75	1.046,28

* Op basis van 2025, inclusief indexatie

Verder zijn we er bij de berekening van de belastingdruk van uitgegaan dat de eigenaren van onroerende goederen die verhuren de extra tariefsverhoging doorrekenen in de huurprijs, zodat de gebruiker van de woning daadwerkelijk betaalt (in de praktijk is dit niet altijd mogelijk).

Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing

Algemeen

In de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing wordt de financiële positie van de gemeente beschreven en geeft middels kengetallen aan hoe solide de financiële positie van de gemeente is.

Of de gemeente in staat is de gevolgen van de risico's op te vangen zonder dat het beleid of de uitvoering daarvan in gevaar komt, wordt weergegeven door de 'weerstandscapaciteit'. Hieronder verstaan we het geheel aan beschikbare en vrij aanwendbare financiële middelen om mogelijke risico's met financieel gevolg op te kunnen vangen. Dit zijn onder andere het vrij aanwendbare gedeelte van de algemene reserve, de onbenutte belastingcapaciteit en de in de begroting opgenomen post onvoorzien.

Bij risico's kan een onderscheid worden gemaakt in reguliere risico's en overige risico's. Reguliere risico's die zich regelmatig voordoen en die veelal vrij goed meetbaar zijn, worden in de regel niet gefinancierd uit de weerstandscapaciteit. Voor deze risico's kan een voorziening worden gevormd of een verzekering worden afgesloten. De overige risico's zijn de risico's die niet op een andere manier zijn te ondervangen. Deze risico's behoren tot het benodigd weerstandsvermogen en de belangrijkste risico's zijn in deze paragraaf toegelicht. Halfjaarlijks vindt een actualisatie plaats bij de begroting en de jaarstukken.

Om te voldoen aan de vereisten van het BBV zijn de volgende onderdelen in deze paragraaf opgenomen:

- Beleid
- Risico-inventarisatie
- Weerstandscapaciteit
- Kengetallen BBV

Conclusie

De gemeente heeft een uitstekende weerstandscapaciteit. Daarbij dient wel de kanttekening geplaatst te worden dat dit voornamelijk incidentele capaciteit betreft. De structurele capaciteit is gering (zie toelichting onderdeel 'weerstandscapaciteit'). Het Rijk heeft aan de verplichte financiële kengetallen geen normen verbonden. Op advies van de VNG worden de kengetallen gerelateerd die voor stresstesten gelden. Hieruit geldt voor alle kengetallen, met uitzondering van het belastingcapaciteit, dat de gemeente in de categorie minste risico valt (zie toelichting onderdeel 'financiële kengetallen'). De belastingcapaciteit eenpersoonshuishoudens 100% en meerpersoonshuishoudens is 99%. Dit is een wat vertekende verhouding aangezien de gemiddelde jaarlijkse woonlasten van het jaar 2025 moet worden gehanteerd. Er is nog geen gemiddelde voor 2026 te bepalen. Hierdoor zal de belastingcapaciteit in werkelijkheid beter zijn dan begroot.

Beleid

De Nota Risicomanagement bevat het beleid omtrent het benodigde weerstandsvermogen, de aanwezige weerstandscapaciteit en de werkwijze omtrent het omgaan met en beheersen van onzekerheden. De actualisatie van deze nota wordt aan u in de raad ter vaststelling voorgelegd. In de nota wordt ingegaan op de nieuwste inzichten ten aanzien van risicomanagement en zal u geïnformeerd worden over het interne controleplan 2025.

De gemeente Dronten wil met risicomanagement onder andere het volgende bereiken:

- Toevoegen van bewustzijn over de mate waarin we de doelstellingen en resultaten kunnen halen.
- Dwingen tot het expliciet maken van kansen en risico's en het beheersen daarvan.
- Betere besluitvorming door bewuster kansen te benutten en risico's te nemen en maatregelen in te zetten.
- De organisatie de mogelijkheid te bieden proactief om te gaan met risico's en kansen in plaats van reactief.
- Bijdragen aan een betere beheersing en kwaliteit in processen, programma's en projecten.
- Bijdragen aan het behouden van een goede financiële positie (blijven voldoen aan de wettelijke eisen voor het weerstandsvermogen in het Besluit begroting en verantwoording).

Risico-inventarisatie

Een risico is een kans op het optreden van een gebeurtenis met een bepaald (negatief) gevolg. Het kan daarbij gaan om diverse typen risico's:

- Risico's afkomstig buiten de eigen organisatie (exogeen) respectievelijk risico's binnen de eigen organisatie (endogeen).
- Niet beïnvloedbare respectievelijk te beïnvloeden risico's.
- Risico's met een structureel respectievelijk incidenteel gevolg.
- In geld te kwantificeren respectievelijk niet in geld te kwantificeren risico's.

Op basis van de door ons uitgevoerde risico-inventarisatie, de weerstandsratio van 7,8 (zie deze paragraaf onder het kopje benodigde versus beschikbare weerstandscapaciteit) en het beeld van onze meerjarenbegroting is het college van burgemeester en wethouders van mening dat de normale bedrijfsvoering financieel kan worden voortgezet.

De belangrijkste risico's (risicoscore 8 en hoger) worden nader toegelicht.

Risicokaart

In onderstaande risicokaart zijn de risico's opgenomen, onderverdeeld naar kans en impact, waaruit de risicoscore wordt bepaald op basis van kans-score x impact-score. Het aantal risico's is in onderstaande tabel vermeld:

		IMPACT				
		< € 50.000	€ 50.000 tot € 100.000	€ 100.000 tot € 250.000	€ 250.000 tot € 500.000	> € 500.000
		Score 1	Score 2	Score 3	Score 4	Score 5
KANS	Zeergroot (81-100%) Score 5					
	Groot (61-80%) Score 4			1		1
	Gemiddeld (41-60%) Score 3			1	1	1
	Klein (21-40%) Score 2					2
	Zeergroot (1-20%) Score 1			2	2	2

Leeswijzer: het getal 2 rechtsonder op de kaart geeft aan dat er twee risico's zijn geformuleerd met kans-score 1 en impactscore 5. Deze twee risico's hebben een risicoscore van $1 \times 5 = 5$.

Risicoscores

In onderstaand schema zijn de risico's inclusief risicoscore vermeld. De toelichting op de risico's bij verbonden partijen worden benoemd in de paragraaf verbonden partijen. De risico's met een hoge risicoscore (8 en hoger) worden nader toegelicht:

Omschrijving risico's:	Programma	Verwachte kans	Verwachte impact	Incidenteel of structureel	Risicoscore
Endogene risico's:					
Aansprakelijkheidsclaim	0	50	500.000	Incidenteel	15
Personeel, krapte arbeidsmarkt	0	50	400.000	Structureel	12
ICT - Informatieveiligheid	0	25	500.000	Incidenteel	10
Garantstellingen NHG (WEW)	0	1	325.000	Incidenteel	4
Overige garantstellingen	0	5	110.000	Incidenteel	3
Schade straatmeubilair en openbare verlichting	2	70	200.000	Structureel	12
Schade openbare ruimte door extreem weer	5	60	225.000	Structureel	9
Garantstellingen MFG2	5	25	2.000.000	Incidenteel	10
Garantstelling Impact	6	10	240.000	Incidenteel	3
Garantstelling HVC	7	10	1.050.000	Incidenteel	5
Toereikendheid VZ Afvalstoffenheffing	7	1	250.000	Incidenteel	4
Bijdrage aan negatief resultaat grondexploitaties	8	75	2.700.000	Incidenteel	20
Garantstellingen OFW (WSW)	8	1	1.060.000	Incidenteel	5
Totaal			9.560.000		
Waarvan structureel			825.000		
Waarvan incidenteel			8.735.000		

Toelichting omvangrijkste risico's

Risico aansprakelijkheidsclaim

Toelichting

De schadeclaims die door inwoners en bedrijven worden ingediend bij de gemeente zijn complexer en omvangrijker van aard geworden. Hierdoor is de verwachte kans en impact in euro's van aansprakelijkheidsclaims toegenomen.

Beheersmaatregel

De gemeente heeft een aansprakelijkheidsverzekering, maar er gelden in bepaalde gevallen uitsluitingen van dekking op deze verzekering.

Risico personeel, krapte arbeidsmarkt

Toelichting

De krapte op de arbeidsmarkt is nog steeds groot. Tegelijkertijd vergrijzen wij als organisatie, met verwachte uitstroom de komende jaren tot gevolg. Het vinden, binden en boeien van vast personeel komt daarmee onder druk te staan. Dit kan gevolgen hebben voor de kwaliteit van werk en de mate waarin de gemeente haar taken uit kan voeren, alsmede een verhoging van de werkdruk tot gevolg hebben. De veranderingen rondom het inzetten van tijdelijke capaciteit in de vorm van ZZP wordt complexer. De financiële gevolgen hebben betrekking op hogere kosten voor inhuur van personeel wanneer vacatures niet ingevuld kunnen worden, kosten voor recruitment en het inwerken van nieuwe collega's in lijn met de bewegingen op de arbeidsmarkt.

Het gaat om een risico dat afhankelijk van de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt een aantal jaar kan voortduren.

Beheersmaatregel

Onze werkgeversbelofte is gerealiseerd en vertaald naar een passende arbeidsmarktcommunicatie strategie en campagne. Dit wordt ingezet om de gemeente Dronten als een aantrekkelijk werkgever te laten zien en talent aan te trekken. Om talent ook voor lange termijn te verbinden aan de organisatie, is er aandacht voor modern werkgeverschap vanuit vakmanschap en eigenaarschap. Daarnaast wordt blijvend ingezet op het aantrekken van jonge potentials met traineetrajecten, op alle opleidingsniveaus.

Risico ICT-informatieveiligheid

Toelichting

Informatieveiligheid is een randvoorwaarde voor een betrouwbare informatievoorziening. Informatie dient op het juiste moment beschikbaar te zijn, werkzaamheden en beslissingen dienen plaats te vinden op integere informatie (juist, volledig en actueel) en informatie behoort enkel voor bevoegden beschikbaar te zijn. Het levert een bijdrage aan de te realiseren maatschappelijke en organisatiedoelen van onze gemeente door risico's die een negatieve impact hebben op de beschikbaarheid, integriteit en/of vertrouwelijkheid te beheersen.

Beheersmaatregel

Ingegeven door risicoanalyse en bepaling van de te beschermen waarde zet de gemeente in op passende beheersmaatregelen om de informatievoorziening adequaat te beschermen. Beheer en controle wordt ingezet via een gedegen managementstructuur gebaseerd op de 'Deming circle' met als realisatie van de doelen:

1. Continu verbeteren van de beheersmaatregelen en het beveiligingsniveau.
2. Realisatie van de overeenstemming met wet- en regelgeving.
3. Adequate bescherming van privacy en informatie t.b.v. beschikbaarheid, integriteit en vertrouwelijkheid.

Ultimo te voorzien in een betrouwbare informatievoorziening.

Risico differentiatie:

Investerings-, beheersmaatregelen en inspanningen voor beheer en controle zijn gericht op grofweg drie categorieën:

1. Beveiligen van onze ICT-middelen en infrastructuur (techniek).
2. Waarborgen van de juistheid, volledigheid en actualiteit van onze informatie (proces).
3. Beschermen van en omgang met onze gegevens (houding & gedrag).

Het risico, benoemd als ICT-informatieveiligheid, is ook als zodanig te differentiëren alsmede de kans en impact. De kans en impact van een ICT-incident kent een dusdanige risicoscore (hoger dan 8) dat deze alleen is meegenomen als risico en hieronder toegelicht wordt. De inschatting van het risico van imagoschade of gevolgschade bij gecompromitteerde informatie (categorie 2) of een gegevens incident (categorie 3) wordt qua risicoscore lager ingeschat (lager dan 8).

Risico ICT-incident

Impact kan betrekking hebben op directe gevolgschade. Daarbij is de impact te verminderen door het treffen van maatregelen waardoor uitwijk en/of heropbouwen mogelijk wordt gemaakt. De kans dat een problematische situatie zich voordoet is niet zo groot, maar de impact op het weerstandsvermogen kan groot zijn.

Risico schade straatmeubilair en openbare verlichting

Toelichting

De schades aan straatmeubilair en openbare verlichting neemt jaarlijks toe. Een groot deel van de schades worden verhaald op de veroorzaker of worden vergoed door het Waarborgfonds Motorverkeer. Overige schades zijn nauwelijks verhaalbaar.

Beheersmaatregel

Schades worden zoveel als mogelijk verhaald op de veroorzaker. Hiervoor wordt ook gebruik gemaakt van diensten door een gespecialiseerd expertisebureau.

Risico schade openbare ruimte door extreem weer

Toelichting

Extreem weer, zoals een zware storm, heftige regenval of langdurige droogte, kan leiden tot forse schade aan de openbare ruimte. Vooral het openbaar groen is gevoelig en vatbaar voor extreme weersomstandigheden. Daarnaast zorgen heftige regenval en hagelbuien steeds vaker voor schades aan onder andere gemeentelijke gebouwen.

Beheersmaatregel

Storm- en waterschade aan gebouwen en voertuigen is verzekerd. Schade in de openbare ruimte (bomen, straatmeubilair etc.) is echter niet verzekerd en nauwelijks verzekeraar.

Risico Garantstelling MFG2

Toelichting

In januari 2018 is in de realisatieovereenkomst tussen gemeente Dronten en de Stichting MFG2 door de gemeente Dronten een garantie afgegeven van maximaal € 4.400.000 voor de lening van de Stichting MFG van de BNG voor de realisatie van het MFG met bijbehorende gebouwen. De grond is van de gemeente en er is recht van opstal verleend voor een periode van 40 jaar. Als het recht van opstal wordt beëindigd omdat de Stichting op houdt te bestaan of er geen bestuur meer is, dan wordt de gemeente eigenaar van de opstallen en daarmee van het MFG met bijbehorende gebouwen.

De stichting heeft nog voldoende liquiditeit, waardoor de kans klein is dat deze ophoudt te bestaan. Gezien het feit dat de stichting een aantal jaren een negatief resultaat heeft behaald en er een negatief eigen vermogen is ontstaan, kan er gerede twijfel zijn over de continuïteit van de stichting.

Beheersmaatregel

Elk kwartaal wordt het gesprek aangegaan met de Stichting om de voortgang te bespreken op kostenbesparing en optimalisatie van de omzet om te zorgen dat continuïteit geborgd is.

Risico bijdrage aan negatief resultaat grondexploitaties

Toelichting

In deze tabel wordt enkel het risico kenbaar gemaakt zoals deze is opgenomen en toegelicht in de paragraaf grondbeleid.

Weerstandscapaciteit

Bij weerstandscapaciteit wordt onderscheid gemaakt in:

- Een incidentele component die als buffer dient voor het tijdelijk opvangen van negatieve exploitatieresultaten en van onvoorzienbare externe ontwikkelingen.
- Een structurele component die kan worden benut om structurele tegenvallers te compenseren, indien de financiële planning- en control instrumenten onvoldoende soelaas bieden om structurele tegenvallers op te lossen.

Incidentele componenten

De incidentele componenten van het weerstandsvermogen bestaan uit:

1. De algemene reserve
2. De bestemmingsreserves
3. De post onvoorzien eenmalig
4. De stille reserves

1. Algemene reserve

De algemene reserve is begroot per 31-12-2026 € 51,1 miljoen voor resultaatverdeling.

2. Bestemmingsreserves

Bij de berekening wordt daarnaast rekening gehouden met de ruimte van reserves waar de raad een bestemming aan heeft gegeven die kan worden gewijzigd. Uitzondering hierop betreft de bestemmingsreserves gekoppeld aan de grondexploitaties en bestemmingsreserves afschrijvingslasten. Een andere bestemming van deze middelen heeft direct nadelig effect (structureel en incidenteel) op de exploitatiebegroting.

3. Post onvoorzien eenmalig

Jaarlijks wordt binnen de begroting rekening gehouden met een raming voor onvoorziene incidentele uitgaven. Voor 2026 is de post eenmalig onvoorzien € 84.000.

4. Stille reserves

Stille reserves zijn activa die onder de opbrengstwaarde of tegen nul op de balans zijn gewaardeerd. Dat betekent dat de boekhoudkundige waarde lager is dan de reële waarde. Indien de activa verkoopbaar zijn, is de opbrengst bij eventuele verkoop dan éénmalig vrij inzetbaar. In praktijk zijn stille activa echter vaak niet verkoopbaar. Stille reserves van de gemeente Dronten worden daarom op voorhand niet meegenomen bij het bepalen van de weerstandscapaciteit.

Tabel incidentele componenten

In de volgende tabel is aangegeven wat de weerstandscapaciteit is voor het incidenteel opvangen van exploitatietekorten en onvoorzienbare ontwikkelingen:

Incidentele weerstandscapaciteit (algemene dienst) bedragen in € x 1.000	2022	2023	2024	2025	2026
Algemene reserve	35.194	34.538	40.751	41.169	51.108
Bestemmingsreserves*	-	-	-	16.887	9.025
Onvoorzien	147	84	84	84	84
Stille reserves	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Totaal	35.341	34.622	40.835	58.140	60.217

*Bestemmingsreserves zonder reserves afschrijvingslasten en reserves grondexploitaties

Structurele componenten

Onder de structurele componenten van de weerstandscapaciteit vallen:

- De onbenutte belastingcapaciteit
- De post onvoorzien structureel

1. Onbenutte belastingcapaciteit

De onbenutte belastingcapaciteit van de gemeente Dronten kan onderverdeeld worden in:

- Onroerende Zaakbelastingen (OZB)
- Riool- en afvalstoffenheffing
- Leges en andere heffingen

Onroerende Zaakbelasting (OZB)

Om te beoordelen of er onbenutte belastingcapaciteit is, maken wij gebruik van de ruimte tussen de eigen OZB-tarieven en het redelijk peil van de OZB dat wordt vastgesteld in het kader van artikel 12 Financiële verhoudingswet (de artikel 12-norm). De door het Rijk vastgestelde artikel 12-norm is 0,1648%. Het gemiddelde OZB-tarief voor 2026 van gemeente Dronten is 0,1670% en daarmee hoger dan de artikel 12-norm. Op basis hiervan is geen sprake van onbenutte belastingcapaciteit. Het gemiddelde tarief voor 2026 zal nog wijzigen op basis van geactualiseerde cijfers van de totale WOZ-waarden vanuit het GBLT. Op basis van deze gegevens zullen de individuele en daarmee het gemiddelde tarief nog aangepast worden. Deze tarieven worden na vaststelling van de Programmabegroting 2026 in de Verordening onroerendezaakbelasting 2026 definitief door de gemeenteraad vastgesteld.

Rioolheffing en afvalstoffenheffing

De riol- en afvalstoffenheffing zijn heffingen voor het gebruik van de riolering en voor het inzamelen van afval. De wet geeft aan dat de (meerjarige) baten niet hoger mogen zijn dan de (meerjarige) lasten.

Het Gemeentelijk RioleringsPlan (GRP) 2022-2028 is de basis voor het toekomstig onderhoud aan de riolering. Er is een voorziening Rioolbeheer gevormd om de toekomstige lasten voor het GRP af te dekken. De voorziening Rioolbeheer bedraagt € 342.000 per ultimo 2026. De voorziening is ontstaan door een overdekking op het rioolbeheer in de afgelopen jaren. In het GRP is aangegeven hoe de rioolheffingen zich de komende jaren ontwikkelen. Dit houdt in dat op dit moment geen rekening kan worden gehouden met een onbenutte belastingcapaciteit binnen de rioolheffingen.

Voor de afvalstoffenheffing is het uitgangspunt 100% kostendekkendheid van de afvalbeheerkosten, waarbij jaarlijks het overschot of tekort wordt verrekend met de egalisatievoorziening Afvalstoffenheffing. Het saldo van deze egalisatievoorziening wordt weer ingezet om de tarieven (incidenteel) te verlagen of om toekomstige kosten te dekken. De egalisatievoorziening Afvalstoffenheffing bedraagt afgerond € 351.000 per ultimo 2026.

Aangezien uitgegaan wordt van maximale kostendekkendheid, is er geen sprake van onbenutte belastingcapaciteit in de riol- en afvalstoffenheffing.

Leges en andere heffingen

Uitgangspunt van de leges en andere heffingen is maximale kostendekkendheid van de kosten. Hier is dus geen sprake van onbenutte belastingcapaciteit.

2. Post onvoorzien structureel

De gemeente Dronten kent geen structurele stelpost om onvoorziene structurele uitgaven te kunnen afdekken.

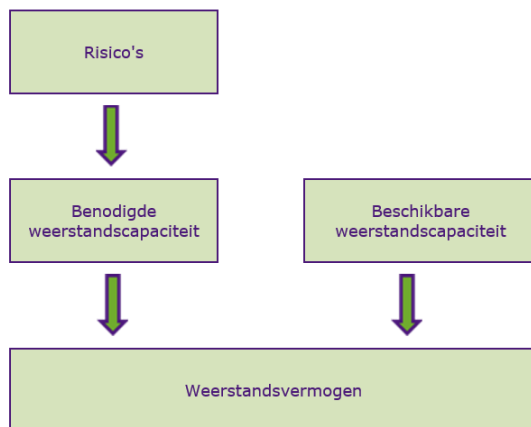
Conclusie

Dronten heeft geen structurele weerstandscapaciteit.

Benodigde versus beschikbare weerstandscapaciteit

Op basis van de risicoanalyse is het risicoprofiel voor 2026 berekend op € 8,6 miljoen. Om dat op te vangen, is incidentele weerstandscapaciteit benodigd. Er is € 60,2 miljoen aan incidentele weerstandscapaciteit beschikbaar (voor resultaat verdeling). Dat is ruim voldoende om de risico's incidenteel te kunnen opvangen.

De relatie tussen de risico's, de benodigde weerstandscapaciteit, de beschikbare weerstandscapaciteit en het weerstandsvermogen is in de volgende figuur weergegeven:

De ratio tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de benodigde weerstandscapaciteit is een norm voor de mate waarin een gemeente de risico's kan opvangen. Deze ratio wordt 'ratio weerstandsvermogen' genoemd. De benodigde weerstandscapaciteit wordt berekend op basis van het gekwantificeerde (kans x impact) risicoprofiel. Uitgangspunt hierbij is een statistische benadering die er van uit gaat dat nooit alle risico's zich én tegelijk, én in hun maximale omvang voordoen. Het zekerheidspercentage dat wordt gehanteerd is 90%. Dit is een landelijk gehanteerde richtlijn.

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}}$$

In de volgende tabel is de 'ratio weerstandsvermogen' berekend:

Ratio weerstandsvermogen € x 1.000	Realisatie 2024	Begroot 2025	Begroot 2026
Risicoprofiel (= benodigde weerstandscapaciteit)*	8.982	9.252	8.604
Weerstand (= beschikbare weerstandscapaciteit)	60.404	58.140	60.217
Ratio weerstandsvermogen**	6,7	6,3	7,0
Waardering ratio weerstandscapaciteit	Uitstekend	Uitstekend	Uitstekend

* Risicoprofiel is 90% verwachte impact

** Ratio Weerstandsvermogen = weerstand gedeeld door risicoprofiel in %

Voor de beoordeling van de ratio weerstandsvermogen wordt gebruik gemaakt van de waarderingstabel die het Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement (NAR) en de Universiteit Twente samen hebben opgesteld. De ratio weerstandsvermogen komt voor Dronten ruim boven de 2. Dat betekent dat de gemeente Dronten over een vermogenspositie beschikt die als uitstekend wordt beoordeeld om de financiële risico's éénmalig af te dekken.

Ratio weerstandsvermogen	Waardering
>2,0	Uitstekend
1,4 < x < 2,0	Ruim voldoende
1,0 < x < 1,4	Voldoende
0,8 < x < 1,0	Matig
0,6 < x < 0,8	Onvoldoende
< 0,6	Ruim Onvoldoende

Algemene conclusie weerstandsvermogen van de gemeente Dronten

- Er is een uitstekende buffer aanwezig voor het opvangen van de financiële gevolgen van éénmalige tegenvallers.
- Er is, evenals voorgaande jaren, onvoldoende buffer aanwezig voor het opvangen van tegenvallers met structurele financiële gevolgen. Bij structurele risico's gaan we ervan uit dat binnen drie jaar maatregelen worden getroffen om de gevolgen binnen de begroting op te vangen.

Financiële kengetallen

Onderstaand treft u de kengetallen aan die wij in het kader van het BBV (artikel 11) opnemen.

Verloop van de kengetallen								
Begroting 2026	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Norm 2026	Meerjaren-raming 2027	Meerjaren-raming 2028	Meerjaren-raming 2029	Norm 2029
Netto schuldquote	-29%	2%	-1%	A	26%	45%	50%	A
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	-39%	-4%	-11%	A	16%	35%	40%	A
Solvabiliteitsratio	50%	50%	51%	A	44%	38%	37%	A
Structurele exploitatieruimte	5,6%	0,03%	0,1%	A	-0,2%	-1,1%	-1,1%	C
Grondexploitatie	0%	10%	4%	A	2%	1%	2%	A
Belastingcapaciteit eenpersoonshuishoudens*	92%	97%	100%	B	100%	100%	100%	B
Belastingcapaciteit meerpersoonshuishoudens*	95%	102%	99%	B	99%	99%	99%	B

* Belastingcapaciteit t.o.v. woonlasten landelijke gemiddelde 2025 cf. berekening ministeriele regeling (BBV). 2026 is nog niet bekend

Normering kengetallen

Het belang van financiële kengetallen is drieledig: naast inzicht in de financiële positie en vergelijkbaarheid hebben kengetallen een signaalfunctie. Het Rijk heeft aan de verplichte financiële kengetallen geen normen verbonden. De VNG adviseert de kengetallen te relateren aan signaleringswaarden die voor stresstesten gelden. Deze testen geven ook informatie over de financiële positie. Onderstaand de signaleringswaarden per kengetal:

Signaleringswaarden kengetallen	Categorie	Categorie	Categorie
	A. Minste risico	B. Gemiddeld risico	C. Meeste risico
Netto schuldquote	< 90%	90% - 130%	> 130%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	< 90%	90% - 130%	> 130%
Solvabiliteitsratio	> 50%	20% - 50%	< 20%
Structurele exploitatieruimte	Begr > 0%	Begr = 0%	Begr < 0%
Grondexploitatie	< 20%	20% - 35%	> 35%
Belastingcapaciteit	< 95%	95% - 105%	> 105%

- *Netto schuldquote/ Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen*
De netto schuldquote geeft de hoogte van de schuld aan ten opzichte van de jaarlijkse omzet, de baten. Als de quote heel hoog is, dan betekent dat er relatief veel schuld is en dat rente en aflossing een belangrijk deel van de inkomsten opslokken. De norm ligt op 80% met een door de VNG geadviseerd maximum van 130%. Dronten heeft een netto schuldquote van -1%. We zijn dus nog ver af van de grenzen die door de VNG zijn aangegeven. Wel zal door het aangaan van externe leningen het kengetal stijgen naar 50% in 2029. Dit kengetal kent twee ratio's: zowel in- als exclusief verstrekte leningen.
- *Solvabiliteitsratio*
De solvabiliteitsratio is de verhouding tussen de schulden en het totale vermogen. Solvabiliteit wordt ook vaak in het bedrijfsleven gebruikt. Het geeft aan in hoeverre de organisatie in staat is om schulden ook op langere termijn te voldoen. Door het aantrekken van extern vermogen zal de schuldpositie toenemen. De verwachting is dat de positie hierdoor zal afnemen van 51% in 2026 naar 37% in 2029. De inschaling in de restcategorieën verschuift niet. Het blijft nog steeds de categorie "A minste risico".
- *De structurele exploitatieruimte*
De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves gedeeld door de totale baten en uitgedrukt in een percentage. Voor 2026 is er SRE. De jaren na 2026 zijn allen structureel niet sluitend. De risicocategorie verschuift naar C. Meeste risico. Ondanks dat er geen SRE is in de jaren 2027 t/m 2029, verschuiven we echter niet in toezicht vanuit de provincie (IBT).
- *Het aandeel van de waarde van de grondexploitatie op de totale balanswaarde*
De grondexploitaties hebben veel invloed op de ontwikkeling van de financiële resultaten. Gemeenten met een relatief grote grondpositie hebben ook een relatief groot financieel risico. Ook hiervoor zijn normen ontwikkeld, waarbij de totale boekwaarde van de grondvoorraad bij voorkeur niet groter mag zijn dan 20%. Het advies is om in elk geval niet boven de 35% uit te komen.
- *De belastingcapaciteit*
De belastingcapaciteit geeft aan in hoeverre de woonlasten binnen een gemeente hoger of lager zijn dan de gemiddelde woonlasten. In de paragraaf [lokale heffingen](#) is aangegeven dat de woonlasten in 2026 € 964,53 voor een eenpersoons- en € 1.046,28 voor een meerpersoonshuishouden bedragen. We zijn hierbij uitgegaan van een gemiddelde woningwaarde van € 370.000. De tarieven betreft een raming op basis van indexatie waarbij met de verordeningen in november en december de tarieven worden bij- en vastgesteld. De belastingcapaciteit is een weergave van de begrote woonlasten 2026 voor Dronten ten opzichte van de woonlasten landelijk gemiddelde 2025. Het is geen eerlijke vergelijking, maar er is nog geen landelijk gemiddelde voor 2026, omdat de woonlasten nog vastgesteld moeten worden bij de meeste gemeenten. De werkelijke belastingcapaciteit zal hierdoor beter zijn dan begroot.

Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen

Algemeen

Kapitaalgoederen zijn goederen/zaken die de gemeente nodig heeft om de diensten en goederen die zij aan haar burgers levert te produceren; grote zaken die vaak veel waarde hebben en meerdere jaren meegaan. De gemeente Dronten heeft ongeveer 1.400 hectare aan openbare ruimte in beheer. Veel activiteiten vinden daarop plaats zoals wonen, werken en recreëren. Daarvoor zijn veel kapitaalgoederen nodig in de vorm van onder andere:

- Verhardingen
- Riolering
- Groenvoorzieningen
- Speelvoorzieningen
- Verlichting
- (Civiel)technische kunstwerken zoals bruggen, steigers en vlonders
- Accommodatiebeleid, -beheer, renovatie en vervanging
- Stranden en voorlanden

Van deze kapitaalgoederen is het beleidskader, de financiële consequenties die uit het beleidskader voortvloeien en een vertaling van de financiële consequenties in de begroting opgenomen. De kwaliteit van de kapitaalgoederen en het onderhoud ervan is bepalend voor het voorzieningenniveau en uiteraard de (jaarlijkse) lasten.

Voor alle aspecten vanuit de paragraaf Kapitaalgoederen gelden de volgende ontwikkelingen. De kwaliteitsniveaus van onderhoud zijn vastgelegd in beleidsplannen voor de diverse thema's. De operationele vertaling vindt plaats in beheerplannen. Dronten groeit qua onderhoud in areaal als gevolg van uitbreiding en inbreiding van woningbouw en/of industrieterreinen. Als gevolg daarvan nemen ook de kosten toe van onderhoud. Voor groen is dit veelal direct in de jaarschijf van enig jaar merkbaar. Dit wordt opgevangen door een stelpost in de begroting. Echter, deze stelpost, maar ook de andere beheer- en onderhoudskosten, staan onder druk als gevolg van de toename van kosten (materiaal, materieel en personeel). In de vanaf 2025 te herijken beleidsplannen voor de diverse thema's zal hier nadrukkelijk aandacht voor zijn. Er zijn weinig mogelijkheden om hier invloed op uit te oefenen. Er zijn een paar mogelijkheden, te weten aanpassing van de onderhoudsfrequentie en/of het kwaliteitsniveau verlagen. Voor alle kapitaalgoederen waarvan de technische levensduur is bereikt, worden rehabilitaties uitgevoerd (oud voor nieuw). Dit vraagt om een nieuwe kapitaalbehoefte (voorbeeld Rietweg; uitvoering 2024). De levensduurcyclus start weer op 0.

Beleid

Het beleid van Dronten voor het onderhoud van kapitaalgoederen is onder meer opgenomen in de volgende beleids- en beheerplannen:

- Beleids- en beheerplan wegen 2021-2025
- Beheerplan technische kunstwerken en overige objecten 2023-2027
- Beleidsplan verlichting in de openbare ruimte 2018-2027
- Beheerplan openbare verlichting 2023-2027
- Groenbeleidsplan gemeente Dronten 2017
- Groenbeheerplan Dronten 2020-2024
- Bosbeheerplan Dronten 2020-2024
- Boombeheerplan Dronten 2020-2024
- Beheer- en onderhoudsplan halfverhardingen 2022-2026
- Beheerplan Voorlanden 2021-2030
- Speelruimteplan 2018-2023
- Gemeentelijk Rioleringsplan Dronten 2022-2026
- Accommodatiebeheerplan 2024-2028
- Grondstoffenbeleidsplan 2021-2025

Wegenbeheer en verhardingen

In 2021 is het beheerplan wegen geactualiseerd en vastgesteld. De norm waarop het onderhoud wordt gepleegd is CROW-kwaliteitsniveau B (basis) voor de centra en hoofdfietspaden. Voor de overige wegen geldt het kwaliteitsniveau C van de CROW, te weten laag. Wat dient te worden voorkomen is kapitaalvernietiging als gevolg van uitgesteld onderhoud.

De (voorlopige) werkzaamheden vanuit het onderhoudsprogramma 2026 zijn:

- Bermversteving Haringweg (D)
- Regulier wegenonderhoud
 - De Boeg (D)
 - Fietspad De Landmaten (D)
 - Galjoenstraat (D)
 - Thomsonstraat (D)
 - De Voor (B)
 - Boshof (B)
 - De Noord (D)
 - Swiferringweg (S)
 - Beverweg (S)

Riolering

In juni 2022 is het GRP Dronten, gemeentelijk rioleringsprogramma 2022-2028, door de raad vastgesteld. Het gemeentelijk rioleringsplan (GRP) is een belangrijk gemeentelijk beleidsdocument. Het geeft inhoudelijke, financiële en programmatische sturing aan het rioleringsbeheer. Dit is uit oogpunt van volksgezondheid, bewoonbaarheid en milieubescherming één van de kerntaken van elke gemeente. Naast de zorgplicht voor het afvalwater, hemelwater en grondwater is er ook aandacht voor klimaatadaptatie, hetgeen niet alleen een rioleringsopgave is, maar een opgave voor meerdere beleidsterreinen in het openbare gebied. In het GRP Dronten 2022-2028 zijn alle nieuwe maatregelen beschreven waaraan in de planperiode uitvoering wordt gegeven. Hiervan worden de onderstaande projecten in 2026 opgepakt. Een deel van deze projecten loopt door de gehele planperiode van het GRP.

De werkzaamheden vanuit het onderhoudsprogramma 2026 zijn:

- Regulier rioolonderhoud en rioolherstel diverse locaties op basis van de rioolinspecties.
- Vervangen enkele pompen van een rioolgemaal en/of pompput buitengebied.
- Opstellen beleid WKO (warmte- koude opslag) in relatie tot riolering.
- Opnieuw aanbesteden van het grondwatermeetnet inclusief digitale ontsluiting.
- In samenwerking met het waterschap Zuiderzeeland starten met een optimalisatiestudie riolering.

Hoewel het huidige Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) doorloopt tot 2028, is besloten om de voorziening eerder te evalueren. In de komende maand wordt de vervangingsopgave en exploitatiekosten opnieuw tegen het licht gehouden. Deze herbeoordeling kan aanleiding geven tot een aanpassing van de rioolheffing per 2026. Indien dit het geval is, wordt de tariefwijziging opgenomen in de rioolheffingsverordening voor 2026. Vanwege de benodigde voorbereiding is behandeling van de verordening rioolheffing in de raadsvergadering van december voorzien; november komt daarvoor te vroeg.

Openbaar groen

Voor een goed groenbeheer is in 2017 een nieuw groenbeleidsplan voor al het groen in de dorpskernen van de gemeente gemaakt en vastgesteld. In dit groenbeleidsplan is tevens het beleid op de dorpsbossen en het bomenbeleidsplan geïntegreerd. In aansluiting op dit beleidsplan zijn het groenbeheerplan, bomenbeheerplan en bosbeheerplan geactualiseerd en die zijn in 2020 vastgesteld.

Conform de kaders zoals vastgelegd in dit beleidsplan en het afgesproken kwaliteitsbeeld wordt het openbaar groen in 2026 onderhouden.

Speelvoorzieningen

In 2026 worden de speelvoorzieningen in de gemeente Dronten vervangen en onderhouden conform het Speelruimteplan 2018-2027. In dit plan wordt vooral ingestoken op het omvormen van formele speelruimte naar meer informele speelruimte, waarbij gebruik wordt gemaakt van de gehele openbare ruimte. Het beheer is op orde en de speelvoorzieningen voldoen aan de geldende veiligheidsnormen.

Openbare verlichting

In 2018 is het OV-beleids- en onderhoudsplan vastgesteld waarin de beleids- en onderhoudskaders voor openbare verlichting worden aangegeven voor de komende jaren. In het plan is besloten om bewuster te gaan verlichten (meer maatwerk per locatie) en daar ook bij de inwoners, verenigingen en bedrijven bewustzijn over te creëren. Door structurele toepassing van LED-armaturen en andere inschakeltijden is er al 65% energiebesparing gerealiseerd. Het beheerplan is geactualiseerd en vastgesteld door het college voor de periode van 2023-2027.

Naast regulier onderhoud vinden er vervangingsinvesteringen plaats van masten en armaturen. Vervanging vindt plaats op basis van de technische staat van onderhoud in combinatie met de doorontwikkeling van bewust verlichten.

Er wordt zo efficiënt mogelijk gewerkt om zowel masten als armaturen tegelijkertijd te vervangen. De vervangingen worden wijk-specifiek uitgevoerd, wat wil zeggen dat wij per wijk alle armaturen en/of lichtmasten vervangen. Bij het formuleren van deze planning houden wij zoveel mogelijk rekening met de levensduur van de materialen, zonder aan kapitaalvernietiging onderhevig te zijn.

De werkzaamheden vanuit het onderhoudsprogramma 2026 zijn:

- Mast en armatuurvervanging Swifterbant Kampbuurt. (De technische staat van het materiaal liet het toe deze investering te verplaatsen van 2025 naar 2026);
- Armatuurvervanging Biddinghuizen centrum.

Bruggen en kunstwerken (waaronder ook steigers en vlonders, fonteinen, stranden en voorlanden)

In 2022 is een nieuw beheerplan- en onderhoudsplan voor civieltechnische kunstwerken (waaronder bruggen) ontwikkeld en vastgesteld door het college voor de periode 2023-2027. Op basis van de beschikbare middelen zal groot onderhoud en jaarlijks onderhoud plaatsvinden van de bij de gemeente in bezit zijnde voorzieningen.

De werkzaamheden vanuit het onderhoudsprogramma 2026 zijn:

- Vervangen duiker Swifterraingweg in de Rivierduintoelt;
- Vervangen wegdekscanners brug De Knip.

Regulier onderhoud:

- Brug de Knip
- Brug Rivierduinweg
- Brug Lisdoddeweg
- Brug Hanzetocht
- Brug in het Krabbelaarspad
- Brug Hoge Vaart
- Reinigen diverse objecten.

Accommodatiebeleid, beheer, renovatie en vervanging

Het Strategisch Vastgoed Plan is het kader voor alle ontwikkelingen aangaande het gemeentelijk vastgoed. Diverse projecten zullen in 2026 een verdere uitwerking krijgen. Dit is de renovatie van het zwembad in Swifterbant, de renovatie van het zwembad in Biddinghuizen en de uitwerking van het programma van eisen tot definitief ontwerp voor de vervanging van Sporthal 't Dok op het Burg. Dekker Sportpark. Daarnaast wordt in 2026 gewerkt aan de verdere verduurzaming van panden en het reguliere jaarrond onderhoud van alle accommodaties. De werkzaamheden vanuit het onderhoudsprogramma 2026 zijn:

- Sporthal De Beurs, vervangen WTW-installatie, reinigen gevels;
- Sporthal De Stal, vervangen dakbedekking en dakgoten;
- Sporthal De Landing, vervangen dakbedekking;
- Brandweer Dronten, reinigen gevels;
- Voorbereiding aanpassing de Steiger;
- Werkkantoor, vervangen fietsenstalling.

Beleid stranden

In 2020 is de Visie Stranden vastgesteld. Op basis van deze visie worden de komende jaren diverse ontwikkelingen en activiteiten uitgevoerd. Het beheer van de Voorlanden is uitgevoerd conform het in 2021 geactualiseerde beheerplan.

Grondstoffenbeleidsplan

De evaluatie van het grondstoffenbeleidsplan 2021-2025 is eind 2025 aangeboden aan de raad. Actualisatie van het nieuwe grondstoffenbeleidsplan vindt plaats in 2026. Tot het nieuwe grondstoffenbeleidsplan is vastgesteld, blijft het huidige beleidsplan van toepassing.

Financieel overzicht kapitaalgoederen

De bijstellingen van diverse budgetten zijn het gevolg van de actualisatie van onderhoudsplannen die ten grondslag liggen aan de bijbehorende voorzieningen.

Financieel overzicht Kapitaalgoederen					
Beheerplannen	Begroting	2026	2027	2028	2029
Wegen	Onderhoudsbudget	465	465	465	465
	Voorziening	2.469	2.469	2.469	2.469
	Kapitaallast	833	839	829	819
Subtotaal wegen		3.766	3.773	3.762	3.752
Civieltechnische kunstwerken	Onderhoudsbudget	42	42	42	42
	Voorziening	368	376	376	376
	Kapitaallast	3	62	87	167
Subtotaal civieltechnische kunstwerken		412	480	505	584
Openbare verlichting	Onderhoudsbudget	76	76	76	76
	Kapitaallast	197	196	195	194
Subtotaal openbare verlichting		273	272	271	269
Groen	Onderhoudsbudget	2.184	2.184	2.184	2.184
	Kapitaallast	11	18	47	51
Subtotaal groen		2.195	2.202	2.231	2.235
Spelen	Onderhoudsbudget	375	375	375	375
Subtotaal spelen		375	375	375	375
Riolering	Onderhoudsbudget	1.184	1.184	1.184	1.184
	Voorziening	1.205	1.237	1.277	1.349
Subtotaal riolering		2.389	2.421	2.461	2.533
Accommodaties	Onderhoudsbudget	240	240	240	240
	Voorziening	920	943	943	943
	Kapitaallast	2.671	3.237	4.727	6.836
Subtotaal accommodaties		3.831	4.419	5.909	8.019
Totale onderhouds- en beheerkosten		13.242	13.942	15.514	17.767

Paragraaf financiering

Algemeen

De kaders voor de financiering van gemeenten zijn vastgelegd in de Wet financiering decentrale overheden (de Wet fido) en de Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden (Ruddo). De Wet fido en Ruddo hebben als doel het bevorderen van een professionele en verantwoorde financiering bij gemeenten, met als belangrijkste uitgangspunt het beheersen van renterisico's. De beheersing van de risico's uit zich concreet in de kasgeldlimiet en de renterisiconorm. Beiden hebben als doel de renterisico's te begrenzen.

Beleid

De doelstellingen met betrekking tot het financieringsbeleid van de gemeente zijn vastgelegd in het treasurystatuut van de gemeente. De doelstellingen luiden als volgt:

- Het verkrijgen en behouden van een duurzame toegang tot financiële markten tegen acceptabele condities.
- Het beschermen van het gemeentelijke vermogen tegen ongewenste financiële risico's zoals renterisico's, kredietrisico's en liquiditeitsrisico's.
- Het minimaliseren van interne verwerkingskosten en externe kosten bij het beheren van de geldstromen en financiële posities.
- Het optimaliseren van de renteresultaten binnen de kaders van de Wet fido en Ruddo en de richtlijnen van het treasurystatuut.

De beheersing van de financieringsportefeuille wordt vooral via de instrumenten kasgeldlimiet en renterisiconorm uitgevoerd.

Kasgeldlimiet

Zoals hiervoor aangegeven is één van de uitgangspunten van de Wet fido het vermijden van grote fluctuaties in de rentelasten van openbare lichamen. Om een grens te stellen aan korte financiering (looptijd tot 1 jaar) is in de Wet fido een wettelijk toegestane norm, de kasgeldlimiet, opgenomen. De limiet is bepaald als een percentage (8,5%) van het totaal van de begroting. De doelstelling is om maximaal gebruik te maken van de kasgeldlimiet, omdat kort geld in het geval van een normale rentestructuur goedkoper is dan lang geld.

De kasgeldlimiet 2026 bedraagt voor de gemeente Dronten 8,5% van € 171,7 miljoen (Programmabegroting 2026) = € 14,6 miljoen.

Per kwartaal wordt de gemiddelde liquiditeitspositie, berekend op basis van de drie kwartaal maanden, getoetst aan het bedrag van de kasgeldlimiet. Met ingang van 2009 (Wet fido) hoeven de kwartaalrapportages niet standaard meer naar de toezichthouder verzonden te worden. Voor de interne bedrijfsvoering blijven de kwartaalrapportages van belang voor het signaleren van overschrijdingen. Als de gemiddelde liquiditeitspositie van de drie achtereenvolgende kwartalen drie maal de kasgeldlimiet overschrijdt, dan dient de gemeente de drie kwartaalrapportages toe te zenden aan de toezichthouder. Dit moet zo ruim mogelijk voorafgaand aan de derde overschrijding, met daarbij een plan van aanpak om weer te gaan voldoen aan de kasgeldlimiet. De toezichthouder kan, indien hij het plan ontoereikend acht, bepalen dat zijn toestemming is vereist voor het aangaan van nieuwe korte leningen.

Berekening Kasgeldlimiet (bedragen x € 1000)					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(1)	Saldo vlottende schuld	50.993	50.993	50.993	50.993
(2)	Saldo vlottende middelen	59.686	59.686	59.686	59.686
(3)	Saldo vlottende schulden - vlottende middelen				
Resultaat onderzoek Kasgeldlimiet					
(5)	Kasgeldlimiet	14.595	14.595	14.595	14.595
(3)	Saldo vlottende schulden - vlottende middelen	-8.693	-8.693	-8.693	-8.693
(6)	Ruimte onder de kasgeldlimiet	23.288	23.288	23.288	23.288
Kasgeldlimiet					
(7)	Begrotingstotaal	171.700			
(8)	Percentage regeling	8,50%			
(5) = (7) x (8)	Kasgeldlimiet	14.595			

Renterisiconorm

De renterisiconorm geeft aan dat het totaal van de jaarlijkse aflossingen en renteherzieningen niet meer mag bedragen dan 20% van het begrotingstotaal. Dit betekent dat jaarlijks niet meer dan 20% van het begrotingstotaal mag worden afgelost. Hoe meer de aflossing van de schuld in de tijd wordt gespreid, hoe minder gevoelig de begroting wordt voor renteschokken bij herfinanciering.

Op basis van de liquiditeitsprognose zal in 2026 naar verwachting geen langlopende geldlening afgesloten hoeven worden. Uit de onderstaande tabel is af te leiden dat de gemeente voor 2026 ruimschoots binnen de gestelde renterisiconorm blijft.

Berekening renterisiconorm	2026	2027	2028	2029
De norm is gesteld op een percentage van het begrotingstotaal	20%	20%	20%	20%
Begrotingstotalen*	171.700	165.305	161.944	161.052
Renterisiconorm	34.340	33.061	32.389	32.210
Rente herziening op vaste schuld	0	0	0	0
Aflossing op vaste schuld	1.800	2.800	3.200	2.800
Renterisico	1.800	2.800	3.200	2.800
Ruimte onder de renterisiconorm (voordeel, ruimte)	32.540	30.261	29.189	29.410

*Betreft saldo lasten exclusief reserves primitieve begroting

Renteschema 2026			
a.	De externe rentelasten over de korte en lange financiering	-/-	239.467
b.	De externe rentebaten over de korte en lange financiering	+/+	1.085.374
	Saldo rentelasten en rentebaten		845.907
c1.	De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	+/+	338.932
c2.	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	-/-	
c3.	De rentebaat van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken (=projectfinanciering), die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	+/+	
	Aan taakvelden toe te rekenen externe rente		1.184.839
d1.	Rentelasten over eigen vermogen	-/-	3.794.527
d2.	Rentelasten over voorzieningen	-/-	1.466.453
	Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente		-4.076.141
e.	De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	+/+	3.969.619
f.	Renteresultaat op het taakveld treasury		-106.522

Bovenstaande tabel geeft inzicht in de rentelasten en rentebaten van de gemeente Dronten. Het saldo van rentelasten en rentebaten betreft onder andere de rentebaten die worden ontvangen over de uitstaande geldleningen (verstrekke leningen aan de Meerpaal en Alliander). De aan de taakvelden toe te rekenen externe rente bestaat uit het saldo van rentelasten en rentebaten vermeerderd met het verplicht aan de grondexploitatie toe te rekenen rente. Deze rente is gebaseerd op de voorschriften zoals opgenomen in de notitie Grondexploitatie 2016 van de commissie BBV.

Bij de wijziging van het BBV en de invoering van de vennootschapsbelasting voor de lagere overheden, is de toerekening van rente een belangrijk aandachtspunt. In de rente notitie 2018 heeft de commissie BBV uitgewerkt hoe de rentelasten en rentebaten dienen te worden verantwoord. Met de wijzigingen in de bepalingen en richtlijnen van de notitie tracht de commissie een eenduidige handelswijze met betrekking tot rente bij gemeenten te bevorderen en de transparantie te vergroten.

Saldo en liquiditeitenbeheer

Voor het liquiditeitenbeheer is een dienstverleningsovereenkomst met de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) afgesloten.

Decentrale overheden zijn verplicht om hun overvloedige liquide middelen in de Rijksschatkist (schatkistbankieren) aan te houden. Voor ons betekent schatkistbankieren dat wij al onze overvloedige middelen aanhouden in de schatkist bij het ministerie van Financiën.

Rentelasten en -baten

Er is een balans- en liquiditeitsprognose opgesteld waaruit de kredietbehoefte van de gemeente in de komende jaren blijkt.

Op basis van deze prognose is de verwachting dat in 2027 externe financiering van circa € 40 miljoen zal moeten worden aangetrokken voor betaling van de geplande investeringen (o.a. Strategisch Vastgoed Plan en woningbouwopgave).

Medio 2025 was er een saldo schatkistbankieren van circa 90 miljoen. Sinds september 2022 ontvangt de gemeente weer rente op de rekening-courant bij het Rijk (schatkistbankieren). De rente is variabel en is in 2025 gedaald naar 1,9% (stand juni 2025). De renteontwikkeling is erg onzeker. De ECB heeft in 2025 al meerdere renteverlagingen doorgevoerd. De verwachting is dat de ECB de beleidsrente in de rest van 2025 nog verder zal verlagen met nog een paar stappen van 0,25%.

Voor het jaar 2026 zijn de rentebaten begroot op € 1.200.000 (waarvan € 300.000 structureel en € 900.000 incidenteel). De verwachting is namelijk dat het saldo schatkistbankieren de komende jaren snel zal dalen, omdat deze liquide middelen zullen worden aangewend voor de geplande investeringen. Voor de jaren 2026 en verder is daarom een lagere structurele rente opbrengst begroot van € 125.000 (1,25% over het minimale "werkkapitaal" van € 10 miljoen wat zal worden aangehouden in schatkistbankieren).

Paragraaf bedrijfsvoering

Toekomstgerichte bedrijfsvoering

De bedrijfsvoering van de gemeente Dronten ondersteunt de groei van onze gemeente en zorgt dat inwoners kunnen rekenen op een betrouwbare en dienstbare overheid. In 2026 staat de verdere ontwikkeling richting Dronten 2050 centraal. Deze koers wordt uitgewerkt langs vijf pijlers: organisatieontwikkeling, versterkte sturing, regionale samenwerking, professionalisering en een sterke basis. Deze onderdelen worden nader uitgewerkt in het concernwerkplan 2026-2030 en de teamjaarplannen.

Zo draagt de bedrijfsvoering structureel bij aan de gemeentelijke ambities en de doelen van Programma 0.

Te meten onderdelen: realisatiegraad van acties uit het Concernwerkplan en medewerkerstevredenheid over middelen en ondersteuning.

Uitvoeringskracht en samenwerking versterken

Passende bedrijfsvoering is gericht op versterken van onze focus van buiten naar binnen, verbeteren van de balans tussen beheer en ontwikkeling en het op orde hebben van processen en uitvoeringskracht. Dit vraagt een veranderende rol van de vakspecialisten binnen bedrijfsvoering, onder andere naar een meer pro actieve en beleidsoverstijgende rol, gericht op het ontwikkelen van die passende bedrijfsvoering. Met gerichte ontwikkeltrajecten voor de teams van bedrijfsvoering wordt er gezorgd dat de dienstverlening aansluit bij de maatschappelijke opgaven waar Dronten voor staat.

Te meten onderdelen: mate waarin dienstverlening en processen voldoen aan kwaliteitsnormen en verbetering van doorlooptijden van primaire processen gerealiseerd is.

Organisatieontwikkeling en leiderschap

Vanuit de organisatiefilosofie Dronten op Koers blijft brede welvaart leidend. Opgavegericht werken en vakmanschap staan centraal, zodat medewerkers vanuit hun eigenaarschap verantwoordelijkheid nemen voor maatschappelijke resultaten. Talentontwikkeling en samenwerking met de samenleving zijn hierin sleutelbegrippen. Het streven op termijn is dat de management- en besturingsfilosofie het kader vormen voor de samenwerking tussen raad, college, managementteam en organisatie. Verdere ontwikkeling van leiderschap is nodig om de transitie te ondersteunen en de organisatiedoelen te realiseren.

Te meten onderdelen: deelname aan leiderschap ontwikkelprogramma's vanuit bedrijfsvoering, medewerkerstevredenheid over leiderschap en samenwerking binnen de bedrijfsvoering.

Effectgericht sturen en digitalisering

Het versterken van bedrijfsprocessen en sturingsinformatie blijft een belangrijke prioriteit. Met Effect Gericht Sturen (EGS) worden resultaten en processen inzichtelijk gemaakt, zodat de organisatie effectiever en efficiënter kan werken en het bestuurlijke gesprek over maatschappelijke effecten kan verdiepen. Digitalisering en informatisering dragen bij aan een betere interne sturing en dienstverlening aan inwoners en versterken de toekomstbestendigheid van de organisatie.

Te meten onderdelen: aanwezigheid en actualiteit van prestatie-informatie bij kernprocessen (doen we wat we hebben afgesproken) en mate waarin digitale en analoge dienstverlening voldoet aan kwaliteits- en toegankelijkheidsnormen.

Financiële rechtmatigheid en robuustheid

Een gezonde financiële basis is een voorwaarde voor duurzame bedrijfsvoering. Er wordt gewerkt aan een structureel en reëel sluitende meerjarenbegroting en een gezonde financiële positie op de lange termijn. Gemeenschapsgelden worden controleerbaar en verantwoord besteed door naleving en controle van het inkoopbeleid, toepassing van de mandaat- en budgetregeling en structurele monitoring van financiële processen. Hiermee waarborgen we de financiële rechtmatigheid en voldoen we aan de eisen van het BBV.

Te meten onderdelen: de begroting in relatie tot de jaarstukken, naleving van wet- en regelgeving in inkoop- en aanbestedingsdossiers, rechtmatigheidsverklaring en de beoordeling van de financiële weerbaarheid.

Met deze beschreven aanpak blijft de bedrijfsvoering van de gemeente Dronten in 2026 gericht op professionalisering, resultaatgericht werken en financiële robuustheid. Door organisatieontwikkeling, versterking van leiderschap, digitalisering en een solide financiële basis, bouwen we aan een toekomstbestendige organisatie die effectief bijdraagt aan brede welvaart voor onze inwoners.

Paragraaf verbonden partijen

Algemeen

Een verbonden partij wordt gedefinieerd als een privaatrechtelijke- of publiekrechtelijke organisatie, waarmee de gemeente een bestuurlijke en een financiële band heeft.

Onder bestuurlijk belang wordt verstaan een zetel (vertegenwoordiging) in het bestuur of het hebben van stemrecht.

Van een financieel belang is sprake als de gemeente middelen ter beschikking stelt en deze in geval van faillissement van de verbonden partij kwijt is, of als financiële problemen bij de verbonden partij verhaald kunnen worden op de gemeente.

Het aangaan van banden met (verbonden) derde partijen komt voort uit het publieke belang. Verbindingen met deze derde partijen is dus een manier om bepaalde publieke taken uit te voeren. De huidige verbonden partijen waaraan de gemeente is gelieerd, hebben veelal een historische bestaansgrond. Afhankelijk van onze mate van verbondenheid zijn wij in meer of mindere mate in staat om invloed op het beleid van desbetreffende verbonden partij uit te oefenen.

Visie op verbonden partijen

Het gemeentelijk beleid is er op gericht het aantal verbonden partijen beperkt te houden, enerzijds uit het oogpunt van risicobeheersing en beperking en anderzijds uit het oogpunt van transparantie van bestuur. Er kunnen echter altijd goede redenen aanwezig zijn voor het aangaan van een verbonden partij constructie. Criteria die daarbij onder andere worden gehanteerd:

1. De taak kan niet of zeer moeilijk door de gemeente alleen worden uitgevoerd.
2. Gezamenlijke uitvoering van de taak levert voor de gemeente een concrete meerwaarde op en de gekozen vorm van samenwerking draagt bij aan een efficiëntere en effectievere uitvoering van onze publieke taak.
3. Voordelen van de (beoogde) samenwerking wegen op tegen de nadelen.

Overzichtstabel

Naam verbonden partij	Taakveld	Vertegenwoordiger gemeente	Financieel belang 2026
Gemeenschappelijke regelingen			
Het Flevolands Archief (HFA)	0.4	S.J. Lap	€ 201.345
Gemeenschappelijk Belastingkantoor Lococensus Tricijn (GBLT)	0.62	S.J. Lap	€ 748.000
Veiligheidsregio Flevoland (VRF)	1.1	J.P. Gebben	€ 3.492.398
Regionale Sociale Recherche	6.3	P. Duvekot	€ 93.250
IMpact	6.4	P. Duvekot	€ 2.119.232
Centrumregeling Sociaal Domein Flevoland	6.71, 6.72 en 6.82	P. Duvekot	€ 368.227
GGD Flevoland	7.1	L. Hillebregt	€ 1.424.000
Omgevingsdienst Flevoland en Gooi- en Vechtstreek (OFGV)	7.4	L. Hillebregt	€ 1.419.794
Vennootschappen/Coöperaties			
Alliander N.V.	0.5	S.J. Lap	€ 315.000
Vitens N.V.	0.5	S.J. Lap	Nb
Technofonds Flevoland	3.1	S.J. Lap	n.v.t.
Coöperatie Gastvrije Randmeren	5.7	S.J. Lap	€ 31.963
Huisvuilcentrale Alkmaar (garantstellingsprovisie HVC)	7.3	L. Hillebregt	Nb
Verenigingen			
Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG)	0.1	J.P. Gebben	€ 80.710

Omgevingsdienst Flevoland en Gooi- en Vechtstreek (OFGV) - Lelystad					
Algemeen					
Onderdeel van	Pakket 7R (Milieu)omgevingsveiligheid				
Draagt bij aan	Het behouden dan wel verbeteren van de kwaliteit van de fysieke leefomgeving (veiligheid, gezondheid, leefbaarheid en duurzaamheid) in Flevoland en de regio Gooi en Vechtstreek.				
Gemeentelijk belang	Bescherming van mens en natuur tegen schade; uitvoering van vergunningsverlening, toezicht en handhaving milieu. De OFGV is verantwoordelijk voor de vergunningverlening, toezicht en handhaving op milieugebied en specialistische advisering op het gebied van milieu en ruimtelijke ordening, o.a. binnen de gemeente Dronten.				
Juridische vorm	Publiekrechtelijke rechtspersoon (Openbaar Lichaam, Wet gemeenschappelijke regelingen). De gemeenschappelijke regeling is in 2017 in werking getreden en voor het laatst in 2024 gewijzigd op grond van evaluatie van de regeling en wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen. De deelnemers zijn en blijven bevoegd gezag. Bevoegdheden zijn niet gedelegeerd, maar in mandaat overgedragen.				
Partijen	Deelnemers in de OFGV zijn de Provincies Flevoland en Noord-Holland en 12 gemeenten die zich in Flevoland en de Gooi en Vechtstreek bevinden: Lelystad, Almere, Dronten, Noordoostpolder, Urk, Zeewolde, Blaricum, Hilversum, Huizen, Laren, Wijdmeren, Gooise Meren. Het aandeel van de gemeente Dronten in de begroting van 2026 bedraagt 7,32%.				
Belangen					
Financieel		Realisatie 2024		Begroot 2025	Begroot 2026
Jaarlijkse bijdrage			€ 1.216.618	€ 1.334.678	€ 1.419.794
Resultaat			€ 144.368	-	-
Eigen vermogen	1-1-2026	€ 1.850.268			
	31-12-2026	€ 1.395.268			
Vreemd vermogen	1-1-2026	€ 4.712.292			
	31-12-2026	€ 4.712.292			
Bestuurlijke betrokkenheid	Algemeen bestuur: wethouder Lazise Hillebregt				
Financieel belang	OFGV heeft voor 2026 een begroting opgesteld van in totaal € 19.396.353. De bijdrage van de gemeente Dronten aan de OFGV bedraagt € 1.419.794, welke gedekt is in de gemeentelijke begroting. De deelnemers zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor eventuele financiële risico's/tekorten van de OFGV, naar rato van hun inbreng. Uit de resultaten die jaarlijks behaald worden, mag de OFGV een benodigde weerstandscapaciteit opbouwen om tegenvallers op te vangen. Voor 2026 heeft het Algemeen Bestuur deze weerstandscapaciteit vastgesteld op maximaal € 947.500. De verhouding tussen de vrije en benodigde weerstandscapaciteit is 0,95.				
Bijzonderheden					
Ontwikkelingen	De doorvertaling van de outcomegerichte doelstellingen uit het Regionale Uitvoerings- en Handhavingsstrategie 2024-2027 naar uitvoering wordt ook in 2026 samen met de deelnemers verder vormgegeven. Met deze lijn van doorontwikkelen verwacht OFGV op 1 april 2026 aan het Rijk te kunnen aantonen te voldoen aan de landelijke robuustheidscriteria voor omgevingsdiensten en verwachten zij bovenal dat de gewenste robuuste en toekomstbestendige dienst ontstaat die vergunningen-, toezicht- & handhavings- en adviestaken op het gebied van de fysieke leefomgeving effectief en efficiënt kan uitvoeren.				
Risico's	In 2027 is de implementatie van opnieuw aanbestede VTH-systemen voorzien. De eenmalige aanbestedings- en implementatiekosten zijn geraamd op 8 ton. Uit het verloopoverzicht van de bestemmingsreserve Innovatie en Ontwikkeling blijkt dat de reserve niet toereikend is voor het gehele bedrag (tekort € 454.377). Hier loopt gemeente Dronten een risico van € 32.000 als extra bijdrage voor deze aanbesteding op basis van de verdeelsleutel van 6,94% (= stempercentage 2025).				
Meer informatie	Omgevingsdienst Flevoland & Gooi- en Vechtstreek				

Het Flevolands Archief (HFA) - Lelystad	
Algemeen	
Onderdeel van	Pakket 0C Overhead
Draagt bij aan	Het zorgdragen voor goed beheer en behoud van de archieven en het bevorderen van de toegankelijkheid van deze archieven voor publiek, overheid en wetenschap.
Gemeentelijk belang	Uitvoering van de wettelijke archieftaken.
Juridische vorm	Publiekrechtelijke rechtspersoon (Openbaar Lichaam, Wet gemeenschappelijke regelingen). De gemeenschappelijke regeling is in 2017 in werking getreden en voor het laatst in 2024 gewijzigd op grond van evaluatie van de regeling en wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen.

	De deelnemers zijn en blijven bevoegd gezag. Bevoegdheden zijn gedelegeerd.				
Partijen	Het Flevolands Archief werkt in opdracht voor de samenwerkingspartners het Rijk, de provincie Flevoland, de gemeenten Dronten, Lelystad, Urk en Zeewolde en het waterschap Zuiderzeeland.				
Belangen					
Financieel			Realisatie 2024	Begroot 2025	Begroot 2026
Jaarlijkse bijdrage			€ 160.611	€ 165.102	€ 201.345
Resultaat			-	-	-
Eigen vermogen	1-1-2026	€ 226.777			
	31-12-2026	€ 318.484			
Vreemd vermogen	1-1-2026	€ 124.879			
	31-12-2026	€ 314.150			
Bestuurlijke betrokkenheid	Algemeen bestuur: wethouder Siert Jan Lap				
Financieel belang	HFA heeft voor 2026 een begroting opgesteld van in totaal € 1.833.833. De bijdrage van de gemeente Dronten aan HFA bedraagt € 201.345, welke gedekt is in de gemeentelijke begroting. De deelnemers zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor eventuele financiële risico's/tekorten van HFA, naar rato van hun inbreng. Uit de resultaten die jaarlijks behaald worden, mag de HFA een eigen weerstandscapaciteit opbouwen om tegenvallers op te vangen. Voor 2026 heeft het Algemeen Bestuur deze weerstandscapaciteit vastgesteld op maximaal € 140.356.				
Bijzonderheden					
Ontwikkelingen	De ontwikkelingen rond de nieuwe Archiefwet, voorzieningen voor digitaal gevormd archief en de zoektocht naar passende en nieuwe samenwerkingsvormen met het Rijk en stakeholders in de regio beïnvloeden in sterke mate de agenda van HFA en inzet van (financiële) middelen voor de komende jaren.				
Risico's	Aandachtspunt in de komende periode is dat het voor HFA onhaalbaar is om het niveau van advisering, de digitaliseringstaken en de benodigde inzet op vernieuwing in hardware en software op het thema digitale veiligheid te waarborgen zonder extra financiële middelen voor uitbreiding van de formatie voor ICT-deskundigen, archivariissen en het managementteam.				
Meer informatie	HFA				
	Gemeenschappelijke Regeling Regionaal Historisch Centrum HFA				

Gemeenschappelijk Belastingkantoor Lococensus Tricijn (GBLT) - Zwolle					
Algemeen					
Onderdeel van	Pakket OD Gemeentelijke belastingen				
Draagt bij aan	De wettelijke bevoegdheid om belastingen en rechten te heffen ter financiering van taken waarbij op een transparante, rechtvaardige en doelmatige manier inkomsten gegenereerd worden om de publieke taken te kunnen uitvoeren.				
Gemeentelijk belang	Effectieve, efficiënte en rechtmatige inning en beheersing van belastingen en heffingen.				
Juridische vorm	Publiekrechtelijke rechtspersoon (Openbaar Lichaam, Wet gemeenschappelijke regelingen). De gemeenschappelijke regeling is in 2016 in werking getreden en voor het laatst in 2024 gewijzigd op grond van evaluatie van de regeling en wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen. De deelnemers zijn en blijven bevoegd gezag. Bevoegdheden zijn gedelegeerd.				
Partijen	10 gemeenten: Zwolle, Bunschoten, Leusden, Nijkerk, Dronten, Dalfsen, Ommen, Veenendaal, Renswoude en Woudenberg. 5 waterschappen: Drents Overijsselse Delta, Rijn en IJssel, Vechtstromen, Vallei en Veluwe en Zuiderzeeland.				
Belangen					
Financieel			Realisatie 2024	Begroot 2025	Begroot 2026
Jaarlijkse bijdrage			€ 712.289	€ 720.000	€ 748.000
Resultaat			€ 2.281.000	-	-
Eigen vermogen	1-1-2026	-			
	31-12-2026	-			
Vreemd vermogen	1-1-2026	€ 6.158.000			
	31-12-2026	€ 5.916.000			
Bestuurlijke betrokkenheid	Algemeen bestuur: wethouder Siert Jan Lap				
Financieel belang	GBLT heeft voor 2026 een begroting opgesteld van in totaal € 30,5 miljoen.				

	De bijdrage van de gemeente Dronten aan GBLT bedraagt € 748.000, welke gedekt is in de gemeentelijke begroting. GBLT heeft geen weerstandscapaciteit. De deelnemers zijn verplicht zorg te dragen dat GBLT te allen tijden beschikt over voldoende middelen om aan al zijn verplichtingen jegens derden te kunnen voldoen. Dit betekent dat deelnemers zelf maatregelen moeten treffen om eventuele risico's af te dekken.
Bijzonderheden	
Ontwikkelingen	De aankomende jaren zijn er een aantal ontwikkelingen die de uitvoering van GBLT raken zoals innovaties (robotisering en AI), externe wetten en regels over belastingen, de uitvoering van de wet WOZ en veranderende verhoudingen tussen overheid en burgers. Deze ontwikkelingen raken maatschappelijke vragen zoals participatie, gemeenschappelijke ICT-architecturen, menselijke maat, transparantie, rechtsbescherming en informatieveiligheid bij het gebruik van gegevens. Daarnaast wordt nagedacht over mogelijkheden van verruiming van het gemeentelijk belastinggebied.
Risico's	De ontwikkeling van de proceskosten is onzeker. Door de aanpassingen van de proceskostenvergoedingen voor WOZ-zaken, onder andere vanwege uitspraken van de Hoge Raad en een aangepaste WOZ-factor per 1 januari 2025, blijft de hoogte van de proceskosten (NCNP-kosten) een risico. Daarnaast is de hoogte van de totale proceskostenvergoeding sterk afhankelijk van het aantal bezwaren en beroepen dat wordt ingediend en het toekenningspercentage daarvan.
Meer informatie	Gemeente- en waterschapsbelastingen

Veiligheidsregio Flevoland (VRF) - Lelystad

Algemeen					
Onderdeel van	Pakket 1E Rampenbestrijding en crisisorganisatie				
Draagt bij aan	Een redzame samenleving				
Gemeentelijk belang	Het voorkomen, beperken en bestrijden van brand en gevaar voor mensen en dieren. Het bevorderen van goede samenwerking tussen de hulpdiensten, gemeenten en andere partners in de regio op het gebied van crisisbeheersing.				
Juridische vorm	Gemeenschappelijke regeling				
Partijen	In Veiligheidsregio Flevoland werken de zes gemeenten in Flevoland (Almere, Dronten, Lelystad, Noordoostpolder, Urk en Zeewolde) samen met Brandweer Flevoland, politie en de geneeskundige zorg (GHOR Flevoland). Daarnaast wordt samengewerkt met een groot aantal andere partners.				
Belangen					
Financieel			Realisatie 2024	Begroot 2025	Begroot 2026
Jaarlijkse bijdrage			€ 2.922.781	€ 2.893.598	€ 3.492.398
Resultaat			-€ 2.320.068	-€ 339.500	-
Eigen vermogen	1-1-2026	€ 8.341.000			
	31-12-2026	€ 8.646.000			
Vreemd vermogen	1-1-2026	€ 5.614.000			
	31-12-2026	€ 5.088.000			
Bestuurlijke betrokkenheid	Algemeen en dagelijks bestuur: burgemeester Jean Paul Gebben				
Financieel belang	VRF heeft voor 2026 een begroting opgesteld van in totaal € 42.877.406. De bijdrage van de gemeente Dronten aan de VRF bedraagt € 3.492.398, welke gedekt is in de gemeentelijke begroting. De deelnemers zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor eventuele financiële risico's/tekorten van de VRF, naar rato van hun inbreng. Uit de resultaten die jaarlijks behaald worden, mag de VRF een eigen weerstandscapaciteit opbouwen om tegenvallers op te vangen. Voor 2025 heeft het Algemeen Bestuur de weerstandsratio vastgesteld op 25,03%.				
Bijzonderheden					
Ontwikkelingen	De beleidsthema's die in 2026 centraal staan, zijn 'veilige leefomgeving', 'toekomstbestendige crisisbeheersing', 'toekomstbestendige brandweerzorg' en 'wendbare organisatie'. De maatschappij waarin we ons bevinden is continu aan verandering onderhevig. We verkeren in een tijdperk van veel onzekerheid en (internationaal) 'gevoelde dreiging'. Dat vraagt van veiligheidsregio's om alert te blijven, zich flexibel op te stellen, te anticiperen op ontwikkelingen waar dat kan en mee te gaan met veranderingen waar dat nodig is, om zodoende de veiligheid van de omgeving te kunnen blijven waarborgen.				
Risico's	De VRF blijft in afwachting van landelijke besluitvorming op het onderwerp Verplichtend karakter. Het uitgangspunt blijft dat alle kosten die verband houden met de afschaffing van het Verplichtend karakter door het Rijk vergoed zouden moeten worden.				
Meer informatie	Website Veiligheidsregio Flevoland				

Regionale Sociale Recherche - Zwolle

Algemeen

Onderdeel van	Pakket 6M3 Arbeidsparticipatie en minima ondersteunende regelingen
Draagt bij aan	De gemeenschappelijke regeling Sociale Recherche IJssel-Vechtstreek, waarin acht gemeenten samenwerken onder leiding van Zwolle, is verantwoordelijk voor het voorkomen en opsporen van fraude binnen sociale zekerheidsregelingen zoals de Participatiewet, IOAW en IOAZ. Door deze taak regionaal te organiseren, wordt specialistische kennis gebundeld en de kwaliteit van handhaving verhoogd. De gemeente Zwolle voert de uitvoering uit namens de deelnemende gemeenten. Dit draagt bij aan een rechtvaardige en betrouwbare inkomensondersteuning, waarmee het doel van een stabiel en voorspelbaar (basis)inkomen voor inwoners wordt ondersteund
Gemeentelijk belang	De deelnemende gemeente hebben er belang bij om fraude met sociale zekerheidsregelingen zoals de Participatiewet, IOAE en IOAZ effectief te voorkomen en op te sporen. Door deze taak gezamenlijk onder te brengen bij de gemeente Zwolle wordt kennis en capaciteit gebundeld. Is er sprake van efficiëntie, schaalvoordelen en een eenduidige uitvoering. Door misbruik tegen te gaan, blijft er meer ruimte voor ondersteuning van inwoners die het echt nodig hebben, wat bijdraagt aan bestaanszekerheid en vertrouwen in de overheid.
Juridische vorm	Gemeenteschappelijke regeling
Partijen	De sociale recherche werkt in opdracht van de gemeenten Dalfsen, Dronten, Hardenberg, Hattum, Kampen, Ommen, Zwartewaterland en Zwolle.

Belangen

Financieel	Realisatie 2024	Begroot 2025	Begroot 2026
Jaarlijkse bijdrage	€ 62.410	€ 96.314	€ 93.250
Resultaat	-	-	-
Eigen vermogen	1-1-2026	-	-
	31-12-2026	-	-
Vreemd vermogen	1-1-2026	-	-
	31-12-2026	-	-
Bestuurlijke betrokkenheid	De wethouder met de portefeuille Toezicht en Handhaving sluit aan bij de bestuurlijke overleggen van deze GR.		
Financieel belang	Betreft een bijdrage in de uitvoeringskosten van de Sociale Recherche aan gemeente Zwolle. Er is geen sprake van eigen vermogen of resultaat.		

Bijzonderheden

Ontwikkelingen	De Participatiewet in Balans zal, waarschijnlijk, op 1 januari 2026 in werking treden. In dit wetsvoorstel staan vele maatregelen om de Participatiewet te verbeteren en de balans te brengen tussen rechten en plichten van bijstandsgerechtigden. Gemeenten krijgen meer ruimte voor maatwerk, waarbij de menselijke maat en vertrouwen centraal staan. Met het wetsvoorstel handhaving sociale zekerheid wordt beoogd om een evenwichtig handhavingssysteem te creëren. Dat betekent dat er naast aandacht voor fouten, ook voldoende aandacht moet zijn voor daadwerkelijk misbruik. Het accent wordt verlegd van rechtmatigheid naar rechtvaardigheid. Er komt meer aandacht voor voorlichting en preventie.
Risico's	De gemeenschappelijke regeling Sociale Recherche IJssel-Vechtstreek kent voor deelnemende gemeenten enkele risico's. Zo is er sprake van beperkte directe invloed op de uitvoering, aangezien deze centraal wordt aangestuurd door de gemeente Zwolle. Daarnaast bestaat het risico op een ongelijke verdeling van inzet en capaciteit, wat kan leiden tot verschillen in dienstverlening. Financieel kunnen onvoorziene kosten ontstaan, terwijl de grip op de begroting beperkt is.
Meer informatie	Werkgebied Sociale Recherche IJssel-Vechtstreek

Impact - Dronten

Algemeen

Onderdeel van	Pakket 6M3 Arbeidsparticipatie en minima ondersteunende regelingen
Draagt bij aan	Het realiseren van bestaanszekerheid, gelijke kansen en participatie naar vermogen voor inwoners.
Gemeentelijk belang	Impact streeft naar een toename van het aantal inwoners met een uitkering dat deelneemt aan de samenleving, hetzij via werk, hetzij via andere vormen van maatschappelijke participatie. Daarnaast richt Impact zich op het vergroten van het aantal inwoners met een indicatie voor de 'banenafpraak' of 'beschut werk' dat een betaalde werkplek heeft. Door deze inzet draagt Impact bij aan het versterken van bestaanszekerheid, het bevorderen van gelijke kansen en het ondersteunen van participatie naar vermogen voor alle inwoners.
Juridische vorm	Bedrijfsvoeringsorganisatie, Wet gemeenschappelijke regelingen

Partijen	Gemeente Dronten, gemeente Kampen en bedrijfsvoeringsorganisatie Impact				
Belangen					
Financieel			Realisatie 2024	Begroot 2025	Begroot 2026
Jaarlijkse bijdrage			€ 1.926.403	€ 2.226.880	€ 2.119.232
Resultaat			-	-	-
Eigen vermogen	1-1-2026	€ 436.000			
	31-12-2026	€ 436.000			
Vreemd vermogen	1-1-2026	€ 9.695.000			
	31-12-2026	€ 9.695.000			
Bestuurlijke betrokkenheid	Wethouder P. Duvekot is namens het college van Dronten bestuurslid van Impact.				
Financieel belang	Het Werkvoorzieningschap Kampen & Dronten heeft voor 2026 een begroting opgesteld van in totaal € 8,6 miljoen (basis integratie-uitkering septembercirculaire 2024). De bijdrage van de gemeente Dronten aan Impact is op basis hiervan ingeschat op € 2.119.232, welke gedekt is in de gemeentelijke begroting. De deelnemers zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor eventuele financiële risico's/tekorten van Impact, naar rato van hun inbreng.				
Bijzonderheden					
Ontwikkelingen	Impact staat voor een belangrijke transitie: van het uitsluitend bieden van werkplekken naar het bevorderen van een integrale aanpak waarin werken én maatschappelijke participatie centraal staan als volwaardige vormen van meedoen en ontwikkeling. Dit vraagt om een flexibele organisatie die inspeelt op de veranderende arbeidsmarkt, samenwerkt met onderwijs en werkgevers en maatwerk biedt aan mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. De uitdagingen zijn groot: de vraag naar ondersteuning groeit, terwijl de arbeidsmarkt krap blijft en de doelgroep complexer wordt. Denk aan jongeren zonder startkwalificatie, statushouders of mensen met psychische kwetsbaarheid. Een sterke sociale infrastructuur is nodig om deze groepen effectief te bereiken en activeren. De ontwikkeling van Impact is niet alleen organisatorisch, maar ook een maatschappelijke investering in een inclusieve arbeidsmarkt. Ook vrijwilligerswerk, mantelzorg en participatieplekken worden gezien als waardevolle vormen van participatie die bijdragen aan verbondenheid, eigenwaarde en sociale gelijkheid.				
Risico's	Met het bedrijfsresultaat dat Impact realiseert wordt gedeeltelijk het negatieve subsidieresultaat gecompenseerd. Voor het resterende deel geldt dat de deelnemende gemeenten Kampen en Dronten naar rato bijdragen aan een exploitatietekort. Dronten draagt 25% van de tekorten van Impact. Deze bijdrage is de afgelopen jaren gedaald door een groei in het bedrijfsresultaat.				
Meer informatie	Impact				

Centrumregeling Sociaal Domein Flevoland - Gemeente Almere (centrumgemeente)

Centrumregeling Sociaal Domein Flevoland - Gemeente Almere (centrumsamenwerkingsverdrag)					
Algemeen					
Onderdeel van	Pakket 6P Opgroeien en opvoeden				
Draagt bij aan	Kinderen en jeugdigen groeien zoveel mogelijk thuis op en Geïndiceerde jeugdhulp is vooral beschikbaar voor kinderen met een complexe zorgbehoefte.				
Gemeentelijk belang	Deze regeling heeft tot doel te komen tot een doelmatige uitvoering van de aan de centrumregeling opgedragen taken.				
Juridische vorm	Centrumregeling Sociaal Domein Flevoland				
Partijen	Gemeente Almere, Lelystad, Noordoostpolder, Urk en Dronten				
Belangen					
Financieel			Realisatie 2024	Begroot 2025	Begroot 2026
Jaarlijkse bijdrage			€ 294.995	€ 322.637	€ 368.227
Resultaat			-	-	-
Eigen vermogen	1-1-2026	-			
	31-12-2026	-			
Vreemd vermogen	1-1-2026	-			
	31-12-2026	-			
Bestuurlijke betrokkenheid	De colleges van burgemeester en wethouders en de burgemeesters van de gemeenten Almere, Dronten, Lelystad, Noordoostpolder, Urk en Zeewolde, ieder voor zover het hun bevoegdheid betreft.				
Financieel belang	Betreft een bijdrage in de uitvoeringskosten van de Centrumregeling aan de gemeente Almere. Er is geen sprake van eigen vermogen of resultaat.				

Bijzonderheden	
Ontwikkelingen	Er loopt een governance traject waarbij er gewerkt wordt aan een nieuwe governance. Vanuit de hervormingsagenda is er wetgeving in de maak waarbij er verplicht wordt gesteld meer vormen van jeugdhulp regionaal in te kopen. Dit wordt op dit moment voorbereid. Er wordt gekoerst op de ingangsdatum 01-01-2027.
Risico's	De regionale organisatie wordt groter waardoor deze mogelijk op termijn meer middelen nodig zal hebben.
Meer informatie	Dienstverleningshandvest behorende bij centrumregeling sociaal domein Flevoland Centrumregeling Sociaal Domein Flevoland

GGD Flevoland - De hoofdvesting van GGD Flevoland bevindt zich in Lelystad

Algemeen					
Onderdeel van	Pakket 70 Gezonde leefstijl				
Draagt bij aan	Het versterken van gezonde leefstijl en mentaal welbevinden.				
Gemeentelijk belang	Bijdragen aan doelstellingen van Volksgezondheid met uitgangspunt preventie en gezondheidsbevordering. Deze doelstellingen komen voort uit de verplichtingen vanuit de wet Publieke Gezondheid.				
Juridische vorm	GGD Flevoland is een gemeenschappelijke regeling onder de noemer 'Gemeenschappelijke Regeling Gemeentelijke Gezondheidsdienst Flevoland 2023'. Het gaat om een Publiekrechtelijke rechtspersoon (Openbaar Lichaam, wet Gemeenschappelijke regelingen).				
Partijen	GGD Flevoland werkt in opdracht van de zes gemeenten (Almere, Dronten, Lelystad, Noordoostpolder, Urk en Zeewolde) in Flevoland. Iedere gemeente wordt door een lid vertegenwoordigd in het Algemeen Bestuur van de GGD Flevoland.				
Belangen					
Financieel			Realisatie 2024	Begroet 2025	Begroet 2026
Jaarlijkse bijdrage			€ 1.172.000	€ 1.197.000	€ 1.424.000
Resultaat			€ 11.000	-	-
Eigen vermogen	1-1-2026	€ 7.052.000			
	31-12-2026	€ 7.052.000			
Vreemd vermogen	1-1-2026	€ 28.492.000			
	31-12-2026	€ 28.464.000			
Bestuurlijke betrokkenheid	De wethouder Volksgezondheid/Publieke Gezondheid vertegenwoordigt de gemeente Dronten in het Algemeen Bestuur van de GGD Flevoland.				
Financieel belang	GGD Flevoland heeft voor 2026 een begroting opgesteld van in totaal € 14.478.000 aan inwonersbijdrage. De bijdrage van de gemeente Dronten aan de GGD Flevoland bedraagt € 1.424.000, welke gedekt is in de gemeentelijke begroting. De deelnemers zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor eventuele financiële risico's/tekorten van de GGD Flevoland, naar rato van hun inbreng. Uit de resultaten die jaarlijks behaald worden, mag de GGD Flevoland een eigen weerstandsvermogen opbouwen om tegenvallers op te vangen. Voor 2026 begroot het Algemeen Bestuur de reserve GGD algemeen op € 3.440.000.				
Bijzonderheden					
Ontwikkelingen	GGD Flevoland zet in op haar huisvestingsbeleid en haar visie op bedrijfsvoering om een robuuste en toekomstbestendige GGD te blijven.				
Risico's	GGD Flevoland heeft een winstwaarschuwing afgegeven omdat de kosten (fors) aan het toenemen zijn. De actie die hierop genomen wordt, is een visie te ontwikkelen op bedrijfsvoering. Deze visie leidt tot een stijging in de inwonersbijdrage zoals verwerkt in de begroting 2026.				
Meer informatie	GGD Flevoland				

Alliander N.V. - Arnhem

Algemeen	
Onderdeel van	Pakket 02 Algemene uitkering, treasury en overige baten en lasten
Draagt bij aan	Autonomie. Beslissingen komen binnen wet- en regelgeving op de juiste niveaus tot stand en dragen bij aan het behouden van autonomie. Hierbij worden financiële risico's geïnventariseerd en op een adequate manier beheerst, zodat nu en in de toekomst de gemeente financieel gezond is en blijft.
Gemeentelijk belang	Een betrouwbare energievoorziening wat essentieel is voor inwoners, bedrijven en maatschappelijke instellingen.
Juridische vorm	Naamloze vennootschap (NV)
Partijen	De aandeelhouders van Alliander zijn de provincie Gelderland, Friesland, Noord-Holland,

	gemeente Amsterdam en andere gemeenten en provincies.				
Belangen					
Financieel			Realisatie 2024	Begroot 2025	Begroot 2026
Jaarlijkse bijdrage			€ 618.571	€ 250.000	€ 315.000
Resultaat			€ 976.000.000	-	Nb
Eigen vermogen	1-1-2026	Nb			
	31-12-2026	Nb			
Vreemd vermogen	1-1-2026	Nb			
	31-12-2026	Nb			
Bestuurlijke betrokkenheid	Stemrecht op aandeelhoudersvergaderingen (beperkt i.v.m. kleine aandelenbelang).				
Financieel belang	Dronten ontvangt dividend op basis van haar aandelen en een rentevergoeding op de verstrekte obligatielening.				
Bijzonderheden					
Ontwikkelingen	De energietransitie vereist dat de gehele energie-infrastructuur in Nederland de komende jaren verzaamd wordt omdat de elektriciteitsvraag in 2050 is verdubbeld. De energietransitie versnelt en leidt tot meer duurzame lokale opwek en een groeiende vraag naar elektrisch vermogen. Dit vraagt om grote aanpassingen van het energiesysteem. De capaciteit van de elektriciteitsnetten van Alliander moet hierdoor de komende jaren op veel plekken worden verdubbeld. Dit maakt grootschalige investeringen door Alliander noodzakelijk. Alliander verwacht op korte termijn een meer dan verdubbeling van de totale investeringen ten opzichte van afgelopen jaren. Alliander heeft op 31 mei 2021 aan alle aandeelhouders een verzoek tot kapitaalversterking gedaan. Bij uitgifte telt de bedoelde lening al voor 50% mee als eigen vermogen. Op deze wijze kan de financiële soliditeit van Alliander worden geborgd en kan Alliander de publieke taak als netbeheerder blijven realiseren. De hoogte van de obligatielening wordt bepaald naar rato van het aandelenbezit van Dronten. Volgens het aandeelhoudersregister heeft Dronten 488.271 aandelen in Alliander. Dit is 0,357% waardoor het concrete verzoek van Alliander een bedrag van € 2.141.618 bedraagt. Dit bedrag is medio december 2021 aan Alliander in de vorm van een reverse converteerbare hybride obligatielening uitgekeerd waarvan de rente bij uitgifte van de lening 2,075% bedraagt.				
Risico's	Een belangrijk risico is het risico op netcongestie en investeringsachterstand.				
Meer informatie	Alliander				

Vitens N.V. - Zwolle

Algemeen					
Onderdeel van	Pakket OZ Algemene uitkering, treasury en overige baten en lasten				
Draagt bij aan	Autonomie. Beslissingen komen binnen wet- en regelgeving op de juiste niveaus tot stand en dragen bij aan het behouden van autonomie. Hierbij worden financiële risico's geïnventariseerd en op een adequate manier beheerst, zodat nu en in de toekomst de gemeente financieel gezond is en blijft.				
Gemeentelijk belang	Een goede en veilige drinkwatervoorziening in de gemeente Dronten. Dit belang is verankerd in de statuten van Vitens waar het doel van de vennootschap omschreven is als: 'De uitoefening van een publiek (drink)waterbedrijf, daaronder begrepen: de winning, productie, transport, verkoop en distributie van water, alsmede het verrichten van alles wat met de publieke watervoorziening verband houdt.' Wettelijk is vastgesteld dat de aandelen van de drinkwaterbedrijven in publieke handen blijven.				
Juridische vorm	Naamloze vennootschap (NV)				
Partijen	De aandelen van Vitens N.V. zijn in handen van 97 aandeelhouders waaronder de provincie Flevoland, provincie Gelderland, provincie Overijssel, provincie Friesland en provincie Utrecht en 92 van de in deze provincies liggende gemeenten.				
Belangen					
Financieel			Realisatie 2024	Begroot 2025	Begroot 2026
Dividendopbrengst			-	-	Nb
Resultaat			€ 34.500.000	-	Nb
Eigen vermogen	1-1-2026	Nb			
	31-12-2026	Nb			
Vreemd vermogen	1-1-2026	Nb			
	31-12-2026	Nb			
Bestuurlijke betrokkenheid	Stemrecht op aandeelhoudersvergaderingen (beperkt i.v.m. kleine aandelenbelang).				
Financieel belang	Dronten ontvangt geen dividend op basis van haar aandelen omdat de financiële positie van Vitens onder druk staat als gevolg van de investeringsopgave en het WACC-beleid.				

Bijzonderheden	
Ontwikkelingen	De stijgende vraag naar water, door onder andere klimaatverandering en bevolkingsgroei, maakt dat water een steeds schaarser goed wordt. Bovendien is Nederland van oudsher ingericht op het zo snel mogelijk afvoeren van water. Dit is nadelig voor het grondwaterpeil en daarmee voor de natuur, landbouw en drinkwaterbedrijven zoals Vitens. Kortom: het watersysteem staat steeds meer onder druk. Het is daarom noodzakelijk dat we hier anders naar gaan kijken. Door de toenemende vraag heeft Vitens op de korte termijn meer vergunningen nodig om (grond)water te kunnen winnen om drinkwater van te maken. Alleen door samenwerking met de waterpartners van Vitens kunnen die vergunningen gerealiseerd worden. Complexe, langdurige vergunningprocedures en concurrerende belangen in de leefomgeving zijn grote knelpunten in het tijdig beschikbaar hebben van vergunningen. Lastige inpassing in de leefomgeving is daarvan vaak de oorzaak. De precieze knelpunten verschillen echter per regio. Andere, regio-overstijgende, belemmeringen zijn de toenemende schaarste in menskracht en middelen, de stikstofregels en netcongestie. Voor de lange(re) termijn, na 2030, werkt Vitens samen met stakeholders aan een robuust systeem met drinkwaterwinningen die zo weinig mogelijk impact hebben op natuur en omgeving (de strategische harten). Hiervoor kijken we ook naar alternatieve bronnen om drinkwater van te maken. Door naast diep grondwater ook in te zetten op het innemen van oppervlaktewater, oevergrondwater en ondiep grondwater maken we onze beschikbare broncapaciteit groter en daarmee beter bestand tegen kwetsbaarheden als gevolg van weersextremen (zoals langdurige droogte). Zo ontwikkelen we een toekomstbestendig en duurzaam watersysteem. Dit is een proces van tientallen jaren. Daarom zetten we de komende jaren nog steeds in op het winnen van extra grondwater, maar wel op een zo duurzaam mogelijke manier.
Risico's	Door het kleine belang heeft Dronten weinig invloed op de strategische beslissingen. Er wordt al jaren geen dividend uitgekeerd.
Meer informatie	Vitens

Technofonds Flevoland - Lelystad					
Algemeen					
Onderdeel van	Pakket 3H Economische ontwikkelingen				
Draagt bij aan	Een toekomstbestendige economie in Flevoland.				
Gemeentelijk belang	Het versnellen van de technisch innovatieve en digitale transities.				
Juridische vorm	Technofonds Flevoland B.V. managed by Horizon.				
Partijen	Aandeelhouders en vijf bedrijfsonderdelen van Horizon Flevoland (RvC).				
Belangen					
Financieel			Realisatie 2024	Begroot 2025	Begroot 2026
Jaarlijkse bijdrage			-	€ 1	€ 1
Resultaat			-€ 1.014.880	-	-
Eigen vermogen	1-1-2026	€ 7.365.000			
	31-12-2026	-			
Vreemd vermogen	1-1-2026	€ 12.760.000			
	31-12-2026	-			
Bestuurlijke betrokkenheid	De heer S.J. Lap (SL), namens gemeente Dronten, houder van 611 aandelen.				
Financieel belang	611 aandelen C, totaal € 277.260 = 3% aandeelhouder bij Technofonds Flevoland, onderdeel van Horizon Flevoland.				
Bijzonderheden					
Ontwikkelingen	Horizon heeft een aanjagende rol bij de totstandkoming van een gezamenlijke subsidieaanvraag rond de eiwitketen. De eiwittransitie omvat het begeleiden van New Cow Company (plantaardige kaas), Zonnespelt (biologische granen) en de veldboon-waardeketen in samenwerking met onder andere Farm Dairy, Eitwitboeren van Nederland, Flevo Campus, Cosun en Aeres Hogeschool Dronten.				
Risico's	Gemeente Dronten is aandeelhouder van 611 aandelen C van elk € 453,78 nominaal. Het exploitatieagio van gemeente Dronten is € 6.353. Het maatschappelijk kapitaal bedraagt totaal € 9.931.430. Bij iedere investering wordt gekeken naar de revolverendheid van het fonds. Dit is de mate waarin het initiële fondsvermogen in stand wordt gehouden. Het is daarom reëel om rekening te houden met een minimaal rendement. Of zelfs afboekingen op de investeringen. Financiële risico's beheersen ze zoveel mogelijk. Elk risico wordt gewaardeerd in geld. Om risico's af te dekken, hanteert het Technofonds doorgaans een minimale cofinancieringseis van 50%, waarmee ze privaat geld aantrekken voor de regio.				
Meer informatie	MKB & Technofonds Flevoland				

Coöperatie Gastvrije Randmeren U.A. - Harderwijk

Algemeen

Onderdeel van	Pakket 5J (Openlucht)recreatie
Draagt bij aan	Het beschermen van de routenetwerken en kansen benutten, waarbij keuzes over natuur, recreatie, landschap en watersport gemaakt moeten worden en prioritering nodig is.
Gemeentelijk belang	Het baggeren van De Kleine Zwaan en maaien van waterplanten.
Juridische vorm	Gebiedscoöperatie Gastvrije Randmeren is als zelfstandige rechtspersoon voor alle zestien gemeenten rond de Randmeren een verbonden partij.
Partijen	Gastvrije Randmeren werkt bij de uitvoering van haar taken nauw samen met de adviserende leden Rijkswaterstaat Midden-Nederland, de waterschappen in de regio, toeristische organisaties, ondernemers en terreinbeheerders in het Randmerengebied.

Belangen

Financieel	Realisatie 2024		Begroot 2025	Begroot 2026
Jaarlijkse bijdrage		€ 30.275	€ 30.275	€ 31.963
Resultaat		-	€ 305.908	€ 383.587
Eigen vermogen	1-1-2026	€ 8.794.000		
	31-12-2026	€ 9.177.587		
Vreemd vermogen	1-1-2026	-		
	31-12-2026	-		
Bestuurlijke betrokkenheid	De heer S.J. Lap (SL), namens gemeente Dronten, algemeen lid met een adviserende rol.			
Financieel belang	€ 30.275 - Belangrijk is dat de coöperatie een meerjarenperspectief neer gaat zetten die haalbaar en toekomstbestendig is. Het gaat hier niet om een gemeenschappelijke regeling. Wij hebben als gemeente beperkt invloed.			

Bijzonderheden

Ontwikkelingen	De Thematische Randmerenvisie 2030 wordt uitgerold en prioritering aangebracht.
Risico's	Met betrekking tot de financiële positie van CGR kan kort samengevat worden gesteld: er wordt ingeteerd op de reserve, er is geen sluitende begroting, het vermogen neemt in de jaren af met als gevolg dat er een minimaal weerstandsvermogen is. Met het rendement op vermogen wordt de begroting gedekt. Wanneer het rendement minder is dan voorzien heeft dit gevolgen voor de dekking. Het tekort komt dan ten laste van de algemene reserve. Er wordt al een aantal jaar ingeteerd op de algemene reserve. CGR zou moeten nadenken over een minimaal weerstandsvermogen van bijvoorbeeld 10% van de begrotingsomvang. Ook zou zij een visie moeten vormen op de ondergrens. Hiervoor is meermaals, zowel ambtelijk als bestuurlijk, aandacht gevraagd. De algemene reserve van de coöperatie is nog voldoende.
Meer informatie	Gebiedscoöperatie Gastvrije Randmeren

Huisvuilcentrale Alkmaar (HVC) - Alkmaar

Algemeen

Onderdeel van	Pakket 7Q Gemeentelijke basisvoorzieningen
Draagt bij aan	De vermindering van uitstoot van broeikasgassen.
Gemeentelijk belang	Afval te verminderen en grondstoffen te hergebruiken.
Juridische vorm	N.V. HVC is een toonaangevend publiek bedrijf dat samen met gemeenten, waterschappen en inwoners actief is om broeikasgasuitstoot te verlagen door de energiehuishouding te verduurzamen, afval te verminderen en grondstoffen te hergebruiken.
Partijen	Zie hierboven.

Belangen

Financieel	Realisatie 2024		Begroot 2025	Begroot 2026
Jaarlijkse bijdrage		€ 73.254	€ 73.253	Nb
Resultaat		€ 34.897.000	-	Nb
Eigen vermogen	1-1-2026	Nb		
	31-12-2026	Nb		
Vreemd vermogen	1-1-2026	Nb		
	31-12-2026	Nb		
Bestuurlijke betrokkenheid	De heer S.J. Lap (SL), namens gemeente Dronten, houder van 48 aandelen A elk € 45,45			

Financieel belang	± € 75.000 - begroting ontvangen we in Q3-2025.
Bijzonderheden	
Ontwikkelingen	HVC gaat maximaal bijdragen aan de vermindering van uitstoot van broeikasgassen. Dit doen zij door impactvolle, afrekenbare en zichtbare groei van activiteiten in de energietransitie en de circulaire economie. HVC vermindert en/of hergebruikt uitstoot van CO2 en minderen ons energiegebruik. Zij meten en monitoren de CO2-prestaties met een rekenmodel en met behulp van een zevental strategieën.
Risico's	HVC is zich zeer bewust van de eigen rol in verduurzaming en klimaatverandering. In relatie tot de eigen doelen en ambities op die vlakken wordt vooral het element tijd als een bedreiging gezien. Het gaat bijvoorbeeld om de tijdige adoptie van en sturing op verdergaande klimaatambities door aandeelhouders en centrale overheid of om de snelheid van klimaatverandering die zich uit in extreem weer.
Meer informatie	HVC

Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) - Den Haag

Algemeen					
Onderdeel van	Pakket OA Bestuur				
Draagt bij aan	Het bepalen in welke samenwerkingsverbanden de gemeenten de komende jaren moet investeren en op welke wijze de samenwerking met Rijk en Regio, die op lange termijn noodzakelijk is voor middelen, ruimtelijke ordening en mogelijke versoepeling van wet- en regelgeving, moet worden opgetuigd.				
Gemeentelijk belang	Vertegenwoordiging van gemeenten richting het Rijk en andere overheden. Ondersteuning en kennisdeling zoals handreikingen, modelverordeningen en trainingen.				
Juridische vorm	Vereniging.				
Partijen	Alle Nederlandse gemeenten zijn lid van VNG.				
Belangen					
Financieel			Realisatie 2024	Begroot 2025	Begroot 2026
Jaarlijkse bijdrage			€ 89.371	€ 85.000	€ 80.710
Resultaat			-€ 26.000	-	-
Eigen vermogen	1-1-2026	Nb			
	31-12-2026	Nb			
Vreemd vermogen	1-1-2026	Nb			
	31-12-2026	Nb			
Bestuurlijke betrokkenheid	Burgemeester J.P. Gebben is voorzitter van het dagelijks bestuur van VNG Flevoland.				
Financieel belang	Contributie op basis van het aantal inwoners.				
Bijzonderheden					
Ontwikkelingen	De VNG biedt haar leden een platform via commissies, provinciale afdelingen, congressen, studiedagen en op vng.nl. Uitwisseling van ervaringen en leren van elkaar staan voorop.				
Risico's	Niet van toepassing.				
Meer informatie	VNG				

Paragraaf grondbeleid

Inleiding

Deze paragraaf grondbeleid voor 2026 is gebaseerd op de nota Grondbeleid 'Grond als basis voor regie', vastgesteld in 2016. Deze moet na de inwerkingtreding van de Omgevingswet worden geactualiseerd. Bij het schrijven van deze paragraaf is de nieuwe nota in voorbereiding met als doel vaststelling na de zomervakantie met uitloop naar het laatste kwartaal in 2025. Met de nieuwe nota wordt beter aangesloten op de Omgevingswet, klimaatadaptatie (water en bodem sturend) en de maatschappelijke opgaven, zoals de huidige opgave voor de woningbouw. Dit past ook goed bij de stappen die wij als gemeente nemen om meer maatschappelijk dan financieel sturend te worden. Het nieuwe grondbeleid is meer situationeel, waarbij de gemeente uit 3 rollen kiest die het beste passend is voor die gebiedsontwikkeling. De drie mogelijke rollen zijn:

- De regisseur – Een actieve rol waarin sprake is van een duidelijk belang, de ontwikkeling essentieel is voor beleidsdoelstellingen en de urgentie hoog is. Hierbij heeft de gemeente de touwtjes in handen. De ontwikkelstrategie is dan ook volledig aan de gemeente.
- De motivator – Een semi actieve rol waarin het belang van de ontwikkeling zichtbaar is, maar de urgentie minder hoog. We zijn als gemeente betrokken en geven duidelijk aan wat het gewenste eindresultaat is. Hierbij werken we nauw samen met de markt en betrekken we deze bij de ontwikkelstrategie.
- Facilitator – Deze rol nemen we aan als er geen direct belang is bij deze ontwikkeling en hieruit een lage of geen urgentie komt. We laten de ontwikkeling over aan de markt.

Na de rolkeuze kiezen we een strategie. Deze strategie is afhankelijk van bijvoorbeeld grondeigendom, maar ook de rol die we eerder hebben gekozen. Op hoofdlijnen zijn de drie strategieën als volgt:

- Actief – De gemeente ontwikkelt zelf, bij deze strategie nemen we zelf een actieve grondpositie in of benutten we gronden die reeds in gemeentelijk eigendom zijn.
- Samenwerken – De gemeente en markt en ontwikkelen samen, bij deze strategie werken we samen met een marktpartij, al dan niet in combinatie met een grondpositie.
- Faciliteren – De gemeente faciliteert en de markt ontwikkelt, bij deze strategie is het hebben of innemen van een grondpositie niet wenselijk. Omdat het initiatief en de verantwoordelijkheid bij de marktpartij ligt, nemen we ook geen (nieuwe) grondpositie in om het proces te bespoedigen.

De opbouw van de deze paragraaf volgt de onderwerpen zoals voorgeschreven in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV), aangevuld met lopende ontwikkelingen en actualiteiten. Conform artikel 16 van het BBV bevat de paragraaf over het grondbeleid ten minste:

- Een visie op het grondbeleid in relatie tot de realisatie van de doelstellingen van de programma's die zijn opgenomen in de begroting.
- Een aanduiding van de wijze waarop de gemeente het grondbeleid uitvoert.
- Een actuele prognose van de te verwachten resultaten van de totale grondexploitatie.
- Een onderbouwing van de geraamde winstneming.
- De beleidsuitgangspunten betreffende de reserves voor grondexploitaties in relatie tot de risico's van de grondexploitaties.

Visie op het grondbeleid in relatie tot de realisatie van de doelstellingen van de programma's die zijn opgenomen in de begroting

Het grondbeleid geeft richting aan het gemeentelijk handelen op de grondmarkt bij ruimtelijke ontwikkelingen.

De gemeente begeeft zich op de grondmarkt om de inhoudelijke doelstellingen te realiseren op de locaties die daarvoor ruimtelijk zijn bestemd.

Het grondbeleid is in beginsel faciliterend voor het (ruimtelijk) beleid van de gemeente. Van belang is dat grondbeleid geen doelstelling op zich is, maar een instrument om andere gemeentelijke beleidsdoelstellingen te realiseren.

Beleidsdoelen

De gemeente Dronten heeft in het kader van de uitvoering van de Omgevingswet de Toekomstvisie 2050 in 2024 vastgesteld. Deze visie dient als richtsnoer voor de Strategie voor de Leefomgeving en Samenleving (StraLoS), die samen de Omgevingsvisie vormen. Deze visie vervangt de huidige structuurvisie Dronten 2030 en de structuurvisie Hanzekwartier. Vooruitlopend hierop is een nieuwe 'Woonvisie', Het Woonperspectief (2023) en Strategisch Beleidskader Economie (2025) vastgesteld. Op basis van 3 Strategische Kaders en 10 uitgangspunten voor de woonagenda (2024) en de uitvoeringsprogramma's Economie, zal het grondbeleid in 2026 met de beschikbare grondbeleidsinstrumenten vanuit de Omgevingswet haar rol vervullen om invulling te geven aan de opgaven voortkomend uit deze agenda's. Voor de groeiopgave en de woningdeal geldt een gemiddelde woningbouwproductie van 330 woningen per jaar. Voor bedrijventerreinen geldt vooralsnog de huidige beleidslijn van 2,4 hectare uitgifte per jaar.

Lopende ontwikkelingen

De gemeente heeft grondexploitaties voor de ontwikkeling van woningbouwlocaties en bedrijventerreinen. De gronden voor deze ontwikkelingen zijn in het verleden op basis van actief grondbeleid verworven. In de gemeente worden ook initiatieven door derden ontwikkeld (zelfrealisatie). Hiervoor zijn anterieure overeenkomsten opgesteld, waarin ontwikkelafspraken zijn opgenomen en het kostenverhaal is uitgewerkt. Hiermee heeft de gemeente haar regierol vervuld.

In Swifterbant zijn anterieure overeenkomsten gesloten voor de ontwikkeling van locatie Swifterbant-Zuid, in de kern van Dronten voor De Boeg, Golfresidentie, De Zuid, De Noord 48 (voormalige woonwinkel Rikken, De Noord 34-36 Locatie voormalige Volkswagengarage) binnen het Hanzekwartier en voor Biddinghuizen het bedrijventerrein De Toekomst (Oldebroekerweg).

Voor de ontwikkeling van het Hanzekwartier heeft de raad ingestemd met een actieve rol voor het binnengebied. Het instrument Voorkeursrecht Gemeenten is hiervoor ingezet. De ontwikkelingen aan de Noord worden via zelfrealisatie ontwikkeld. In 2023 zijn er gesprekken gestart over de ontwikkeling van De Noord 35 (huidig pand installatiebedrijf Wouda). Voor de ontwikkeling aan De Havenweg zal de gemeente haar gronden (aangekocht juli 2024) verkopen aan de andere grondeigenaar voor de realisatie van woningbouw. Hiervoor zal een anterieure overeenkomst worden gesloten.

Bedrijventerreinen

De beleidslijn voor de uitgifte fasering is 2,4 ha. per jaar gemeente breed (raadsbesluit van januari 2015 en aanpassing 2016). Afgelopen jaren is de verkoop van de gronden en reserveringen/opties fors toegenomen. De voorraad vrij beschikbare uit te geven gronden in Biddinghuizen alsmede in Swifterbant is nihil.

Voor Biddinghuizen is het plan om de locatie De Driehoek actief als bedrijventerrein te gaan uitgeven en is integraal onderdeel van de uitwerking van het sleutelproject Biddinghuizen. Als de planvorming en gewenste invulling uit het sleutelproject bekend is, komt er een raadsvoorstel om de grondexploitatie te herzien.

Het bedrijventerrein Business Zone Delta in Dronten is uitverkocht voor de reguliere kavels. Voor 2025 en verder wordt voor de kantoor kavels bekeken of deze als regulier bedrijventerrein worden ingezet of worden ingezet voor andere functies zoals een evenemententerrein of flexwoningen/arbeidsmigrantenhuisvesting. De grondexploitatie zal hierdoor worden afgesloten of in kleinere vorm opnieuw worden vastgesteld.

De verkoop in de Poort van Dronten 1e en 2e fase zijn afgelopen jaren voorspoedig gegaan. Binnen de Poort van Dronten 2e fase zijn inmiddels alle gronden verkocht en zal de grondexploitatie naar verwachting eind 2025 worden afgesloten. Voor de resterende kavels van de Poort van Dronten 1e fase is in 2025 een nieuw uitgifte beleid tot stand gekomen. Op basis van openbare inschrijving met eisen worden deze kavels op de markt aangeboden. Netcongestie is een belemmerde bedreiging voor de uitgifte van de laatste beschikbare gronden.

Voor de Poort van Dronten 3e fase wordt onderzocht hoe de vestiging van Dienst Roerende zaken kan worden gefaciliteerd alsmede een 2e hoofdontsluiting vanaf de N307. In 2024 zijn de aankoopgesprekken gestart met het Rijksvastgoedbedrijf voor aankoop van de benodigde gronden voor de ontwikkeling van fase 3 en mogelijk fase 4. De gemeente kiest hier een actieve rol. In 2026 wordt vormgegeven aan de verdere ontwikkeling van fase 3 en 4.

Groeiopgave Dronten 2050

Het besluit van de gemeenteraad van 11 mei 2023 'Richting aan groei' om te groeien naar 60.000 inwoners in 2050 vraagt om een doorvertaling naar het grondbeleid van de gemeente Dronten. Voor de integrale groeiopgave waar Dronten nu voor staat, lijkt passief grondbeleid onvoldoende om de gestelde beleidsdoelen ('bouwen aan een samenleving') en de bijhorende gewenste beleidseffecten te realiseren. Vanuit deze afweging zal de komende jaren ook voor de ontwikkeling van Dronten Zuid als uitbreidingslocatie voor de groeiopgave Dronten 2050 een passende vorm van situationeel grondbeleid worden toegepast. Voor meer informatie over de stand van zaken van de groeiopgave verwijzen wij naar de toelichting in [programma 8](#).

Aanduiding van de wijze waarop de gemeente het grondbeleid uitvoert

Omdat de nieuwe nota grondbeleid ten tijde van het schrijven van deze paragraaf grondbeleid nog niet is vastgesteld, wordt hieronder uitgegaan van de laatste vastgestelde nota Grondbeleid 'Grond als basis voor regie'.

De gemeente kiest in principe bij nieuwe ontwikkelingen voor het voeren van een faciliterend grondbeleid, waarbij de gemeente haar regierol kan vervullen door het aangaan van een samenwerkingsverband (middels het sluiten van een anterieure overeenkomst) met de marktpartij met eventueel een gezamenlijke grondexploitatie.

Met de instrumenten die de Omgevingswet biedt, moeten we beoordelen of de gemeentelijke doelen voldoende gerealiseerd kunnen worden of dat er argumenten zijn waaronder de gemeente in specifieke gevallen een risicodragend actief grondbeleid wil en kan voeren.

Hoe de gemeente haar rol bij een integrale gebiedsontwikkeling invult, hangt af van de volgende afwegingen:

- Grondvererving: Marktpartijen hebben al grondposities ingenomen, waar de gemeente niet om heen kan.
- Financiën: Wat betekent de voorgestelde ontwikkelingsvorm voor de kosten en de baten voor de gemeente en wat zou dit betekenen in het geval er gekozen wordt voor een verdergaande vorm van regievoeren?
- Snelheid/doorlooptijd: Wat betekent de voorgestelde vorm van regievoeren voor de doorlooptijd van het project en hebben we procedureel en inhoudelijk de tijd om te kiezen voor een verdergaande vorm van regievoeren?
- Status van het project: Wat is de status van het project en welke keuzemomenten komen er nog voor de bestaande (lopende projecten) of deelfases van het project en kunnen we daar kiezen voor een verdergaande vorm van regievoeren?
- Competenties: Zijn de competenties in de organisatie beschikbaar voor de voorgestelde ontwikkelingsvorm en wat betekent dit voor het geval we kiezen voor een verdergaande vorm van regievoeren? Het betreft hier de competenties binnen de totale gemeentelijke organisatie.

Het grondbeleid in de gemeente wordt niet alleen beïnvloed door de (ontwikkelingen in de) gemeente zelf (zoals de groei naar 60.000 inwoners in 2050), maar ook door de ontwikkeling en regelgeving vanuit Europa, de Rijksoverheid en de provincie. Ook jurisprudentie op basis van rechterlijke uitspraken spelen een rol. Het Didam arrest van eind 2021 heeft een grote invloed op het grond(uitgifte)beleid.

Het wettelijke kader voor het opstellen van gemeentelijk grondbeleid wordt ondersteund door de instrumenten geregeld in de per 1 januari 2024 geldende Omgevingswet. De financiële kaders zijn opgenomen in het Besluit Begroting en Verantwoording gemeenten (BBV) en de Financiële verordening ex. art 212 van de Gemeentewet.

Actuele prognose van de te verwachten resultaten van de totale grondexploitatie en onderbouwing geraamde winstneming

Voor het bepalen van het (jaar)resultaat van de gezamenlijke grondexploitaties zijn drie zaken van belang:

- A. De uiteindelijke resultaten van de grondexploitaties.
- B. De risico's van grondexploitatieontwikkelingen.
- C. De stand en ontwikkelingen van de reserves, claims en voorzieningen. Voor het bepalen van de (tussentijdse) winst wordt de Percentage Of Completion-methode (POC-methode) gehanteerd.

Een deel van dit resultaat wordt bij bestemming gestort in de gevormde bestemmingsreserve 'Niet afgesloten exploitaties'. Dit omdat er zich onzekerheden kunnen voordoen en om eventueel eerdere ten onrechte genomen winsten te corrigeren.

Voor te verwachten verliezen wordt een separate voorziening gevormd.

Herzien Grondexploitatie

Als zich significante afwijkingen in de werkelijkheid ten opzichte van het vastgestelde krediet voordoen, zal de exploitatieopzet tussentijds worden herzien en opnieuw ter vaststelling aan de raad worden aangeboden. Dit geldt als de volgende wijzigingen optreden:

1. In de exploitatiegrens.
2. Planinhoud, zijnde bestemmingen en hoeveelheden (m² uitgeefbaar etc.).
3. Als het effect op het vastgestelde saldo op startwaarde groter is dan 10% van de totale kosten of het effect een bedrag is van meer dan € 500.000. Bij kleine plannen moet de afwijking € 250.000 of meer bedragen.

Afwikkelen Grondexploitaties

Na het gereedkomen van de werken binnen de grondexploitatie worden gedurende 1 jaar nog kosten geraamd voor garantie.

Voor groen is een garantieperiode van 2 jaar van toepassing. Hierna wordt overgegaan tot het definitief afsluiten van de exploitatie. Een grondexploitatie wordt definitief afgesloten als 100% van de kosten en opbrengsten zijn gerealiseerd. In de jaarrekening zal hiervan melding worden gedaan.

Actuele Prognose

Bij de jaarafsluiting 2024 is de prognose voor de toekomstige resultaten van de grondexploitaties opgesteld. Deze prognose is leidend bij de begroting 2026.

Hieronder is dit resultaat per specifieke typologie weergegeven in de tijd en wordt toegelicht wat we verwachten te bereiken in de komende jaren.

Complex	Boekwaarde 31-12-2024	Nog te realiseren		Resultaat op Startwaarde (1-1-2025)	Status
		Kosten	Opbrengsten		
Woningbouw	6.320.895	20.844.470	20.296.933	7.553.693	tekort
Bedrijventerreinen	1.080.933	5.543.203	8.549.002	-1.750.953	overschot
Bijzondere bebouwing	3.895.903	3.688.185	8.947.906	-1.271.887	overschot
Totaal	11.297.731	30.075.857	37.793.841	4.530.853	tekort

De startwaarde is de resultante van de boekwaarde, nog te maken kosten en opbrengsten gecorrigeerd met de inflatie en rente-invloeden contant gemaakt naar 1-1-2025.

Woningbouw

Op basis van de grondopbrengsten fasering is voor 2026 verkoop voor 109 woningen opgenomen in de grondexploitaties. Het betreft hier 26 woningen in de Scholenzone (complex 123), 40 woningen in HZ-Havenkade 2e fase (complex 129) en 43 in De Graafschap 2e fase (complex 232). De daadwerkelijk oplevering is gemiddeld 1-2 jaar na grondlevering sleutel klaar. Het merendeel van de werkzaamheden is de verdere uitwerking van het woonrijp maken. Verwacht wordt dat het complex Het Palet in 2026 kan worden afgewikkeld (hangt af van de woonrijpwerkzaamheden en de planvorming van de 2 resterende boskavels).

Bedrijventerreinen

Zoals hiervoor aangegeven neemt de voorraad uit te geven bedrijventerreinen af. In Tarpan in Swifterbant (1 perceel) en Oldebroekerweg in Biddinghuizen (3 woonwerk percelen). In 2025 is 3,85 hectare in Poort van Dronten 2e fase (complex 162) juridisch geleverd. Op basis van een nieuw uitgifte beleid worden de resterende kavels in de Poort van Dronten 1e fase uitgegeven.

Bijzondere bebouwing

Voor Dronten West (complex 015) is in 2025 gestart zijn met de bouw van 36 huurappartementen. In 2026 zal het complex na afronding van woonrijpmaken kunnen worden afgesloten. Binnen HZ Spoorzone (complex 124) worden in 2025 de laatste woningen (83 huur- en koopwoningen van OFW en de Projectontwikkelaar opgeleverd.

In 2025 is de laatste kavel binnen Bloemenzoom (complex 382) juridisch geleverd. De grondexploitatie is in 2025 afgewikkeld.

Het project Parkwachters in HZ-Scholenzone (complex 123) is niet doorgegaan. In 2026 zal verder vorm worden gegeven aan de in 2025 in gang gezette werkzaamheden voor een andere invulling van dit deel.

In 2026 zijn de bouwwerkzaamheden voor de sociale huurappartementen en de praktijkschool in volle gang. Besloten is dat het Almere college nieuwbouw gaat plegen aan de Arend (naast Het Perron). Start bouw is voorzien in 2027.

De planvorming voor de realisatie van het gezondheidscentrum en appartementen in Biddinghuizen is in 2026 afgerond en dan kan worden gestart met de bouw.

Beleidsuitgangspunten betreffende de reserves voor grondexploitaties in relatie tot de risico's van de grondexploitaties

Jaarlijks wordt bij de jaarrekening verantwoording afgelegd over de wijze waarop uitvoering is gegeven aan het grondbeleid en de doelstelling binnen de grondexploitaties.

Hiervoor is, naast het verwachte resultaat van de gezamenlijke grondexploitaties, bepaald welke risico's op deze complexen wordt gelopen. Financieel houden we rekening met deze risico's van de grondexploitatie middels het weerstandsvermogen. Het weerstandsvermogen is een financiële buffer. De omvang van het weerstandsvermogen eind 2024 was 12,5 miljoen, waarbij dit minimaal 5,6 miljoen zou moeten zijn.

Voor de verdere uitgangspunten van de risico's op het grondbeleid verwijzen we naar de nota Grondbeleid 'Grond als basis voor regie' (2016).

Per 2025 werken we met de volgende twee reserves:

- *Niet afgesloten exploitaties (POC)*
Doel: Tussentijds winst te nemen op de grondexploitaties volgens de Percentage of Completion (POC) methode.
- *Bestemmingsreserve ontwikkeling Hanzekwartier*
Doel: Het verevenen van winstgevende grondexploitaties van het Hanzekwartier met verliesgevende grondexploitaties.

Paragraaf Wet open overheid (Woo)

Algemeen

Op 1 mei 2022 is de Wet Open overheid (Woo) in werking getreden. In artikel 3.5 van de Woo is voorgeschreven dat gemeenten in de jaarlijkse begroting aandacht besteden aan de beleidsvoornemens inzake de uitvoering van deze wet en in de jaarlijkse verantwoording verslag doen over de uitvoering ervan, mede in relatie tot de beleidsvoornemens. De openbaarheidsparaagraaf Woo dient in de begroting en jaarrekening te worden opgenomen via een afzonderlijke paragraaf. Met deze paragraaf voldoen we aan de wettelijke voorschriften.

Beleid

De Woo heeft als doel dat overheden meer open en transparant zijn voor de hele samenleving door ervoor te zorgen dat overheidsinformatie beter vindbaar, uitwisselbaar, eenvoudig te ontsluiten en goed te archiveren is. Voor nu en in de toekomst. Dit is belangrijk voor een gezonde democratie. Burgers, journalisten en volksvertegenwoordigers kunnen de overheid op deze manier goed controleren. In de Woo staan 11 informatiecategorieën die gemeentelijke bestuursorganen op termijn actief openbaar moeten gaan maken. De verplichting tot openbaarmaking wordt de komende jaren gefaseerd, per categorie, ingevoerd door middel van Koninklijke Besluiten.

Op 1 november 2024 is de eerste tranche van de Woo in werking getreden. De gemeente heeft in dit kader de eerste vier categorieën aan informatie openbaar gemaakt. Het betreft de volgende categorieën: algemeen verbindende voorschriften, overige besluiten van algemene strekking, organisatie en werkwijze en de bereikbaarheidsgegevens. De categorieën Organisatie en werkwijze en Bereikbaarheidsgegevens worden ontsloten via het Register van Overheidsorganisaties (ROO). Voor gemeenten worden deze gegevens aangeleverd en beheerd via de VNG. Met ingang van 1 januari 2025 publiceert de gemeente alle Woo-besluiten online. Deze zijn te raadplegen via de volgende link: <https://www.dronten.nl/ingediende-woo-verzoeken/>.

De gemeente is opgenomen in de landelijke Woo-index, een overzicht van alle overheidsorganisaties die vallen onder de Woo. In deze index zijn de contactgegevens opgenomen voor vragen omtrent de Woo en Woo-verzoeken. Daarnaast geeft de index per organisatie aan waar de documenten te vinden zijn die wettelijk verplicht openbaar gemaakt moeten worden. De gemeente heeft in de Woo-index ook een link opgenomen die verwijst naar de collegebesluiten. Met de Woo-index wordt het voor inwoners en andere belanghebbende eenvoudiger om publieke informatie te vinden en draagt de gemeente bij aan een transparante overheid.

Paragraaf subsidies

Algemeen

De gemeente verleent subsidies om bepaalde doelen te bereiken. De doelen zijn geformuleerd in de programma's van de Programmabegroting en in specifieke beleidsnota's. De subsidieverlening moet voldoen aan de regels van de Algemene wet bestuursrecht, de Algemene subsidieverordening en de lokale subsidieregelingen. Met een subsidie kunnen de kosten van een activiteit geheel of gedeeltelijk worden betaald.

Beleid

Voor het jaar 2025 is de lokale regelgeving vastgelegd in de volgende documenten:

- Algemene subsidieverordening
- Subsidieregeling 2025

Per afzonderlijke subsidie worden de voorwaarden waaronder de subsidie wordt verleend, de verplichtingen waaraan de subsidieontvanger moet voldoen en de wijze van betaling vastgelegd in een subsidiebesluit (beschikking). Waar mogelijk worden prestatieafspraken geformuleerd.

De gemeente Dronten kent basissubsidies en activiteitensubsidies.

In de begroting is geen rekening gehouden met indexering van subsidies. Indexering is geen automatisme en de wijze waarop mogelijke indexatie toegepast wordt, staat beschreven in de subsidieregeling.

Paragraaf informatisering

Inhoud

Met informatisering en digitalisering maken we de gemeente meer schaalbaar, wendbaar en benaderbaar. Daarmee ontstaat ruimte voor groei zonder in te leveren op kwaliteit en wordt het fundament gelegd voor een overheid die meegroeit met haar inwoners — dienstbaar, betrouwbaar en toekomstbestendig. De inzet van de informatiehuishouding is erop gericht dat we goed ons werk kunnen doen in de context van groei. Dit draagt bij aan het effect dat inwoners de Gemeente Dronten als een betrouwbare en dienstbare lokale overheid ervaren.

Digitalisering en informatisering is gericht op het ontwikkelen en inzetten van vaardigheden, processen en systemen die nodig zijn voor een effectieve samenwerking, een betrouwbare informatievoorziening en optimalisatie van primaire bedrijfsprocessen (zowel bestaand als nieuw). Informatisering heeft daarbij betrekking op de gegevensverwerkingsprocessen ten behoeve van de gemeentelijke bedrijfsprocessen. Digitalisering is gericht op het ondersteunen van de samenwerking en informatievoorziening, door informatie toegankelijk te maken via elektronisch apparaten.

Focus en doelen

We blijven continu werken aan een stabiele en betrouwbare ICT-omgeving, een informatievoorziening die de procesmatige bedrijfsvoering ondersteunt, de modernisering van de digitale werkruimte, het op orde brengen van het archief- en informatiebeheer en het vervangen van onderdelen die verouderd zijn of aanbesteed moeten worden. Daarbij leggen we in 2026 meer focus op de:

- A. Vernieuwing en ontwikkeling van de digitale werkruimte.
- B. Ontwikkeling van business intelligence, een datalab en gebruik van generatieve artificiële intelligentie.
- C. Digitalisering van processen en informatieverwerking.

In 2024 en 2025 is gewerkt aan de renovatie en optimalisatie van de informatiehuishouding, wat voortgezet moet worden in 2026. We blijven daarbij de ambitie volgen dat onze digitale platformen en ICT-omgeving geharmoniseerd en op uniforme wijze te beheren zijn, waardoor we beter in staat zijn om aan te sluiten op de landelijke samenwerking 'common ground'. Onverminderd van belang blijven ook thema's zoals werken op basis van regels en afspraken (governance), procesgericht en procesmatig werken, informatieveiligheid, architectuur en portfolio management.

In de begroting voor 2026 zijn derhalve investeringen opgenomen voor het:

1. Verder renoveren en versterken van de informatiehuishouding
2. Vergroten van de informatieveiligheid
3. Inzetten van ICT-onderdelen ten behoeve van de digitale werkruimte
4. Inrichten van oplossingen voor applicatie interactie (koppelingen) en;
5. Vernieuwen van vak-applicaties
6. Ontwikkelen en uitvoeren van een digitale strategie

Visie en ontwikkelingen richting 2026 en de nabije toekomst

De ontwikkelingen richting 2026 en de nabije toekomst zijn weergegeven in onderstaande 'praatplaat' voor onze digitale strategie en onderverdeeld in vijf thema's voor digitalisering.

DIGITALE DOORBRAAK	SPEERPUNTEN HUIDIGE BEWEGING	FOCUS 2025 / 2026
DATAGEDREVEN WERKEN 	Beschikbare data van goede kwaliteit, privacy is op orde; Mogelijkheden voor rapportage en eenvoudige data analyses.	- Aanschaf data analytics platform (Microsoft Fabric) - Inzet BI specialist(en) - Implementatie metadataschema - Verrijking metadata gedigitaliseerde bouwdoSSIERS - Opzetten en inzetten Datalab Dronten en opschalen hiervan.
SLIMME, DIGITALE PROCESSEN 	Beheerste, uniforme, gestandaardiseerde En efficiënte bedrijfsprocessen	- Upgrade en inzet BlueDolphin voor procesmodellering (BPMN) - Ondersteuning business bij in kaart brengen processen vanuit VIC en VNG bedrijfscontinuïteit en/of specifieke businessverzoeken. - Kwaliteitssysteem informatiebeheer opstellen en implementeren
BRILJANTE INWONERS ERVARING 	Uitstekende inwoner bediening van begin tot einde van dienstverlenende processen	- Structureren dienstverlenende processen - Digitaliseren processen & digitaliseren communicatie. - Doorontwikkelen TopDesk - TopDesk AI Pilot - Toegankelijk maken archiefblok 1992-2001 - Ontwikkeling Mijn Omgeving Mijn.dronten.nl
WENDBARE ORGANISATIE 	Verandervermogen op orde en grip op alles dat loopt	IM portfoliomanagement -> inzet kennis en ondersteuning voor opzetten project portfolio management bij IM en advisering opschalen ten behoeve van strategische prioritering en sturing.
NIEUWE DIGITALE BUSINESSMODELLEN 	Vereenvoudigde en modulaire producten en diensten, verlengen huidige modellen	- Digitale werkruimte: inrichten, migratie en ontwikkelen huidige ICT-omgeving gericht op gecontroleerde flexibiliteit - Ontwikkelen en inzet van BI-producten en diensten incl. inrichting data platform

Wat willen we hiermee bereiken?

Het primaire uitgangspunt bij het informatiseren en digitaliseren is dat we zorgen voor een adequate inzet en onderhoud van de informatiehuishouding zodat we goed ons werk kunnen doen in de context van een groeiende gemeente. Dit moet bijdragen aan het effect dat inwoners de Gemeente Dronten ervaren als een betrouwbare en dienstbare lokale overheid. Informatisering en digitalisering moet bijdragen aan dienstbaarheid bij groei, betrouwbaarheid bij groei en ondersteuning van groei als randvoorwaarde.

1. Dienstbaarheid bij groei

Hoe meten we dit?

- % Inwoners dat online zaken afhandelt
- % Volledig geautomatiseerd verwerkte aanvragen
- Tijdwinst per proces voor medewerker/inwoner

Voor bovenstaande indicatoren vindt in 2025 de nulmeting plaats. Op basis hiervan wordt het ambitieniveau bepaald.

Toelichting

Naarmate het aantal inwoners groeit, neemt de vraag naar snelle, toegankelijke en foutloze dienstverlening toe. Digitalisering maakt schaalbare dienstverlening mogelijk zonder dat dit evenredig meer menskracht vergt.

Door processen slim te digitaliseren (zoals vergunningverlening, inschrijvingen, meldingen), kunnen nieuwe inwoners snel wegwijs worden en zich ondersteund voelen in hun interactie met de gemeente.

Selfserviceportalen en gepersonaliseerde communicatie zorgen ervoor dat inwoners sneller antwoorden vinden en zich serieus genomen voelen — cruciaal bij vestiging in een nieuwe gemeente

2. Betrouwbaarheid bij groei

Hoe meten we dit?

- Digitale tevredenheidsscore van inwoners (inclusief toegankelijkheid)
- % processen dat inzichtelijk en gedigitaliseerd is
- % medewerkers dat 'voldoende' scoort ten aanzien van digitale vaardigheden en privacy awareness

Voor bovenstaande indicatoren vindt in 2025 de nulmeting plaats. Op basis hiervan wordt het ambitieniveau bepaald.

Toelichting

Een groeiend inwoneraantal betekent complexere informatiehuishouding en hogere verwachtingen. Door te standaardiseren en gegevens eenduidig te ontsluiten, blijft de gemeente overzichtelijk, transparant en controleerbaar.

Digitaal eigenaarschap en heldere informatieketens zorgen ervoor dat fouten en dubbel werk worden geminimaliseerd — ook als de druk op systemen en mensen toeneemt.

3. Ondersteuning van groei als randvoorwaarde

Hoe meten we dit?

- Aantal actieve API-koppelingen op basis van landelijke standaarden
- % van nieuwe ontwikkelingen dat het standaard intake- en inkoopproces doorloopt

Voor bovenstaande indicatoren vindt in 2025 de nulmeting plaats. Op basis hiervan wordt het ambitieniveau bepaald.

Toelichting

Digitalisering is geen bijproduct, maar een basisvoorwaarde voor een gemeente in groei. Zonder robuuste digitale processen ontstaat verstopping, ontevredenheid en frustratie.

Door te sturen op effecten (zoals snelheid, bereikbaarheid en tevredenheid) wordt digitalisering een strategisch instrument om groei bestuurbaar te houden en dienstverlening op peil te houden of zelfs te verbeteren.

Focus en doelen werkgebieden informatisering en digitalisering

Informatiemanagement & i-Advies

Informatiemanagers adviseren bij het beheer, gebruik en de ontwikkeling van informatie en informatietechnologie. Managers zijn proces- en systeemeigenaren en de verantwoordelijkheid voor de informatieverwerking binnen de gemeentelijke organisatie ligt bij de teams.

Informatiemanagers adviseren over en implementeren beleid, waarbij rekening wordt gehouden met relevante wet- en regelgeving, zoals privacywetgeving en data-integriteit. Zij adviseren de organisatie bij vraagstukken die mogelijk verbonden zijn met informatie(technologie) of waarbij de inzet van team IM nodig is en faciliteren dit waar mogelijk.

Archief- & Informatiebeheer

We blijven investeren in Archief- en Informatiebeheer om de achterstanden in te lopen en een pakket aan verbetermaatregelen met ons team door te voeren. Het doel hiervan is om te voldoen aan de Archiefwetgeving, te zorgen voor betere operationalisering van de verantwoordelijkheid voor goed informatiebeheer in de eerste lijn en het creëren van de voorwaarden voor datagedreven efficiency.

Digitale Dienstverlening en beheer

We willen onze processen continu blijven optimaliseren en efficiënter maken. Dit vergt inspanning en een goede methodiek waarbij we de uitvoering graag beleggen bij eigen medewerkers. Het is ook een speerpunt van het coalitie programma 'Diensten achter de schermen nemen we onder de loep'. Er wordt nadrukkelijker focus gelegd op procesgericht en digitaal werken als uitgangspunt voor alle bedrijfsactiviteiten waarbij expliciet wordt gemaakt wat onder zaak- en procesgericht werken wordt verstaan. De investeringen zijn gericht op het blijvend kunnen ondersteunen van deze organisatie brede opgave voor procesgericht werken en het bijdragen aan de realisatie van de smart-doelstellingen van de vak afdelingen. De inzet op innovatie en rationalisatie van het applicatielandschap vereist investeringen in capaciteit voor het uitvoeren van hiervoor benodigde aanbestedingen.

Informatieveiligheid

Het strategisch informatieveiligheidsbeleid wordt vertaald naar door risicoanalyse bepaalde passende beheersmaatregelen om de informatiehuishouding adequaat te beschermen. Informatieveiligheid is een randvoorwaarde voor een betrouwbare informatievoorziening. Informatie dient op het juiste moment beschikbaar te zijn, werkzaamheden en beslissingen dienen plaats te vinden op basis van integere informatie (juist, volledig en actueel) en informatie behoort enkel voor bevoegden beschikbaar te zijn. Het levert een bijdrage aan de te realiseren maatschappelijke en organisatiedoelen van onze gemeente door risico's die een negatieve impact hebben op de beschikbaarheid, integriteit en/of vertrouwelijkheid te beheersen.

Beheer en controle wordt ingezet via een gedegen managementstructuur gebaseerd op de 'Deming circle' gericht op het bereiken van de volgende doelen:

1. Het continu kunnen verbeteren van de beheersmaatregelen en het beveiligingsniveau.
2. Realisatie van maatregelen om te voldoen aan de controls uit de NEN-ISO/IEC 27001:2017 en NEN-ISO/IEC 27002:2017 volgens de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO).
3. Adequate bescherming van privacy en informatie ten behoeve van beschikbaarheid, integriteit en vertrouwelijkheid.

ICT & Digitale werkruimte

Voor het flexibiliseren van de bedrijfsvoering en een meer wendbare (digitale) samenwerking zijn voorbereidingen getroffen, technische aanpassingen uitgevoerd en plannen gemaakt voor het verder ontwikkelen van een moderne digitale werkruimte. De komende periode worden de verschillende voorwaarden ingevuld om, naast het inzetten van Microsoft 365, een flexibele effectieve en veilige ontsluiting van data en applicaties mogelijk te maken. De daarvoor benodigde ICT-voorzieningen en digitale werkruimte worden gerealiseerd middels een bestendige doorontwikkeling van de bestaande ICT-omgeving (evolutie in plaats van implementatie).

Medewerkers gaan hierdoor in toenemende mate de beschikking krijgen over een digitale werkruimte die beter aansluit op hun type werk en hen gemak biedt in de digitale samenwerking. Het ontwikkelen van de digitale vaardigheden is daarbij een vereiste.

GEO, Data en Business Intelligence (BI)

Er is werk gemaakt van onze ambities om informatie en data beter te benutten en data gedreven te werken. De ambitie is in lijn gebracht met het gemeentelijke beleid om opgave gericht te werken, effect gericht te sturen, excellente dienstverlening te leveren en bij te dragen aan de brede welvaart van onze inwoners. Daarbij is het kader aangebracht om dit procesgericht te benaderen, omdat dit de basis is voor elke nieuwe opgave en ieder nieuw verzoek.

We blijven inzetten op het ontwikkelen en inzetten van GEO- en Data-voorzieningen, omdat we daarmee de ruimtelijke ordening en stedelijke planning verbeteren. We kunnen daardoor beter inspelen op de groeiende vraag naar woningen, infrastructuur en voorzieningen. Ook versterken we daarmee de mogelijkheden om nauwkeurigere milieu en klimaatanalyses uit te voeren en vergroten we de efficiëntie en effectiviteit van diverse gemeentelijke diensten door geavanceerde geografische informatiesystemen (GIS) beschikbaar te stellen. Dit is mede gericht op het delen van informatie en bevorderen van de (regionale) samenwerking. Met de GEO- en data-voorzieningen werken we ook aan het vergroten van de transparantie en meer inclusievere besluitvorming door grafische gegevens en analyses openbaar beschikbaar te stellen.

Paragraaf raadsbudgetten

Algemeen

Het gaat in deze paragraaf om de kosten die gemaakt worden voor de gemeenteraad en voor de ondersteuning van de gemeenteraad. Onder ondersteuning wordt verstaan alles wat direct nodig is om de raad zijn werk als raad te laten doen met inbegrip van de kosten voor de ondersteuning door de griffie en de kosten voor onderzoek ten behoeve van de raad (accountant en Rekenkamer). Ook de kosten voor opleiding van raad en griffie behoren tot het zelfstandig raadsbudget.

Wat willen we bereiken?

De doelstelling van de paragraaf raad omvat het waarborgen van een democratisch bestuur dat effectief, doelmatig, transparant en betrouwbaar functioneert. De betrokkenheid van de inwoner bij het bestuur van onze gemeente is daarbij van wezenlijk belang voor het draagvlak van genomen besluiten.

De gemeenteraad staat aan het hoofd van de gemeente en vertegenwoordigt de inwoners en bepaalt de kaders waarbinnen het college van B&W het beleid voor Dronten uitvoert. Ook controleert de gemeenteraad of het college het beleid naar behoren uitvoert en (onvoorziene) problemen afdoende aanpakt.

Wat gaan we ervoor doen?

De raad heeft ten behoeve van het functioneren een eigen budget, dat is uitgesplitst in een raadsbudget, een griffiebudget en een rekenkamerbudget. Deze budgetten omvatten onder meer de (onkosten)vergoedingen en opleidingskosten voor raadsleden en burgerraadsleden, de salariskosten van het griffiepersoneel, de kosten van de accountant en het budget voor de rekenkamer.

Waar ligt onze focus op in 2026?

Accenten in 2026

Rolbewuste raad

Deze raad heeft de huidige bestuursperiode voor het eerst een strategische raadsagenda opgesteld. In deze raadsagenda staan thema's, waarmee de raad zelf en onder eigen regie aan de slag wil gaan. Deze raadsagenda wordt jaarlijks uitgewerkt in een jaaragenda. Verder wil de gemeenteraad een meer proactieve en agendasettende rol en houding aannemen, passend bij de veranderingen in de samenleving en bij de verwachtingen die de samenleving van de raad (overheid) heeft.

Daarmee wil de raad onder meer bereiken dat het vertrouwen van de inwoners in en betrokkenheid bij het lokale bestuur van Dronten toeneemt. Uiteindelijk moet dat resulteren in een hoger opkomstpercentage bij de raadsverkiezingen van 2026.

Aan het einde van deze bestuursperiode wordt de strategische raadsagenda geëvalueerd op zowel inhoud als proces. De resultaten daarvan worden opgenomen in het overdrachtsdocument aan de nieuwe raad.

Uitbreiding aantal raadsleden

In 2025 heeft Dronten de grens van 45 duizend inwoners overschreden. Als gevolg hiervan breidt het aantal raadsleden na de verkiezingen van 2026 uit van 27 naar 29. Dit gaat gepaard met extra structurele kosten voor vergoedingen en ondersteuning. Daarnaast moet rekening worden met incidentele kosten voor de aanpassing van de raadszaal (meubilair en techniek).

Anders vergaderen

De gemeenteraad heeft het vergaderstelsel en de werkwijze aangepast, met onder meer als doel inwoners en organisaties eerder en meer te betrekken bij de besluitvorming om meer tot gedragen besluitvorming te komen. Daarnaast wil de raad vaker buiten het eigen Huis van de Gemeente treden. Verder zet de raad in op zijn eigen professionalisering, om de steeds complexer wordende vraagstukken die op gemeenten afkomen te kunnen managen.

Ook wordt ingezet op structurele en herkenbare communicatie vanuit de raad, om inwoners te informeren en te benaderen over actuele politieke onderwerpen alsmede in het versterken van de eigen positie in regionale samenwerkingsverbanden. Het belang van de regio wordt immers in toenemende mate groter.

Rekenkamer

De onafhankelijke Rekenkamer staat ten dienste van de gemeenteraad, maar zeker ook van het college van B en W. De Rekenkamer heeft een adequaat budget om onderzoek te doen naar de doelmatigheid, doeltreffendheid en rechtmatigheid van het door het gemeentebestuur gevoerde beleid.

De Rekenkamer biedt jaarlijks gemiddeld twee onderzoeksrapporten aan. Daarin worden aanbevelingen gedaan. Over de onderwerpen die de Rekenkamer onderzoekt, vindt afstemming met de gemeenteraad plaats.

Gemeenteraadsverkiezingen 2026

In het tweede deel van 2025 zullen politieke partijen, maar ook de fracties binnen de raad, zich voorbereiden op de raadsverkiezingen van 2026. Vanuit de gemeente worden een aantal opkomst bevorderende activiteiten ingezet. Voor de voorbereidingen daarvan worden (incidentele) middelen beschikbaar gesteld. Te denken valt aan videoportretten van de lijsttrekkers, de organisatie van een verkiezingscafé en een lijsttrekkersdebat, een opkomstcampagne gericht op nieuwe kiezers, een digitale stemwijzer etc.

Daarnaast moet rekening worden gehouden met incidentele kosten voor de inzet van een informateur, een inwerkprogramma voor de raadsleden, integriteitsonderzoeken naar de nieuw te benoemen wethouders etc. Eén en ander is uitgewerkt in een draaiboek voor de verkiezingen.

Wat gaat het kosten?

Het overgrote deel van de raadsbudgetten is niet beïnvloedbaar, zoals de vergoedingen voor raadsleden en de salariskosten griffiepersoneel (CAO-lonen). De totale omvang van de raadsbudgetten stijgt met € 45.000 structureel in verband met de uitbreiding van het aantal raadsleden.

De ambities van de raad alsmede het werken met de raadsagenda vragen een structurele investering van € 20.000. Deze middelen worden onder andere ingezet voor de effectieve uitvoering van het raadscommunicatieplan en voor de doorontwikkeling van de werk- en vergaderwijze van de gemeenteraad zelf, inclusief ondersteuning vanuit de griffie, mede in het licht van de eigen jaaragenda en verdere professionalisering.

Daarnaast vragen de voorbereiding van de verkiezingen en opkomst bevorderende maatregelen voor 2026 eenmalig €20.000.

Raadsbudgetten

Zoals hierboven genoemd, het overgrote deel van de raadsbudgetten is niet beïnvloedbaar. De totale omvang van de raadsbudgetten is mede daarom in zekere zin vergelijkbaar met die van de voorgaande jaren.

Bedragen x €1.000

Lasten en Baten	Realisatie 2024	Primaire begroting 2025	Begroting na wijziging 2025	Primaire begroting 2026	Primaire begroting 2027	Primaire begroting 2028	Primaire begroting 2029
Lasten							
Raad en raadscommissies	-776	-818	-862	-997	-897	-957	-897
Griffie	-450	-422	-461	-472	-472	-472	-472
Rekenkamer	-12	-40	-68	-68	-68	-68	-68
Totaal Lasten	-1.238	-1.280	-1.391	-1.537	-1.437	-1.497	-1.437
Gerealiseerd resultaat	-1.238	-1.280	-1.391	-1.537	-1.437	-1.497	-1.437

Overzicht van baten en lasten en de toelichting

Overzicht van baten en lasten (x € 1.000)	Realisatie 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten						
0 Bestuur en ondersteuning	-10.071	-9.043	-7.760	-7.645	-7.385	-7.423
1 Veiligheid	-6.692	-6.586	-7.573	-7.090	-6.973	-6.970
2 Verkeer, vervoer en waterstaat	-8.026	-8.572	-9.327	-8.782	-8.841	-8.884
3 Economie	-1.603	-2.536	-2.820	-2.514	-2.509	-2.503
4 Onderwijs	-7.197	-8.261	-8.837	-8.049	-8.689	-10.424
5 Sport, cultuur en recreatie	-19.410	-19.120	-13.706	-13.597	-14.118	-14.334
6 Sociaal domein	-60.660	-57.791	-72.702	-69.300	-67.131	-65.365
7 Volksgezondheid en milieu	-12.535	-12.703	-14.465	-14.593	-14.771	-14.553
8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	-13.577	-8.773	-9.263	-9.162	-7.364	-7.262
Subtotaal Exploitatie Lasten	-139.771	-133.386	-146.453	-140.733	-137.781	-137.718
Baten						
0 Bestuur en ondersteuning	1.770	996	1.414	1.459	1.226	1.231
1 Veiligheid	933	170	196	196	196	196
2 Verkeer, vervoer en waterstaat	445	280	588	318	318	318
3 Economie	2.654	575	860	925	905	913
4 Onderwijs	2.049	1.760	2.590	1.601	1.601	1.601
5 Sport, cultuur en recreatie	1.943	1.600	1.635	1.423	1.423	1.383
6 Sociaal domein	19.993	17.219	15.894	12.428	12.965	12.973
7 Volksgezondheid en milieu	12.074	12.254	12.714	12.767	12.767	12.767
8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	5.024	4.557	5.291	5.651	5.039	4.488
Subtotaal Exploitatie Baten	46.884	39.411	41.182	36.768	36.440	35.870
Subtotaal van baten en lasten excl. algemene dekkingsmiddelen, overhead, onvoorzien, vennootschapsbelasting en mutaties reserves	-92.887	-93.975	-105.271	-103.964	-101.341	-101.849

Overzicht van baten en lasten (x € 1.000)	Realisatie 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten Algemene dekkingsmiddelen						
Lokale heffingen waarvan de besteding niet gebonden is	-15	0	-546	-564	-582	-602
Saldo van financieringsfunctie	-3.634	-732	-1.202	-2.096	-1.617	-1.055
Overige algemene dekkingsmiddelen	-239	-272	-280	-280	-280	-280
Subtotaal Algemene dekkingsmiddelen Lasten	-3.888	-1.004	-2.028	-2.940	-2.480	-1.937
Baten Algemene dekkingsmiddelen						
Algemene uitkeringen	89.280	88.889	95.193	94.963	93.211	94.797
Lokale heffingen waarvan de besteding niet gebonden is	17.713	17.354	20.496	20.496	20.496	20.496
Dividend	619	250	250	250	250	250
Saldo van financieringsfunctie	3.632	1.113	1.085	892	861	705
Overige algemene dekkingsmiddelen	5.797	5.303	5.395	5.395	5.445	5.445
Subtotaal Algemene dekkingsmiddelen Baten	117.041	112.908	122.420	121.996	120.263	121.693
Saldo baten en lasten Algemene dekkingsmiddelen	113.153	111.904	120.392	119.056	117.783	119.756
Subtotaal Overhead Lasten	-21.787	-21.827	-23.135	-21.548	-21.599	-21.313
Subtotaal Overhead Baten	570	154	113	113	113	113
Saldo overhead	-21.217	-21.673	-23.022	-21.435	-21.486	-21.200
Saldo Onvoorzien uitgaven	0	-84	-84	-84	-84	-84
Saldo Vennootschapsbelasting	953	0	0	0	0	0
Totale lasten exclusief reserves	-164.493	-156.301	-171.700	-165.305	-161.944	-161.052
Totale baten exclusief reserves	164.495	152.472	163.715	158.877	157.013	157.654
Saldo van baten en lasten	2	-3.829	-7.984	-6.428	-4.930	-3.399
Toevoegingen aan reserves	-11.767	-603	-945	-1.533	-901	-351
Onttrekkingen uit reserves	21.514	1.967	2.790	3.308	2.676	2.126
Saldo reserves	9.747	1.364	1.845	1.775	1.775	1.775
Resultaat	9.749	-2.465	-6.139	-4.653	-3.155	-1.624

Toelichting op het overzicht van baten en lasten

Overzicht van incidentele baten en lasten

Een deel van onze baten en lasten is tijdelijk van aard. Deze incidentele baten en lasten kunnen bijvoorbeeld voortkomen uit een specifieke uitkering (SPUK), specifieke projectkosten of een incidentele onttrekking van een reserve. Ook een verbeterinitiatief om een impuls te geven aan beleid om zodoende een groter maatschappelijke impact te maken is onderdeel van de incidentele baten en lasten. Het saldo van de incidentele baten en lasten maakt samen met het structureel saldo het totaal begrotingssaldo.

In het bijgevoegde overzicht zijn de baten en lasten gespecificeerd. De lasten zijn getypeerd van A t/m H en worden onder de tabel voor 2026 samengevat weergegeven en toegelicht.

Overzicht incidentele baten en lasten (x € 1.000)										
Pr.	Omschrijving	Type	Lasten 2026	Baten 2026	Lasten 2027	Baten 2027	Lasten 2028	Baten 2028	Lasten 2029	Baten 2029
0	Restant voorgaande circulaire	H	-311	519	-306	312	-4	187	-4	187
0	Meicirculaire 2025	H		1.522		980				
0	Verbeteren excellente dienstverlening en administratieve processen	D	-200		-100					
0	Verbeteren van de bedrijfsvoering	D	-893		-284		-200			
0	Verbeteren van de bedrijfsvoering (systemen en software)	D	-763							
0	Bergen vliegtuigwrak van Veldhuizenbos	B		750						
0	Implementatie participatieverordening 2026	D	-100							
0	Omgaan met de paspoortpiek	H	-145	235	-153	247				
0	Organiseren gemeenteverkiezingen 2026	H	-20							
0	Overige incidentele lasten	H	-116	23	-25	23	-81	23	-81	23
Totaal 0 Bestuur en ondersteuning			-2.548	3.050	-867	1.562	-285	210	-85	210
1	Verbeteren veiligheid op straat	D	-140							
1	Verbeteren continuïteit van het werk op veiligheid	D	-102		-102					
1	Verbeteren veiligheid inwoners (VRF)	D	-405							
1	Verbeteren duurzaamheid evenementen (bekerretoursysteem)	D	-25							
1	Overige incidentele lasten	H	-5		-10					
Totaal 1 Veiligheid			-676	-	-112	-	-	-	-	-
2	Verbeteren verkeersveiligheid (implementatie RTTI)	D	-50							
2	Verbeteren duurzaamheid verkeer (Fietsparkeren station Dronten)	D	-540	270						
2	Overige incidentele lasten	H								
Totaal 2 Verkeer, vervoer en waterstaat			-590	270	-	-	-	-	-	-
3	Verbeteren duurzame lokale economie (Strategisch economisch beleidskader)	D	-300							
3	Prognose Grondexploitaties 2026-2029	G	-30	60	-95	190	-75	150	-83	166
3	Overige incidentele lasten	H								
Totaal 3 Economie			-330	60	-95	190	-75	150	-83	166
4	Voorkomen van voortijdige schoolverlaters (RMC-gelden)	D	-187		-184					
4	Verbeteren van het onderwijsbeleid	D	-55							
4	Verbeteren toegang tot onderwijs (Onderzoekskosten IHP)	D	-55		-40		-40		-40	
4	Verbeteren gezondheid en sociale basis (brede spuk)	F	-14	14						
4	Overige incidentele lasten	H								
Totaal 4 Onderwijs			-311	14	-224	-	-40	-	-40	-
5	Verbeteren sport, bewegen en cultuur (brede spuk)	F	-212	212						
5	Verbeteren gezonde leefomgeving (Gezonde buurten)	D	-50		-50					
5	Verbeteren van de gezonde leefomgeving (Ecologische aanpak)	D	-155		-155		-155		-155	
5	Verbeteren kwalitatief goed onderwijs (Mobiele gymzaalinrichting)	D	-120							
5	Overige incidentele lasten	H	-75							
Totaal 5 Sport, cultuur en recreatie			-611	212	-205	-	-155	-	-155	-
6	Exploitatie van de Kombuis en de Steiger	H	-77		-77		-77		-77	

Overzicht incidentele baten en lasten (x € 1.000)										
Pr.	Omschrijving	Type	Lasten 2026	Baten 2026	Lasten 2027	Baten 2027	Lasten 2028	Baten 2028	Lasten 2029	Baten 2029
6	Uitvoeren van vluchtelingenwerk (consulent statushouders)	H	-329		-329					
6	Verbeteren gezondheid en sociale basis (brede spuk)	F	-216	216						
6	Verwacht resultaat Noodopvang ontheemden Oekraïne	C	-3.080	3.250						
6	Verbeteren arbeidsparticipatie (Regionaal werkcentrum)	D	-85		-65		-50			
6	Verbeteren arbeidsparticipatie (Simpel Switchen)	D	-65		-35					
6	Verbeteringen binnen het sociaal domein	D	-328		-298		-298		-250	
6	MC25 Uitstel vervanging abonnementstarief Wmo	H	-421							
6	Verbeteren jeugdhulp (afloop meerkosten jeugdhulp)	E	-1.684		-1.700		-954		-209	
6	Inrichten van Stevige lokale teams	E	-1.500							
6	Verminderen beschikkingen jeugdhulp	E			-2.000		-1.000			
6	Pilot klustraject 2024-2025	D	-20	20						
6	Bestandsanalyse bijstandsuitkeringen	D	-25	25						
6	Overige incidentele lasten	H	-16		-18					
Totaal 6 Sociaal domein			-7.846	3.511	-4.522	-	-2.379	-	-536	-
7	Verbeteren gezondheid en sociale basis (brede spuk)	F	-44	44						
7	Overige incidentele lasten	G								
Totaal 7 Volksgezondheid en milieu			-44	44	-	-	-	-	-	-
8	Werken aan de groeiopgave: Dronten 2050	A	-1.476		-1.476					
8	Prognose Grondexploitaties 2026-2029	G	-890	1.780	-1.413	2.826	-801	1.602	-243	486
8	Werken aan duurzaamheidsprojecten	F	-163	163						
8	Werken aan het omgevingsplan	D	-70		-70					
8	Werken aan de Omgevingsvisie	D	-144		-273		-100			
8	Verbeteren continuïteit van het werk voor wonen & bouwen	D	-78		-78					
8	Verbeteren informeel vangnet (Veerkrachtonderzoek)	D	-50							
8	Verbeteren inzicht woonomgeving (Implementatie BGT)	D	-50							
8	Verbeteren duurzaamheid evenementen (bekerretoursysteem)	D		25						
8	Verbeteren toegang tot specifieke regelingen	F		500		500		500		500
8	Overige incidentele lasten	G								
Totaal 8 Volkshuisvesting, Leefomgeving en stedelijke vernieuwing			-2.921	2.468	-3.310	3.326	-901	2.102	-243	986
Subtotaal exploitatie			-15.877	9.629	-9.333	5.078	-3.835	2.462	-1.141	1.362
Totaal impact begrotingssaldo			-6.248		-4.255		-1.373		221	

Overzicht van structurele reserves

Structurele reserves

Onttrekkingen aan de reserves worden als incidenteel beschouwd, tenzij het gaat om reguliere onttrekkingen aan financieringsreserves c.q. dekkingsreserves (afschrijvingslasten) uit het daartoe toereikende bestemmingsreserve met als doel het dekken van structurele lasten. Hieronder volgt een overzicht van de structurele reserves van de gemeente.

Naam reserve (x € 1.000)	Saldo per 31-12-2024	Mutaties 2025	Mutaties 2026	Mutaties 2027	Mutaties 2028	Mutaties 2029	Saldo per 31-12-2029
Afschrijvingslasten De Reest	330	-17	-17	-17	-17	-17	247
Afschrijvingslasten brandweerkazerne / rehabilitatie Anjovisweg	1.065	-43	-43	-43	-43	-43	850
Afschrijvingslasten Huis van de gemeente Dronten	15.052	-1.116	-1.116	-1.116	-1.116	-1.116	9.474
Afschrijvingslasten De Zuid-Walvisstraat	2.595	-47	-47	-47	-47	-47	2.362
Afschrijvingslasten scholencomplex Dronten - West	34	-6	-6	-6	-6	-6	6
Afschrijvingslasten technische installatie Aat de Jonge zwembad	1.400	-140	-140	-140	-140	-140	700
Meerpaal gebouw	6.773	-323	-323	-323	-323	-323	5.160
Afschrijvingslasten MFC Swifterbant	3.591	-110	-110	-110	-110	-110	3.043
Totaal Structurele bestemmingsreserves	30.840	-1.800	-1.800	-1.800	-1.800	-1.800	21.842

Overzicht per taakveld

Om tot betrouwbare informatie voor interne sturing en externe vergelijkbaarheid te komen, wordt een uniforme indeling in taakvelden voorgeschreven bij de vernieuwing van het BBV, waaraan de bijbehorende baten en lasten worden toegerekend. Het resultaat is in deze tabel niet in een taakveld opgenomen, maar is in de onderste regel van de tabel te vinden.

Bedragen x €1.000

Lasten en Baten	Primaire begroting 2026
Lasten	
0.1 Bestuur	-2.957
0.2 Burgerzaken	-3.360
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	-776
0.4 Overhead	-23.135
0.5 Treasury	-1.473
0.61 OZB woningen	-496
0.62 OZB niet-woningen	-85
0.7 Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	0
0.8 Overige baten en lasten	-715
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	0
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	-4.245
1.2 Openbare orde en veiligheid	-3.327
2.1 Verkeer en vervoer	-9.003
2.2 Parkeren	-75
2.4 Economische havens en waterwegen	-231
2.5 Openbaar vervoer	-18
3.1 Economische ontwikkeling	-998
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-1.507
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-33
3.4 Economische promotie	-282
4.1 Openbaar basisonderwijs	0
4.2 Onderwijshuisvesting	-3.669
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-5.168
5.1 Sportbeleid en activering	-700
5.2 Sportaccommodaties	-3.505
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-1.308
5.4 Musea	0
5.5 Cultureel erfgoed	-12
5.6 Media	-2.167
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-6.024
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	-13.135
6.21 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen WMO	-429
6.22 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd	-6.590
6.3 Inkomensregelingen	-16.132
6.4 WSW en beschut werk	-2.208
6.5 Arbeidsparticipatie	-3.633
6.60 Hulpmiddelen en diensten (WMO)	-1.530
6.711 Huishoudelijke hulp (WMO)	-4.094
6.712 Begeleiding (WMO)	-4.752
6.713 Dagbesteding (WMO)	-813

Lasten en Baten	Primaire begroting 2026
6.751 Jeugdhulp ambulant lokaal	-6.400
6.752 Jeugdhulp ambulant regionaal	-1.133
6.761 Jeugdhulp met verblijf lokaal	-122
6.762 Jeugdhulp met verblijf regionaal	-8.213
6.763 Jeugdhulp met verblijf landelijk	-1.162
6.791 PGB WMO	-166
6.792 PGB Jeugd	-89
6.811 Beschermd wonen (WMO)	-384
6.821 Jeugdbescherming	-1.683
6.822 Jeugdreclassering	-34
7.1 Volksgezondheid	-2.660
7.2 Riolering	-3.607
7.3 Afval	-6.063
7.4 Milieubeheer	-1.681
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	-454
8.1 Ruimte en leefomgeving	-3.340
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	-1.365
8.3 Wonen en bouwen	-4.558
Totaal Lasten	-171.700
Baten	
0.2 Burgerzaken	1.064
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	350
0.4 Overhead	113
0.5 Treasury	6.731
0.61 OZB woningen	8.618
0.62 OZB niet-woningen	8.992
0.63 Parkeerbelasting	9
0.64 Belastingen overig	184
0.7 Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	95.193
0.8 Overige baten en lasten	0
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	126
1.2 Openbare orde en veiligheid	70
2.1 Verkeer en vervoer	588
2.2 Parkeren	0
3.1 Economische ontwikkeling	0
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	797
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	62
3.4 Economische promotie	2.694
4.1 Openbaar basisonderwijs	0
4.2 Onderwijshuisvesting	116
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	2.474
5.1 Sportbeleid en activering	212
5.2 Sportaccommodaties	1.203
5.6 Media	84
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	136
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	3.552
6.3 Inkomensregelingen	11.651
6.5 Arbeidsparticipatie	358
6.60 Hulpmiddelen en diensten (WMO)	31
6.711 Huishoudelijke hulp (WMO)	302

Lasten en Baten	Primaire begroting 2026
6.761 Jeugdhulp met verblijf lokaal	0
6.762 Jeugdhulp met verblijf regionaal	0
6.811 Beschermd wonen (WMO)	0
7.1 Volksgezondheid	44
7.2 Riolering	4.238
7.3 Afval	7.909
7.4 Milieubeheer	64
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	460
8.1 Ruimte en leefomgeving	873
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	2.184
8.3 Wonen en bouwen	2.234
Totaal Baten	163.715
Stortingen	
0.10 Mutaties reserves	945
Onttrekkingen	
0.10 Mutaties reserves	2.790
Gerealiseerd resultaat	-6.139

Financiële positie en de toelichting

Geprognosticeerde balans

ACTIVA	Rekening 2024	Prognose 2025	Prognose 2026	Prognose 2027	Prognose 2028	Prognose 2029
VASTE ACTIVA						
Immaterieel	10.652	10.414	10.102	9.791	9.479	9.167
Materieel	79.419	100.588	111.859	155.108	182.508	187.847
Financieel	21.319	21.319	21.319	21.319	21.319	21.319
TOTAAL VASTE ACTIVA	111.389	132.321	143.280	186.217	213.306	218.333
VLOTTENDE ACTIVA						
Voorraden	-	4.521	6.207	2.695	1.613	2.826
Uitzettingen < 1 jaar :						
Schatkistbankieren	81.764	54.600	31.565	10.000	10.000	10.000
Vorderingen op openbare lichamen	9.036	9.000	9.000	9.000	9.000	9.000
Overige vorderingen	11.844	6.500	6.500	6.500	6.500	6.500
<i>Totaal uitzettingen</i>	<i>102.644</i>	<i>70.100</i>	<i>47.065</i>	<i>25.500</i>	<i>25.500</i>	<i>25.500</i>
Liquide middelen	414	414	414	414	414	414
Overlopende activa	5.994	6.000	6.000	6.000	6.000	6.000
TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA	109.052	81.035	59.686	34.609	33.527	34.740
TOTAAL ACTIVA	220.441	213.356	202.966	220.826	246.833	253.073

PASSIVA	Rekening 2024	Prognose 2025	Prognose 2026	Prognose 2027	Prognose 2028	Prognose 2029
VASTE PASSIVA						
Reserves	110.920	108.827	102.688	98.035	94.880	93.256
Voorzieningen	42.867	42.499	43.009	44.141	44.135	44.264
Vaste schulden > 1 jaar	10.058	8.076	6.276	44.476	71.576	78.776
TOTAAL VASTE PASSIVA	163.845	159.402	151.973	186.652	210.591	216.296
VLOTTENDE PASSIVA						
Kasgeldlening	-	-	-	-	-	-
Overige schulden	7.428	8.000	8.000	8.500	9.000	9.000
Overlopende passiva	49.168	45.953	42.993	25.674	27.242	27.777
TOTAAL VLOTTENDE PASSIVA	56.596	53.953	50.993	34.174	36.242	36.777
TOTAAL PASSIVA	220.441	213.355	202.966	220.826	246.833	253.073

EMU-saldo

EMU-saldo (x € 1.000)	+ / -	Realisatie 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Exploitatiesaldo (voor toevoeging aan/onttrekking uit reserves)		2	-3.829	-7.984	-6.428	-4.930	-3.399
Mutatie (im)materiële vaste activa	-	1.786	9.190	2.055	42.937	27.089	5.027
Mutatie voorzieningen	+	6.662	-366	510	1.132	6	129
Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	-	-3.974	770	-8.663	-3.512	-1.082	1.213
Verwachte boekwinst/verlies bij de verkoop van financiële vaste activa en (im)materiële vaste activa, alsmede de afwaardering van financiële vaste activa	-	-	-	-	-	-	-
EMU-saldo		8.852	-14.155	-866	-44.721	-30.931	-9.510

Financiële positie/structureel evenwicht

FINANCIELE POSITIE Structureel evenwicht	Realisatie 2024	Begroting na wijziging 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
TOTAAL						
Totaal baten	164.495	162.755	163.715	158.877	157.013	157.654
Totaal lasten	-164.493	-169.094	-171.700	-165.305	-161.944	-161.052
Resultaat exploitatie (voor mutatie reserves)	2	-6.339	-7.984	-6.428	-4.930	-3.399
Onttrekking reserves (baten)	21.514	15.474	2.790	3.308	2.676	2.126
Dotatie reserves (lasten)	-11.767	-11.227	-945	-1.533	-901	-351
Resultaat reserves	9.747	4.246	1.845	1.775	1.775	1.775
Totaal baten (na reserves)	186.009	178.229	166.505	162.185	159.689	159.779
Totaal lasten (na reserves)	-176.260	-180.321	-172.644	-166.837	-162.845	-161.403
Totaal resultaat (na mutatie reserves)	9.749	-2.093	-6.139	-4.653	-3.155	-1.624
INCIDENTEEL						
Totaal baten	19.741	14.204	8.639	3.570	1.586	1.036
Totaal lasten	-28.079	-19.049	-14.957	-7.825	-2.959	-815
Incidenteel resultaat exploitatie (voor mutatie reserves)	-8.338	-4.846	-6.318	-4.255	-1.373	221
Onttrekking uit incidenteel reserves (baten)	19.824	13.674	990	1.508	876	326
Dotatie aan incidenteel reserves (lasten)	-11.178	-11.203	-920	-1.508	-876	-326
Incidenteel resultaat reserves	8.646	2.471	70	0	0	0
Totaal baten (na reserves)	39.565	27.878	9.629	5.078	2.462	1.362
Totaal lasten (na reserves)	-39.257	-30.252	-15.877	-9.333	-3.835	-1.141
Totaal incidenteel resultaat (na mutatie reserves)	308	-2.375	-6.248	-4.255	-1.373	221
STRUCTUREEL						
Totaal baten	144.754	148.551	155.077	155.308	155.428	156.618
Totaal lasten	-136.414	-150.045	-156.742	-157.480	-158.985	-160.237
Structureel resultaat exploitatie (voor mutatie reserves)	8.340	-1.494	-1.666	-2.172	-3.558	-3.619
Onttrekking reserves (baten)	1.690	1.800	1.800	1.800	1.800	1.800
Dotatie reserves (lasten)	-589	-25	-25	-25	-25	-25
Structureel resultaat reserves	1.101	1.775	1.775	1.775	1.775	1.775
Totaal baten (na reserves)	146.444	150.351	156.876	157.107	157.227	158.417
Totaal lasten (na reserves)	-137.003	-150.070	-156.767	-157.505	-159.010	-160.262
Totaal structureel resultaat (na mutatie reserves)	9.441	281	109	-397	-1.783	-1.845
Structurele exploitatie ruimte (BBV) in %	5,74%	0,17%	0,07%	-0,25%	-1,14%	-1,17%

Investeringsagenda

De investeringsagenda bevat een overzicht van alle (lopende) investeringen in de (im)materiële vaste activa, waarvan nieuwe kapitaallasten zijn verwerkt in de Programmabegroting. Bij de investeringen heeft een actualisatie van het benodigde bedrag plaatsgevonden. We streven er hiermee naar een zo compleet mogelijk beeld te geven van onze investeringsopgave.

Investeringsvoorstellen waarvoor een apart investeringsvoorstel volgt, zijn in geel gemarkeerd. Dit overzicht maakt in dit geval inzichtelijk met welk investeringsbedrag voorlopig rekening is gehouden.

Alle bedragen in dit overzicht zijn naar boven afgerond op duizenden. Per investering wordt getoond in welk jaar de investering plaatsvindt. Wanneer een investering meerdere jaren loopt, dan zal het geld niet in 1 jaar uitgegeven worden en is aangegeven in welk jaar de laatste investering wordt verwacht. De afschrijvingen starten altijd pas het jaar volgend op het jaar van de laatste investering.

Taakveld	Nr.	Omschrijving investering	Jaar van investering	Investering loopt door tot	Bedrag
0.3	25.01	Auto 23 PT-13-03, kenteken 1-KFB-34	2025	2026	€ 38.000
0.3	25.02	Auto 33 RK-14-05, kenteken VH-898-S	2025	2026	€ 45.980
0.3	25.03	SVP: Overige investeringsvraagstukken	2025	2029	€ 6.000.000
0.4	25.04	ICT omgeving en werkplekvervangning	2025	2026	€ 22.026
0.4	25.05	Netwerk en werkplekapparatuur	2025	2026	€ 308.488
0.4	25.06	Mobiele telefoons	2025	2026	€ 40.781
0.4	25.07	ICT software (Koppelvlak)	2025	2026	€ 3.409
0.4	25.08	Auto 36 RE-15-01, kenteken GG-371-X	2025	2026	€ 45.980
0.4	25.09	Auto 37 RE-15-02, kenteken GG-372-X	2025	2026	€ 45.980
0.4	25.10	Auto 38 RE-15-03, kenteken GG-373-X	2025	2026	€ 45.980
0.4	25.11	Auto 39 RE-15-04, kenteken GG-374-X	2025	2026	€ 45.980
0.4	25.12	Auto 40 RE-15-05, kenteken GG-375-X	2025	2026	€ 45.980
0.4	25.13	Auto 41 RE-15-06, kenteken GG-376-X	2025	2026	€ 45.980
0.4	25.14	Auto 42 RE-15-07, kenteken GG-377-X	2025	2026	€ 70.000
0.4	25.15	Auto 43 RE-15-08, kenteken GX-292-N	2025	2026	€ 70.000
0.4	25.16	Auto 44 RK-15-09, kenteken VR-950-J	2025	2026	€ 45.980
0.4	25.17	Auto 45 RE-15-10, kenteken VR-949-J	2025	2026	€ 45.980
0.4	25.18	Auto 46 RE-15-11, kenteken HN-382-N	2025	2026	€ 45.980
0.4	25.19	Auto 62 Ford Fiësta FO-14-02, kenteken 7-TJS-29	2025	2026	€ 45.980
0.4	25.20	Infrastructuur en werkplekapparatuur	2025	2026	€ 205.135
0.4	25.21	Auto 50 Nissan e-NV kipper, kenteken VK-079-Z	2025	2026	€ 50.000
0.4	25.22	Datamanagement platform	2025	2026	€ 45.000
0.4	25.23	GEO (BAG) applicatie	2025	2026	€ 50.000
0.4	25.24	Auto 27 ISU-10-13, kenteken VV-058-V	2025	2026	€ 60.000
0.4	25.25	Auto 35 FO-16-04, kenteken VV-987-V	2025	2026	€ 60.000
0.4	25.26	Auto 47 Renault Pick-up, kenteken VL-681-G	2025	2026	€ 50.000
0.4	25.27	Auto 48 Nissan e-NV 200, kenteken VL-927-K	2025	2026	€ 50.000

0.4	25.28	Auto 49 Nissan e-NV 200, kenteken VL-986-I	2025	2026	€ 50.000
0.4	25.29	Auto 51 Nissan e-NV 200, kenteken VL-237-D	2025	2026	€ 50.000
2.1	25.30	De Landmaten Dronten	2025	2026	€ 28.954
2.1	25.31	De Zuid Dronten	2025	2026	€ 34.237
2.1	25.32	Masten OV	2025	2026	€ 14.557
2.1	25.33	Armaturen OV	2025	2026	€ 49.128
2.1	25.34	Kabels en kasten OV	2025	2026	€ 25.860
2.1	25.35	Auto 32 code FO-03-10, kenteken 6-VGK-47	2025	2026	€ 70.000
2.1	25.36	Fietspad langs de Biddingweg 2022	2025	2026	€ 600.000
2.1	25.37	Pad survivalvereniging	2025	2026	€ 140.000
2.1	25.38	De Landmaten Dronten	2025	2026	€ 56.994
2.1	25.39	Bermversteving Stobbenweg Dronten	2025	2026	€ 202.500
2.1	25.40	Armaturen OV	2025	2026	€ 181.000
2.1	25.41	Kabels en kasten OV	2025	2026	€ 27.000
2.1	25.42	Vervanging van kunstwerken 2023-2027	2025	2026	€ 1.278.255
3.2	25.43	Herontwikkeling Spelwijk 2021	2025	2026	€ 3.193.831
3.2	25.44	Hoofdinfrastructuur Hanzekwartier	2025	2026	€ 5.213.534
4.2	25.45	Grond nieuwbouw Praktijkonderwijs 2023	2025	2026	€ 300.867
4.2	25.46	Nieuwbouw praktijk onderwijs 2023	2025	2027	€ 5.632.956
4.2	25.47	SVP: Scholencomplex Dronten West	2025	2027	€ 1.200.000
4.2	25.48	SVP: IKC Dronten Centrum	2025	2029	€ 22.250.000
4.2	25.49	SVP: KC Swifterbant	2025	2029	€ 15.300.000
4.2	25.50	SVP: Voortgezet onderwijs (school 1)	2025	2029	€ 22.000.000
5.2	25.51	Maatschappelijke investering Swifterbant	2025	2027	€ 1.400.000
5.2	25.52	Maatschappelijke investering Biddinghuizen	2025	2028	€ 1.400.000
5.2	25.53	SVP: Sporthal 't Dok	2025	2028	€ 12.500.000
5.2	25.54	SVP: IKC Dronten Centrum (gymzalen)	2025	2029	€ 3.300.000
5.7	25.55	Flevo Funfields Landmark	2025	2026	€ 400.000
5.7	25.56	Auto 15 VG-475-X 7047043	2025	2026	€ 60.000
6.5	25.57	Auto sociaal domein (gids)	2025	2026	€ 37.500
7.3	25.58	Auto 4 DAF-15-06, kenteken 27-BFZ-6	2025	2026	€ 590.000
7.3	25.59	Auto 11 Volvo, kenteken BT-TP-81 naar elektrisch	2025	2026	€ 650.000
7.3	25.60	Auto 12 DAF, kenteken BZ-RJ-30 naar elektrisch	2025	2026	€ 591.000
7.3	25.61	Auto 10 Daf 7732012	2025	2026	€ 350.000
7.3	25.62	Ondergrondse containers (binnenbak)	2025	2026	€ 90.000
7.3	25.63	Ondergrondse containers (betonbak)	2025	2026	€ 35.000
7.3	25.64	Auto 9 DAF-17-09, kenteken 60-BJX-5	2025	2026	€ 650.000
7.3	25.65	Carports elektrische inzamelvoertuigen	2025	2026	€ 95.000
Totaal 2025					€ 107.676.793

Taakveld	Nr.	Omschrijving investering	Jaar van investering	Investering loopt door tot	Bedrag
0.3	26.01	Auto 25 code FO-11-11, kenteken 3-VPJ-85	2026	2027	€ 50.000
0.4	26.02	Auto 53 ISU-13-07 gesloten, kenteken V-004-FT	2026	2027	€ 70.000
0.4	26.03	Tractie 24 kraan/kipper 71-BKL-5	2026	2027	€ 90.000
0.4	26.04	Object 25 Infrastructuur en werkplekapparatuur	2026	2027	€ 115.000
0.4	26.05	Auto 52 TO-16-07 gesloten, kenteken NL-700-X	2026	2027	€ 40.000

2.1	26.06	Verbinding De Oeverloper - De Zate 2021	2026	2027	€ 475.000
2.1	26.07	Stratos 40-42 PCLN 490	2026	2027	€ 60.000
2.1	26.08	Stratos B11-24 VESN-350	2026	2027	€ 45.000
2.1	26.09	Stratos 40-36 PCLN 490	2026	2027	€ 60.000
2.1	26.10	Stratos 15-18 PCLN 350	2026	2027	€ 45.000
2.1	26.11	Fietsenstalling station	2026	2027	€ 270.000
2.1	26.12	Armaturen OV	2026	2027	€ 57.000
2.1	26.13	Masten OV (Kampbuurt 2024 naar 2026)	2026	2027	€ 105.000
2.1	26.14	Kabels en kasten OV	2026	2027	€ 27.000
2.1	26.15	Vervanging van kunstwerken 2023-2027	2026	2027	€ 75.900
5.2	26.16	Reaal natuurgrasveld 2	2026	2027	€ 32.230
5.2	26.17	Swift '64 kunstgrasveld 2	2026	2027	€ 310.362
5.2	26.18	ASVD kunstgrasveld 2	2025	2026	€ 247.563
5.2	26.19	ASVD natuurgrasveld 5 en 7, Reaal natuurgrasveld 3 & pupillen	2025	2026	€ 121.758
5.7	26.20	Auto 19 Onderhoud spelen	2026	2027	€ 67.500
5.7	26.21	Auto 87 John Deere Trekker met voorlader	2026	2027	€ 130.000
5.7	26.22	Auto 90 Van Daele Versnipperaer Aftakas	2026	2027	€ 50.000
5.7	26.23	Auto 93 Jan Veenhuis Kipper snippers	2026	2027	€ 50.000
7.3	26.24	Aanhanger 1 (25-WH-ZG)	2026	2027	€ 120.000
7.3	26.25	Auto 7 CG-16-01, Aebi Schmidt cleango, kenteken TZJ-36-X	2026	2027	€ 250.000
7.3	26.26	Aebi Schmidt claengo 4m3 (CG-12-01)	2026	2027	€ 225.000
7.3	26.27	Ondergrondse containers (binnenbak)	2026	2027	€ 90.000
7.3	26.28	Ondergrondse containers (betonbak)	2026	2027	€ 35.000
8.3	26.29	Woonwagenstandplaatsen	2026	2027	€ 500.000
Totaal 2026					€ 3.814.313

Taakveld	Nr.	Omschrijving investering	Jaar van investering	Investerings loopt door tot	Bedrag
0.3	27.01	MAN 4x4 GTB, kenteken V-764-TB	2027	2028	€ 80.000
0.3	27.02	Auto 22 DFSK, kenteken VSR-70-H	2027	2028	€ 25.000
0.3	27.03	Dacia Duster VTH kenteken RG-457-T	2027	2028	€ 50.000
0.3	27.04	Ford Kuga, kenteken ND-576-J	2027	2028	€ 50.000
0.4	27.05	Mobiele telefoons	2027	2028	€ 233.000
0.4	27.06	Netwerk en werkplekapparatuur	2027	2028	€ 579.350
2.1	27.07	Masten OV	2027	2028	€ 112.000
2.1	27.08	Kabels en kasten OV	2027	2028	€ 27.000
2.1	27.09	Vervanging van kunstwerken 2023-2027	2027	2028	€ 1.726.778
4.2	27.10	SVP: Voortgezet onderwijs (school 2)	2027	2031	€ 22.000.000
5.7	27.11	Panda maai, kenteken P1806	2027	2028	€ 66.000
7.3	27.12	Veegmachine, kenteken TZJ-38-X	2027	2028	€ 250.000
7.3	27.13	Kraanhaakauto, kenteken 85-BNJ-2	2027	2028	€ 250.000
7.3	27.14	Zijlader, kenteken 13-BLT-5	2027	2028	€ 550.000
7.3	27.15	Zijlader, kenteken 94-BLT-2	2027	2028	€ 550.000
7.3	27.16	Ondergrondse containers (binnenbak)	2027	2028	€ 90.000
7.3	27.17	Ondergrondse containers (betonbak)	2027	2028	€ 35.000
7.3	27.18	Afvalinzamelingswagen	2027	2028	€ 590.000
7.3	27.19	Afvalinzamelingswagen	2027	2028	€ 590.000
7.3	27.20	Transportvoertuig	2027	2028	€ 250.000
7.3	27.21	Minicontainers	2027	2028	€ 70.000
Totaal 2027					€ 28.174.128

Taakveld	Nr.	Omschrijving investering	Jaar van investering	Investering loopt door tot	Bedrag
2.1	28.01	Masten OV	2028	2029	€ 623.876
2.1	28.02	Armaturen OV	2028	2029	€ 317.504
2.1	28.03	Kabels en kasten OV	2028	2029	€ 27.000
2.1	28.04	Vervanging van kunstwerken 2023-2027	2028	2029	€ 71.775
5.2	28.05	SVP: Gymzaal Swifterbant	2028	2029	€ 1.650.000
5.2	28.06	SVP: Voortgezet onderwijs gymzaal (school 1)	2028	2029	€ 1.650.000
5.2	28.07	ASVD trainingsveld, Swift '64 veld 1, BAS veld 4 (natuurgas)	2028	2029	€ 119.370
5.2	28.08	BAS kunstgrasveld 3	2028	2029	€ 268.583
6.1	28.09	MFC Swifterbant (overname OFW)	2028	2029	€ 1.556.188
7.3	28.10	Minicontainers	2028	2029	€ 70.000
7.3	28.11	Minicontainers	2028	2029	€ 70.000
7.3	28.12	Ondergrondse containers (binnenbak)	2028	2029	€ 90.000
7.3	28.13	Ondergrondse containers (betonbak)	2028	2029	€ 35.000
Totaal 2028					€ 6.549.296

Taakveld	Nr.	Omschrijving investering	Jaar van investering	Investering loopt door tot	Bedrag
2.1	29.01	Masten OV	2029	2030	€ 1.340.105
2.1	29.02	Armaturen OV	2029	2030	€ 61.100
2.1	29.03	Kabels en kasten OV	2029	2030	€ 27.000
5.2	29.04	Asv Dronten veld 6 renoveren toplaag	2029	2030	€ 33.294
5.2	29.05	MHC flevoland veld 1 renoveren toplaag	2029	2030	€ 271.280
5.2	29.06	Vrijbuiters softbal veld 1 renoveren toplaag	2029	2030	€ 43.159
7.3	29.07	Ondergrondse containers (binnenbak)	2029	2030	€ 90.000
7.3	29.08	Ondergrondse containers (betonbak)	2029	2030	€ 35.000
Totaal 2029					€ 1.900.938

Bijlagen

Reserves en voorzieningen 2025-2029

Reserves 2025-2029		2025			2026			2027			2028			2029		
Naam reserves	Saldo 31-12-2024	T 2025	O 2025	Saldo 31-12-2025	T 2026	O 2026	Saldo 31-12-2026	T 2027	O 2027	Saldo 31-12-2027	T 2028	O 2028	Saldo 31-12-2028	T 2029	O 2029	Saldo 31-12-2029
ALGEMENE RESERVE																
Algemene reserve	41.169	12.404	-	53.573	-	-2.465	51.108	-	-6.139	44.969	-	-4.653	40.316	-	-3.155	37.161
Subtotaal Algemene reserve	41.169	12.404	-	53.573	-	-2.465	51.108	-	-6.139	44.969	-	-4.653	40.316	-	-3.155	37.161
BESTEMMINGSRESERVES																
Overlopende werken boekjaar (projecten)	877		-1.085	-208		-45	-253			-253			-253			-253
Afschrijvingslasten De Reest	330		-17	313		-17	296		-17	279		-17	262		-17	245
Accommodatiebeleid	4.983		-4.983	-			-			-			-			-
Algemeen onderhoud gem. gebouwen	1.685		-100	1.585			1.585			1.585			1.585			1.585
Afschrijvingslasten brandweerkazerne / rehabilitatie Anjovisweg	1.065		-43	1.022		-43	979		-43	936		-43	893		-43	850
Afschrijvingslasten Huis van de gemeente Dronten	15.052		-1.116	13.936		-1.116	12.820		-1.116	11.704		-1.116	10.588		-1.116	9.472
Eigen risicodragerschap WGZ en ZW	500			500			500			500			500			500
Precariobelasting 2018-2025	100		-100	-			-			-			-			-
Bestemmingsreserve Corona	1.310		-1.310	-			-			-			-			-
Afschrijvingslasten De Zuid-Walvisstraat	2.596		-47	2.549		-47	2.502		-47	2.455		-47	2.408		-47	2.361
Afschrijvingslasten scholencomplex Dronten - West	34		-6	28		-6	22		-6	16		-6	10		-6	4
Afschrijvingslasten technische installatie Aat de Jonge zwembad	1.400		-140	1.260		-140	1.120		-140	980		-140	840		-140	700
Kunstaankopen openbare ruimte	70	10		80	10		90	10		100	10		110	10		120
Meerpaal gebouw	6.773		-323	6.450		-323	6.127		-323	5.804		-323	5.481		-323	5.158
Speelruimteplan	433			433			433			433			433			433

Reserves 2025-2029		2025			2026			2027			2028			2029		
Naam reserves	Saldo 31-12-2024	T 2025	O 2025	Saldo 31-12-2025	T 2026	O 2026	Saldo 31-12-2026	T 2027	O 2027	Saldo 31-12-2027	T 2028	O 2028	Saldo 31-12-2028	T 2029	O 2029	Saldo 31-12-2029
Afschrijvingslasten MFC Swifterbant	3.591		-110	3.481		-110	3.371		-110	3.261		-110	3.151		-110	3.041
Investering dorp Biddinghuizen	1.433			1.433			1.433			1.433			1.433			1.433
Investering dorp Swifterbant	1.433		-1.391	42			42			42			42			42
Inkomensdeel Participatiewet (BUIG)	1.485			1.485			1.485			1.485			1.485			1.485
Zorglandschap WMO	4.455		-1.021	3.434			3.434			3.434			3.434			3.434
Bovenplanse verevening	739			739			739			739			739			739
Bovenwijkse voorzieningen	655			655			655			655			655			655
Duurzaamheidsprojecten	391	15	-120	286	15	-25	276	15		291	15		306	15		321
Bijdrage ruimtelijke ontwikkeling	308			308			308			308			308			308
Subtotaal Bestemmingsreserves	51.698	25	-	39.811	25	-	37.964	25	-	36.187	25	-	34.410	25	-	32.633
			11.912			1.872			1.802			1.802			1.802	

Bestemmingsreserves GREX																
Niet afgesloten exploitaties (POC)	5.000	3.565	-3.565	5.000	920	-920	5.000	1.508	-1.508	5.000	876	-876	5.000	326	-326	5.000
Ontwikkeling Hanzekwartier	3.306			3.306			3.306			3.306			3.306			3.306
Subtotaal Bestemmingsreserves GREX	8.306	3.565	-3.565	8.306	920	-920	8.306	1.508	-	8.306	876	-876	8.306	326	-326	8.306
Totaal Bestemmingsreserves	60.004	3.590	-	48.117	945	-	46.270	1.533	-	44.493	901	-	42.716	351	-	40.939
			15.477			2.792			3.310			2.678			2.128	

*'T' zijn toevoegingen en 'O' zijn onttrekkingen

Nog te bestemmen resultaat																
Resultaat Algemene dienst			-2.465	-2.465		-6.139	-6.139		-4.653	-4.653		-3.155	-3.155		-1.624	-1.624
Resultaat grondexploitatie		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Subtotaal Resultaat	-	-	-2.465	-2.465	-	-	-6.139	-	-	-4.653	-	-	-3.155	-	-	-1.624
						6.139			4.653			3.155			1.624	

Voorzieningen 2025-2029		2025			2026			2027			2028			2029		
Naam voorzieningen	Saldo 31-12-2024	T 2025	O 2025	Saldo 31-12-2025	T 2026	O 2026	Saldo 31-12-2026	T 2027	O 2027	Saldo 31-12-2027	T 2028	O 2028	Saldo 31-12-2028	T 2029	O 2029	Saldo 31-12-2029
Voorzieningen lopende verplichtingen en risico's																
APPA	1.859	-	-	1.859	-	-	1.859	-	-	1.859	-	-	1.859	-	-	1.859
Wachtgeld wethouders	67	-	-	67	-	-	67	-	-	67	-	-	67	-	-	67
Bovenwettelijk verlof personeel	240	-	-	240	-	-	240	-	-	240	-	-	240	-	-	240
paarverlof	485	-	-	485	-	-	485	-	-	485	-	-	485	-	-	485
RVU	48	-	-	48	-	-	48	-	-	48	-	-	48	-	-	48
HR21	130	-	-	130	-	-	130	-	-	130	-	-	130	-	-	130
Nog te maken kosten afgewikkelde complexen	93	-	-50	43	-	-	43	-	-	43	-	-	43	-	-	43
Voorraad	132	-	-	132	-	-	132	-	-	132	-	-	132	-	-	132
Totaal voorzieningen lopende verplichtingen en risico's	3.054	-	-50	3.004	-	-	3.004	-	-	3.004	-	-	3.004	-	-	3.004
Voorzieningen onderhoud en egalisatie																
Algemeen onderhoud gem. gebouwen	2.704	665	-1.607	1.762	688	-778	1.672	688	-212	2.148	688	-1.241	1.595	688	-1.241	1.042
Onderhoud wegen	8.728	2.469	-2.421	8.776	2.469	-2.410	8.835	2.469	-2.416	8.888	2.469	-2.423	8.934	2.469	-2.423	8.980
Maintain zwembad	671	251	-177	745	251	-199	797	251	-199	849	251	-199	901	251	-199	953
Onderhoud bruggen	855	368	-368	855	376	-368	863	376	-368	871	376	-368	879	376	-368	887
Totaal voorzieningen onderhoud en egalisatie	12.958	3.753	-4.573	12.138	3.784	-3.755	12.167	3.784	-3.195	12.756	3.784	-4.231	12.309	3.784	-4.231	11.862
Voorzieningen door derden beklemde middelen																
Onderhoud/beheer riolering	748	-	-199	549	-	-207	342	-	-207	135	-	-135	-	-	-	-
Afvalstoffenheffing	-	199	-	199	152	-	351	174	-	525	-	-	525	-	-	525
Totaal voorzieningen door derden beklemde middelen	748	199	-199	748	152	-207	693	174	-207	660	-	-135	525	-	-	525

Vorzieningen toekomstige vervangingsinvesteringen, waarvoor een heffing wordt geheven																
Voorziening Rioolbeheer	26.105	1.404	-900	26.609	1.444	-908	27.145	1.484	-908	27.721	1.484	-908	28.297	1.484	-908	28.873
Totaal voorzieningen toekomstige vervangingsinvesteringen, waarvoor een heffing wordt geheven	26.105	1.404	-900	26.609	1.444	-908	27.145	1.484	-908	27.721	1.484	-908	28.297	1.484	-908	28.873
Totaal Voorzieningen	42.865	5.356	-5.722	42.499	5.380	-4.870	43.009	5.442	-4.310	44.141	5.268	-5.274	44.135	5.268	-5.139	44.264
*T' zijn toevoegingen en 'O' zijn onttrekkingen																

Vorzieningen 2025-2029	Saldo 31-12- 2024	T 2025	O 2025	Saldo 31-12- 2025	T 2026	O 2026	Saldo 31-12- 2026	T 2027	O 2027	Saldo 31-12- 2027	T 2028	O 2028	Saldo 31-12- 2028	T 2029	O 2029	Saldo 31-12- 2029
Aard voorzieningen																
Vorzieningen lopende verplichtingen en risico's	3.054	-	-50	3.004	-	-	3.004	-	-	3.004	-	-	3.004	-	-	3.004
Vorzieningen onderhoud en egalisatie	12.958	3.753	-4.573	12.138	3.784	-3.755	12.167	3.784	-3.195	12.756	3.784	-4.231	12.309	3.784	-4.231	11.862
Vorzieningen door derden bekleemde middelen	748	199	-199	748	152	-207	693	174	-207	660	-	-135	525	-	-	525
Vorzieningen toekomstige vervangingsinvesteringen, waarvoor een heffing wordt geheven	26.105	1.404	-900	26.609	1.444	-908	27.145	1.484	-908	27.721	1.484	-908	28.297	1.484	-908	28.873
Totaal Voorzieningen	42.865	5.356	-5.722	42.499	3.936	-3.962	43.009	3.958	-3.402	44.141	3.784	-4.366	44.135	5.268	-5.139	44.264

Afkortingenlijst

Afkortingenlijst	
AB	Algemeen Bestuur
AD	Algemene Dienst
AenM	Ministerie van Asiel en Migratie
AF	Aandachtsfunctionaris
AF HG	Aandachtsfunctionaris huiselijk geweld
AF KM	Aandachtsfunctionaris kindermishandeling
ALV	Algemene Leden Vergadering
AO/IC	Administratieve organisatie/ Interne Controle
APPA	Algemene Pensioen- en uitkeringswet Politieke Ambtsdragers
APV	Algemene plaatselijke verordening
AR	Algemene reserve
ARCA	Afval en reiniging, civieltechnisch en accommodatiebeheer
AZC	Asielzoekerscentrum
B&W	Burgemeester en Wethouders
Babs	Buitengewoon Ambtenaar van de Burgerlijke Stand
BAG	Basisregistratie Adressen en Gebouwen
Bbp	Bruto binnenlands product
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording
Bbz	Besluit bijstandsverlening zelfstandigen
BCF	BTW CompensatieFonds
BGBF	Bureau Gelijke Behandeling Flevoland
BGT	Basisregistratie Grootchalige Topografie
Bibob	Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur
BI	Business Intelligence
BIO	Baseline informatiebeveiliging Overheid
BNG	Bank Nederlandse Gemeenten
BOA	Buitengewoon Opsporingsambtenaar
BR	Bestemmingsreserve
BRK	Basisregistratie Kadaster
BRM	Bouwrijp maken
BRO	Basisregistratie Ondergrond
BRP	Basisregistratie Personen
BSO+	Buitenschoolse opvang (+)
BTW	Belasting over toegevoegde waarde
BUIG	Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorzieningen Gemeenten
BV	Besloten Vennootschap
BZK	Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
CAK	Centraal Administratie Kantoor
CAO	Collectieve arbeidsovereenkomst
CAT	Centraal Administratie Team
CBS	Centraal Bureau voor Statistiek
CGR	Gebiedcoöperatie Gastvrije Randmeren
CISO	Chief Information Security Officer
COA	Centraal Orgaan opvang Asielzoekers
COELO	Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden
COVID-19	Coronavirus
CO2	Koolstofdioxide
CROW	Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de Grond-, Water- en Wegenbouw en de Verkeerstechniek

DB	Dagelijks Bestuur
DHT	Doorontwikkeling Horizontaal Toezicht
DigiD	Digitale Identiteit
DIV	Documentaire Informatie Voorziening
DoK(22)	Dronten op Koers (2022)
DSO(-LV)	Digitaal Stelsel Omgevingswet (-Landelijke Voorziening)
DUN	samenwerking Dronten, Urk en Noordoostpolder
DUO	Dienst Uitvoering Onderwijs
EGS	Effect Gericht Sturen
ELS	Ecologische landschapsstructuur
EMU	Europese Monetaire Unie
ENSIA	Eenduidige Normatiek Single Information Audit
EPD	Economisch Platform Dronten
EZ	Economische Zaken
EZK	Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
FAN	Flevolandse Avond- en Nachtdiensten
FG	Functionaris gegevensbescherming
FIN	Ministerie van Financiën
FMI	Func tiemengingsindex
Fte	Fulltime-equivalent
GB	Grondbedrijf
GBA	Gemeentelijke Basisadministratie
GBLT	Gemeenschappelijk Belastingkantoor Lococensus-Tricijn
GEO	Geografische (ruimtelijke)
GF	Gemeentefonds
GFT	Groente-, fruit- en tuinafval
GGD	Gemeenschappelijke GezondheidsDienst
GGZ	Geestelijke gezondheidszorg
GOO	Gemeentelijke opvang
GR	Gemeenschappelijke Regeling
GREX	Grondexploitatie
GRP	Gemeentelijk Riolerings Plan
GVVP	Gemeentelijk verkeers- en vervoersplan
GW	Gemeentewet
GWW	Grond-, weg- en waterbouw
HFA	Het Flevolands Archief
HR21	Het nieuwe functiehuis
HRM	Human Resource Management
HT	Horizontaal Toezicht
HVC	Huisvuilcentrale Alkmaar
IBOR	Integraal Beheer Openbare Ruimte
IBT	Inter Bestuurlijk Toezicht
ICT	Informatie- en Communicatie Technologie
IenW	Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat
IHP	Integraal huisvestingsplan
IM	Informatiemanagement
IKB	Individueel Keuzebudget
IM	Informatiemanagement
IMF	Informatiemanagement en Facilitair
IMVA	Immateriële vaste activa
IOAW	Inkomensvoorziening voor oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers

IOAZ	Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen
IPO	Interprovinciaal Overleg
(I)SZW	(Inspectie) Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
IT	Information Technology
IU	Integratie-uitkering
IVA	Immateriële vaste activa
IVB	Integraal Veiligheidsbeleid
JenV	Ministerie van Justitie en Veiligheid
JGZ	Jeugdgezondheidszorg
JIT	Jeugd InterventieTeam
KCC	Klant Contact Centrum
KOOP	Kennis- en exploitatiecentrum officiële overheidspublicaties
KOT	Kinderopvangtoeslagaffaire
KPS	Kostprijsystematiek
KWF	Koningin Wilhelmina Fonds voor de Nederlandse Kankerbestrijding
LEA	Locale Educatieve Agenda
LEADER	Liaison Entre Actions de Développement de l'Économie Rurale
LED	Licht-emitterende diode
LEF	Leren, Experimenteren, Funderen
LNV	Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
LTA	Landelijk Transitiearrangement
LTO	Land- en Tuinbouw Organisatie
LVG	Licht Verstandelijk Gehandicapt
LVS	Landverkeersseinen
LWL	Leerwerkloket
MBO	Middelbaar beroepsonderwijs
MDF	Maatschappelijke Dienstverlening Flevoland
MDT	Maatschappelijke Diensttijd
MFC	Multi functioneel centrum
MFG(2)	Multi functioneel gebouw(2)
MKB	Midden- en kleinbedrijf
MVA	Materiële Vaste Activa
NAR	Nederlands Adviesbureau Risicomanagement
NHG	Nationale Hypotheek Garantie
NIBUD	Nationaal Instituut voor Budgetvoorlichting
NIEGG	Niet in exploitatie genomen gronden
NV	Naamloze Vennootschap
NVRD	Koninklijke Vereniging voor Afval- en Reinigingsmanagement
NVVR	Nederlandse Vereniging van Rekenkamers & Rekenkamercommissies
OAB	Onderwijsachterstandenbeleid
OCW	Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
OGGZ	Openbare Geestelijke Gezondheidszorg
OFGV	Omgevingsdienst Flevoland & Gooi- en Vechtstreek
OFW	Oost Flevoland Woondiensten
OOA-plan	Op-, om- en afbouwplan
OR	Ondernemingsraad
OV	Openbare verlichting
OVD(-bz)	Officier van Dienst (bevolkingszorg)
OVDD	Ondernemersvereniging de Driehoek
OZB	OnroerendeZaakBelasting
P&C	Planning & Control
PBL	Planbureau voor de Leefomgeving

PGA	Persoonsgebonden aanpak
PGB	Persoonsgebonden budget
PIP	Plan Inburgering en Participatie
PMD	Plastic verpakkingen, metalen verpakkingen (blik) en drankpakken
POC	Percentage of Completion
POH	Praktijkondersteuner Huisartsen
P-wet	Participatiewet
PZ	Publiekszaken
RB	Raadsbesluit
RC	Rekening Courant
RES	Regionale Energie Strategie
RET	Regionaal Expert Team
RIB	Raadsinformatiebrief
RIVM	Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu
RMC	Regionaal Meld- en Coördinatiepunt voortijdig schoolverlaters
RMT	Regionaal Mobiliteitsteam
Ruddo	Regeling uitzetting en derivaten decentrale overheden
RVB	Rijksvastgoedbedrijf
RVU	Regeling Vervroegde Uittreding
RWC	Regionaal Werkcentrum
RWF	Regionaal Werkbedrijf Flevoland
SaaS	Software as a Service
SBE	Strategisch Beleidskader Economie
SD	Sociaal domein
SHV	Schuldhelpverlening
SiSa	Single Information Single Audit
SKB	Schatkistbankieren
Soza / SZ	Sociale zaken
SPUK (IJZ)	Specifieke Uitkering (IJsbanen en zwembaden)
SSidW	Samen Sterker in de Wijk
StraLoS	Strategie Leefomgeving en Samenleving
SUWI	Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen
SVB	Sociale Verzekeringsbank
SVn	Stimuleringsfonds Volkshuisvesting
SVP	Strategisch Vastgoed Plan
SVS	Scheepvaartverkeersseinen
SZW	Sociale Zaken en Werkgelegenheid
TAS	Team AnderS
TF	Technofonds
TOM	Thuis Op Maat
UWV	Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen
4 V's	Vakmanschap, Vertrouwen, Verbinding en Vernieuwingskracht
VANG-HHA	Nationaal uitvoeringsprogramma Van Afval Naar Grondstof – Huishoudelijk Afval
VE	Voorschoolse Educatie
VNG	Vereniging Nederlandse Gemeenten
VOG	Verklaring omtrent gedrag
Vpb	Vennootschapsbelasting
VPT	Volledig Pakket Thuis
VRF	Veiligheidsregio Flevoland
VRGV	Veiligheidsregio Gooi & Vechtstreek
VRO	Het ministerie van Volkshuisvesting en Ruimtelijk Ordening
VROM	Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu

VSO	Vaststellingsovereenkomst
VTH	Vergunningverlening, toezicht en handhaving
VVE	Voor- en vroegschoolse educatie
VVI	Vervangingsinvestering
VWS	Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
VZ	Voorziening
Wabo	Wet algemene bepalingen omgevingsrecht
WAZO	Wet arbeid en zorg
WEB	Wet Educatie en Beroepsonderwijs
Wet Fido	Wet financiering decentrale overheden
WEW	Stichting Waarborgfonds Eigen Woningen
WAJONG	Wet werk en arbeidsondersteuning Jonggehandicapten
WIA	Wet werk en Inkomen naar Arbeidsvermogen
Wkb	Wet kwaliteitsborging voor het bouwen
WKR	Werkkostenregeling
WLZ	Wet langdurige zorg
Wmo	Wet maatschappelijke ondersteuning
WNT	Wet normering bezoldiging topfunctionarissen
Wob	Wet openbaarheid van bestuur
Woo	Wet open overheid
WOZ	Waardering onroerende zaken
WRM	Woonrijp maken
Wro	Wet ruimtelijke ordening
WSP	Werkgeversservicepunt
WSW	Wet Sociale Werkvoorziening
WTL	Wet tegemoetkomingen loondomein
WWB	Wet werk en bijstand
ZAP	Zwerfafvalvrijwilliger
ZLF	Zelfstandigenloket Flevoland
ZZP	Zelfstandigen zonder personeel